Çembere Giriş

BİR RUS PSİKİYATR TARAFINDAN KEŞFEDİLEN KADİM SİBİRYA BİLGELİĞİ

Olga Kharitidi

DHARMA

2. Baskı

1. Basım: Ekim 1998, Dharma Yayınları
2, Basım: Nisan 2004, Dharma Yayınları

ÇEMBERE GİRİŞ

Bir Rus Psikiyatr Tarafından Keşfedilen
Kadim Sibirya Bilgeliği

Olga Kharitidi

Çeviri: Cem Şen

DHARMA®

Teşekkür

Çembere Giriş'in ortaya çıkmasında emeği geçen ve desteğini esirgemeyen herkese minnettarlığımı ve teşekkürlerimi sunarım. Kitabın ortaya çıkmasında emeği geçen Audrey Kogumayan'a, William H. Whitson'a, Marion Weber'e, Paula Gunn Allen'a, Maki Erdely'ye, Wendy Gilliam'a, Dee Pye'a, Ansley'e, Kathy Sparkes'a, Rebecca Latimer'e, Winston O. Franklin'e, Barbara McNeil'e, Carol Rachbari'ye, Elisabeth Hebron'a, Jane Ann Dow'a, Douglas Price-Williams'a, Carol Guion'e ve diğerlerine içten teşekkürlerimi sunarım.

Yazar ile yayıncı arasındaki zor ve duygusal anlamda yorucu olması beklenen diyalogları profesyonelliği ve tükenmez mizah duygusuyla esin dolu bir yaratıcılığa dönüştüren yayıncım Douglas H. Latimer'a özellikle minnetlerimi sunarım.

Bütün sevgim ve minnettarlığımla tüm aileme...

Eğer gökyüzünde.
Rüzgârda,
Ağaçlarda ya da çalılarda,
ifade edilebilen
Ve hayvanlar tarafından işitilen
bir şey varsa
O zaman bırakın bu Kutsal Bilgi
Bize geri dönsün.

ATHARVAVEDA (VN 66)

Geleneğe göre, bu kutsal şarkı, Kutsal Bilgi'nin iletilmesine izin verildiği durumlarda farkında olmadan yapılabilecek bir hata için özür niteliğindedir.

Yazarın Notu

Bu, ilginç olaylar zincirinin beni Sibirya'nın Novosibirsk kentinde bir psikiyatr olarak çalışırken Altay Dağları'ndaki gizemli tarihi bölgelerde bir dizi olağanüstü şamanik deneyimlerin ve keşiflerin içine atan hayatımın bir döneminin gerçek öyküsüdür. Birkaç küçük istisna dışında kitabımın içindeki tüm olaylar aynen anlatıldığı şekilde yaşanmıştır. Yalnızca ailelerin ve bazı arkadaşlarımın özel yaşamlarını korumak için birkaç küçük değişiklik yaptım. İtalik ile ayrılmış (şimdiki zamanda yazılmış olan) bölümler doğrudan doğruya günlüklerimden alınmadır. Karşılıklı konuşmalar anımsadığım kadarıyla ve elimden geldiğince aynen aktarılmıştır. Kitabın içindeki çizimler Altay Dağları'nda bulunan kadim bir mezardaki mumyanın üzerindeki dövmelerden ve mezarda bulunan diğer sanat eserlerinin üzerindeki desenlerden alınmıştır.

Olga Kharitidi

Başlangıç

Yağmur sonunda kesildi ve bulutlar, doğudan esen güçlü rüzgârla çabucak dağılıverdi. Penceremin dışında sessizlik vardı ve hava neredeyse tümüyle kararmıştı. Açık balkon kapısından esen serin rüzgâr, ıslak asfalttan ve nemli yapraklardan gelen hoş bir kokuyu odama taşıdı.

Odamın ışıklarını söndürüp, yatmadan önce gökyüzüne bir kez daha bakmak için balkona çıktım. Bütün şehir, yanlarındaki lombarlardan ışıkları parlayan devasa bir yolcu gemisini anımsatarak önümde uzanıyordu. Gerçekte ise, bu devasa, ışıklı şehir yalnızca yeryüzünün küçük bir parçacığıydı; ışıkları, berrak, huzurlu gökyüzünde parıldayan binlerce yıldızın altında sönük kalıyordu.

Dar balkonumun parmaklıklarına dayanmış, taze, hoş kokulu havayı derin derin İçime çekerken birdenbire gökyüzündeki yıldızlardan bir tanesi diğerlerine oranla gittikçe daha parlak ve daha büyük bir hal almaya başladı. Ardından sanki gökyüzü ikiye yarıldı. Tıpkı dev bir kasırga gibi büyük bir hızla dönerek yaklaştı ve görüş alanımın tümünü kapladı.

Bilinmedik inanılmaz bir gücün yaklaştığını hissediyorum ve bir kez daha bir başka zamana, bir başka mekâna çağrıldığımı biliyorum. Kaçmak ya da korku duymak için çok geç; gerçi "bilinmeyen"e o kadar alıştım ki, bunun için zaman olsa bile korku duymayacağımı biliyorum.

Gözümü açıp kapayıncaya dek tüm sahne değişiyor. Bir saniye önce görüş açımı berrak bir gece gökyüzü doldururken şu an parlak bir gün ışığı dolduruyor. Daha önceden hiç görmediğim bir mekânın üzerinde, havada süzülüyorum. Şu an zihnim, sanki yeni bir İnsan mışım, geçmişim ile ilgili hafızamda hiçbir şey yokmuş gibi farklı bir şekilde çalışıyor. Korkmuyorum; her şeyin farkında ve uyumluyum. Buraya belli bir amaçta getirildiğimi bitiyorum. Bu bilgiye güvenip bekliyorum. Yere yaklaştığımda aşağıdaki otlağı görebiliyorum. Uzun otlar ilkbahar yeşilliğinde ve yeni gelen yaşamla dolu olarak tatlı bir esintiyle dalgalanıyorlar. Kokularını duyabiliyorum ve bu fiziksel duyum, zihnimin diğer düşüncelerden arınmasına ve odaklanmama yardımcı oluyor.

Aniden sağ yanımdan gelen güçlü davul sesi dikkatimi yönlendirmeye başlıyor. Koku duyum az önce beni bu yeni mekâna çekmişti ve şimdi de işitme duyum bu mekânla olan bağlantımı güçlendiriyor. Bedenim gökyüzünde rahatça hareket ediyor. Sağ yanıma, davul sesinin geldiği tarafa dönüyorum. Önümdeki görüntü, hayal bile edemeyeceğim kadar farklı.

Yirmi beş İle kırk yaşları arasındaki, saçları uzun at kuyruğu şeklinde bağlanmış on adam, altımda, bir çember oluşturacak şekilde dans ediyorlar. Yumuşak, toprak rengi tonlarda, daha önceden hiç görmediğim geometrik desenlerle süslenmiş elbiseleri bana garip görünüyor. Davul sesi aynı tempoda, sürekli devam ediyor. Erkeklerin davul sesine uyumlu hareketleri son derece zarif olmasına karşın, danslarında hata kabul etmez bir kesinlik var. Daha iyi görmek için yere doğru yaklaştığımda, çemberin tam ortasında yatan bir kadın görüyorum. Erkekler, yüzlerinde yoğun bir ifadeyle kadının çevresinde dönerek dans ediyorlar. Israrcı davul sesi haricinde hiçbir ses duyulmuyor.

ilk başta adamların niçin bana bu kadar alışılmadık göründüklerini anlamıyorum ama daha fazla ayrıntı gördükçe, bu insanların yüzlerinde, günümüz insanının yitirdiği bir farkındalık ve törenlerine tam bağlılık ifadesi olduğunu algılıyo-

rum, Onların kadim zamanların insanları olduklarını ve önümde sergilenen bu görüntülerin binlerce yıl öncesine ait olduğunu anlıyorum.

Halen dans çemberlerinin üzerinde uçuyor ve yavaş yavaş aşağı, burada bulunma amacıma doğru yaklaşıyorum. Aşağıya doğru yaklaştıkça davul sesinin ve dansın merkezinde yer alankadındaha net görünmeye başlıyor. Cansız görüntüsü inanılmaz derecedegüzel, Sarı-gri elbisesinin sadeliği, boynunu ve yeleğini süsleyen özenle işlenmiş takılarla tezat oluşturuyor. Kolyelerkabacaişlenmişolmasına karşın, içlerinde parıldayan elmaslar muhteşem. Kadınınazönceöl-müş olduğunu biliyorum.

Olanları bir araya getirmek ve burada ne yapmaküzerebulunduğumu anlamak için çevreme bakmıyorum. Gözlerim, yaşlıkadınakilitleniyor. Küçük bir ahşap oturağın üzerinde, çatısı otlarla örülmüş, otağa benzeyen bir yapının kenarında oturuyor. Ağzındaki pipoyu tüttürüp gözlerini sürekli, olarak dans çemberinden gökyüzüne doğru gezdiriyor; varlığı her yana yayılıyor. Fiziksel yaşı yüze yakın ama görünümü "yaşsız". Cildi, tıpkı yüzyıllar boyunca güneşte kalmış parşömen gibi koyu ve kırış kırış. Gözleri, günümüzdeyaşayanbirçok Moğol gibi birbirine yakın. Piposunu tüttürüp gökyüzünü süzerken gözleri birbirine daha da yakın bir hal alıyor.

Bu törende onun görevi, diğer insanlar gibi dans etmek değil.Onun varlığının ritmi dans edenlerinkinden çok dahayavaş.Sakinbirşekilde soluk alıyor ve sanki birisini bekliyor- muş gibi zaman zaman bakışlarını yavaşça gökyüzüne çeviriyor. Ben tam bunları düşünürken, doğrudan doğruya bana bakıyor. Beni gördüğünü biliyorum. Bu kadın tarafından tanınmamda erk dolubirşeyvar ve bu şey, içimde neşe ite korku karışımı garip bir duygu yaratıyor.

Yerin biraz üzerinde süzülmeye devam ediyorum. Kadının bana odaklanıp yoğunlaştığını hissettiğimde zihnimde birsoruşekilleniyor. 'Ben kimim ve niçin buradayım?" Ardından, davulunsesibeklenmedik bir şekilde kesiliyor ve adamlar dans etmeyi bırakıyorlar. Tıpkı tek bedenlermiş gi

bi bana bakıp ilahi söylemeye başlıyorlar. Bilmediğim bir dilde konuşuyorlar ama yine de söyledikleri bütün kelimeler arasında bir şekilde "Beyaz Tanrıça! Beyaz Tanrıça burada!" dediklerini anlayabiliyorum. Bu kelimeleri, bildiğim bir dilde söyledikleri için anlıyor değilim. Kelimeler anlayamadığım bir şekilde, yaşlı kadının tıpkı deniz dalgaları gibi sürekli olarak içimde dalgalanan bakışlarıyla birlikte benliğime akıyor. Dikkatim yeniden, güzel kızın yanına kolayca inebileceğim kadar geniş bir halka oluşturan adamlara yöneliyor. Başları yukarı yönelmiş, bana bakıyorlar. Olmasını umut ettikleri şey ile ilgili beklentilerini hissediyorum. Bu beni şaşırtmıyor. Şaşıracaksam bile, bu daha sonra, kendimi yeniden balkonumda dikilirken bulduğumda olacak, içinde yüzdüğüm beden, normalin on katı büyüklüğünde bir kadın bedeni. Tıpkı bir bulut gibi beyaz ve ağırlıksızım. Varlığımın derinliklerinde, burada bulunma nedeninin bu ölü kadını yaşama geri getirmek olduğunu biliyorum.

Yere doğru alçalıyorum. Kadının bedenine ulaştığımda, kumral, yumuşak yüzünün iki yanından uzanan koyu siyah saçlarına dokunuyorum. Bedeninin içinde, yaşam ile ölüm arasındaki bir tür engel ile mücadele ettiğini hissediyorum ve bu dengeyi yaşama doğru yönlendirme gücünün benim ellerimde olduğunu biliyorum. Katılaşmış bedenini kollarımın arasına alıp, onu oturur hale getiriyorum. Bir şekilde, yaşam akışının yeniden bedenine döndürülebilmesi için bu şekilde durması gerektiğini biliyorum. Kendi başına oturabilir hale geldiğinde, tümüyle geri döndüğünü anlayacağım. Başının ve göğsünün üzerinde dolaşmaya başlayan ellerim kendi başlarına, bu kadim törenin ritmiyle deviniyor. Bütün bu devinimlerin ve duruşların binlerce yıl önce başka insanlar tarafından da uygulandığını biliyorum. Bu devinimler, kadının erkini dengeliyor ve yeniden yaşamsal güç kazanmasını sağlıyorlar. Herşey tamamlandığında onu bırakıyorum. Bilinç ile bilinçsizlik arasında gidip gelerek yavaş yavaş kendine geliyor. Bedeni bilinmeyen bir erk kaynağı tarafından bana sunulan yol aracılığıyla kendi kendini sağaltıyor.

İşim bittiğinde, görünmez bir güç tarafından yukarı yükseltiliyor ve aynı görüntünün üzerinde bir kez daha yüzmeye başlıyorum. Gittikçe daha yukarı yükseliyorum. Aşağıdaki her şey uzaklaşıp çözünürken yeniden yaşlı kadının gözlerini görüyorum. Kim olduğumun ve varlığımın tümüyle farkında olarak halen piposunu tüttürürken bana bakıyor. Yüzünden minnettarlık okunuyor. Her şeyin çözündüğü bu değişim anında kadının eski dostum ve öğretmenim Umay olduğunu anlıyorum.

Kendimi balkonumda dikilirken buldum, gece göğü halen parlak bir şekilde önümde uzanıyordu. "Gerçeklikten" uzaklaşıp oraya yeniden döndüğüm yolculuğum, tabii eğer gerçekten de bir gerçeklik diğerinden daha gerçekse, hızlı ve tanıdı. Yirminci yüzyıl dünyasında yaşayan modern bir kadın olmama karşın, bir zamanlar benim için son derece yabancı olan bu tür deneyimleri artık kabullenmeyi öğrenmiştim.

Aniden, zihnimde şu kelimelerin yankılandığını duydum: "Bu İnsanlar çok uzak bir geçmişte yaşadılar. Binlerce yıl önce uyguladıkları tören ve ayinlerinde, zamanın ve mekânın engellerini nasıl aşacaklarını biliyorlardı. Bu insanlar, gelecekte yaşayan insanların erklerine ulaşabiliyor ve bu erki kendi ayinlerine nasıl taşıyabileceklerini biliyorlardı."

Yolculuğumun başında gökyüzündeki girdabın nasıl göründüğünü ve kendimi kadim bir ülkenin üzerinde bulduğumda deneyimimin nasıl değişliğini anımsadım. Aynı sesin, "Bu insanlar Belovodya'nın gemileriyle nasıl yolculuk yapacaklarını biliyorlardı," dediğini duydum ve göz ucuyla küçük bir ışık noktacığının karanlık gökyüzünü boydan boya katettiğini gördüm. Birkaç saniye içinde yok oluverdi. Kaybolduktan sonra, aralarında bir gizemin daha saklı olduğu binlerce yıldızla kaplı gökyüzünü seyretmeye devam ettim.

Şimdi yolculuğum tümüyle bitmişti ve bir kez daha Sibirya'nın ortasındaki küçük dairemdeydim. Her şey burada, bir yıl kadar önce, sıradanmış gibi görünen bir kış sabahında kalkıp, tüm yaşamımın değişmek üzere olduğunun farkında olmadan işe gitmemle birlikte başlamıştı. O gün olanları sanki dünmüş gibi hatırlıyorum.

1

Bu özel sabah da, her sabah olduğu gibi saatim tam altıda çalmaya başladı. Beni, çalıştığım psikiyatri hastanesine götürecek olan otobüs tam bir saat sonra birkaç blok ötedeki otobüs durağından kalkacaktı. Bu, zamanında İşimde olmamı sağlayacak son otobüstü ve onu kaçırmayı göze alamıyordum.

Bugün yataktan çıkmak bana özellikle zor geliyordu. Dairem her zamankinden daha soğuktu. Dışarısı, halen karanlıktı. Dolu kar bulutları, normalde gökyüzünü aydınlatacak olan yıldızları gizliyordu. Odamdaki aşırı soğuk, kalorifer tesisatı ile ilgili bir sorunun kesin göstergesiydi ve bu da bir kez daha günler boyunca buz gibi bir evde yaşamak zorunda kalabileceğim anlamına geliyordu. Bütün bunları düşünerek, gönülsüz bir şekilde battaniyelerimin altından kalktım ve gün boyunca sürecek olan işime hazırlanmaya başladım. Beslenme amacından çok ısınma amacına hizmet eden, kahve ve tosttan oluşan hızlı bir kahvaltının ardından sıradan sabah işlerimi bitirdim.

Dairemin kapısını çekerken, sevdiğim İşe ulaşmak için her sabah katlanmak zorunda olduğum uzun yolculuğu düşünerek iç çektim. Kaygan, buz tutmuş caddeye çıktığımda, Önümdeki durgun havada donan soluğum bana yol açıyordu. Bütün gece boyunca kar yağmıştı ve kapıcı henüz binanın çevresindeki yolu kaplayan karı temizlememişti. Kar yığınları arasında kendime yol açmakta zorlanıyordum. Bu sıkıcı,

bir şekilde kısıtlanmış sabah kadar rüzgâr ve karın da neden olduğu dondurucu bir soğuğun İçime işlediğini hissettim. Çevremi saran yüksek binalar kocaman, koyu karanlık, ruhsuz devlere benziyorlardı. Yüzlerce pencereden yalnızca birkaçında ışık vardı. Bu taştan Sibirya ormanında her pencere bir insanın yaşamını simgeliyordu.

Korunaklı metro durağı on beş dakika ötedeydi. Kendimi mümkün olduğunca rüzgârdan korumaya çalışarak, başım önümde hızlı adımlarla yürüdüm. Islak kar, yumuşak ve güzel görünüyordu; yüzümü, ellerimi ve elbisemi örtüp oradan da kendine ensemin açık kısmından İçeri doğru bir yol bularak ilerlerken, yine aynı dondurucu soğuğun içime işlediğini hissettim.

Alışıldık sabah duamı mırıldanırken aceleci adımlarım belli bir ritim kazanmıştı. Kelimeler, soluğumun arasından tıpkı vaizlerin ya da büyücülerin ilahi okurken ki ritimlerinde gibi çıkıyordu: "Bugün otobüste oturacak bir yer bulmak istiyorum... Bugün otobüste oturacak bir yer bulmak istiyorum..." Yılın bu zamanında, otobüste oturacak bir yer bulmak büyük bir şanstı ve umutsuz bir şekilde, eğer oturacak bir yer bulabilirsem yol boyunca kestirmeyi dört gözle bekliyordum.

Tabi ki böyle olmadı. Otobüs durağına vardığımda, elbiselerini örten kar nedeniyle yalnızca bedenlerinin çevresi beyaz bir çizgi olarak, tıpkı hayalet gibi görünen insanlardan oluşan uzun bir kuyruk ile karşılaştım. Yavaş yavaş yağan kar, sokak lambasının zayıf beyaz ışığında ve motor sesleri rüzgâr tarafından gizlendiği için tıpkı beyaz bir serap gibi hareket eden araba benzeri şekillerin arka farlarında parlıyordu. Bu sabah, kalabalığa yaklaşırken insanlar, uzun, yılankavi bir şekilde kıvrılan bir ejderhayı andıran ve sigara dumanı geğiren, soğuk rüzgâr ve geciken otobüs nedeniyle homurdanan şeffaf bir bulut olarak biraraya kaynaştılar.

Yılın bu zamanında, otobüsler, şehrin dışındaki donmuş nehire balık avlamaya giden insanlarla dolu olduğu için oturacak ya da kestirecek bir yer bulma umudumun olmadığını bilmeliydim. Bindiğim otobüs her gün, Sibirya'nın en büyük nehirlerinden bir tanesi olan Ob Nehri'nden geçiyordu. Bu nehrin güçlü akışı, yaşadığım şehir olan No-

vosibirsk'i ikiye bölüyordu. Şehrin farklı alanlarını birbirine bağlayabilmek için üç uzun köprü inşa edilmişti. Geçen yüzyılın sonunda ilk köprü inşa edildikten sonra şehir büyümeye başlamıştı. Kış aylarında Ob Nehri'nin üzeri o kadar kalın bir buz tabakasıyla kaplanır ki balık avlamaktan hoşlanan erkekler nehrin ortasına yürüyüp burada kendilerine balık avlamak için delikler açabilirler. Ardından arkadaşlarıyla birlikte oturup, birbirlerine öyküler anlatarak soğuk buzun üzerinde saatlerce gevezelik eder ve aç bir balığın oltadan ilk ısırığı almasını beklerler. Otobüs, Ob Nehri'nin kıyısı boyunca, çalıştığım hastaneye kadar gider. O gün de, hemen hemen diğer tüm kış günleri gibi, erken kalkan balıkçılar, yanlarında kaba aletleriyle birlikte, en iyi koltukları doldurmuşlardı. Koyu kış elbiseleri İçinde, lanet yağdırmalarla kesilen boğuk, yüksek seslerle konuşuyorlardı.

Binlerce hastası olan büyük bir psikiyatri hastanesinde çalışıyordum. Hastane, şehrin dışındaydı, çünkü bu tür binaların halk yoğunluğundan uzak yerlere İnşa edilmesi daima daha güvenli kabul edilmekteydi. İki saatten fazlaymış gibi gelen, soğuk, ısıtması olmayan otobüste ayakla ileri geri sallanarak, zaman zamansa insan kalabalığı nedeniyle hareketsiz kalarak geçen bir yolculuğun ardından, çalıştığını hasta- nenin durağına vardım. Otobüsten çabucak inip hızlı adımlarla, uyuşmuş ayaklarımı açmaya çalışarak yürüdüm.

Beni her gün aynı kasvetli görüntü karşılıyordu: Askerî kışla tarzında, sarı-yeşil badanalı, dar pencereleri ağır, paslanmış demir çerçevelerle döşenmiş on üç tane tek katlı bina... Burası yaşamımdaki en önemli mekândı. Burası benim hastanemdi.

Hastane bahçesinde yürürken, yirmi kadar insanın mutfak olarak hizmet veren binadan çıktıklarım gördüm. Ellerinde, içleri kahvaltı olarak yiyecekleri şeylerle dolu kocaman metal sefer tasları taşıyorlardı. Çaylarını ve yulaf çorbalarını umutsuz bir şekilde ılık tutmaya çalışarak aceleyle koğuşlarına doğru yürüyorlardı. Hava halen karanlık olduğundan onları tam olarak göremiyordum ama kendi koğuşlarına varmak için saptıkları aynı yollarda yürürlerken donmuş kar üzerindeki adımlarını ve sefer taslarından gelen metalik sesleri duyabiliyordum. Yiyecek olarak

her gün aynı yulaf çorbası verilirdi. Bulabildiğimiz tek yiyecek buydu. Metal kulpları ve düz kapaklarıyla bu kocaman metal sefer tasları bana hep hapishanedeki tutukluların kullandıkları kapları anımsatırdı.

Buradaki bazı hastaların zihinsel durumları, hastane alanının içinde, küçük hizmet işlerinde çalışmalarına olanak tanıyacak kadar iyiydi. Bunların içinde izinli olan bazı hastalar, sırtlarına büyük rakamlarla koğuş numaraları yazılı olan uzun, gri jarse elbiseler giyerlerdi. Kadınlar başlarını birşal ile örterler, erkeklerin saçları ise tıraş edilmiş olurdu. Bazıları uzun süredir hastamdı. Karanlık olmasına karşın beni tanıyıp dostça selam verdiler. Yeni gelen ve henüz tanışmadığım diğer hastalar ise sessizdi.

Koğuşuma vardığımda günlük sabah toplantısı için hazırlanmaya başladım. Bu toplantılar daima gerilmeme neden olurdu. Hemşireler bana gece olan olayları kısaca anlatırdı, bu nedenle kendimi herhangi bir duruma karşı hazır tutmam gerekirdi. Bugünün de diğer günlerden bir farkı yoktu. Kendimi, gece meydana gelmiş olabilecek sorunlara karşı hazırlamaya çalıştım.

Gece raporlarından ilk olarak, bir ay önce işe aldığım bir hademenin sarhoş olduğunu ve savunmasız, yaşlı bir hastayı, yalnızca kendinden istenen mantıksız bir şeyi yerine getirmediği için nasıl acımasızca dövdüğünü öğrendim. Hademe yaşlı adamı ağır ordu botlarıyla defalarca tekmelemiş ve dalağını yırtarak onu acil servise yollatmıştı.

Zavallı adamın yaşamasını umdum. Bunun doğru olmadığını bilsem de bir şekilde bütün bu olanların benim suçum olduğunu hissettim. Hastane hademesi olarak çalışmak isteyen adamların çoğu eski mahkûmlardı ve genellikle kendileriyle birlikte alkol ve uyuşturucu bağımlılıklarını da buraya getiriyorlardı. Bu nedenle de durmadan hademe değiştirmek zorunda kalıyorduk. Bir tanesi işlediği bir suç nedeniyle yedeğe alındığında, yerini almak için aynı şekilde suça eğilimli, yüzü alkolden yıpranmış bir başka hademe geliyordu; Tabi bu da bakmakla yükümlü oldukları hastalar için iyi bir şey değildi, işe alacağım insanları seçme konusunda yapabileceğim pek az şey vardı. Hastalarımı bu

adamlardan korumak için gerçekte yapabileceğim hiçbir şey olmadığım bilmem en azından biraz olsun işimi kolaylaşmıyordu. Yaşlı adam şuan ameliyattaydı. Onun için sessizce, kısa bir dua mırıldandım.

Hemşire daha sonra polis tarafından sabah üçte hastaneye getirilen yeni bir hastadan bahsetti. Polisin bu genç adam ile ilgili olarak hazır-ladığı raporu okudum;

> Hasta, şehirden yirmi beş kilometre uzakta, ormanda bulundu. Demiryolunda, yaklaşmakta olan bir trenin üzerine doğru koşuyordu. Tutuklandıktan sonra hiçbir şey anlatamadı.
> Hiçbir soruyu yanıtlamadı ve çevresindeki insanlarla ilişkiye geçemedi. Hatta tutuklandığının bile farkında değildi.
> Elbiseleri: Askerî üniforma; kirli ve yırtık.
> Evraklar: Kimlik; Sovyet Ordusu Askeri Kendi kendine konuşuyor. Kelimelerinden anlaşıldığı kadarıyla çevresinde bir UFO'dan inmiş olan yaratıklar görüyor

Onu bir an önce görmek istiyordum ama erkekler koğuşundaki sabah teftişimi tamamlamam gerektiği için daha sonra görmek zorundaydım.

Seksen zihinsel hastanın kaldığı koğuş odaları, tavandan gelen zayıf mavi ışıklarla aydınlatılıyordu. Hepsi de, birbirinin aynı olan kirli, gri, üniforma benzeri yatay siyah çizgili pijama giyiyorlardı. Her odada beş ile on hasta kalıyordu. Odalarda kapı bulunmadığı için mahremiyetleri yoktu. Kronik hastalar için ayrılan odada yirmiden fazla insan vardı. Kadın hademeler, koğuşu yıkayıp temizlemeye çalışıyordu ama insanların ter kokusuna karışmış olan idrar, ilaç ve havasız odanın neden olduğuekşi kokudan kurtulabilmek olanaksızdı. Bu, benim işimin olağan kokusuydu ve ona çoktandır alışmıştım.

Hastaların tümüne o kadar alışmıştım ki kendimi aile arasında gibi hissediyordum. Her birinin, erken çocukluk dönemlerinden zihinsel hastalıklarının onları umutlarından, mesleklerinden, ailelerinden uzak-laştırdığı ve "deliler evi" olarak adlandırılan bu mekâna hapsettiği döneme kadar olan yaşam öykülerini biliyordum.

Her hasta farklıydı. Teftişimi sürdürürken hastalardan bir tanesi, ilaçlarının dozunu azaltmamı istedi; kendini iyi hissetmeye başladığını söylüyordu. Bir diğeri geldiğimi fark etmedi bile; çünkü zihninde yalnızca kendi içsel sesine yer vardı. Bazıları köşede durmuş gülümsüyordu. Hastaların tümünde de görülen ortak ve değişmez şey, neredeyse hayaletimsi görünümdeki, gözaltlarında mor halkalar bulunan, soluk yüzleriydi. Bu insanlar asla gökyüzü görmüyor ya da temiz hava almıyordu.

Hastaları tek tek ziyaret edip, tıbbi durumlarındaki değişimleri İnceledim ve sorularımı yanıtlayan hemşirelere ilaç tedavisi ile ilgili talimatlar verdim. Bir an aklıma yeni hasta geldi. Kendi kendime, "Bir asker", diye düşündüm. "Çok ilginç. Acaba askeri hayatın neden olduğu korkular bu adamın hasta taklidi yapmasına neden olmuş olabilir mi?"

Akıl hastası taklidi yapmak, askerden kurtulmak için sıkça başvurulan bir yöntemdi. Erkekler, genel olarak daha on sekiz yaşında birer delikanlıyken, lisenin hemen ardından askere alınırdı. Güvenli yuvalarından uzaklaşıp girdikleri askerî yaşamda karşı karşıya kaldıkları sarsıcı ortama tümüyle hazırlıksız yakalanıyorlardı. Burada, kıdemli askerlerin alaylarına, azarlamalarına, onur kırıcı davranışlarına, hatta dayaklarına maruz kalıyorlardı. Bu, yazıya dökülmemiş ordu yasasıydı. Eğer başkalarına karşı böyle davranmazsanız o zaman size karşı böyle davranılır. Fakat askerlerden birçoğu bunu kabullenemiyordu. Bu duruma katlanamayanların bazıları gerçekten de ruhsal açıdan ciddi bir şekilde hastalanıyor ve kendilerini dışa kapıyorlardı. Bu durumu gören diğerleri ise bir akıl hastanesine kapatılmanın göreceli olarak daha güvenli olduğunu hissettikleri için hasta taklidi yapıyorlardı.

Yeni gelen hastanın odasına girdiğimde, daha ilk bakışta bu askerin kesinlikle hasta olduğunu anladım. Korkudan kaskatı kesilmiş bir halde odanın bir köşesine oturmuştu ve insandan çok ürkmüş bir hayvana benziyordu. Tüm bedeninde inanılmaz bir gerilim vardı. Akıl hastalarının bu inanılmaz güçlerinin nereden geldiğini hep merak ederdim. Bedenleri böyle bir gücü nasıl yaratabiliyordu?

Şu an bu askeri, hareketsiz bırakan güç, aynı zamanda hastaların kendilerine ya da başka insanlara zarar vermelerine neden ulan inanıl- maz bir fiziksel güce de dönüşebiliyordu. Bu olayın çeşitlemelerini defalarca görmüştüm. Bu zavallı adamın elbiseleri tıpkı polisin tanımladığı gibi kirli ve yırtıktı. Gece nöbetçileri, elbiselerini ona zarar vermeden değiştirmeyi başaramamışlardı, bu nedenle bu iş gündüz çalışan görev lilere kalmıştı. Hatta şu an, sinirli bir şekilde yerde otururken bile hâlâ elbiselerini yırtıyordu. Bu elbiseler, zorlu askerî yaşama dayanabilecek şekilde son derece dayanıklı kumaştan imal ediliyordu ve normal bir zihinsel durumda insanın bu elbiseyi yırtabilmesi olanaksızdı.

Onu izlerken üzerinde kalmış olan birkaç elbise parçasını tahrip et- meye devam ediyordu. Açık mavi ifadesiz gözleri boşluğa dalmıştı. Bedeni koğuşta olabilirdi ama varlığının geri kalan kısmı tümüyle bu mekânın ötesinde bir yerlerdeydi.

Dudaklarından, fısıltı şeklinde anlaşılmaz kelimeler dökülüyordu. Ona herhangi bir yanıt alma umudu taşımadan, sormam gereken bazı sorulan sordum. Şu an bulunduğu "gerçekliğe" nasıl girebileceğimi bilemiyordum bu nedenle ona vereceğim ilacın dozajını düşündüm. Daha sonradan, kendine geldiğinde, şu an gördüğü görüntüleri ve yaşadığı deneyimi bana anlatacağını biliyordum.

İsmi Andrey'di. On yedi ya da on sekiz yaşlarında görünüyordu. Bedeni son derece inceydi. Orduda genel olarak görülen yetersiz beslenme nedeniyle zayıf düşmüş olabilirdi. Açık kahverengi saçları ordu berberi tarafından kısacık kesilmişti. Başının üzerinde en fazla bir-iki santimetre uzunluğunda saç vardı. Bu, yüzüne kırılgan ve açık bir ifade veriyordu. Yüzü, korku ifadesi dolu bir çocuğun yüzüydü. Şu an yaşamakta olduğu ve hayatının geri kalan kısmını etkileyecek olan trav- matik deneyimle zihni son derece büyük baskı altında olan bir çocuktu. Şimdilik, ortalama dozda damardan yapılacak Haloperidol, onu sakinleştirmeye ve gerçekliğe geri döndürmeye yeterli olacaktı.

Bir sonraki hastam Sergey'di. Genç, yakışıklı, sağlam yapılı ve dı- şarıdan görüldüğü kadarıyla yakında evine gidebilecek kadar iyileşmiş

bir adamdı. Neşeli görünüyordu. Benimle açık bir şekilde konuştu ve eleştirici bir şekilde hastayken yaşadığı deneyimlerden bahsetti. Koğuş işlerinde Bize son derece yardımcı oluyordu. Ama belki de her şey biraz fazla iyiydi, biraz fazla neşeli ve açıktı. Büyük bir hevesle bir an önce evine gidip sevgili genç karısıyla birlikte olmayı bekliyordu ama ben, hastalığının önemli bir kısmının patalojik kıskançlıktan kaynaklandığını biliyordum.

Potansiyel olarak tehlikeli olan hastaların vakalarında daima hastanenin başhekimine danışılırdı. Başhekim, Sergey'in bilinçli zihnini bastıracak, böylece de doğrulan söylemesini sağlayacak birkaç farklı ilacın karışımım tavsiye etti. Bu ilaçların, Sergey'in karısı ile ilgili gerçek zihinsel tutumunu açığa çıkaracak olduğunu bilmeme karşın, henüz bu ilaçları ona kullandırmamıştım.

Bu tür kararlar, İçimde daima ahlaki bir çatışmaya neden olurdu. Eğer Sergey olsaydım, birinin, benim iznim dışında, sorularına yanıt almak için ilaçlar aracılığıyla zihnime müdahale etmesini nasıl karşılardım? Bu konudaki olumsuz düşüncelerim hiç değişmedi ve ne zaman bir tedavide ilaç kullanılması gerekse bu beni rahatsız etti.

Sergey'in durumunda başka bir çözüm bulmayı umut ediyordum. Ama ne olursa olsun, karısıyla konuşmalı ve onu boşanmaya ikna etmeliydim. Karısının, Sergey'den mümkün olduğunca uzaklaşması gerektiğini anlamasını sağlamalıydım. Hastalığı daima tehlikeli olacaktı ve mantık dışı bir kıskançlığın neden olduğu öfkeyle birisini ya da karısını öldürmesi olasılığı çok yüksekti. Ne yazık ki, benzeri birçok olayda aynı trajik sona tanık olmuştum,

Sergey ile ilgili düşüncelerimden geçici bir süreliğine uzaklaştığımda, hemşirenin beni büroma çağırdığını duydum. Andrey adındaki yeni, asker hastamın annesi gelmişti. Savunma Bakanlığından birileri onunla bağlantıya geçmiş ve o da hemen gelmişti. Hasta yakınlarının çoğu, hatta anneleri bile genellikle deliler evine bu kadar çabuk gelmezlerdi.

Andrey'in annesi tipik bir Rus kadınıydı. Ana oğul, birbirlerine inanılmaz derecede benziyorlardı. İkisinde de aynı açık, sade yüz ve soluk

cilt vardı. Koyu renk, kırışık yerel kış elbiseleri içinde izinsiz oturmak - tan korkarak ayakta duruyordu. Sinirli hareketlerle elimi sıkarken bir kez daha oğlunu anımsamama neden oldu. Andrey'in dosyasından, annesinin kocası ve şu an bir tanesi hastanede olan iki oğluyla birlikte yakınlardaki bir köyde yaşadığını okudum.

Daha Önceden bir psikiyatri kliniğine hiç gelmediği belli oluyordu. Büyük oğluna neler olduğunu anlayabilmiş değildi. Aslında askerden bu kadar çabuk ve sağ salim dönmesine seviniyordu. Artık iki yıl boyunca onun için endişelenip durmasına gerek kalmayacaktı. Halen şizofreni ile grip arasındaki farkı anlayamıyordu.

İlk sorusu, evladı için endişelenen her ananın soracağı soruydu: "Lütfen doktor bana oğlumun ne zaman iyileşeceğini söyler misiniz?"

Eğer ona gerçeği tümüyle söyleyebilseydim o zaman yanıtım, "Asla", olurdu. Bunun yerine, "Sanırım İki hafta İçinde kendine gelir," dedim. Yüzü mutlulukla doldu. Daha sonradan, iki hafta içinde kendine geleceğini söylediğimde, iki hafta içinde şu an içinde bulunduğu şiddetli psikozdan çıkacağım kastettiğimi ama bayatının bundan sonraki kısmının bundan önce olduğundan daha farklı olacağını açıklamam gerekiyordu. İlk başlarda belki de çok küçük değişiklikler fark edeceklerdi ama zaman geçtikçe kişiliğinde ve davranışlarında daha büyük değişiklikler olacaktı. Bundan sonra asla eskiden tanıdığı sevgili normal oğlu olmayacaktı. Ona, zihinleri ve ruhları ayrım gözetmeden yok eden bir şeytanın, oğlunun içine çoktan yerleşmiş olduğunu nasıl söyleyebilirdim? Deneyimlerim sayesinde, şizofreninin, kimsenin söküp atamayacağı bir pençe olduğunu biliyordum.

Deneyimlerim aynı zamanda, bu kadının ilk başta bana inanmayacağım da söylüyordu. Umut içinde, oğlunun biran önce hastaneden eve dönmesini ve sevgi dolu ailesinin desteğiyle tümüyle iyileşmesini bekliyorlardı. Kendisi ve babası, oğullarının küçük köy evlerinin işlerinde kendilerine yeniden yardımcı olabileceğini umuyorlardı. Bir süre boyunca, taki bir gün pençe, oğullarının bedenine yeniden saldırıp, onu bir başka tren yolunda, yine hareket halindeki bir trene doğru koşmaya

zorlayıncaya dek her şey normalmiş gibi görünecekti. Böyle bir şey mutlaka olacaktı ve bundan sonra anne, diğer oğlunu da askere yolladığında, korku içinde aynı şeyin bir kez daha olmasını beklemeye başlayacaktı. Ama şimdilik yeterince şey duymuştu ve kocasıyla küçük oğluna iyi haberi, Andrey'in iki halta içinde eve döneceğini haber vermek üzere hastaneden ayrıldı.

Bu umutsuz profesyonel yetersizlik duygusu, bir hekim olarak her an her yerde bulunamayışım, mesleğimdeki en zor durumdu. Savaştığım bir hastalığa belli noktalarda ya da tümüyle yenilmekte olduğum gerçeğine bir türlü alışamıyordum. Diğer uzmanlık alanlarında çalışan tıp doktorlarının bu duyguyu Bizler kadar sık hissedip hissetmediğini bilmiyordum ama psikiyatrlar için bu, mesleki bir şanssızlıktı. Hastanın zihnini normal durumuna getirecek hiçbir ilaç, hiçbir tıp tekniği ya da ameliyat yöntemi yoktu. Kısa bir süre gözlerimi kapatıp derin derin soluk aldım ve zihnimi berraklaştırmaya çalıştım. Gözlerimi yeniden açtığım sırada odamın kapısının çalındığını duydum.

Zihnimin dağılmasına memnun olmuş bir şekilde, "Girin", diye seslendim. İçeri giren, arkadaşını Anatoli'ydi. Sohbet etmekten zevk aldığını bir İnsan görünce sevindim. "Merhaba!" dedi. "Öğle yemeğimizi yiyip birer bardak çay içelim mi?"

Ben öğle okluğunun farkına varamadan sabah çabucak geçivermiş-ti. Öğle molası, hastane çalışanlarının en sevdiği saatti çünkü Bizlere diğer meslektaşlarımızın koğuşlarım ziyaret edip onlarla çene çalma ve evlerimizden getirdiğimiz yemeklerimizi yeme fırsatı verirdi. Öğle yemeklerimiz genellikle koyu bir bardak kahve ya da çay ile birlikte atıştırılan basit sandviçlerden veya salatadan oluşurdu. Sevdiğimiz tatlıları veya havyar gibi şeyleri yalnızca doğum günlerimizde ya da ulusal bayram günlerinde getirirdik çünkü bunlar her zaman satın alamayacağımız kadar pahalı şeylerdi.

Anatoliyi severdim. Koyu kumral saçları ve mavi gözleriyle genç, sağlıklı bir insandı. Yaratıcılığı, zekâsı ve duyarlılığı onu, en iyi doktorlarımızdan biri yapıyordu. Sık sık onun hakkında konuşurduk. Pro

fesörleri ve meslek taşları, psikiyatride çok iyi bir katı yere sahip olacağına inanıyorlardı ama şu ama kadar böyle bir şey olmamıştı. İler zaman bu konuyu onunla konuşmayı düşünürdüm ama hiçbir zaman uygun bir fırsat yakalayamamıştım. Bugün, bu konuda onunla konuşmaya kararlıydım.

Üstünde, giyilmesi zorunlu olan beyaz hastane önlüğü ve elinde geleneksel bardaktaki çayıyla karşımdaki koltukta oturuyordu. Gözleri, her zaman olduğu gibi gözlüklerinin hafif renkli camlarının ardına gizlenmişti.

"Anatoli, herkesin, seni bir psikiyatri dâhisi olarak kabul ettiğimi biliyorsun. Sana, bunun niçin halen kariyerine yarısımadığını sorabilir miyim?"

Yüzündeki memnuniyet ifadesinden sözlerimi bir iltifat olarak kabul ettiği belli oluyordu. "Benim zaten çok İyi bir kariyerim var," diye yanıt verdi. Ardından alaycı bir gülümsemeyle, "Ama sanırım sen halen burasının bir psikiyatri hastanesi olmadığım anlamamış olmalısın," dedi.

Yüzümde hiçbir şaşkınlık ifadesi yoktu çünkü onun anlamlarla oynama hilelerine alışmıştım.

"Dahası burası bir hastane bile değil." diye devam etti. "Burası dev bir çılgın gemi ve Bizler de onun, kendilerinin tıp doktoru olarak çalıştıklarını sanan tayfalarıyız. Hatta insanları iyileştirebileceğimize bile inanıyoruz. Ama ben, üşütük bir gemide kariyer sahibi olmaya çalışmanın iyi bir fikir olmadığına inanıyorum. Tek seçeneğimiz, yaptığımız şeyi bildiğimize inanarak, çevremizi saran gerçeklik okyanusuna körlemesine yelken açmak. Bilmediğimiz yönlere doğru yelken açmaya devam edeceğiz çünkü duramayız. Hepimiz, gerçekliği bu gemi aracılığıyla yüzerek geçmeyi seçtik ve artık ondan ayrılamayız; çünkü eğer kendimizin gerçekten de, deli olarak adlandırılan insanları tedavi edebilecek tıp doktorları olduğumuzu düşünüyorsak, burası Bizler için en güvenli mekân."

Soruma ciddi bir yanıt vermemek için kullandığı hileyi fark ederek, "Bizler İçin hiçbir kaçış yolu olmadığını mı düşünüyorsun?" diye sordum.

"Şey, sanırım gerçekliğe kaçmak için kullanabileceğimiz bir araç var. Bu aracı hemen görebilirsin. Şuraya bak!"

Alaycı bir sırıtışla pencereyi işaret etti. Pencereden dışarı baktığımda, bulunduğum binanın dışındaki bahçede yatan kocaman, eski, kırık dökük, çalışmaz haldeki troleybüsü görebiliyordum. Tekerleksiz bir halde pas tutmuş gövdesi ve normalde elektrik tellerine uzanan ama elektrik teli olmadığı için anlamsız bir şekilde gökyüzüne doğru yönelmiş metal kollarıyla orada Öylece yatıyordu. Bu troleybüsün niçin hastane bahçesinin ortasına bırakıldığını hiç kimse bilmiyordu.

Anatoli gülüyordu. Halen kariyeri İle ilgili soruma net bir yanıt vermemişti. Gözlerinde Mefistofelesimsi bir ışıltı vardı, "Çay ve sohbet için teşekkür ederim. Artık işime dönmeliyim; bazı yolcuların -pardon, yani hastaların demek İstemiştim- kayıtlarını tamamlamam gerekiyor."

2

Öğleden sonra, hazırlamam gereken raporları bitirdim. Beni evime ulaştıracak olan uzun otobüs yolculuğu gözümde büyüyordu. Çıkmaya hazırlanırken telefon çaldı. Telefonu açtığımda Anna'nın sesini hemen tanıdım: "Merhaba, Olga!" Anna da doktordu ve yıllardır yakın arkadaştık. Sesindeki ritim ve tınıdan, karmaşık kişiliğinin farklı ruh hallerini sezmeye alışmıştım. Bugün sesi yorgun ve endişeli geliyordu.

Her zaman olduğu gibi bir süre havadan sudan konuştuk. Bizi dinleyen birisi konuşmalarımızı saçma bulabilirdi ama ne zaman sohbet etsek, basit şeyler hakkında konuşuyor olsak da dostluğumuzun önemini bir kez daha keşfederdim. Aramızda daima kendimi canlı ve neşeli hissetmemi neden olan bir ifade, bir duygu alışverişi ya da güçlü bir enerji akışı olurdu. Aynı şeyin onun için de geçerli olduğunu biliyordum.

Ciddi bir zihinsel sorunu olduğundan kuşkulanan bir komşusunu görüp göremeyeceğimi sorduğunda arama nedeni açıklığa kavuştu. Bu isteğini reddedemezdim, bu nedenle komşusunu ertesi gün öğleden sonra saat üçte hastaneye yollamasını söyledim. Anna beni hastanede hiç ziyaret etmediği için ona yolu tarif ettim ve takvimime randevu saatini yazdım. Görüşmek üzere birbirimizle sözleştik ve ardından vedalaştık.

Gündüz hemşiresi ertesi gün, öğleden sonra saat tam üçte genç bir adamı büroma getirdi. Adam çekingen bir ifadeyle kapıda duruyordu.

"Nasılsınız doktor? Ben Nikolay, beni size, arkadaşınız Anna Anatoliyevna gönderdi."

Nikolay, yakışıklı bir Moğol yüze sahip, genç bir Sibiryalı'ydı. Bu tür yüzler, yaş ilerledikçe daima sert, erkeksi bir görünüme bürünürdü. Bu adam ise halen, duyarlılığa sahip olduğunu ve utangaçlık hissettiğim belli edecek kadar gençti. Bu iki duygu da şu an son derece açıkça görülebiliyordu. Bir psikiyatrın muayenehanesinde bulunmaktan utanç duyduğu ve kendini rahatsız hissettiği son derece açıktı.

Şu anki sinirli halini bir yana bırakırsak, karşımdaki genç Sibiryalı adam zihinsel olarak hasta gibi durmuyordu. Yine de Anna'yla sırdaşlık ettiğine ve kendi isteğiyle buraya geldiğine göre ciddi bir zihinsel sorunu olduğuna inandığını tahmin ettim. Mesleki deneyimlerimde, kendi isteğiyle psikiyatrik yardım almaya gelen pek az insan görmüştüm. Zihinsel anormalliklere yapıştırılan inanılmaz bir kara leke vardı. Bu durumda, yalnızca sorunu olan insanları yardım istemekten alıkoymakla kalmıyor, aynı zamanda da yardım isteyen insanların, bu sorunlarını, ne olursa olsun, gizli tutmaya çalışmalarına neden oluyordu. Eğer içinde bulundukları durum arkadaşları ya da meslektaşları tarafından bilinirse, kaçınılmaz bir şekilde toplumsal ayırımcılıkla karşı karşıya kalıyorlardı.

Nikolay ileri doğru yürüyüp küçük büromun ortasında durdu. Hâlâ acemice davranıyordu ve kendinden emin değildi. Masamın önünde duran koltuğa oturmasını işaret ederek kendini rahat hissetmesini söyledim. Koltuğa doğru ilerleyip otururken onu izledim. Bir fabrika işçisi gibi duruyordu. Sade bir koyu gri takım elbise ve beyaz gömlek giymiş, siyah bir kravat takmıştı. Sanırım görüşmemizi resmî bir olay olarak algılamıştı. Koltuğun kenarına rahatsız bir şekilde oturdu. Onu zorlamak yerine, kendi kendine hikâyesini anlatmasını bekledim. Kafasını toplamak için kısa bir süre sessiz kaldıktan sonra konuşmaya başladı.

"Beni kabul ettiğiniz için teşekkür ederim. Burada bulunmama neden olan olaylar bir ay kadar önce başladı."

Rusça'yı, hoşuma giden hafif bir dağlı aksanıyla konuşuyordu. Anna bana, Nikolay'ın Altay'ın etnik açıdan farklı, kendine özgü bir dili olan

yalıtılmış bir bölgesinden geldiğini söylemişti. Ona alışıldık bir Rus adı verilmesine şaşırmamıştım çünkü bütün yerli halklara, Sovyetler Birliğimdeki devletleri dolaşmaları için pasaport verildiğinde, onlara bir de Rus adı verilirdi. Bu, insanların adlarında yaşayan gelenekleri yavaş yavaş unutturarak kültürlerini yok etmeye yönelik bilinçli bir eylemdi.

Nikolay konuşurken bana bakmıyordu. Hâlâ utanmakta olduğu belli oluyordu ama benimle konuşmak için bir girişimde bulunmuştu ve bunu sonuna kadar götürmeye kararlıydı. Zihnini bir yabancıya açmanın ona çok güç geldiğine kuşku yoktu ve söyleyecekleri karşısında göstereceğim tepkiden çekiniyordu.

"Bu şey bana, annem beni Altaylar'daki köyümüze çağırdığında başladı." Yüzündeki ifadeden köyü hakkında konuşmak istemediği okunuyordu. Bu, alışıldık bir durumdu. Köyden şehire çalışmak için gelen gençlerin çoğu, kendileri ile dalga geçilmesinden çekindikleri için taşralı köklerini gizlerlerdi. Yavaşça, konuşmaya devam etti.

"Dayım, Mamuş, çok hastalanmıştı ve annemin ona bakarken yardımıma İhtiyacı olmuştu. Bizlerden başka akrabası yoktu ve köydeki diğer İnsanlardan ayrı bir yerde, yalnız başına yaşıyordu. Onunla birlikte olmaktan hiçbir zaman hoşlanmazdım ama annemin isteğini de geri çeviremezdim. İşimden ücretsiz izin alıp evime gitmekten başka seçeneğim yoktu.

"Orada on gün kaldım. Dayım beşinci gün öldü. Seksen dört yaşındaydı ve bu yaşa gelmiş olan insanlarımın çoğu gibi o da vaktinin dolduğunu biliyordu. Daha fazla yaşamak için hiçbir arzusu yoktu. Köyümüzde, onun yaşına gelmiş bir insanın tam bir yaşam yaşadığına ve ölmek isteyeceğine inanırız. Dayıma karşı büyük bir sevgi duymazdım, bunedenle de onun bir an önce öbür tarafa geçmesini kolaylaştırmaktan başka bir şey yapma isteği duymuyordum. Böylece bir an önce şehirdeki yaşamıma dönebilirdim."

Konuşmamıza devam ederken sesi titremeye ve cümleler arasında daha uzun susmaya başladı. Bu arada durmadan dayısı ile yakın olmadıklarını vurguluyordu. Niçin bu kadar sinirli olduğunu merak etmeden

duramıyordum. Duyarlı kişiliği, tok başına, doğru düzgün tanımadığı bir yakınının ölümünden bu kadar etkilenmesini açıklamaya yetmiyordu. Hikâyesinin parçaları henüz tam olarak birbirine uymuyordu ama soru sorup konuşmasını bölmedim. Şu anki işim yalnızca dinlemek ve hikâyesini kendi tarzında anlatmasına izin vermekti.

Nikolay, annesinin ölmek üzere olan dayısının bakımını üstlenmesinin ne kadar zor olduğunu ve kendisinin ona destek olduğunu anlatarak, halen, asıl konunun çevresinde dolaşıyordu. Ardından, bir olası hastalıktan diğerine tahminde bulunarak benimle dayısının hastalığının ne olabileceği konusunda fikir alışverişinde bulundu. Korkularının, iyileşme arzusunun önünü kestiğini ve hikâyesinin asıl kısmını anlatabilmek için cesaret toplamaya çalıştığım görebiliyordum.

Sonunda, onu burada bulunma amacına geri döndürme düşüncesiyle sözünü kesmeye karar verdim. "Nikolay, bana anlatmayı düşündüğün şeyin bir ay önce başladığım mı söylemiştin?"

Bana bakmadan ve bir şey de söylemeden yalnızca başım sallayarak beni onayladı.

"Dayının ölümünden sonra ne oldu?"

"Şey, bu garip bir hikâye..."

"Birçok garip hikâye duydum. Peki, seninkini bu kadar garip yapan nedir?"

Beni deniyormuş gibi, "Şamanlara inanır mısınız?" diye sordu.

Aniden başı dertte olanın o değil ben olduğum düşüncesine kapıldım. Şamanizm hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyordum. Şamanizm kelimesinin, ilkel kültürlere ait sağlıksız bir ruhsal inanç sistemi olarak toplumumuzda son derece olumsuz bir anlamı vardı. Vereceğim yanıt konusunda son derece dikkatli olmalıydım.

"Ne yazık ki, şamanizmin Hıristiyanlıktan çok önce Sibirya halkının eski dini olduğundan başka bir şey bilmiyorum. Bildiğim tek şey bu. Ama şaman olarak adlandırılan insanların halen var olduğuna inanıyorum."

Yavaş yavaş, hâlâ bana bakmadan, söylediklerini onu yargılamadan kabul ettiğimi anlıyor gibi görünüyordu. Bedeni, biraz daha rahatlamıştı ve sesi daha az sinirli çıkıyordu.

"Dayım bir şamandı," diye devam etti. "Bu nedenle onunla birlikte olmaktan hoşlanmıyordum. Köyün dışında, orman içinde, insanlardan uzakta yaşıyordu. Burada yaşayan insanların çoğu, onun çok büyük şamanik güçlere sahip olduğuna inanıyordu ama hiç kimse, bu güçlerini yalnızca doğru işlerde kullandığına emin değildi. Belki de haklıydılar. İnsanlar ondan korkuyorlardı ve sorunlarının çözümü ya da hastalıkları için yardım istemek dışında ondan uzak duruyorlardı.

"Ben asla bu tür şeylere ilgi duymadım. Gençliğimden beri tek arzum bir an önce ondan, hatta köyümden uzaklaşmaktı. Sizin de bildiğiniz gibi kırsal bölgelerde yapacak bir şey yoktur; özellikle de kış mevsiminde... Soğuk ve sıkıcıdır. Liseyi bitirir bitirmez şehre gideceğimden asla kuşku duymamıştım. Orduda subay olmayı düşündüm ama sağlık sınavını geçemedim. Gözlerim son derece bozuktur. Bu nedenle şu an çalıştığım işi bulduğuma ne kadar sevindiğimi tahmin edersiniz. Hemen hemen bir yıldır bu işte çalışıyorum ve daha şimdiden önümüzdeki yıl bana bir apartman dairesi verileceğine dair söz verildi. Bu pek sık görülen bir şey değildir. Tabi ki şimdilik halen yatakhanede kalıyorum." Genç bir adam ya da kadın bir iş yerinde çalışmaya başlar başlamaz, adlarının, kendi dairelerini almak için bekleyen insanların listesine eklendiğini biliyordum. Bazen bir adın listenin başına yükselmesi yirmi yılı alabilirdi. Zaman zaman ad, listeden kaybolabilirdi bile. Bu durumda, yaşanacak özel bir mekânın mutlu haberi asla gelmezdi. Bu şanssız insanlar, çalışma hayatları boyunca bir odayı üç-dört insanın paylaştığı yatakhanelerde yaşarlardı. Bazen on beş, yirmi oda bir tek küçük mutfağı, tek banyoyu ve tuvaleti paylaşırdı. Nikolay'a bu kadar kısa bir sürede daire sözü verilmesinin ne anlama geldiğini biliyordum.

Nikolay anlatmaya devam etti: "Bir kız arkadaşım var. Evlenmeyi düşünüyoruz. Bu nedenle hayallerimin gerçekleşmeye başladığını söyleyebilirsiniz. Şimdi ise her şeyi kaybetmekten korkuyorum. Gerçekten de

yardımınıza ihtiyacım var, doktor sağlığımı kazanmamı sağlayacak her şeyi yapmaya, her tür tedaviye hazırım. Aklımı kaçırmak istemiyorum."

Hastalarımda pek ender olarak gördüğüm çaresiz bir umutla bana baktı. Anlattıklarını biraraya toplamakta halen zorlanıyordum. Şaman olan dayısı ölmüştü ve şu an zihinsel bir hastalığı olmasından korkuyordu. Sorunu benim için henüz açık bir hale gelmemişti. Şu an'a dek dinlediklerim beni bu tür bir sonuca yönlendirmesine karşın, bir tür psikoz olduğu yargısında bulunmayı ertelemeye çalışıyordum.

Bir süre kararsız kaldıktan sonra konuşmaya başladı: "Dayımın ölümünden sonra kendimi kötü hissetmeye başladım. Ölürken, onunla birlikte başbaşa kalmamızı istemişti. Buna pek memnun olmamıştım ama bu onun son arzusu olduğu için kabul ettim. Elektriği olmayan, küçük, karanlık bir evde yaşıyordu. Burada biriktirdiği bir sürü garip şey vardı: Yarı ölü bitkiler, bazılarının üzerinde şekiller bulunan taşlar, davul ve yırtık pırtık elbiseler. Bu küçük evdeki her şey alışılmadıktı. Korkuyordum ama son günlerinde onunla birlikte kalmaktan başka seçeneğim olmadığını hissediyordum.

"Ardından dayım benimle erk konusunda; şamanik erk konusunda konuşmaya başladı. İlk seferinde bu konuda iki saatten fazla konuştu. Söylediklerine aldırmıyordum. Bütün bunlar bana, ölmekte olan bir insanın fantezileri gibi geliyordu. Bu nedenle de nazik davranmaya çalışıyordum. Daha sonra, başka zamanlarda da birçok kez konuştuk. Son konuştuklarımız haricinde diğer konuşmalarımızdan pek fazla bir şey anımsamıyorum.

"Bu son konuşma, gecenin geç bir saatinde olmuştu. Hastalığı gittikçe kötüleşiyordu ama yanımıza başka bir insan çağırmama asla izin vermiyordu. Ağır ve kesik kesik soluyordu. Konuşması bölünmeye başladı, zihni dağılmış gibiydi. Artık sonunun iyice yaklaştığını bitiyordum. Derken, yatağına yaklaşmamı istedi. Oda karanlıktı. Yalnızca yüksek, dar, ahşap yatağının yerleştirilmiş olduğu köşe, garip tılsımların ve kuru otların ortasındaki küçük bir masanın üzerinde yanmakta olan tek bir mumun soluk ışığıyla aydınlanıyordu.

"Dayım, farklı kumaşlardan yapılmış yok renkli parçaları olan bir battaniyeye sarınmış yatıyordu. Yanına yaklaştığımda, sıcak, kuru elleriyle kolumu sıkıca yakaladı. Sesi birdenbire büyük bir güç ve berraklık kazandı. Keskin bir şekilde gözlerime baktı. Bütün varlığı öylesine değişmişti ki, bir an hastalığından tümüyle kurtulduğunu düşündüm.

"Yavaşça ve büyük bir yoğunlaşmayla, sanki beni hipnotize etmeye çalışıyormuş gibi, 'Şamanik erk, bizim ile birlikte bu dünyada yaşar,' dedi. 'Ve onun bu dünyada kalması gerekir. Ölüyorum ve kimse gittiğim yere benimle birlikte gelmeyecek. Erkimi sana devrediyorum çünkü onlar böyle olmasına karar verdiler.'

"Bunları söylerken umutsuzca kavradığı elimde şiddetli bir kramp hissettim. Sanki bir ateş bedenime akıyordu. Bir anlığına yerimde kalakaldım. O an dayımın son nefesini verdiğini bile fark edememiştim. Zihnimin içinde bulunduğu durum bana son gerece yabancı geliyordu. O an ne olduğunu tümüyle açıklayamıyordum; hala da açıklayamıyorum. Sorunumun ne olduğunu sizin anlayabileceğinizi düşündüm ama başka neler söyleyebileceğimi bilemiyorum. Sorunuma çözüm bulmak için psikiyatri kitapları okumaya çalıştım ama sonra bütün bu kitaptan bırakmak zorunda kaldım; çünkü kullanılan kelimeler anlayamayacağını kadar zordu."

Bütün bunları anlatırken adeta aynı deneyimi yeniden yaşıyor gibiydi. Bu konudan bahsederken sanki sol eline kramp girmiş gibiydi, benimle konuşurken adeta ölmüş olan dayısının sesini yeniden duyu- yormuşcasına yüzü terliyordu.

"Dayın hakkında konuşmaya biraz ara verelim. Bana biraz şehirdeki yaşamından bahseder misin?"

Bu önerimi büyük bir rahatlamayla kabul etti, "Neler anlatmamı istersiniz?" Omuzlarını kararsızca silkti.

"Çalıştığın fabrikadaki işinden ve diğer işçilerden bahset. Sana nasıl davranıyorlar?"

"İyi. Çok iyi davranıyorlar."

Sessizce ona baktım. Dik bir şekilde, koltuğun ucunda hareketsiz oturuyordu. Duruşunda büyük bir gerilim vardı.

"İyi insanlar ama köyümdeki insanlardan çok farklılar."

"Ne gibi farklılıkları var?"

"Şey, anlatması zor. Aslında bu konuyu hiç düşünmedim. Yalnızca farklılık olduğunu hissettim. Çok fazla içki içiyorlar; hatta çalışırken bile. Benim insanlarım da votkadan hoşlanırlar ama asla birkaç kadehten, hatta daha fazlasını içtikten sonra bile kabalaşmazlar."

Bu duyarlı genç adamı kaba fabrika işçilerinin arasında hayal ettim. Şehre gelme hayalinin en azından bir kısmı umut ettiği gibi olmamıştı.

"Onlar gibi olmaya çalışıyor musun?"

"Hayır. Sanmıyorum. Ama burada olmaya alışmam gerektiğini fark ettim. Büyük bir şehirde yaşamak arzu ettiğim bir şeydi ama şu ana dek elde ettiğimden daha fazlasını bekliyordum. Hatta sanırım halen daha fazlasını elde edebileceğime inanıyorum. Yalnızca burada yaşamaya alışmalıyım ve sağlıklı olmalıyım."

Sanki güç toplamasına yardımcı oluyormuş gibi görünen kısa bir duraklamanın ardından konuşmaya devam etti.

"Dayımın ölümünün ardından beş gün boyunca yüksek ateşle yattım. Bu süre boyunca hiçbir şey yemedim, konuşamadım. Hatta kim olduğumu bile anımsamıyordum. Hezeyan içinde durmadan onu görüyordum. Şükürler olsun ki, köyden bir doktor gelip ateşimi düşürecek bazı iğneler yapmış. Daha sonra kendime geldiğimde, hastayken yaşadıklarımın tümünü unuttum ve kendimi çok halsiz hissediyor olmama karşın işime geri döndüm.

"Zaman içinde fiziksel olarak kendime gelmeye başladım ama aynı zamanda zihnime de bir şeyler olmaya başladı. Dayımın, rüyalarımı anımsamamı isteyen sesini duymaya başladım. Artık onun sesini her yerde ve her zaman duyuyorum, insanlarla konuşurken, otobüste, insanların arasındayken onun sesini duyuyorum. Bu olduğu zaman korkuyorum ve tıpkı deliriyormuş gibi göründüğümü biliyorum. Paniğe

kapılıp hemen bu durumdan kurtulmaya çalışıyorum. Durumum o kadar kötüleşti ki, işimden koyulacağımdan korkmaya başladım. Uzun, sessiz bir bakışın ardından sigara içip içemeyeceğini sordu.

Normalde hastalarımın büromda sigara içmelerine izin vermem. Nikolay'ın durumunda bu kuralımı bozmaya karar verdim. Bunun kendini rahat hissetmesine ve açılmasına yardımcı olacağını hissediyordum. Ceketinin cebinden bir paket filtresiz sigara çıkardı ve telaşla ceplerini kurcalayıp kibrit bulmaya çalıştı.

Ayağa kalkıp odanın, masamın çaprazındaki köşesine yürüdüm. Buzdolabının üzerinden kibrit ve zaman zaman kül tablası olarak kullanılan çay bardağı altlığını alıp ona uzattım.

Penceremin üzerindeki menteşe uzanamayacağım kadar yüksekte olduğu için, masama oturmadan önce, çam ağacından yapılmış bastonu kullanarak camı biraz açtım. Bastonun tutulan kısmı bir insan başı şeklinde oyulmuştu. Bu bastonu birkaç yıl önce benim için, yirmi yıldır kendisinin Tanrı olduğuna inanan ve sürekli olarak ağaçtan insan yaratmaya çalışan yaşlı bir hastam yapmıştı. Bu hastam, diğer birçok hasta gibi bir yıl önce yaşlı ve yalnız bir şekilde ölmüştü. Onu gömecek hiçbir yakını yoktu, bu nedenle hastane, onun bedenini anatomi derslerinde kullanılmak üzere tıp akademisine yollamıştı.

Tıp akademisinde okumaya başladığımda, bana duygusal olarak en zor gelen şeylerden bir tanesinin, yaşlı, zayıf ve çoğunlukla yıpranmış cesetleri kesip biçmek olduğunu anımsadım. Ne var ki, yaşamlarının son anlarını onlara bakacak, kendilerini rahatlatacak hiç kimseleri olmadan yaşamış insanlar olduklarını unutarak, bilimin hizmetinde kullanılan malzemeler olarak kabul etmekten başka bir seçeneğim yoktu. Cansız bedenleri, bilim adına odak noktasında oldukları tıp akademisinde bile saygı görmüyordu.

Pencerenin hafifçe açtığım aralığından dondurucu bir rüzgâr esip odanın ortasında döndü. Nikolay, koltuğunu masamdan uzağa çekip, sigarasından derin nefesler çekmeye başladı.

"Bu adamla ne yapacağım?" diye merak ettim. Durumuna bir tamda bulunmak ve ardından tedaviye başlamak İçin etkili bir psikiyatrik strateji belirlemek için ihtiyaç duyduğum tüm kaynaklara sahip olduğumu biliyordum. Eğer Nikolay bana, yasal olarak, zorla yollanmış bir hasta olsaydı, hastalığının organik bir psikozdan arta kalan bilinmeyen bir ateşin sonraki etkileri olup olmadığım anlamak için şöyle ya da böyle bir dizi laboratuvar testi isterdim. Ama bu vakada biraz daha esnek olabilirdim, bu nedenle de başlangıçta biraz daha farklı bir şey denemeye karar verdim. Nikolay için doğru olduğunu hissettiğim şeyi yapacaktım. Elde ettiklerime bağlı olarak, sonradan, daha geleneksel psikiyatrik terapi tekniklerini daima kullanabilirdim.

Bir denemeye girişmeye İstekli olup olmadığım sordum. Başım olumlu bir yanıt verir şekilde salladı. "Dayının sesini benim yanımda da duyabileceğini düşünüyor musun?" diye sordum.

Yeniden derin bir nefes aldı. Sigaranın onu biraz daha rahatlattığı belli oluyordu. "Sanırım duyabilirim" dedi. "Ama bunu nasıl yapacağımı bilemiyorum. Çünkü onun sesini daima kendiliğinden, isteğimin dışında duyuyorum."

"Belki bunu birlikte başarabiliriz."

"Denemeye hazırım."

Masamın yakınında yerde bulunan düğmeye basıp hemşirenin odama gelmesi için sinyal verdim. Bu düğme saldırgan hastalara karşı bir önlem olarak buraya konmuştu ama Bizler bu düğmeyi hastane içinde, farklı durumlarda birbirimizle haberleşmek için kullanırdık. Hemşire geldiğinde, ona Nikolay'ı hipnoz odasına götürmesini ve orada beni beklemesini söyledim. Sigarasını söndürüp ayağa kalktı ve hemşirenin uzattığı koyun yününden yapılmış, kısa siyah kabanını aldı.

Penceremden, yağan kar altında hipnoz odasına doğru gidişlerini izledim. Birbirleriyle konuşuyorlardı. Ne hakkında konuştuklarım merak ettim. Hemşire bir profesyoneldi. Birkaç ay önce emekli olmuştu ama üç kızını maddi olarak destekleyebilmek için çalışmaya geri dönmeye karar vermişti. Annelerin, kızları büyüyüp çalışmaya başladıktan

sonra bile maddi olarak onlara destek olmaya devanı etmeleri alışıldık bir şeydi. Hem dürüst hem de tutumlu olan bu hemşire, bir şekilde kızlarına İki ayda bir elbise almanın bir yolunu buluyordu. Bu bazen maaşının yarısından fazlasının gitmesine neden olurdu ama bunu daima istekli bir şekilde yapardı. Geri dönmesine memnun olmuştum.

Koğuş kâğıtlarını doldurup imzalamış, dışarıya çıkmaya hazırlanıyordum ki, görevli doktor kabul koğuşundan aradı. "Olga", dedi. "Son derece ciddi durumdaki bir kadın hastayı senin koğuşuna yolluyorum. Hastanemize yirmi yıldır düzenli olarak geliyor. Bir şizofren. Son olarak iki yıl önce hastanemize kabul edildi. Kaşeksinin (fiziksel tükenme) son aşamasında. Zihnini dolduran sesler nedeniyle bir aydan fazla bir zamandır hiçbir şey yememiş. Bu akşam için hemşirelere kullanacakları ilaç listesini vereceğim ama yine de bugün hastaneden ayrılmadan önce hastayı ve kocasını görürsen sevinirim."

"Koğuşa ne zaman gelecek?" diye sordum.

"Bir buçuk saat içinde." diye yanıt verdi.

Hala ilk önce Nikolay ile ilgilenebilecek kadar zamanım olmasına sevinerek hastayı göreceğimi söyledim.

Hastanemizdeki doktorlar, hipnoz odasının yapılması için büyük çabalar harcamışlardı. Bu oda, ben hastanede çalışmaya başlamadan Önce yapılmıştı ve böyle bir odanın olması bile bir mucizeydi. Bu önemli mekânı yaratmak için malzeme, eşya ve hah temin etmeye çalışan, kendini adamış doktorların efsanelerini defalarca duymuştum. Böyle bir şey, hükümet desteğiyle asla yapılamazdı. Hipnoz odası mesleğimde çok önemliydi ve kendimi bu mekânda daima çok rahat hissederdim.

Sessizce loş odaya girdim. Pelüş halı, odanın içinde sessizce hareket etmemi sağlıyordu. Odanın İki köşesinde tavana birer tane küçük kırmızı ışık yerleştirilmişti. Odanın sessizliği ve lambalardan gelen zayıf kırmızı ışık, dış dünyanın şekillerinin ve seslerinin ötesine duygusal ve zihinsel bir yolculuk yapmak İçin gerekli olan ortamı sağlıyordu.

Hemşire, Nikolay'ı hazırlamıştı. Üstünde yalnızca pantolonu ve gömleğiyle odanın ortasındaki rahat bir koltuğa uzanmıştı. Ceketi, kra-

vatı ve botları hemşire tarafından alınıp başka bir odaya konmuştuve seansın sonunda geri verilecekti. Gevşemiş görünüyordu, hatta geldiğimi bile fark etmemişti. Sessizce ona doğru yaklaşıp uzandığı koltuğun arkasını aşağı indirdim.

"Artık başlayabiliriz, Nikolay. Sorularımı mümkün olduğunca doğru ve dürüstçe yanıtlamam istiyorum. Eğer bir soruyu yanıtlayamıyor-san, bir yanıt bulmaya çalışma. Başarımız yanıtladığın soruların sayısına bağlı değil. Bu başka bir şeye bağlı. Bunun ne olduğunu tartışmamalı, onun yerine, bunun zaten varolduğuna ve Bizim İçin doğru olduğuna güvenerek, yönlendirilmemize izin vermeliyiz." Kullandığım kelimeleri kasten belirsiz hale getiriyordum çünkü kelimelerimin bilinçaltına ulaşmasını sağlayacak bir aralık yaratmak için aklını karıştırmam gerekiyordu.

Nikolay gözlerini kapattı. Bilinçli bir şekilde gittikçe daha derin bir ses tonuyla, her kelimemi daha yavaş ve alçak sesle söylerken yüz kasları daha da gevşiyordu.

"Nikolay, şimdi bedenine senin yanıtlaman gerekmeyen bir soru soracağım. Hatta beni dinlemen bile gerekmez. Bedenin ile çalışmamız sırasında gerilimden korunmana yardımcı olacak bir anlaşma yapmam gerek. Şu an doğrudan doğruya bedeninle konuşuyorum ve ona seni korumamız için Bize yardımcı olup olmayacağım soruyorum. Bedeninden soruma vereceği yanıtı bekliyorum." Sol elinde küçük bir titreme oldu. Deneyimlerimden, bunun bir anlaşma işareti olduğunu biliyordum.

Kabul edici bir şekilde, "Teşekkür ederim", dedim.

"Nikolay, geçmişte, önemli bir anımı yeniden anımsamaya çalıştığım ama bir türlü anımsayamadığım birçok zaman oldu. Anımsamak için daha yoğun çaba harcadıkça işim daha da zorlaşıyordu. Sonunda tükeninceye dek defalarca anımsamaya çalıştım. En sonunda anımsayamayacağımı anlayıp, bundan vazgeçtim ve tümüyle gevşedim. Bunun üzerine, aradığım görüntü bilinçaltımdan çıkıverdi. Bu durum ilk olarak bilinçaltının gücünü anlamamı ve onunla nasıl iletişim kurabileceğimizi anlarsak bize büyük bir yardımı olacağını fark etmemi sağladı.

"Şu an seninle konuşurken, sana söylediğim bazı şeyleri anlamayabilirsin, kafanı buna takma. Bilinçli zihninin söylediklerimin anlamını kavramasına gerek yok, bu nedenle bu kelimeleri anlamaya çalışarak zihninde ve bedeninde yayılmaya başlayan gevşeme durumunu bozma. Bilinçaltın söylediklerimi anlayacak. Önemli bir şey öğrenmeni sağlamak için seninle konuşan bu gücün desteğim kaydetmek istiyorum. Bu henüz senin için bir anlam İfade etmeyebilir ama anlamam sağlamaya çalışacağım.

"Dayının sesini son duyduğun zamanı anımsıyor musun? Lütfen evet demek için sol elinle, hayır demek içinse sağ elinle işaret ver. Pazartesi miydi?"

Nikolay'ın sağ eli hafifçe oynadı. "Salı?" Hayır. "Çarşamba?..."

Cuma gününe ulaştığımda sol elini oynattı.

"Kendini bu olayın olduğu mekâna götür. Bulunduğun yer karanlık mı?"

Hayır.

"Aydınlık bir yerdesin. Sanırım burası iş yerin. İş arkadaşlarınla konuşuyorsun." Ellerinden gelecek olan yanıtı dikkatle bekleyerek, elleriyle küçük onaylama hareketleri yaptıkça sorular sormaya devam ettim. "Şimdi, dayının senin ile konuştuğu anın biraz öncesindesin. Sakin ve gevşemiş kalabilirsin çünkü bu deneyimi Biz yönetiyoruz ve kötü bir şey olmayacak.

"Hafızanda, dayının sesini duyabildiğin noktadasın. İşyerindeki hiç kimse bir şey farketmiyor. Konuştuğun iş arkadaşların kayboluyorlar. Dikkatin onlardan dayının sesine kayıyor."

Nikolay'ın yüzü gerginleşmeye başladı. Daha derin ve hızlı solumaya başladı. İleri uzanıp elimi göğsünün ortasına koydum. "Şimdi elim, akciğerlerinle birlikte soluyor. Solunum ritmini birlikte adım adım yavaşlatabilir ve sakinleştirebiliriz."

İyice sakinleşti ve yumuşak bir şekilde, adeta fısıltıyla, "Onu duyuyorum." dedi.

"Sesinin sana söylediği her şeyi dinle. Sakin ol. Elim, soluğun ile birlikte. Benden yardım alabilir ya da istediğin zaman durabilirsin. Ama emin ve güvenli bir durumda olduğun için durmana gerek yok." Nikolay yumuşak bir sesle konuştu: "Artık beni korkutmuyor. Her zaman olduğundan daha farklı."

"Konuşma Nikolay, Bu mekânda konuşmamalı, dinlemelisin. Bu nedenle lütfen beni dinle. Deneyimini benimle paylaşmana çok memnunum ama bunu daha sonra yapacağız. Şimdi yalnızca dayının sana söylediği her şeyi dinlemeye ve anımsamaya çalış."

Bundan sonraki yarım saat boyunca, elim göğsünde, ayakta, üzerine eğilmiş bir şekilde durdum. Oda oldukça karanlıktı ama yüzünü görebiliyordum. Gevşemiş durumdaydı ve ilk anda sanki uyuyormuş gibi görünüyordu. Yavaş yavaş, anılarını yeniden yaşamaya başladıkça yüz ifadesi daha etkin bir hal almaya başladı. Kapalı göz kapaklarının altında gözleri hızlı hareket etmeye başlamıştı. Birtakım görüntüler gördüğü belliydi. Yaşadığı bütün duygular yüz ifadesinden okunuyordu. İlk başta yüzünde merak, ardından derin bir üzüntü vardı: ağlamaya başlayabileceğini düşündüm. Bulunduğumuz mekândan iyice uzaklaştığım ve anılarındaki çok önemli bir şeyi deneyimlediğini hissettim. Solunumunu elimle yönlendirip sakinleştirdim. Eğer duygusal durumu tehlikeli bir hal almaya başlarsa onu uyandırmaya hazırdım. Ama eğer böyle bir şey olmazsa, işini bitirdiğinde kendi başına dönmesini bekleyecektim.

Sonunda, uzun, derin bir soluk aldı ve "Yolculuğumu tamamladım. Geri dönmeye hazırım," dedi.

Sesi daha güçlü ve kendinden emin geliyordu. Onunla yeniden konuştum.

"Nikolay, şimdi senden beni dikkatle dinlemeni istiyorum. Yavaş yavaş, bugün hastaneye geldiğinde benimle ilk tanışmanı anımsayacaksın. Büyük olasılıkla şu an kendini çok farklı hissediyor olmalısın çünkü artık anıların yenilendi. Yolculuğundan geri döndüğünde ve büroma geldiğinde bu değişiklikleri fark edeceksin. Daha sonra, şu an yaşadıklarını anımsayacaksın ve bunları bana anlatacaksın. Elimi göğsünden çektiğimde gözlerini açacaksın ve kendini yeniden burada bulacaksın."

Sol elinin koltuğun koluna sıkıca yapışmış okluğunu fark ettim. Gevşemesine yardımcı olmak için hafifçe eline dokundum. Duvara doğru yürüyüp ışıklan açtım ve hemşireyi çağırmak için düğmeye bastım. Kırmızı ışık otomatik olarak söndü.

Şu an, Sibirya Güzel Sanatlar Galerisi tarafından hastanemize bağışlanan tabloları görebiliyordum. Bu derece güzel resimlerin böyle çok alakasız bir mekâna gelmesi bana her zaman büyülü bir şeymiş gibi gelirdi. Duvarlarda çok güzel doğa manzarası resimleri vardı ama benim için en Özel resim, geçen yüzyıllardan birine ait olan, dantelli, pahalı bir elbise giymiş, saçları ortadan ikiye ayrılmış genç bir kadının portresiydi. Nazik, güven verici bir yüzü vardı ve ona baktıkça sanki beni destekliyormuş gibi hissederdim.

Hemşire, Nikolay'ın kalkmasına ve ceketini giymesine yardımcı oldu. Ben de kürk paltomu omuzuma atıp büroma doğru yürüdüm. Seanstan memnun kalmıştım. Çok iyi geçmişti ve Nikolay'ın içsel çatışmasını ilaç kullanmadan çözmeye çalışmakla doğru bir şey yaptığımı hissediyordum. Bu deneyimin ona, dim-mitolojik görünümdeki ailevi ilişkilerini düzenlemek için ihtiyaç duyduğu şeyleri vereceğini umuyordum.

Nikolay, büroma girdiğinde ciddi ve farklı bir hali vardı. Ondaki değişimin bir sonucu olarak tümüyle rahatlamıştı; hatta nasıl göründüğüne bile aldırmıyordu. Kravatını eline alıp, daha önceden son derece gergin bir şekilde oturduğu koltuğa bu kez tümüyle rahatlamış olarak oturdu.

"Desteğiniz için teşekkür etmek istiyorum. Son derece önemli bir mesaj aldım. Bu mesaj, içimdeki birçok duyguyu değiştirdi."

Kendime duyduğum güvenin artmaya başladığını fark ederek dikkatli bir şekilde onu dinledim. Hastalarımdan sık sık böyle sözler duyacak kadar şanslı bir terapist olduğumu düşünmeye başlamıştım.

"Sana yardımcı olabildiğime sevindim. Umarım bu deneyim daha kolay yaşamana ve başarılı olmana yardımcı olur."

"Ama anlamıyorsunuz ki doktor, benim için artık her şey değişti. Bir şaman olmam gerektiğini düşünüyorum."

Bir an afalladım. Onu dinlerken yüzümdeki aynı yorumsuz ifadeyi korumaya çalışarak koltuğuma çöktüm. Kendime duyduğum güven yavaş yavaş ortadan kalktı ve yerini utanç duygusuna bıraktı. Böyle bir şeyin olmasına nasıl izin verebilmiştim. Bu adam yardımımı istemek için gelmişti, bense, profesyonelce olmayan bir tavır sergileyip onun çatışmalarını güçlendirmekten başka bir şey yapmamıştım. Başarısızlığa uğramasına neden olmuştum. Aniden ikimiz için de üzüntü duydum.

Nikolay deneyimini açıklamaya başladı. "Gerçekten de dayımla iletişim kurdum. Ölmüş gibi değildi. Tümüyle canlıydı ve benimle gerçek bir insan gibi konuştu. Benimle tartıştı ve söylediği hiçbir şeye karşı çıkamadığımı fark ettim. Sonunda ikna olmamı sağladı.

"Her nasılsa, daha önceden hiç görmediğim bir şekilde bana kendi insanlarımın tüm tarihini gösterdi. İnsanlarım için Sibirya'da yaşamanın ne kadar zor olduğunu anladım. Yabancıların ve aramızdaki kötü ruhların inanılmaz baskısıyla güçlerini ve dinlerini nasıl kaybettiklerini gördüm. Arkadaşlarımdan bazılarının komünist olmalarım gerektiren işlerde çalışmaya başladıklarını, ruhlarının onları nasıl terk ettiğini ve nasıl kötülüğün oyuncakları olduklarım gördüm.

"İnsanlarımla birlikte defalarca, bir kıştan diğerine, umutsuzca, neşesizce, her zaman korku içinde dolaşıp durdum. Hatta böyle bir şeyden kuşkulanıldığı anda bile hapishaneye gönderileceklerinden, koruyucularına ve atalarına sessizce bile dua etmekten korkuyorlardı. Doktor, görmemi sağladığınız bu görüntü, içimde daima gizli kalmış olan bir şeylerin açığa çıkmasını sağladı. Artık ona ulaşabilirim.

"Dayım bana hiçbir seçenek bırakmadı. Bir şaman olmam gerektiğini anlattı. Eğer bunu yapmazsam, hastalığım inanılmaz bir şekilde ilerleyecek. Bunu başarabilecek tek insanın ben olduğumu ve bu sayede insanlarımın inançlarını yitirdikleri zamanların biteceğini söyledi. Bu amaç doğrultusunda onlar için çalışmalıyım. Halen bu konuda ne düşüneceğimi bilmiyorum. Bir şaman olmak konusunda hiçbir şey bilmiyorum! Ama bir yandan da gerçek yaşam yolumun bu olduğunu hissediyorum. Tam olarak ne yapacağımı anlamak için biraz zamana ihtiyacım olacak."

Sözlerinin, çok tehlikeli şeyler olsa da, beni korkutmaması ilginçti. Bu sözler nedeniyle, yakın bir zaman öncesine kadar ikimiz de tutuklanabilirdik. Hatta şimdi, perestroika ve yeni düşüncenin yükselme çağında bile, bu sözleri işiten yanlış bir insan hâlâ başımıza ciddi sorunlar açabilirdi.

Ama korkmuyordum. Anlattığı pek çok şeyin ilgimi çektiğini farkettim. Yerel halkların bastırılmaları hakkında fazla bir şey bilmiyordum ama insanların dini inançlarını saklamalarının ne demek olduğunu biliyordum. Kursk'ta yaşayan anneannem tarafından Rus Ortodoks Kilisesi'nde gizlice vaftiz edilmiş ve İsa'nın öğretisine duyduğum güçlü bağlılığı ifade edememe sorunuyla defalarca karşı karşıya kalmıştım. Yaşamım boyunca kiliseye gitme ya da rahiplerle konuşma fırsatını hiçbir zaman bulamamıştım. ***İncil*** de dahil olmak üzere her tür dini ve ezoterik yayın bulundurmak yasaktı. Bu tür yayınların bir evde bulundurulması, o evin güvenliğini bir anda tehlikeye sokardı.

Nikolay'ın güçlü duygularının benim duygularımı da değiştirdiğini fark ediyordum. Artık, Nikolay'ın tedavisi aracılığıyla terapi yeteneklerimi geliştirmeye aldırmıyordum. Önemli bir şeylerin olduğunu ve en çok da olanları anlamak istediğimi hissediyordum.

Nikolay, "Dayım size bir mesaj İletmemi İstedi," diyerek düşüncelerimi böldü.

Bu düşünce bana öylesine delice geldi ki yanıt vermedim.

"Mamuş bana, 'Bu kadına, kısa bir süre sonra Ölümün Ruhu ile karşılaşacağını söyle. Ona bundan korkmasına gerek olmadığım da anlat,' dedi."

Bu sözlerden hiç hoşlanmadım. Gelecek ile ilgili kehanetlere, özellikle de bunun gibi cüretkâr olanlara hiçbir zaman değer vermezdim. Gözlerim Nikolay'ın elbiselerine daldı. Gömleğinin üst düğmesini iliklememişti ve kravatını takmamıştı. Bu, onun bir kâhin değil, arkadaşımın arkadaşı olan bir fabrika işçisi olduğunu anımsamamı sağladı.

Deneyimlerim, seansımızın tümüyle bittiğini söylüyordu. Koğuşa yeni gelen ve ilgi göstermem gereken kadın hastamı anımsadım. Niko-

lay ile görüşmemizi bir an önce bitirmeye karar verdim. "Dayının mesajı hakkında hiçbir şey bilmiyorum Nikolay ama her ne yapmaya karar verdiysen, sana bu yolda başarılar dilerim. Doğru seçimler yapmak için gerekli yeteneğe sahip olduğuna inanıyorum ama yine de yardıma ihtiyacın olursa lütfen beni aramaktan çekinme. Şimdi, biraz önce gelen acil bir hasta ile ilgilenmem gerekiyor."

Nikolay görüşmemizi bitirmeye hazır görünüyordu. "Bana zaman ayırdığınız ve yardım ettiğiniz için teşekkür ederim, doktor" dedi. "Belki yine görüşürüz. Şimdilik hoşçakalın."

O, büromdan ayrılır ayrılmaz, hemen, hala soğuk rüzgârın estiği açık pencereyi kapatmak için odanın karşı duvarına gittim. Bir süre sessizce ayakta durup yere baktım. Nikolay ile yaptığım seans alışılmadıktı. Olanları anlamak ve deneyimlerime kaydetmek İçin biraz zamana ihtiyacım vardı. Nikolay'ın hastane bahçesinden otobüs durağına doğru ilerlemesini seyrettim. Seri ve kararlı adımları, amaçları konusunda kesinliğe sahip bir adamın adımlarıydı. Camı, "Tanrı" tarafından yapılmış olan aynı uzun bastonu kullanarak kapadım.

3

Kadınlar koğuşundaki on hastanın tedavisinden sorumluydum ve görevlerimin arasında her biriyle gün aşırı görüşmek de vardı. Kadın hastalarla mı yoksa erkek hastalarla mı çalışmayı tercih ettiğime hiçbir zaman karar verememiştim. Oysa iki cinsiyet arasındaki farklılık inanılmazdı. Erkek hastalarını genellikle ilginç insanlardı ve hatta bazıları doktor hasta ilişkisi sınırlan içinde arkadaşım bile olmuşlardı ama yine de çoğu, zihinsel durumları hakkında adam akıllı araştırmalar yapıp bunun sonuçlarını uzun raporlar halinde mahkemeye sunmam gereken suçlulardı. Bu tür vakalarda sonu gelmeyen bürokratik raporlar hazırlamaktan hiçbir zaman zevk almazdım. Bunların gerekli olduğunu bilmeme karşın, normalde hastalarıma harcayacağım zamanı benden çalmalarına daima İçerlerdim.

Kadınlar genel olarak daha kolaydılar ama doğal olarak onları anne ve eş olarak algılama ve duygularını paylaşma eğilimim, çoğunlukla, işimi yapabilmek için profesyonelce davranıp onlardan uzak durmamı zorlaştırıyordu. Kadınlarla çalışmamın iç uyumumu çok daha fazla tehdit ettiğini ve daha fazla duygusal dengeye ihtiyaç duyduğumu fark ettim.

Kadınlar koğuşuna girdiğimde hastalarımdan biri beni çağırdı. Kızının yaşadığı yetimhaneden yeni bir fotoğraf gelmişti ve küçük kızının ne kadar güzel olduğunu görmemi istiyordu. Büyük olasılıkla, Bu amansız hastalık tahrip edici işleyişine başlamadan önce o da kızı ka

dar güzeldi. Ona teşekkür edip bugün biraz meşgul olduğum için kızının fotoğrafına yeterince dikkatli bakamayacağımı ama yarın uzun uzun bakacağımı söyledim.

Yıllar boyunca bir hastadan diğerine kalan, renkleri solmuş pamuklu elbiseler giyen kadın hastalar, koğuş koridorunda ilaçlarını almak için sıraya girmişlerdi. Hemşire, her bir hastaya, reçetesinde yazılı olan ilacı veriyor ve ilacı yuttuklarına emin oluncaya dek bekliyordu. Hastaların çoğu hasta olduklarını kabul etmiyor ve ilaçlarını yutmak yerine saklamaya çalışıyorlardı. Bu nedenle hemşire dikkatini bir anlığına bile onlardan uzaklaştırmıyordu. Arada sırada kadınlara acele etmelerini söylüyor, ağızlarını iyice açtırıp ilacı yutup yutmadıklarına bakıyor ardından da diğer hastaya ilacını veriyordu.

Bazı kronik hastalar koridordaki yataklarında yatıyorlardı. Hastanenin bu kadar kalabalık olması olağandı. Koridorda yürürken hemen hemen herkes bana bir şeyler söylemek istiyordu. Zamanım olmadığı için hepsine selam veriyor ama konuşmak için durmuyordum. Günüm neredeyse sona ermişti ve halen yeni hasta ile ilgilenmemin ne kadar zamanımı alacağını bilmiyordum.

Acil servis odasına girdiğimde, saldırgan hastaların bulunduğu koğuştan bir çığlık duydum. "Kim olduğunu biliyorum! Benden başka hiç kimse bilmiyor! Ama ben senin içinde kimin saklı olduğunu biliyorum doktor!"

Bağıran kız halen çok gençti ama en uzun süredir tedavi altında olan hastalarımızdan bir tanesiydi. Çocukluğundan beri hastaydı ve o zamandan bu yana yılda en az iki kez hastaneye alınırdı. Birkaç gün önce yeniden gelmişti. Onunla henüz görüşmemiştim çünkü başka bir doktorun gözetimi altındaydı. Bana yine hamile olduğu söylenmişti. Büyük olasılıkla, yine tren istasyonlarında başıboş dolaşmaya çıkmıştı. Sorumlu doktor, onun rızasına başvurmadan kürtaj yapılmasına karar vermişti. Bu genç kadının patalojik olarak mahvolmuş hayatında bu ilk defa olmuyordu. Hiçbir zaman çocuk yetiştirme yeteneğine sahip olmayacaktı.

Zihinsel açıdan hasta annelerin çocukları ise, koruma altına alınmak için genellikle bakım evlerine gönderilirdi. Ne zaman böyle bir şeyin yapılması gerekse, kendimi duygusal açıdan bu olayın dışında tutmaya çalışırdım ama bunda her zaman başarılı olamazdım. Sık sık, adı benimki gibi Olga olan eski bir hastamı anımsardım. Zihni normal durumunda olduğunda, ilgili ve sevgi dolu bir anneydi. Güzel, yumuşak bir yüzü vardı ve psikotik bir duruma girdiğinde ürkütücü, zarar verici bir varlığa dönüştüğünü hayal etmek çok zordu. Psikozu, çıldırmış zihninde yankılanan sesleri dinlerken, çocuklarım açlıktan ölmeye terk etmesine, hatta onları öldürünceye dek dövmesine neden olurdu.

Biri dört yaşında bir oğlan, diğeri ise dokuz yaşında bir kız olan iki çocuğu da psikiyatri kurulunun kararına dayanarak mahkeme tarafından ondan alınmıştı. Bunun üzerine Olga, koğuş koridorunun bir köşesine çöküp sessizce ağlamıştı. Kuruldaki psikiyatrlardan bir tanesi de bendim ve bu kararı vermemiz gerektiği konusunda içim tümüyle rahat olmasına karşın, Olga'yı bir köşede böylesine umutsuz bir şekilde ağlarken her gördüğümde, kendimi suçluluk duymaktan alıkoyamıyordum.

Saldırgan hastaların bulunduğu koğuşa yaklaşıp, girişi koruyan ağır metal kapının üzerindeki aralıktan çığlık atan kıza baktım. Elleriyle üst kısmını kavramış bir şekilde, kapının diğer tarafında duruyordu. Kısa siyah saçları darmadağınıktı. Büyük, koyu siyah gözleri hastalıklı bir pırıltıyla parlıyordu. Dudaklarını ve yanaklarını kırmızı bir rujla boyamıştı. Heyecanlı ve kontrolünü kaybetmiş görünüyordu. Geçmişte bir kaç kez doktoru olduğum için tehlikeli olmadığını biliyordum. "Katya! Sakinleşmeni istiyorum. Burada bağırmana gerek yok!" Hemen sindi ve odanın köşesindeki yatağına doğru giderken imalı bir şekilde gülümsedi, Yatağına ulaştığında geri dönüp son sözünü etti.

"Tamam, doktor. Haydi, saklambaç oynayalım. Ama ben senin kim olduğunu biliyorum."

Görmem gereken yeni hasta acil bakım odasındaydı. Yatağının çevresinde üç hemşire olduğu İçin odaya girdiğimde onu hemen göremedim. Başının üzerinde duran serumdan uzanan hortum damarına takılmıştı.

Hastama ulaşmam için kenara çekilirlerken hemşirelerden biri, "Nasılsınız doktor?" diye sordu.

"Merhaba. O nasıl?"

"Doktor, o ölüyor!" dedi yabancı bir ses. Dönüp bakınca odanın köşesinde çömelmiş olan bir adamın ayağa kalktığım gördüm. Uzun ve ince bir fiziğe sahipti ve birkaç gündür uyumadığı açıkça görülüyordu. Yüzü solgun, gözlerinin etrafı koyu sarı renkteydi. İşadamı kıyafeti ve tıraşlı yüzü ile oluşturmuş olduğu bu temiz dış görünüşü bile hissettiği korku ve kederi gizlemeye yetmiyordu.

Hemşirelerden biri durumu kulağıma fısıldamak İçin yanıma yaklaştı. "Onun burada kalmasına izin verdiğimiz için özür dileriz doktor." Acil odasına akrabaların alınmayacağına dair bir kural vardı ve bu kural nadiren yıkılırdı. "Kalmak için bize yalvardı ve öyle üzüntülüydü ki ona hayır diyemedik."

"Lütfen odamda bekler misiniz?" dedim ona. Oradan ayrılmaktaki gönülsüzlüğü, sıkıntılı yüzüne açıkça yarısıyordu.

"Lütfen doktor," diye yalvardı. "Kalmama izin verin. O ölüyor..."

"Hiç sanmıyorum bayım. Onu muayene etmem lazım. Eşiniz mi kendisi?"

"Evet, öyle."

"Önce eşinizi muayene etmeliyim, sonra da sizinle görüşürüz. Lütfen, beni odamda bekleyin."

Daha fazla tartışmadan kabul edince rahatladım ve hemşirelerin birinden ona yolu göstermesini istedim.

Şimdi dikkatimi kadına döndürebilirdim. Hakkındaki ilk izlenimim rahatsızlık vericiydi. Karşımdaki, durgun sarı bir tene bürünmüş katışıksız bir iskeletti. Çukurda kalmış gözleri kapalıydı. Soluğu sığ ve hızlıydı. Köprücük kemiğine yakın bir yerden deri altına sokulmuş büyük bir iğne ile sıvı besin, başının üstündeki serum şişesinden ağır ağır damlayarak saydam tüpten geçip bedenine giriyordu. Bu, önümüzdeki birkaç gün içinde bedenine biraz olsun canlılık getirmeliydi. Hareket

etmiyordu ama yine de bilincinin yerinde ve çevresinde olup bitenlerin farkında olduğunu hissediyordum.

Ona yaklaşıp elini tuttum. Sıcak ve kuruydu. Nabzı normalden biraz hızlıydı ama yine de güçlü ve düzenli atıyordu. Onu baştan aşağı muayene ettim. Besinsiz kalmış olmaktan ileri gelen fiziksel bitkinlik hali dışında herhangi bir şeyi var gibi gözükmüyordu. Organları, dikkatle uygulanacak bir tedaviyle sağlıklarına tümüyle kavuşacak kadar güçlü gözüküyordu.

Eline yavaşça dokunarak ona, "Beni duyabildiğini biliyorum" dedim. "Ve eminim ki yakında daha iyi hissedeceksin. Sana yardım etmek için elimizden geleni yapacağız." Bana, gözlerini açıp şok edici bir düşmanlıkla bakarak cevap verdi. Güzel, koyu mavi gözlerindeki nefret, tüm yüzünü kaplamıştı. Tek kelime etmedi. Sadece başka bir dünyadan mesaj iletirmiş gibi bir bakışla bana uzun uzun baktı, insani bir bakış değildi bu; hastalarımı aydınlıktan karanlığa, varoluştan yokoluşa çeken hastalığa ait bir bakıştı. Ona daha fazla dokunmak istemedim ve o gözlerini kapatır kapatmaz elimi hemen çektim.

Nöbetçi doktorun karar verdiği ilaç tedavisi uygun görünüyordu. Bu yüzden hemşirelere aynı şekilde devam edebileceklerini söyledim.

Bu koğuşta, bugünkü görevi çoktan bitip evine dönmüş olan bir başka psikiyatrın odasını kullanıyordum. Bu oda, benim erkekler koğuşumdaki odamdan daha büyük ama daha az samimi bir yerdi. Yeni hastamın kocası içeride, tıpkı derin bir transa girmiş gibi oturuyordu. Küçük, ahşap bir çerçevedeki resme dalıp gitmişti. Bulunduğum yerden, adamın çerçeveyi tutuş şekli nedeni ile içindeki resmi göremiyordum.

Sıkıntılı halini görünce, karısının yanında kalma ihtiyacını anlayışla karşıladığımı belirterek konuşmaya başladım ve bu geceyi karısının yanında, acil servis odasında geçirmesini sağlayacak ayarlamaları yaptım.

Bana teşekkür etti ve resme bakmamı rica etti. "Onu, bu hastalığa yakalanmadan önce görmenizi İsterdim. Size, hayatta her şeyden çok sevdiğim bu kadınla olan evliliğimden bahsetmemin yararı olur sanırım."

Hızlı bir şekilde konuşmayı sürdürürken, uzattığı fotoğrafı aldım. Tek solukta, hiç bitmeyecekmiş gibi durmaksızın konuştu. Büyük olasılıkla daha Önceden hiç konuşulmayan, hatta belki de o ana dek farkında olmadığı şeylerden bahsetti. Gururun ve kişisel düşüncelerin tümüyle ortadan kalktığı aşırı duygusal bir durumda, kesintisiz konuşuyordu. Sanki bir insanın hayatı boyunca en fazla birkaç kez kapılabileceği duygusal bir akıntıya kapılmış gibiydi.

"Meslektaşlarım bana gülüyorlardı. Deli bir eş... Tabi ki... Bana onun hakkında hiçbir şey söylemediler ya da hiçbir zaman onurumu kırmadılar ama bu durum karşısında takındıkları tavırları daima hissediyordum. Neyse ki iyi bir matematikçiyim ve bu sayede de iyi bir konuma sahibim. Büyük bir laboratuvarın başkanıyım ve işimi çok seviyorum. Zaten hayatımda ilgi duyduğum yalnızca iki şey var: Mesleğim ve eşim. "Gençliğimizde sağlıklıydı ve birlikte çok mutluyduk. Biz buna aşk olarak adlandırdık ama şu an ben bunu aşk olarak düşünmüyorum. Sanırım aşk, gençlik tutkusundan farklı bir şey. Bu sonuncusu çabucak yok olur ama aşk sonsuza dek devam eden bir şeydir. Hastalıkla geçen bu yıllarda onunla bu konuda hiç konuşmadım ama bana âşık olmadığını biliyordum. Aslında sanırım benden nefret etmeye başlamıştı. Aklına gelen her yolla, defalarca kendini öldürmeye çalıştı.

"Doktorlar bana, bu intihar girişimlerinin kafasının içindeki seslerden kaynaklandığını söylediler ama ben bunu kendi iradesiyle yaptığım düşünüyorum. Bunu anlamıyorum. Siz bir profesyonelsiniz. Bana bazı bilimsel açıklamalar yapabilirsiniz. Bir noktada artık yaşamın karşısında bir seçimde bulundu ve şimdi karşı konulmaz bir güçle kendi seçimini İzlemeye çalışıyor."

Eski fotoğraftan, oldukça genç, sarışın bir kadın bana bakıyordu. Eski tarz, yüksek bir saç tuvaleti vardı ve güzel boynunu açıkta bırakan bir elbise giymişti. Altmışların film yıldızlarına benziyordu. Bu kadın ile acil servis odasında yatmakta olan iskelet arasındaki tek benzerlik, fotoğrafta, görmekte olduğum soğuk öfke bulunmasa da, gözlerinden yayılan parlak mavi enerjiydi.

Sesimin yükselmesine engel olamadım: "İvan Sergcyeviç! Niçin hastaneye daha önce gelmediniz? Karınız bir aydan fazladır hiçbir şey yememiş. Neden yardım istemediniz?"

"Böyle olmasını o istedi." Şimdi son derece alçak bir ses tonuyla konuşuyordu. "Yardım istememe İzin vermedi. Ölmek istiyordu."

"Öyleyse onu niçin şimdi hastaneye getirdiniz? Niye evinde ölmesine izin vermediniz?"

"Çok üzgünüm, doktor. Gerçekten çok üzgünüm. Daha fazla bekleyemedim. Onun içinde bulunduğu durumun benim suçum olduğunu anladım. Onun isteklerinin dışına çıkmak benim için her zaman güç oldu. Çok üzgünüm." Bu son sözleri söylerken ağlamak üzere olduğu belliydi.

Sürüncemede kalmasının ölümcül bir şey olmadığım düşündüğüm için, kendini bu kadar suçlu hissetmesine neden olduğuma üzüldüm. Karısının, zihinsel durumunun olmasa bile, en azından fiziksel durumunun çabucak normale döneceğinden emindim.

"Endişelenmeyin, İvan Sergeycviç. Eşinizin eski sağlığına kavuşacağına eminim. Neyse ki, koğuşta ihtiyaç duyduğumuz her tür ilaç var."

Bana İnanmadığını saklama gereğini hissetmedi. Eşinin yanına dönmek için aceleyle ayağa kalktı. Ona engel olmadım.

Hastane kayıtlarına, bu kadının hastalığı ile ilgili işe yarar her tür veriyi ve uygulanan tedaviyi yazdım. Uzun, zorlu bir gündü ve dört gözle eve gitmeyi bekliyordum. Koğuştan ayrılırken, acil servisin açık kapısından İvan'ı gördüm. Dikkatini karısının üzerinde öyle yoğunlaştırmıştı ki beni fark etmedi bile. Yatak yarasım engellemek için onu yana çevirdiğini ve sırtım alkole batırılmış pamukla sildiğini gördüm. Neyse ki ona nasıl bakacağını biliyordu. Bu sayede hastabakıcılara büyük yardımı olacaktı.

Her zamanki gibi, geri dönüş yolculuğum, sabah yolculuğuma oranla hoş bir karşıtlık oluşturmaktaydı. Hastane ilk duraktı ve bu nedenle otobüsün neredeyse bütün koltukları boş olduğu için istediğim yere oturma şansına sahiptim.

Uzun iş gününün ardından şehir merkezinin dışına yaptığım budinlendirici yolculuk çoğu zaman olduğu gibi, beni hemencecik uyutuverdi. Sabah çıktığım küçük, tek odalı daireme geri döndüm ve kendime Ob Nehri balığı filetosu ile kızarmış patatesten oluşan basit bir yemek pişirip yedim. Balığı bana pazarda, her sabah aynı otobüste yolculuk ettiğimiz balıkçılardan biri satmıştı. Pişirdiğim yemeğin yanında biraz da yeşillik olmasını tercih ederdim ama kışın burada yeşillik bulmak imkânsızdı.

Bu yavan yemeğin ardından yattım ve hemen uyudum. Gecenin bir yarısı, uyanık olduğum anlardan çok daha gerçek olan bir kâbustan pa-' nik içinde uyandım. Rüya o kadar gerçek ve ısrarcıydı ki, ışığı yakıp yatağın içinde oturduktan sonra bile devam etti. Tanımadığım, Moğol görünüşlü bir adamın soğuk ve uzaktan gelen sesini hâlâ duyabiliyordum.

Tekrar tekrar aynı şeyi söylüyor: "Senin, onun yolculuğunu görmeni İstiyorum!" Benim için bu sözler hiçbir anlam ifade etmemesine karşın bu onu durdurmuyor. Derken enerji kayıyor; bir kadın görüyorum, acildeki yeni hastam, İvan'ın karısı... Onun güzel, beyaz görüntüsü; içinde süzüldüğü karanlık, ürkünç boşluk ile büyük bir tezat yaratıyor. Yavaşça ve zarif bir şekilde daha da yukarılara süzülüyor. Derken ağır ağır bana doğru dönüyor. Yüzü eski güzelliğine kavuş muş. Bedeni sağlıklı görünüyor. Hastalığından hiçbir iz taşımayan canlı ve kadınsı bir biçime sahip.

Bu görüntüden kaçmaya çalışıyorum ama rüyam devam ediyor. Her geçen an daha ürkütücü olan bu sahneyi, Moğol görünümüne sahip bu gizemli adam yönetiyor. Kadın şimdi, gözlerinde alaycı ve muzaffer bir edayla doğrudan bana bakıyor. Bakışı beni hipnotize ediyor. Sanki irademi çalıyor- muş gibi hissediyorum.

Adam kısık bir sesle, "O ender bulunan, erk dolu bir kadın." diyor.' Yapması gereken her şeyi basitçe ve çabucak, yerine getirdi. Buradaki diğer herkesin yapmakta olduğu şeyi yaptı ama o pek çoğundan daha dürüst ve cesur."

Kadının aniden karşısında beliren büyük beyaz görüntünün önündeyim. Diz çöker konuma geçişini seyrediyorum. Yüzü esrik ve dalınçiçinde. Şu an o gençlik fotoğrafındaki haline çok benziyor. Beyaz görüntü, artık yerde yatmakta olan kadının üzerine doğru yavaş yavaş inerek tüm bedenini kaplıyor.

Bu görüntüyü tekrar deneyimlemekten dolayı duygularını öylesine yoğunlaştı ki, rüyanın üzerimdeki gücünü bir kenara itti. En kısa sürede kendimi bu etkiden kurtarmaya çalıştım. Yatağıma uzanıp, benliğime geri dönmek için kendimle konuşmaya başladım; kendi kendime bugünlerde çok yorulduğumu, bunun sadece bir rüyadan ibaret olduğunu, gördüğüm kadınınsa, onu bıraktığım hastane yatağında derin bir uykuda olduğunu söyledim ve bu konuda hemen bir şeyler yapmam gerektiğini düşündüm.

Kendimi rahatlatma yolundaki bu yapay girişimler korkumu tümüyle geçirmedi. Hastamı kaplayıp içine çeken o büyük, beyaz, güçlü görüntüyü gördüğümde içimde uyanan o korku ile cazibesine kapılma karışımı duyguyu bir türlü aklımdan çıkaramıyordum,

O rüyadan sonra tekrar uyumaya çalışmak ümitsiz bir çabaydı. Şafağın sökmesini sabırsızlıkla bekleyip ilk kalkan otobüsle işe gittim. Kendimi işe vererek, rüyanın bilincime sapladığı güçlü kancayı biraz olsun gevşetebileceğimi ümit ediyordum. Hastaneye doğru yürürken bu konu hakkında düşünmemeye çalışarak, konsantrasyonumu koğuşa doğru ilerleyen adımlarıma yönelttim. Evet, koğuş beni endişeden uzaklaştırıp normal yaşama döndürecek ve kâbusumun içinde eriyip gideceği korunaklı bir liman işlevi görecekti.

Sonunda adımlarım koğuşun kapısına ulaşmıştı. Merdivenlerin sonunda sağa döndüm, kapıyı açıp içeri girdim. Her günkü gerçeğimin bir anımsatıcısı olan idrar kokusu ile karışmış ter ve ilaç kokusu dolu havayı solumak, özellikle de bugün, benim İçin mutluluk vericiydi. Şimdi, diğer insanlarla bir arada olacaktım. Zihnimi kullanmak zorunda kalacaktım. Burada doktor yani psikiyatr olacak olan bendim ve dolayısıyla gecenin bir yarısı ortaya çıkan garip seslerle görüntüler kontrolüm altında olacaklardı.

Vardığımda, saat sabahın çok erken bir vaktiydi ve tüm hastalarım odalarında uyuyordu ve koridordaki mavi gece lambası henüz açıktı. Her şey sakin ve huzur içinde görünüyordu. Benim rahatsız durumumdan sonra bu neredeyse gerçeküstü bir görüntüydü. Acil odasının kapısının kapalı olduğunu gördüm. Belki zavallı İvan dün gece biraz olsun uyuyabilmişti.

Hastalık yüzünden uykularında bile yüzleri çarpılmış yatan hastalarımın arasında yürürken müthiş bir rahatlık duydum. Çok iyi tanıdığım koğuşuma geri dönmüştüm. Her şey normal ve kontrolüm altındaydı.

Nöbetçi hemşire, odasında oturmuş, rapor defterini yazmaktaydı. Bu kadar erken gelmemi ona nasıl açıklayacağımı düşünürken o başını kaldırıp beni gördü. İlk anda, korku ve şaşkınlığım fark ettim.

"Ah, doktor! Sizi neden rahatsız ettiler? O öyle çabuk ve beklenmedik bir şekilde gitti ki! Bedenini hastane morguna yolladık bile. Onlara, size sabah oluncaya dek haber vermemelerini söyledim. Ah, doktor, sizi rahatsız etmiş olmalarına çok üzüldüm."

Koşarak acil servis odasına gidip kapıyı ittim. Karşımda kırışmış çarşafı İle boş bir yatak durmaktaydı. Oda, gece vardiyasında çalışanların çoktan öbür tarafa geçme karan almış bir yaşamı, bu taraftatutmak için gösterdikleri çılgın çabanın İzleri ile doluydu. Elektroşok aleti, kullanılmış şırıngalar ve damlalıklar odanın her yerine dağılmıştı. Makineler ve modern ilaçlar ölümün gizemine denk düşememişler ve yarışı kaybetmişlerdi.

Hemşire arkamdan odaya girdiği sırada acıyla metal yatağın kenarına tutundum. "Tümüyle beklenmedik bir şeydi. Aritmi İle başladı ama hemen ardından kalp duruverdi. Her şeyi denedik ama yararsızdı. Hiç aklım almıyor, doktor."

Hemşirenin sözlerini duyduğumu belirtmek için otomatik olarak başımı salladım. Tüm enerjim çekilmişti. Tek isteğim düşüncelerimi düzene sokmak için bir süreliğine yalnız kalmaktı. Acil odasından çıkıp yavaşça odama doğru yürürken çevremde olan bitenin neredeyse

hiç farkında değildim. Adımlarım, aynı yolu daha önce binlerce kez yürümüş birinin otomatik adımlarıydı.

Odaya girdiğimde, bir hemşire en dostane sesiyle, "Doktor, kahve ister misiniz?" dedi.

"Evet, lütfen." Masamın üstünde içinde yedi tane beyaz gül bulunan bir vazo duruyordu. Bu kadar güzel çiçekleri kışın bu günlerinde görmek alışılmadık bir şeydi. Çevresindeki sade görüntü ile karşıtlık oluşturmaktaydı.

Kahveyi getiren hemşire, "Çiçekler daha uzun dayansın diye suya biraz da şeker ekledim" dedi. "Bunlar İvan Sergeyeviç'ten. Cenaze evine gitmişti ve bu çiçeklerle geri döndü. Bunları özellikle size vermemi istedi, Kışın ortasında bunları nereden buldu acaba?"

Güllerin, karısının ölümünden beni sorumlu tutmadığını göstermesinin bir yolu olduğunu anladım. Yine de olup bitenler beni adamakıllı sarsmıştı.

Nikola'yla garip karşılaşmamızın üzerinden sadece bir gün geçmişti ve ben, İvan Sergeyeviç'İn karısının beklenmedik Ölümü ile yüzleşmek ve dahası bununla ilgili gizemli ve korkutucu bir 'rüya' boyutunu da yaşamak durumunda kalmıştım. Birkaç gün sonra kadının otopsi raporu geldi ama bu da bir şeyi çözmedi. Ölüm nedeni hakkında hiçbir açıklama getirmiyordu.

Bu olayları hafızamın gerisine atmak birkaç hafta sürdü. Bu arada ben de yaşamımı, kuşku ve çekinceleri unutturan günlük, alışıldık işlerle geçirdim. Fiziksel dünyadaki geçmiş deneyimlerimin, yani eğitimim ve akılcı zihnimin her şey demek olmadığının farkına vardım.

Yeni bir şeyler oluşmaktaydı ve buna henüz bir ad koyamıyordum. Bundan hoşlanıyordum. Buna mantıksal olarak yaklaşamıyordum, o yüzden şimdilik sadece varolmasına izin verdim ve hayatımı mümkün olduğunca normal bir biçimde devam ettirmeye çalıştım.

4

Birkaç hafta sonra, bir gün, Anna arayıp o akşam için beni evine davet etti. Haftada en az iki kez biraraya gelmemize karşın, Nikolay'dan hiç bahsetmemiştim. Anna ise bir kere Nikolay'ın kendini iyi hissettiğinden söz etmiş ve yardımım için teşekkür etmişti.

Anna İle İş çıkışında buluştuk ve her zamanki gibi tek odalı dairesindeki eski, dar kanepesinde oturduk. Ben bir sinema dergisinin son sayısına göz gezdirip yeni gelen filmler hakkında bir şeyler okuyor, aynı zamanda da evde kalıp konuşmak yerine dışarı çıkıp sinemaya gitme olasılığı üzerinde düşünüyordum. Anna sinirli gözüküyor ve çok sigara içiyordu. Bir sıkıntısı olduğunu hissettim. Son birkaç aydır fiziksel bazı sorunlar yaşadığını biliyordum. Adet dönemleri düzensiz ve ağrılıydı. Ayda birkaç kez regl oluyor ve bu onu bitkin düşürüyordu. Başta çok ciddi bir sorun gibi gözükmemişti ve bunun tedavi ile hemen düzeleceğini düşünmüştüm. Her ikimiz de doktor ailelerin çocuklarıydık ve ebeveynlerinin onu muayene için şehirdeki en iyi uzmanlara götürdüğünü biliyordum.

Sonunda, gözlerimin içine bakıp, doktorların ondaki sorunun ne olduğunu hâlâ anlayamadıklarını söyledi. Ona, daha çok test yapmaları gerektiğini ve sorunun ne olduğunu tam olarak belirlemeden hiçbir tedaviye başlayamayacaklarını söylemişler.

Bu sırada durumu gözle görülür bir biçimde kötüye gidiyordu. Zira dış görünümüne pek Önem göstermediğinden solgun ve bazen neredeyse çökmüş görünüyordu. Kısa saçları taranmamış, açık mavi gözleri her zaman dikkatle yaptığı hafif makyajdan yoksundu. Teni ise ne durune de sağlıklı görünüyordu. Onunla görüşmediğim şu son birkaç gün içinde bile durumu daha kötüleşmişti. Ne kadar yorgun olduğundan ve sabahlan kalkıp işe gitmenin kendine ne kadar zor geldiğinden bahsetti.

Anna'nın kesin teşhisi bekleyecek durumda olmadığını anladım ve ona hemen bir şeyler yapmak için harekete geçmesini söyledim. Ona, aynı zamanda profesyonel gözetim altında olacağı için, bir hastaneye yatıp iyice dinlenmesini tavsiye ettim.

Hemen bir şeyler yapması gerektiği konusunda benimle hemfikirdi ama hastaneye yatmak istemiyordu. Onun yerine bana, "Senden muayene etmeni İstediğim adamı, yani Nikolay'ı anımsıyor musun?" diye sordu.

Başımı salladım. Onu Tabi ki hatırlıyordum.

"Onun komşum olduğunu da anımsıyorsundur herhalde," diye devam etti. "Dün merdivenlerde ona rastladım ve bana nasıl olduğumu sordu. Bunun üzerine ona her şeyi anlattım. Hastalığım nedeniyle canım çok sıkılıyordu. Sanırım o da bunu sezinledi. Yakında Altaylar'da-ki köyüne geri dönüyor. Beni kendisiyle birlikte gelmem için davet etti. Bana köyün bir yaşlısından şifa aramamı söyledi. Yolculuk, bundan birkaç hafta sonra yani Nisan ayında... Böylece kışın en zor kısmı da geride kalmış olacak.

"Altaylar'da birisi ona bir kadın şifacıdan bahsetmiş, insanlar onun, kimi olursa olsun iyileştirebileceğini söylüyorlarmış. Kendi doktorlarıma olan inancımı yitirmeye başlıyorum ve doğrusu bu kadının bana bir yaran dokunup dokunmayacağım merak ediyorum. Nikolay bana onun, zihinsel sorunları olan insanları da iyileştirdiğim söyledi. Ben de bunun senin ilgini çekebileceğim düşündüm. Belki hep birlikte gidebiliriz. Ne dersin? Gelir misin? Bu beni müthiş rahatlatır."

Her yeni cümlesiyle daha da şaşırarak ona baktım. Altaylar'a gitmek çılgınlık gibi görünüyordu. Her halükârda yıllık iznimi Nisan'da, halen kar ve buza gömülmüş olacak olan uzak bir Sibirya köyünde değil, yaz aylarında, Karadeniz güneşinin sıcaklığı altında geçirmeyi planlıyordum. Anna'ya benim gitmemin mümkün olmadığını ama onun gitmesinin iyi olabileceğini söyledim. En iyi ihtimalle, bu kadın ona yardım edebilirdi. En kötü ihtimalle de onu şehirden birkaç günlüğüne de olsa uzaklaştıracak bir yolculuk yapmış olacaktı. Üstelik bir de yol arkadaşı olacaktı.

Konuşmamız başka alanlara kaymış olmasına karşın bu yolculuk fikrinin aklımdan çıkmadığım fark ettim. İçimde bir yerlerde, insanlara şifa dağıtan bu kadınla tanışmak için açıklaması zor bir özlem duydum. Düşünmemeye çalıştıkça, bu fikir beni daha da kendine çekiyordu. Varlığımın derinlerinden gelen bir ses, Altaylar'a yapılan bu davetin son zamanlarda deneyimlediğim garip ve açıklaması güç olayları anlayabilmem için bir başlangıç olduğunu söylüyordu. Bilinmeyen bir şey yaşamımda su yüzüne çıkıyordu ve ben de gün geçtikçe bunun olmasına izin vermem gerektiğini hissediyordum.

Birkaç hafta sonra, hastane personelinin geleneksel sabah çayı buluşmasında, birden fazla meslektaşımın bu aralar çok fazla çalıştığımı ve solgun göründüğümü; yıllık İznimin bir bölümünü kullanıp hemen kısa bir tatil yapmamın iyi geleceğini söylemesi bana rastlantıdan öte bir şey gibi geldi. Büyük bir heyecan ve rahatlama duygusu ile Altaylar'a yolculuk yapma kararını aldığımı fark ettim. Hemen Anna'yı arayıp onunla beraber gidebileceğimi bildirdim.

Bu habere çok sevinmişti ve hemen yolculuğun ayrıntıları hakkında konuşmaya başladı. "Ama biliyorsun ki yarın yola çıkıyoruz. Bizimle aynı trende yer bulabilir misin, bilmiyorum? Büsk'e giden herhangi bir trene bilet alıp bana sefer numarasını bildirirsen, seni istasyonda karşılar, böylece yolculuğumuza beraber devam ederiz.

"Gelme kararı almana çok sevindim, Olga," diye devam etti. "Daha bugün, bunu yapmakla bir hata mı işliyorum diye düşündüm ama

Şimdi bunun benim için en doğru karar olduğuna eminim. Sen de yanımda olunca her şeyin çok daha kolay olacağını hissediyorum. Teşekkür ederimi Büsk'te görüşürüz."

Sekiz sefer numaralı trene bilet buldum ve bunu Anna'ya bildirmek için telefon ettim. Trenim Büsk'e, onlarınkinden iki sam sonra varıyordu. Anna, orada beni bekleyeceklerini söyledi. Nikolay, bizi istasyondan alması için yaşadığı köyden bir komşusunu ayarlamıştı. Yaşadığı köy olan Şuranak'a, toplu ulaşım aracı olmadığı İçin oraya ulaşmanın tek yolu özel arabaydı.

Az sayıda giyecek koyduğum ufak bir valizi yanıma alarak taksiyle tren istasyonuna gittim. Sekiz sefer numaralı tren Novosibirsk'ten gece onda hareket edip ertesi sabah Büsk'e varıyordu. İstasyonda vagonuma doğru yürürken gecenin bu saatinde bile baharın geldiği hissediliyordu. Caddede yürüyen insanların adımlarında, kuşların, eriyen karın şıpırtısına karışmış cıvıltılarında bahar vardı. Hava tazelenmiş gibiydi ve en ısıtıcı giysilerden bile içe işleyen kışın o keskin soğuğu gitmişti.

İstasyonda her zamanki gibi kapasitenin üzerinde bir doluluk yaşanıyordu. Beklerken oturulan koltuk sayısı, yolcuların üçte birine bile yetmeyecek kadar azdı. Büyükler ve çocuklar yere serdikleri gazete kâğıtlarının üzerinde ve geniş pencere içlerinde kıvrılmış uyuyorlardı. Annelerinin kucağındaki çocuklar ise mevsimin değiştiğini ve yakında yaz sıcağına kavuşacağımızı hissetmişler gibi daha yumuşak bir şekilde ağlıyorlardı. Her yerde oturan ve yatan insanlarla dolu bekleme salonunda bile hoş bir umut havası seziliyordu.

Trenin tanrı zamanında kalkması beni rahatlatmıştı. Beklediğim gibi kirli ve dopdoluydu. İçinde sadece bir gece geçirecek olduğum için kendimi şanslı saydım. Küçük kompartımandaki konuşmalardan komşularımın bir kömür işçisi ailesi olduğunu çıkarttım. Adam az konuşan biriydi. Kadın ise yorgun görünümlü ama cömertti; kendilerine zor yeten kızarmış tavuklarından bana da ikram etti, İki yaşındaki oğulları, trene bindiklerinde uyumaktaydı ve inip binen onca, İnsanın gürültüsüne rağmen şaşırtıcı bir şekilde uyanmadı.

Sundukları tavuğu nazikçe geri çevirdim ve onlara alt ranzayı alabileceklerini söyledim. Ben de nereye, kimi görmeye gittiğim, orada ne kadar kalacağıma dair sorulara maruz kalmayacağım üstteki ranzaya tırmandım. Trenin çıkardığı ritmik ses ve sallanmalarla birlikte uykuya daldım. Ertesi gün kendimi yeni bir dünyada bulacağımı biliyordum.

Ertesi sabah, cama çarpan metal kaşıkların sesiyle uyandım. Ailenin üyeleri dünden kalan tavuklarını bitirdikten sonra çaylarını içiyorlardı. Trenin Büsk'e yaklaşmakta olduğunu öğrenince sevindim. Sadece, vagonun içindeki küçük lavaboda elimi yüzümü yıkayabilecek kadar zamanım vardı. Aynı amaçla koridora çıkmış insanların arkasında sıraya girdim.

Kompartımanıma dönüp yerime oturduğumda tren, kente girmek üzereydi, bu nedenle henüz nasıl bir yer olduğunu anlayamıyordum. Büsk'in deniz seviyesinden oldukça yüksekte olduğunu bildiğim için en azından uzaklarda bir yerlerde dağlan görebileceğimi umuyordum. Oysa bunun yerine yalnızca, hepsi de birbirine benzeyen ve çevrelerinde birkaç tane çarpık çurpuk ağacın bulunduğu çirkin gri renk apartmanlar gördüm. Dışarıdaki görüntü Novosibirsk'e o kadar benziyordu ki ilgi çekici hiçbir yanı yoktu.

Tren, istasyonda son bir kez daha sarsıldıktan sonra tümüyle durdu. Yolcular başlarını camlardan uzatmış, kendilerini karşılamaya gelen yakınlarını aranarak dışarıya bakıyorlardı. Ben de aynı şeyi yaptım. Ama hayal kırıklığı içinde istasyonda tanıdığım hiç kimseyi göremedim.

Yukarıdaki metal raftan bavulumu alıp aynı kompartımanda yolculuk ettiğim insanlarla vedalaştım. Trenden indiğimde, esmekte olan güçlü rüzgâr Büsk'e baharın henüz gelmediği yolundaki düşüncemi onaylıyordu, Küçük ağaçlardan bazıları halen karla kaplıydı ve sabah ayazı kesinlikle dondurucuydu. Düşüncelerimi tamamlama fırsatı bile bulamadan tüm deri yüzeyim aşırı soğuk yüzünden titremeye başlamıştı.

Henüz tam uyanamamış bir taşıyıcı, kocaman, gürültüler çıkaran bir arabayı ağır ağır itiyordu. Büyük olasılıkla bir zamanlar beyaz olan ama zamanla iyice pislendiği için herhangi bir renkte olduğu bile söy-

lenemeyecek bir önlük giyiyordu. Elimdeki ufak çantamı taksi durağına kadar taşıtmak isteyip istemediğimi sordu.

Daha hayır diyemeden Anna'nın bana seslendiğini duydum. Platformun diğer tarafından bana doğru koşarken neşeli bir şekilde gülüyordu. Bana sarılırken, "Bize yanlış vagon numarası vermişsin bu nedenle seni trenin Öbür ucunda bekliyorduk" dedi. "Gelmene çok sevindim!"

Çıkışa doğru yürümeye başladığımızda Nikolay'ın sessizce orada beklediğini gördüm. Bu kez beni bir doktor olarak değil de bir arkadaş olarak samimi bir şekilde selamladı. Çok farklı görünüyordu; daha neşeli, daha gevşemiş ve kendinden daha emindi. Hatta daha yaşlı görünüyordu. Son gördüğüm andan bu yana siyah saçları iyice uzamıştı. Saçlarının arkasından at kuyruğu şeklinde bağlamıştı. Üzerinde kendini sıcak tutacak kalın bir elbise vardı.

Elimdeki bavulu alırken ben de onu selamladım ve hep birlikte caddeye doğru yürüdük. Caddede yalnızca park etmiş iki eski taksi, birkaç özel araba ve toprak rengi bir cip duruyordu. Cipin sahibi arabasından inip bize doğru yaklaştı. Uzun boylu, güçlü kuvvetli, dizlerine kadar çıkan kirli çizmeler, kalın bir mont ve kulaklıkları olan siyah renk tavşan kürkünden yapılma şapka giymiş bir adamdı.

Nikolay, bu adamı bize komşusu Sergey olarak tanıştırdı. Sergey, çabucak burada bulunmaktan memnun olmadığını, buraya yalnızca bir tür görev duygusuyla geldiğim belli etti. Köye bir an önce dönmek istediği, cipe binmemiz için verdiği sert komutlardan da belli oluyordu.

Anna ile birlikte, adamın verdiği komutlara uyarak arka koltuğa oturduk. Anna, Sergey'in otoriter tavırlarını kastederek, kulağıma herhalde ordudan yeni atılmış olduğunu fısıldadı.

"Zaten ordu için çok yaşlı" diye yanıt verdim. İkimiz de kıkırdadık. Cipin motoru korkunç gürültüler çıkarıyordu ama çalışmasında bir sorun yok gibi görünüyordu, böylece yolculuğumuzun son kısmı olan Şuranak'a doğru hareket ettik. Sabahın bu erken saatinde caddelerde kimse yoktu ama caddelerde hareket eden birçok araç vardı. Araçların çoğu, motorları Bizimkinden de fazla gürültü çıkaran eski, hasar görmüş

arabalardı. Kocaman bir kamyon, arkasından, donmuş sabah havasında uzun süre asılı kalan kirli kahverengi bir duman tabakası bırakarak tehlikeli bir şekilde yanımızdan geçti.

Sonunda, trenden dışarıyı izlerken gördüklerimden daha farklı bir şey görmeden şehrin dışına çıktık. Eğer Büsk'in farklı bir yanı varsa da ben bunu görmemiştim. Kısa bir süre sonra üzerinde yalnızca birkaç taşıma kamyonunun hareket ettiği şehirlerarası bir yolda ilerlemeye başladık. Evler azalmaya başladıkça ağaçların sayısı arttı. Kısa bir süre sonra yolun iki yanını, gittikçe daha büyük ağaçlar ve daha yoğun bir bitki örtüsü sardı. Hızla ilerlerken, üzerinde bulunduğumuz otoyol, iki yanda yükselen dev ağaçlarla daracık görünüyordu.

Sergey, otoyol üzerindeki çukurlardan kaçma konusunda o kadar becerikliydi ki hemen daha Önceki katı tavırlarını affettim. Nikolay ile birlikte ikisi ön koltuklarda oturuyor, birbirleriyle yerel haberler üzerinde konuşuyorlardı. Anna ile ben de ortak arkadaşlarımızdan bahsederek zaman geçirdik. Yavaş yavaş yolun hipnotize edici etkisi hepimizi sakinleştirdi ve doğal bir sessizliğe geçtik.

Şuranak'a varmamız üç saatten fazla sürdü. Zihnim, hızla giden cipten izlediğim manzara ile meşgul olduğu için bana yol daha kısa gibi geldi. Kendimi bir tür trans durumunda hissettim. İlerledikçe yolun kenarında erimeye başlamış olan karlar daha da beyaz bir hal almaya başladı. Hareket eden cipin penceresinden dev iğne yapraklı ağaçlar sanki birbirlerine girmiş gibi görünüyorlardı.

Kalabalık bir endüstri şehrinde bu kadar uzun süre boyunca yaşadıktan sonra doğa ile içiçe olmanın ne demek olduğunu unutmuştum. Hatta kır evlerine yaptığım kısa gezilerim bile son derece sosyal gezilerdi ve onların içinde bu tür doğal güzellikleri dolaşma fırsatı hiç olmamıştı. O an, İçinden geçmekte olduğumuz ormanlar dikkatimi tümüyle kendi üzerlerine çekmişlerdi. Ormandaki ağaçların yaşlı, devasa gövdelerinde, siyahımsı yeşil yapraklarında, esmekte olan rüzgâr ile olan birliklerini yansıtan ritmik hareketlerinde inanılmaz bir güç hissettim.

Yan yollardan bir tanesine saptığımızda Altay Dağları'nın görüntüsü bütün güzelliğiyle karşımıza çıktı. Bu kadim dağların zarif zirveleri, üstlerine vuran güneş ışığı huzmeleriyle inanılmaz güzellikte ışık ve gölge desenleri yaratıyordu. Dağın haşinliği içinde saklı olan bu kırılgan güzellik daha önceden hiç görmediğim bir şeydi ve kelimenin tam anlamıyla soluğumun kesilmesine neden oldu.

Yol daralmaya ve kavisli bir hal almaya başladı. Dağlar o kadar ilksel (primordial) bir görünümdeydi ki burada insan yaşamının kendine gelişecek bir yer bulmasını düşünmek bile zor geliyordu. Sonunda yavaş yavaş köyün ilk evleri belirmeye başladı. Bu evler, yapı olarak son derece doğal görünüyorlardı. Birbirlerine, yalıtılmış ve yalnız görünecek kadar uzak ama köyün ortak enerjisine bağlı olduklarını belli edecek kadar yakın olan birkaç ahşap evin yanından geçtik. Bu evlerin birinden yaşlı bir kadın, halen karla kaplı bahçesinde bir şeyler yapmak için dışarı çıkıyordu. Yanından geçerken dikkatle doğruldu ve yüzünde katı bir ifadeyle cipe baktı. Sonunda, ahşap korkuluklarla çevrili küçük yeşil bir evin önünde durduk.

5

İşte geldik" dedi Nikolay jipin kapısını açarken. Yüksek çitin ardından büyük bir köpeğinkini çağrıştıran havlama sesleri geldi. Çitin üzerinden ancak eve giden yolun üst kısmı görülüyordu. Derken kapı açıldı ve bir kadının "Geliyorum! Geliyorum!" dediğini duyduk.

Biz jipten dışarı çıkarken aynı ses bu sefer köpeğe sessiz olmasını ve ayak altından çekilmesini söylüyordu.

Bagajımızı jipten alıp sabırla çitin önünde bekledik. Anna derin bir soluk alarak "Burası çok güzel" dedi. Ben de sessizce, başımı sallayarak onu onayladım. Tam bu esnada gözlerim ve diğer duyularım bana nerede ve ne zaman olduğunu tam bilemesem de, geçmişimde bir yerde buna benzer garip ve vahşi bir yerde bulunduğumu hatırlattı.

Sonunda çitin kapısı açıldı ve karşımızda ufak tefek, orta yaşlı, omuzunda kürk mantosu İle bir kadın belirdi. O güzel, ay gibi yuvarlak Altaylı yüzü, sıcaklık ve nezaketle ışıl ışıl parlamaktaydı. Bu kadın, Nikolay'ın annesi Maria'ydı ve bizi soğuktan kurtarmak istercesine hemen evine doğru götürdü.

Eski, koyu renkli ahşaptan yapılmış bir masanın çevresinde oturup çaylarımızı İçtik. Birkaç saat sonra bu yeni ortamımıza oldukça alışmış durumdaydık. Anna ile heyecan ve yorgunluk hissini aynı anda yaşamaktaydık. Önümüzdeki birkaç günde yaşayacaklarımız zihnimizi

meşgul ediyordu. Nikolay'ın, annesinin evinde rahat olduğu açıktı. Köyüne dönmekle, yaşamı üzerine aldığı bu önemli kararın bilincinde ve bundan memnun gözüküyordu.

Sonunda karanlık yavaş yavaş bu küçük köyün üzerine de çökmeye başladı. Maria evin ışıklarını yakmak İçin alacakaranlığı bekledi. Sonradan, onun bu sırada endişelenmeye başlayıp belli etmemeye çalıştığını Öğrendik. Nikolay'ın bir komşu aracılığıyla ona yolladığı 'mesaj' sadece eve iki doktor arkadaşı ile birlikte geldiği yönündeydi. Maria geçmişteki 'doktor' deneyimlerine dayanarak orta yaşlı, gözlüklü, takım elbiseler giymiş iki bey göreceğini zannetmişti. Bütün bir gün boyunca oğlunun bu ciddi, entelektüel arkadaşlarını nasıl karşılayacağını düşünüp durmuş, hatta onlara soracak birkaç soru bile hazırlamıştı, Şimdi ise masanın etrafında iki genç kadın oturmakta ve onu tümüyle farklı bir İkilem İçinde bırakmaktaydılar.

Bizim bu evde onunla ve Nikolay'la beraber kalmamız, köyde önümüzdeki birkaç ay boyunca konuşulacak bir dedikodu malzemesi olurdu. Söylenecekleri şimdiden tahmin edebiliyordu, "Nikolay köyüne neden bir değil de iki kızla geldi? Ve Maria, annesi, hepsinin aynı evde kalmasına nasıl göz yumdu?"

Komşuların yapacağı dedikoduyu bir yana bıraksak bile, toputopu iki odadan oluşan evleri, içine dört kişiyi sığdıramayacak denli küçük tü ve bu başlı başına bir sorun oluşturuyordu. Sakin bir görüntü yaratmaya çalışarak yavaşça çayını yudumladı ama zihni bu sorunla çalkalanmaktaydı. Oğlunun yarattığı bu beklenmedik durumla nasıl başa çıkabilirdi? İçinden hararetle dua etti, "Yüce Ülgen'in Kızı! Sen, akıl ve nezaket doluolan, bana yardım et! Ne yapacağıma dair bana bir işaret gönder." Umutla bekledi ama bir yanıt gelmedi.

Maria'nın düştüğü ikilemden habersiz, Anna ve ben dinlenme ihtiyacımızı daha fazla hisseder haldeydik. Maria ise kaygılı ve yarattığı garip durumun farkında bile olmayan Nikolay'a kızgın bir haldeydi.

Maria oturmuş düşünürken, birden kapının sağında asılı duran davulu fark etti. Bu küçük "davulu" kendisi erkek kardeşi Mamuş'un ölü-

münün ardından, köydeki bazı yaşlıların tavsiyesi üzerine yapmıştı. Ona bu aleti yapması gerektiğini çünkü erkek kardeşinin bir kam -yani şaman- olduğunu ve bu davulun onu dünyaya bağlayacağım söylemişlerdi. Yapılış nedenini tam olarak anlamasa da çok güzel olmuştu ve onunla gurur duyuyordu.

Bu davul ona erkek kardeşini hatırlatmış ve umutsuzca aradığı çözümü de beraberinde getirmişti; kızlar Mamuş'un evinde kalabilirlerdi. "Tabi ya!" dedi kendi kendine. "Nasıl oldu da bunu daha Önce düşünemedim?"

Çayını yudumlarken bu öneriyi Nikolay'a sundu. Aklım başka yerde olduğundan söylediklerinin yarısını duydum. Katacağımız yer hakkında bir karara varmaya çalıştıklarını algıladım ve dinlendirmek üzere kısa bir süreliğine gözlerimi kaparken "Olur, sizin için neresi en uygunsa orada kalırız!" dedim.

Anna'nın yorgun sesi de "Tabi, dışarıda olmadığı sürece" diye ekledi.

Nikolay yanıt vermeden önce birkaç dakika oturup derin bir düşünceye daldı. Sonra o da bu duruma onay verip annesinden çarşaf ve yatak örtüsü istedi. Annesine teşekkür ettikten sonra, varış noktamız olan ölü bir şamanın evine doğru gecenin içinde ilerledik.

Üzerimizde binlerce yıldızla dolu berrak bir gökyüzü ile yarım ay vardı. Ormandan gelen gece kuşlarının sesini başka bir yerde duysaydık ürkütücü olabilirdi ama burada çok doğal geliyordu. Kalabalık insan topluluğunun birbirine çok yakın yaşadığı, gerginlik ve saldırganlığın daha fazla olduğu şehirler, bu küçük köyün çevresindeki ormanda çıkan gece seslerinden çok daha ürkütücüydü.

Karla kaplı yolda ilerleyen bir adamla İki yorgun kadın ara sıra konuşup gülüşerek köyün en uzaktaki evlerinden birine doğru ilerliyorlardı. Mamuş, evini özellikle köyün en kuzeyinde ve bir tepenin üzerinde bulunan bu alana kurmuştu.

Nikolay, evde elektrik olmadığından, içeri girince bir mum yaktı. İçeride her şeyin üstü kalın bir toz tabakasıyla kaplanmıştı ama içerideki ha

va tazeydi. Ev, sol köşesinde penceresi olan uzunca bir odadan ibaretti ve pencerenin yakınında koyu renk ahşaptan yapılma dar bir yatak durmaktaydı, Odanın öteki tarafında şömineli bir mutfak alanı bulunuyordu. Yerde kocaman bir ayı postu duruyordu. Ayıtım kafasının neredeyse tam üstünde ren geyiği derisinden yapılmış bir çift erkek botu vardı, İlk bakışta biraz garipsemiş de olsak, zamanla evin görünüşüne alıştık.

Anna, "Olga, bana bak!" diye bağırdı. "Nasıl oldum? Yakıştı mı?" diye sordu. Şapka bir baykuştan yapılmıştı. Üst kısmı, açık gözleri, gagası ve kulakları ile kuşun kafasının tümünü içeriyordu. Kanatları ise yanlardan aşağı doğru çekilmişti ve Anna'nın yüzünü çevrelemekteydi.

"Hiç de senin tarzın değil." diyerek Nikolay şapkayı Anna'nın başından çıkarıp odanın karşı tarafında bir yere götürdü.

Odayı hemen gözden geçiren Anna dar yatakta yatmak isteyince, bana da uyuyacak yer olarak sadece yerdeki ayı postu kalmıştı. Nikolay, yatakla ayı postunun üzerine çarşaf ve örtüleri serdikten sonra annesinin evine dönmek üzere yola koyuldu. Anna ile ben de hiç vakit kaybetmeden mumu söndürüp yataklarımıza yattık. Oldukça uzun ve ilginç bir gün geçirmiştik.

Yatacak herhangi bir yere sahip olmanın sevinci ile kendimi ayı postunun üstüne attım. Kaz tüyü yorganın tek başına beni yeterince ısıtmayacağım anlamam sadece birkaç dakikamı aldı. Ben de kürk mantomu yorganın üstüne Örtüp, sıradışı yatağımın içinde büzüldüm.

Anna'nın derin soluklarından uyumuş olduğunu anladım, ama benim için rahatlamak kolay olmadı. Her zamanki konforlu dünyadan, ötmüş bir adamın evindeki bu ayı postu yatağa geçişim o denli hızlı olmuştu ki yatağa uzanana dek ne kadar çok şey yapmış olduğumu fark etmemiştim.

Şimdi ise önceden çok fazla fark etmediğim ayı postunun kokusu gittikçe daha da belirginleşerek rahatsızlık duygusu uyandırıyordu. Evimdeki, beni sakinleştirmeye yarayan tanıdık seslerden hiçbiri yoktu burada. Ne başucumda belli belirsiz tik-takları ile çalar saatim; ne komşuların ince duvarların ardından duyulan sesleri; ne de dışarıdan

gelen araç sesleri... Şehirdeki küçük dairemde bana sorunmuş gelen bu seslerin aslında beni rahatlattığını ve uykuya dalabilmem İçin ön koşul oluşturduğunu fark etmiştim.

Odadaki yegâne pencereden giren Ay'ın parlak ışığı çevremdeki az sayıda eşyayı aydınlatıyordu. Şöminenin yanında dikine yerleştirilmiş odunlar, kapının önünde bekleyen bir nöbetçiyi andırmaktaydılar. Sağımda, Nikolay'ın fırlattığı baykuşlu şapkaya bakarken bana her an canlanacakmış gibi geldi. Pencerenin yanında küçük bir masa durmaktaydı. Yerde yattığımdan masanın üstünde ne olduğunu göremiyordum.

Sol tarafında, hayvan derisinden yapılmış eski oval bir davul, beyaz renkteki duvara dayalı durmaktaydı. Yüzü duvara doğru çevrilmiş olduğundan, sadece açık olan alt yüzünü görmekteydim. Kulbu, dik açı ile birbirlerini kesen ve ortalarından birleştirilmiş iki parça ahşap oymadan oluşturulmuştu. Bu oymalar bir insanı sembolize eder biçimde işlenmişti. Uzun olan parça, başın davulun üst kenarım desteklemesi ve ayakların da aşağı doğru itmesi ile adamın bedenini oluşturuyordu. Diğer parça ise ellerini ve kollarım oluşturacak biçimde işlenmişti ve her elin parmaklarında dokuzar adet metal yüzük bulunmaktaydı. Oval davul oldukça büyüktü, ovalin en geniş yeri *90* santimetre vardı. Deriden yapıtmış yüzü, alt yüzünden bile rahatça görünen bir çatlağa sahipti. Bu aletin işlemez hale gelmeden önce ne yüksek bir sese sahip olduğunu hayal ettim. Çıkardığı ritmik sesleri hayal ederken davul bana doğru yaklaştı ve karanlık formu bütün görüş alanımı kapladı. Artık uyanık mı, rüyada mı olduğumdan emin değildim.

Hemen uykuya dalmış olmalıydım. Sonradan çok garip bir rüya gördüğümü hatırladım. Rüyamda, iyi cilalanmış ağır bir ahşap kapının yanında durmaktaydım. Kapı kapalıydı. Dokunmak için elimi uzattığımda gözüme daha da gerçek görünmeye başladı. Kapıyı ittiğim oranda kendimin ve diğer bütün duyularımın daha çok farkına varıyordum.

Uyuduğumun ve bir rüyanın İçinde olduğumun farkındaydım ama aynı zamanda da farkındalık ve Özgür irade gücüne sahiptim. Elimle kapıyı itip ardındaki boşluğa adım atacak güce sahip olduğumu biliyor-

dum. Yüreğimde hoş bir mutluluk duygusu vardı ve rüyanın sürmesini istiyordum. Birden fark ettim ki rüyamda, kapının ardındaki boşlukta bekleyen, başka biri vardı ve bu kişi beni, benim kendimi görebildiğim bilinç düzeyinden görebiliyordu. Bu beni korkuttu. Elimi hareket ettirmeyi bıraktığım anda her şey eriyiverdi.

Şafak sökerken köyün sessiz sabahına uyandık. Sabah güneşi küçük pencereden içeri girerek ortalığı aydınlattı. Ölen şamanın garip evi gün ışığında bile korkutucu havasını yitirmemişti. Bu, bana Nikolay'ın hastanedeyken dayısının, hem de bu evde, ölümü ile ilgili anlattıklarını anımsattı. Böylesi bir yerin, bu tarz şeylere eğilimli olan insanları derin psişik acılara itmesi doğaldı. Nikolay da bu gruba dâhil bir insandı. Şamanın evinde durmuş, Nikolay'ın gelip bizi bir an önce buradan almasını beklerken, anlatmış olduğu hikâyeyi şimdi daha iyi anlıyordum.

Neyse ki, biz kalktıktan az sonra Nikolay gelip bizi annesinin evine kahvaltı etmeye çağırdı. Evden çıkmadan önce ona davulu sordum. Davul, şimdi gün ışığında beni, karanlıktakinden daha fazla etkiliyordu. İşlemez halde olsa da, güçlü, erk dolu ve canlı gözüküyordu.

"Bu, dayımın davuluydu. Onu bu davulu kullanırken yalnız bir kere gördüm. Ölümünden sonra yaşlılarımızdan birkaçı gelip anneme bir şamanın ölümünden sonra neler yapılması gerekliğini söylediler. Bunlardan biri de davulunu işlemez hale getirmekti. Bu yazıya dökülmemiş bir yasaydı. Ona davulun yalnızca tek Bu şamana hizmet etmesi gerektiğini söylediler. Ölen şamanın ardından davulun ruhun da bir akrabası aracılığıyla gönderilmeliymiş. Bunu annem yaptı.

"Bugün yakındaki bir köy olan Kubay'daki şaman, Umay'ı görmeye gideceğiz. O, bu ayinler hakkında istersen sana daha fazla bilgi verebilir."

Gün ışığında bile hâlâ ürkütücü gözüken Mamuş'un evinden ayrıldığımız için memnunduk. Maria'nın kahvaltı hazırlığı içindeki sevimli küçük evi güven dolu bir zıtlık yaratmaktaydı. Maria yumurta kaynatıyor, siyah ekmek ısıtıyor, bardaklara üstünde kalın bir kaymak tabakası bulunan gerçek süt dolduruyor ve bizi güne hazırlayacak bir kahvaltı için canı gönülden uğraşıyordu.

Günün planı hakkında en ufak bir fikrimiz, yoktu. Nikolay'a Kubay'a nasıl gideceğimiz ya da ne uzaklıkta olduğunu sorduğumuzda, sessiz kalarak sorularımızı duymazdan geliyor, Bize sadece yanımızda getirdiğimiz en kalın giysileri giymemizi ve onu izlememizi söylüyordu. Maria Bize içinde ekmek ve peynir olan bir paket verdi.

6

Eğer Umay'ın köyüne olan yolculuğumuzun bu kadar zor olacağını ve bu kadar üşüyeceğimi bilseydim herhalde yola çıkmazdım. Karların altında kaybolup duran dapdaracık bir dağ patikasında karlara batа çıka durmadan yürüdük. Giydiğim italyan derisi çizmeler bu tür yolculuklar için yapılmadığından ayaklarım sırılsıklam olmuştu.

Bir saat geçmesine karşın Nikolay halen bize bir şey söylememişti, bu nedenle bu yolculuğu bitirip bitiremeyeceğimizi merak etmeye başladık. İlk başlarda içine düştüğümüz duruma gülmeye çalıştık ancak zamanla soğuk ve yorgunluk üzerimizde etkisini daha da hissettirdikçe tükenmeye başladık. Çevremizi saran güzellik artık bizi neşelendirmiyordu. Yarı şaka yan ciddi, bu ıssız dağ yollarında ölür kalırsak cesedimizin bulunup bulunmayacağım konuştuk. Eğer, devasa çam ağaçlarıyla kaplı, karla örtülmüş bu huzurlu dağ yolunda ölürsek cesetlerimizin büyük olasılıkla bulunamayacağı gerçeği harekete geçirici bir düşünceydi; bir acı verici adımın ardından diğerini atmamızı sağlayacak gücü veriyordu.
Küçük bir evin bacasından çıkan dumanı ilk gören Anna oldu. Sevinç içinde havalara sıçrayıp, heyecanla sarılarak beni öptü.

Nikolay nize Kubay'a vardığımızı söyledi ve en nihayetinde burahatsız edici sessizliğin bitmesiyle rahatladık. Köye yaklaşırken Anna ile birlikte kısa bir süre sonra bir evde, sıcak bir ocağın başında otura

cağımız ve bu bitip tükenmek bilmeyen karlarla kaplı yollarda yürümek zorunda kalmayacağımızı düşünerek seviniyorduk. Oysa, bizim sevincimizin tersine Nikolay gerginleşmeye başlamıştı.

Sonunda, "Size bir şey söylemem gerekiyor' dedi. "Ne yazık ki buradaki insanların size karşı nasıl bir tepki göstereceklerini tam olarak bilemiyorum."

Bunun üzerine söyleyecek bir şey bulamadan Nikolay'a bakakaldık,

"Bir kam olan Umay'ı görmek için buradayız. Bizler şaman kelimesini kullanmıyoruz. Bu bize ait bir kelime değil. Şaman kelimesi Ruslar tarafından yaratılmıştır. Bizlerse bu tür insanları kam olarak adlandırıyoruz. Sorunumuz, sizlerin Rus olmanız. İnsanlarımız, beyaz insanlarla iyi ilişkiler içindedirler ama bu yüzeysel bir şeydir. Büyük olasılıkla Kubay'daki insanlar size ne kamlar ne de onların ayinleri ve tapınımları hakkında hiçbir şey anlatmayacaklardır. Hatta, şifa işlemleri sırasında gerçekte neler olduğunu görmenize bile izin vermeyeceklerdir. Buraya gelmeden önce bunu bilmiyordum. Annem bu konudan bana daha bu sabah bahsetti. Umay ile karşılaşmanızın mümkün olmayabileceğini söyledi."

Bu yolu izi bilinmez köye ulaşabilmek için bu kadar çabaya katlandıktan sonra, Anna'nın yolculuğunun amacı olan tedaviden yoksun kalabileceği düşüncesi bana çok saçma ve aptalca geldi. Gülmeye başladım ama Anna çok sinirliydi. "Bu hiç de komik değil" dedi. "Ciddi bir şekilde hastayım ve Olga ile birlikte bu unutulmuş, dağ başındaki köye yardım bulabilme umuduyla geldim. Bizi buraya davet eden şendin Nikolay. Bugün Bizi bu uzun, soğuk ve tehlikeli yolculuğa çıkaran şendin. Şimdi Bize bu lanet olası köye alınmayacağımızdan mı bahsediyorsun? Ne için? Karların arasında ölelim diye mi?"

Nikolay'ın söylediklerine ¡nallamayarak, "Ne yapmaya çalışıyorsun?" diye sordum. "İnsanlarının tamamı senin kadar sorumsuz mu?"

Nikolay, duraklamadan, "Dayım Mamuş sizi beraberimde getirmemi söyledi" dedi. Bu sözleri söylerken gergin hali ortadan kalkmış kendinden daha emin ve sakin bir ruh haline bürünmüştü.

Anna, "Harika!" diye haykırdı. "Burada karların arasında bir akıl hastası ve bir psikiyatr olduğunu sandığım arkadaşımla birlikteyim. Olga, sen Nikolay'ı hastanede incelememiş miydin?" Suçlayıcı bir şekilde bana baktı. "Ben bile bir psikiyatr olmamama karşın, onun zihinsel rahatsızlık belirtileri gösterdiğini söyleyebilirdim."

Anna'nın söylediklerinden çok söylediklerindeki doğruluk payı kendimi kötü hissetmeme neden oldu. Nikolay yanımızda sessizce duruyordu. Hissettiği utanç duygusu üzülmeme neden oldu. Sonunda bir şeyler söyleyebildim. "Bak, Anna, buraya geldik bir kere... Şimdi bir karara varmalıyız. Gerisin geri dönmek şu an İçin olanaksız çünkü önce biraz dinlenmeye İhtiyacımız var. Bu nedenle de köye girmekten başka çaremiz yok." Kendimi bira2 daha sakin hissediyordum ve sözlerimin Anna'nın gevşemesine de yardımcı olduğunu umuyordum.

Nikolay, "Durun size birşey anlatayım" dedi. "Bu topraklarda yüzyıl kadar önce yaşanan bir olay insanlarımın yabancılara karşı tutumlarım değiştirdi. Bize ve topraklarımıza yabancı olan insanlar kendi dinlerini buraya taşımaya karar verdiler. Birgün yakın ve uzak diyarlardaki bütün kamları bir ayin İçin buraya çağırdılar. Onlara dinleri arasında bir barış yapmak istediklerini söylediler. Otuz kadar kam, yanlarında yalnızca davullarıyla geldiler. Yabancılar bütün kamları yakalayıp küçük bir ahşap kulübeye kapadılar. Ardından kulübenin üzerine gaz yağı dökup yaktılar.

"İçinde kamların olduğu kulübe saatlerce yandı. Köylülerden hiçbiri bir şey yapamadı. Kulübenin tamamı yandığında küllerin arasından üç kam sapasağlam ayağa kalktı. Yabancılar bu durum karşısında korkuya kapıldılar. Kamları durdurmaya çalışmak yerine yanmış evden hızla kaçıp kamların yürüyerek uzaklaşmalarım seyrettiler. O üç kam üç ayrı yöne gidip kamlığı devam ettirdiler. Fakat bu olaydan sonra kamlar ayinlerini artık gizli gizli gerçekleştirmeye başladılar. İşte Umay, o alevlerden çıkan üç kamdan bir tanesinin soyundan geliyor."

Anna, "O yabancılar Hıristiyan mıydı?" diye sordu. Nikolay, "Hayır", diye yanıt verdi. "Hıristiyanlar daha sonra geldi, onlardan sonra da komünistler geldi."

Başka bir şey konuşmadan köye doğru ilerlemeye başladık.

Anna'nın nazik bir şekilde Nikolay'ın etine dokunup, "Beni affedecek misin?'' dediğini duydum. Birkaç dakika önce söylediklerini öfkeyle dile getirdiğini biliyordum. Nikolay başını sallayıp aceleyle elini çekti.

Bu köy de Nikolay'ın yaşadığı köye benziyordu ama buradaki evler daha küçüktü ve insanlar daha da yoksul görünüyordu. Kadim bacasından dumanlar yükselen eski bir eve yaklaştık. Sokakta hiç kimse, varlığımızı haber veren hiçbir havlayan köpek yoktu.

Kapının önünde durduğumuzda, "Burada olduğunu sanıyorum" dedi. "Beni burada bekleseniz iyi olacak," Ardından kilitli olmayan kapıyı itip küçük evin içinde kayboldu.

Islak ayaklarım donmaya başlamıştı. Ama cebinden bir sigara çıkarıp İçmeye başladı. Bize çok uzunmuş gibi gelen bir süre boyunca sinirli bir şekilde bekledi. Sonunda Nikolay içeriden çıkıp Anna'ya doğru yürüdü.

"Umay, seni bu gece iyileştirecek." Endişeli kulaklarımız söylenenleri tümüyle anlayıncaya dek bu kelimeler bir süre havada asılı kaldı. "Seni, onu bekleyeceğin bir başka eve götürmemi istedi. Bedenini iyileştirmek ve normal yaşamına geri dönmek için duyduğun arzuyu hissettiğini söyledi." Anna'yı elinden tutup caddenin diğer ucundaki bir eve doğru gitmeye başladı.

"Bekle, Nikolay. Ben ne yapacağım?" diye bağırdım.

"Umay bana senin neden geldiğini sormamı istedi. Burada beni bekle. Hemen geri geleceğim."

Şaşkın halde yerimde kalakaldım. Bu kadar basit bir sorunun Tabiki aklımı karıştırmaması gerekiyordu ama karıştırıyordu. Niçin buradaydım? Bunların tümü garip bir rüya olmalıydı. Bütün yolculuk boyunca kendimi sanki mistik bir deneyime doğru gidiyormuşum gibi garip bir duygu içinde hissetmiştim ama yolculuğum boyunca hiçbir mantıklı açıklamada bulunmaya çalışmamıştım. Buraya yalnızca bir turist olarak

geldiğimi, dağlan görmek için arkadaşıma katıldığımı söyleyebilirdim. Oysa bu doğru değildi. Kaldı ki bunun içeride bekleyen kadın için kabul edilebilir bir yanıt olmadığını biliyordum. Bir kez daha kendi hayatımın akışı ile ilgili olarak bilinçli seçimler yapmadığım gerçeğiyle karşı karşıya kalmıştım ve bu nedenle de kendi adıma üzülüyordum.

Nikolay geri dönmüştü. Elime dokunduğunda sıçradım. Ona aklıma ilk gelen şeyi söyledim. "Buraya ondan öğrenmek için geldim."

Yeniden eve girdi. Neredeyse hemen dışarı çıkıp içeri girmemi İşaret etti. Dışarısı tümüyle güneşli olduğu için içeriye ilk girdiğimde her yer karanlıkmış gibi geldi. Gözlerim içerideki loşluğa alışmaya başladıkça iki küçük pencereden içeriye bir miktar gün ışığının girdiğini gördüm. Evin yalnızca bir büyük odadan oluştuğunu ve İki kadın haricinde hemen hemen tümüyle boş olduğunu fark ettim. Ağzımdan daha "Merhaba" sözcüğü çıkarken Nikolay hemen sessiz kalmamı ve odanın köşesine yere oturmamı işaret etti.

Kadınlardan bir tanesi odanın ortasında yüzüstü yere uzanmıştı. Sırtı çıplaktı ve burada birtakım otlarla çamur vardı. Diğer kadın daha yaşlı görünüyordu. Kısa boylu, güçlü ve sağlıklıydı. Kıyafeti benim için tanıdık değildi: Farklı renklerde dokunmuş kalın uzun bir elbise giyiyordu. Elbisenin sırtına kumaştan yapılmış küçük bebekler işlenmişti. Koyu renk saçlarım mavi bir başörtüsüyle örtmüştü. Moğol hatları taşıyan yüzünde bir sürü kırışıklık vardı. Yaşının yetmiş olduğunu tahmin ettim.

Sanki benî fark etmemiş gibiydi. Yerde yatan kadının yanına garip bir nesneyi dikkatle yerleştirmeye yoğunlaşmıştı. Bu nesne, her biri yaklaşık olarak 90 cm. uzunluğunda üç daldan meydana gelmiş kaba görünüşlü bir üçgendi. Yeni kesildiği belli olan taze dallardan halen yoğun bir çam kokusu geliyordu. Dalların yan kısımlarındaki düz yüzeye balık desenleri oyulmuştu.

Yatan kadının yanında duran kadının Umay olduğunu ve şuan bir şifa ayini gerçekleştirdiğini tahmin ettim. Umay, üzerine balık desenleri oyulmuş olan üçgeni yerde yatan kadının sağ yanına, kendilerini üçgenin diğer tarafında duran geyik postundan ayıracak şekilde yere koydu.

Nikolay, odanın diğer ucunda köşede yere oturmuştu, bu sayede ortada duran bu iki kadının çevresi tümüyle boştu. Umay, yerde duran küçük davulu eline alıp hafif hafif çalmaya başladı. İlk başlarda ritim son derece bozuktu ve davulun sesi belli belirsiz geliyordu. Ardından kendi anadilinde bir şarkı söylemeye başladı. Şarkıyı meydana getiren kelimelerin yakarı dolu sesleri arasında zarif hareketlerle yerde yatan kadının çevresinde dans etmeye başladı.

Yerde yatan kadın hiç ses çıkarmıyordu ve uyuyor gibiydi. Sırtı, çamur ve otlar haricinde tümüyle çıplaktı. Evin ısısı dışarıdan yalnızca birkaç derece daha sıcak olmasına karşın bedeni tümüyle gevşemiş ve sıcak görünüyordu. Umay kadının çevresinde dönüyor zaman zaman onun üzerine doğru eğilip elindeki davulu kadının sırtının üzerinde çalıyordu. Davulun ritmi daha berraklaştı ve kelimeleri daha yüksek bir tonda seslendirmeye başladı. Hareketleri gittikçe hızlanıyordu.

Dansından çevreye yayılan enerjiyi hissettiğimde aslında ilk tahminimden daha genç olması gerektiğini düşünmeye başladım. Davulun gücü öylesine arttı ki, bu kadar küçük bir aletten bu kadar yüksek ses çıkması olanaksız gibi geldi. Umay'ın sesi inanılmaz derecede derin ve güçlü bir ton kazandı. Onun dansa ilk başlayan insanla aynı insan olduğuna inanmakta zorlanıyordum. Daha uzun boylu, daha güçlü, daha saldırgan, daha erkeksi, tıpkı düşmanıyla ölümcül bir mücadeleye girişmiş bir savaşçı gibi görünüyordu. Sıçrıyor, bedenini inanılmaz bir güç ve hızla hareket ettiriyordu. Şarkısı bir savaş çığlığına dönüşmüştü. Derin ve hızlı bir şekilde soluk alıp veriyordu; gözleri bir zafer parıltısıyla parlıyordu. Ardından yerde yatan kadını kaba bir hareketle omuzlarından tutup sarstı ve ona Altay dilinde bağırdı.

Kadın dizlerinin üzerine kalktı. Saçları karmakarışık bir şekildeydi. Gözleri balen kapalıydı ve derin bir transta gibiydi. Dizleri üzerinde ahşap üçgene doğru sürünmeye başladı. Üçgenin ortasındaki boşluk tam olarak bir insanın içinden geçebileceği genişlikteydi. Kadın üçgenin içine girdi.

Umay daha da yüksek bir sesle ona bağırıyordu. Davulu bir yana fırlatıp çıplak elleriyle kadını üçgenin içine doğru bastırmaya başladı. Çığ

lıkları daha kederli bir tona büründü. Kadın, üçgenin içinden geçmekte zorlanıyordu. Kabukları yeni soyulmuş dalların kenarları derisini yer yer acı verecek şekilde çizerken, çıplak bedeni sarsılıyor ve kıvranıyordu. Umay, üçgeni ileri geri hareket ettirip kadım yavaş yavaş onun içinden geçirmeye çalışırken bu işi daha da acı verici bir hale getiriyordu.

Önümde yaşanmakta olan olayın içine doğru çekilmeye başladım. Aniden, ahşabın üzerine oyulmuş olan balıklar canlanıp üçgenin kenarları boyunca soldan sağa doğru yüzmeye başladılar. Kadın, üçgenin içinden geçmek için gösterdiği çabanın neredeyse sonuna gelmişti ve Umay şarkısını söylemeye devam ediyordu. Sonunda, hemen hemen tümüyle üçgenin içinden geçtiğinde Umay ona doğru atlayıp yerde duran geyik postunu kaldırdı. Kadın sürünerek postun altına girdi.

Şimdi Umay, eskisine oranla daha da saldırganlaşmıştı. Tehditkâr tavırlarla çığlık çığlığa bağırarak ahşap üçgeni kavradı ve paramparça etti. Bunu yaparken tavırlarında inanılmaz bir nefret vardı; sanki düşmanları bu üçgenin içine hapsolmuş gibiydi. Üçgeni ayaklarının altında çiğnedikten sonra elleriyle ona vurdu, vurdu, vurdu. Sanki kendi anadilinde onu lanetliyor gibiydi. Sonunda yerde yalnızca üçgenin kırık parçaları kaldığında aynı şeyi davuluna da yaptı. Bir süre sonra, yerde, geyik postunun altında yatan kadının çevresinde kırık tahta parçalarından başka bir şey kalmamıştı.

Umay, Nikolay'a dönüp ona kendi dillerinde kısa bir şey söyledi. Bir şekilde, Nikolay'a, postun altındaki kadına yardım etmesini söylediğini anladım. Umay yeniden ufak tefek yaşlı bir kadın gibi görünmeye başladı ama içinde inanılmaz bir güç barındırdığını biliyordum. Yere oturup elbisesinin gizli ceplerinin birinden bir pipo çıkardı ve tüttürmeye başladı. Sakin bir ifadeyle Nikolay'ın kadına yerden kalkıp giyinmesi için yardım etmesini izledi.

Kadın yorgun ve uykulu görünüyordu. Sanki Umay'ın farkında değilmiş gibi yorgun adımlarla kapıya doğru yürüdü. Kapıyı açıp tek bir söz bile söylemeden dışarı çıktı. Bu beni hem şaşırttı hem de etkiledi. Kadının Umay'a minnetini ifade etmesini, kendini nasıl hissettiğini an-

latmasını bekliyordum. Bir şifacıya karşı gösterilen bu aldırmazlık şaşırmama neden olmuştu.

Dönüp Umay'a baktım ve yüzündeki ifadeden kadının bu tavrı karşısında hissettiklerini anlamaya çalıştım. Ancak beklenmedik bir şekilde Umay'ın üzerime yöneltilmiş yoğun bakışlarıyla karşılaştım. Halen piposunu içmeye devam ederken, Nikolay'a bir şeyler söyleyip bana bakmaya devam etti. Gözlerimi ondan alamıyordum. Aptal bir ifadeyle ona doğru gülümsemekte olduğumu fark ettim.

Nikolay, Umay'ın sözlerini bana tercüme etmeye başladı. "Balıkların, kadının hastalığının ruhunu almasında ve onları alt dünyaya yollamakta kendine çok yardımcı olduğunu söylüyor."

Umay ayağa kalkıp yerde şifa seansından arta kalanları toplamaya başladı. Ardından Nikolay'ın oturduğu yere yürüdü ve onunla kendi dillerinde kısa bir şeyler konuştu, Rusça konuşmayı biliyorsa bile şu an ondan Rusça hiçbir şey duyamayacağımı biliyordum.

Nikolay bana döndü. "Senin, kendisiyle birlikte köyde şu an kaldığı diğer eve gelmeni istiyor. Kendisi bu köyde yaşamıyor. Kimsede nerede yaşadığını bilmiyor. Şu an içinde bulunduğumuz bu ev, içinde yaşayan aile birkaç yıl önce şehire taşındığından beri boş. Burası, Umay'ın yalnızca şifa vermek için geldiği bir yer."

Arkadaşımın iyileşmesini izleyip belki de ona yardımcı olabileceğim umuduyla ona, şu an Anna'nın beklemekte olduğu eve mi gittiğimizi sordum. Nikolay, Umay'ın beni nereye götüreceği konusunda en küçük bir fikri olmadığım söyledi.

Biz konuşurken Umay dışarıya doğru yönelip kapıyı açtı. Ne kadar zaman geçmiş olduğunu fark etmediğimi anladım; dışarıda hava neredeyse tümüyle kararmıştı ve sokaklar sessiz bir karanlığa gömülmüştü. Umay kendini izlememi işaret etti. Onun peşi sıra karanlığa yürüdüm. Üzerinde halen aynı elbise vardı; kendini soğuktan koruyacak kalın bir palto giymiyordu. Donmuş sokaklarda hızlı adımlarla yürüyüp, Anna'nın beklediği evin tam ters yönüne doğru döndü.

Nikolay'ın arkamızdan, "Ben Anna'nın yanına gidiyorum" dediğini duydum.

İki tarafta kardan duvarlar oluşmuş bir yolda, Umay'ın peşi sıra ilerliyordum. Yanından geçtiğimiz bazı evlerin dışarı vuran ışıkları, soğuk gece havasında üzerinde yürüdüğümüz yolda sıcacık ve konuksever görünüyordu.

Gün boyunca yaşadığım şeyler bilincimi öylesine esnetmişti ki zihnim halen yerine oturamamıştı. Kendimi yorgun hissetmediğim gibi artık korkmuyordum da. Bundan sonra neler olacağını ya da Umay'ın benden neler isteyeceğini bilmememe karşın bu konuda düşünmemeye karar verdim. İki gündür ikinci kez düşüncelerimin, belli belirsiz, bir başka zamanın yankısı olduğunu fark ettim ama bu başka zamanın neresi ve ne zaman olduğunu anımsayamıyordum.

7

Sonunda, her iki tarafında kapısı bulunan büyük bir eve geldik. Evin sol tarafında ışıklar açıktı ve içeride hareket eden insanları görebiliyordum. Umay, sağ tarafa yürüdü ve kapıyı itip içeri girdi.

Kapının açıldığı oda neredeyse mükemmel bir daire şeklindeydi. İçeride, üzerinde battaniye bulunan bir yer yatağından başka eşya yoktu. İçerisi karanlıktı ve yolda bir şeyler içimde bir tehlike önsezisi başlatmıştı. Umay'ın sakin yüzündeki rahatlatıcı ifadeye karşın kendimi rahatsız hissediyordum. Bir şekilde, nedenini anlamasam da Umay'ı çok iyi tanıdığım duygusuna kapılmıştım. Belki de yüzü bana, Rus Moğol soyunun izlerini taşıyan ninemin yüzünü anımsattığı için olabilirdi. Sürekli olarak Umay'ını yüzüne bakıyor, her saniye onunla göz teması içinde olmaya çalışıyordum. Eğer böyle yapmazsam korkumun artacağını ve kendimi kaybedeceğimi hissediyordum.

Işığı yakıp bana, yatağa yatmamı işaret etti. Parktı renklerde dokunmuş olan battaniyeyi açıp elbiselerimi çıkarmaya başladım. Bana durmamı işaret edince, üzerimde kışlık elbiselerimle yatağa yattım. Zemin kirliydi ve içerisi dışarıdan daha sıcak değildi. Yatağa yatar yatmaz aşağıdan gelen ürpertici soğuğu hissettim. Burada ne kadar yatacağımı merak ettim.

Yattığım yerden Umay'ın odanın ortasında bir ateş yakıp ardından ışığı kapatmasını izledim. Boş odanın ortasında içi kül dolu bir tür ocak ya da şömine vardı. Odanın ortasından yukarı yükselen alevler son derece gizemli görünüyordu. Daha önceden hiç böyle bir şey görmemiş olmama karşın, bu durum bana ilginç bir şekilde eski, bilinmeyen, unutulmuş bir zamandan tamdık geliyordu. Umay, sözlerini anlayamadığım yumuşak bir şarkı söylemeye başladı. Sanki ateşe sevgi ve bağlılık sunuyormuş gibiydi.

Altaylı insanlarla çok kısa bir süredir birlikte olmama karşın onların yalnızca şu ana odaklandıkları konusunda sezgisel bir duyguya sahip olmuştum. Geçmişte yaşamıyorlardı. Gelecek hayalleri kurmuyorlardı. Umay, tümüyle "şimdi"ye odaklanmıştı ve "şimdinin anlamı ateş yakmaktı.

Alevler odayı aydınlatırken, kırılgan sakinliğim kayboldu ve sanki tehlike çevremde bir yerlerde pusuya yatmış gibi hissetmeye başladım. Umay artık bana bakmadığı için gözlerini göremiyordum. Cebinden bir şey çıkarıp ateşe attı. Ateş bu maddeyi tıpkı aç bir hayvan gibi yutuverdi ve birkaç saniyeliğine iyice canlanıp ardından tekrar eski haline döndü.

Umay ön şarkısı değiştiğinde kendimi bir şekilde bu şarkının içinde hissetmeye başladım. İçimde bir şeyler oluyordu. Dikkatim, alevlerden yükselen duman tarafından ele geçirilmişti. Ne başka bir yana bakabiliyor ne de başka bir şey düşünebiliyordum.

> *Zihnime inanılmaz bir hızla parça parça düşünceler akın ediyor. Bunlardan yalnızca ikisi zihnim tarafından tanınıyor: "Çok üşüyorum" ve "Bu bir psikoz", İkincisi büyük bir korkuya kapılmama neden oluyor. Dünyamı yitirmekte olduğum düşüncesi çevremde dönüp duruyor. Tüm gücümü kullanarak, kendi içimde konuşabileceğim mekânı bulmaya çalışıyorum. Nasıl konuşacağımı bilmiyorum. Sesimi yitirdim. "Benim" demek, ne demek? Birden, uzaklardan bir ses gelmeye başlıyor. Bağırıyor. Benlik duygumu yitirdim, boyun eğmiş haldeyim, bendengeriyeneyin ya da kimin kaldığını bilmiyorum, Sibirya'da,*

unutulmuş bir köydeki bir evin ortasında yanan ateşten yükselen sesim ben. Dünyamı biraraya getirmek için harcadığım sonçababir dönüşüme neden oluyor, sesi ve dumanı içimde birleştiriyor. Simdi ses ve ateş benim derin, direnç gösteren bir sudan yükselen yılanım. Aynı anda bir diğer korku tüm benliğime hakim oluyor. Suyunaltında, yüzeye çıkabilmek için büyük bir çaba harcayarak yüzüyorum. Çevremde sudan, derin bir sudan başka bir şey yok. Umutsuzluk içinde yüzeye ulaşmak için daha hızlı, daha hızlı yüzüyorum.

En sonunda, yüzeye ulaşıp bir okyanusun ortasında yüzüyorum. Aniden bu okyanus bir huzur ve barış mekânına dönüşüyor. Bu okyanusu seviyorum ve onun üzerinde sonsuza kadar bu şekilde yüzebilirim. Hiçbir şey tarafından rahatsız edilmiyorum. Beni yüzeyde tutan suya karşı duyduğum minnettarlıktan başka hiçbir şey düşünmüyorum. Yüzmeye başlıyorum. Sahili görünceye kadar yüzüyorum. Karanın, bu gizem/i su kütlesinin her yanını sardığını ve büyük bir gölde yüzmekte olduğumu anlıyorum. Şimdi sahilde ne olduğunu fark edebiliyorum. Tıpkı bir şehire benziyor. Binaları, arabaları ve insanları görebiliyorum. Korku yeniden beni elegeçiriyor. Burası yaşadığım şehir, bunlar benim arkadaşlarım, benim akrabalarım. Onlara geri dönmek istemiyorum. Yumuşak, akışkan sudan başka hiçbir şey algılamak istemiyorum. Korkumun arasında, yumuşak, kadınsı bir ses kulağıma ulaşıyor. "Sakin ol. Şimdi seninle konuşacağım. " Bu, Umay'ın sesi. Hangi dilde konuştuğunu bilmiyorum ama söylediklerini tümüyle anlıyorum.

"Şu anda kendi içsel boşluğunda, Ruh Gölünün bulunduğu mekândasın. Buradaki ilk bilinçli zamanını yaşıyorsun. Buiçsel boşluk hepimizin içinde var ama yaşamları boyunca insanların çoğunun içinde, bu boştuk gittikçe küçülür. Yaşama atıldığımızda, çevremizdeki dünya bu içsel boşluğu, Ruh Gölünü doldurup onu öldürmeyeçalışır. İnsanların çoğu onu tümüyle yitirirler, içsel boşlukları yabancı askerler tarafından işgal edilir ve sonunda da öldürülür.

"Şimdi, kendi içindeki bu boşluğu deneyimledin. Artıkonubiliyorsun. Bundan böyle çevrendeki dünyadan korkmana gerek yok. İçsel boşluğun kendinden başka hiçbir şeyle dolmayacakçünküşuanonu deneyimledin, artık onun duygusunu ve titreşimini biliyorsun. Onu keşfetmeyi sürdüreceksin. Bir süre sonra burada yaşayançokönemli bir içsel Varlığın bulunduğunu da öğreneceksin. Bu Ruhsal Varlıkile tanışıp onu anlaman gerekecek. Hazır olduğundabunubaşarabilmen İçin sana yardımcı olacağım."

Umay'ın sesi son derece gevşetici. O konuşmayı sürdürürken ağzından çıkan her kelimeye takılı kalıyorum. "Sana söylediğim bu ikinci şey, söyleyebileceğim en büyük sırdı. Fiziksel yaşamımızı yaşarken iki şeyi başarma görevimiz var. Bunlardan birincisi içinde yaşadığımız gerçekliği kurup sağlamlaştırmak. İkincisi ise, kendimizi, bu dışsal gerçeklikte yaşamakta olan kendimizi gerçekleştirmek.

"Her iki görev de eş düzeyde dikkat gerektiriyor. Bunlarınarasındaki dengeyi kurmak son derece kutsal ve çaba gerektiren bir sanat. Görevlerimizden birini unuttuğumuz anda diğeri bizi ele geçirir ve sonsuza dek kölesi yapar, işte bu nedenle pek çok insanın içindeki içsel Varlığın yuvası olan Ruh Gölü boşalır ve ölür. Bu tür insanlar, dışsal dünyanın, dikkatlerini yönlendirmeye değer tek şey olduğuna inanırlar. Er ya da geç yaptıkları hatayı anlayacaklar.

"Senin için temel tehlike bu değil; asıl tehlike yalnızca kendi içsel varlığını keşfetmeye çalışman. Zaten bu nedenle başka insanların zihinleriyle böylesine ilgileniyorsun. Bu bilgilerikendiruhunuanlamak için kullanıyorsun. Kendi gerçekliğini kurmanın ne kadar önemli olduğunu anlaman gerekiyor. İnan bana, dış dünyaüzerindeçalışman en az iç dünya üzerinde çalışman kadar seni tatmin etme gücüneve yeteneğine sahip. Artık çevrendeki sahilden korkma. Gördüğünher şey senin yansıman; bu nedenle kendi yarattığın şeylerdenkorkman çok gülünç. Sana yardımcı olacağım."

Çevremdeki görüntüler kaybolmaya başlıyor. Görüntülervefarkındalık yeniden fiziksel bedenime geri dönüyor ve ken-

dimin yerde yatan bu beden olduğumu anımsıyorum. Uyumak istiyorum ama Umay elime sütle karıştırılmış bir bardak bitki çayı tutuşturuyor. Sıcak çaydan yükselen ısıya zor dayanarak bir yudum alıyor ve *hemen uykuya dalıyorum.*

Bilincime ulaşan bir sonraki şey sabah güneşinin ışığı oldu. Uyandığımda halen kışlık elbiselerimin içinde, battaniyeye sarılmış olarak, bilmediğim bir odada tek başıma yerde yatmakta olduğumu fark ettim. Bir gün önce neler olduğunu anımsamak için yoğun bir çaba harcamam gerekti. Yaşadığım her şey tıpkı bir rüya gibiydi ve iki dünya arasında asılı kalmıştım. Halen yaşadığıma ve aklımın başımda olduğuna ikna olmam için başka bir insan görme ihtiyacı içindeydim.

Bulunduğum odayı evin diğer bölümünden ayıran ince duvarın ardından gelen iki erkek sesi duyuyordum ama bu sesler neler konuştuğunu anlayamayacağını kadar boğuktu. Ayağa kalkmak oldukça garipti. Ayağa kalktıktan sonra bir süre bacaklarımı sallayıp bedenimi yeniden kullanabileceğim duygusuna alışmaya çalıştım. Çevrede yüzümü yıkayabileceğim bir su, kendime bakabileceğim bir ayna, yanımda hiçbir makyaj malzemesi yoktu.

Bir gün önce Maria'nın büyük bir düşüncelilikle yanımıza verdiği ekmeği ve peyniri anımsadığımda ne kadar acıkmış olduğumu laik eltim. Anna'yı bulup, biran önce onunla ve Nikolay ile birlikte kahvaltı etmeye karar verdim.

Bir gece önce onunla birlikte yatmış olduğum için şalım iyice kırışmıştı ama yine de beni ısıttığı için memnundum. Ayakkabılarını yer yatağının yanında duruyordu. Birisi büyük bir düşüncelilikle ayağıma sıcak tutan yün çoraplar giydirmişti.

8

Yatağı yapıp botlarımı ayağıma geçirdim ve güneşli açık havaya çıktım. Hava o kadar tazeydi ki aldığım ilk nefes kendimi yeniden huzurlu ve mutlu hissetmemi sağladı. Mavi gökyüzü yumuşak bulut tabakalarıyla kaplıydı, beni çevreleyen yeşil ağaçların tepelerinde kuşlar cıvıldaşıyordu ve uzaktaki dağlar tıpkı çok güzel birer kartpostal resmine benziyorlardı. Her şey, halen dünyanın bir yerlerinde yaşamın son derece uyum içinde olduğu mesajını taşıyordu. Kaderim bu mekânlardan birini görmemi sağladığı İçin minnettardım.

İlerideki evin dış merdivenlerinden bir adam "Merhaba!" diye seslendi.

Dün yaşadığım deneyimlerin ses tonumu değiştirip değiştirmediğini anlamak için bir yandan kendi sesimi dinleyerek, "Merhaba!" dedim.

"Benim adım Viktor." Adam aksansız bir Rusça ile konuşuyordu; bu da bana onun da benim gibi burayı ziyarete gelmiş bir yabancı olduğunu söylüyordu. "Bu evin sahibi bize dün gece burada yaşlı bir kadının kalacağını ne olursa olsun şaşırmamamız gerektiğini söylemişti. Yoksa siz o yaşlı ve korkunç kadın mısınız? Hayallah, bukadar çekici bir komşumuz olduğunu bilmiyorduk."

Gülüp, "Benim adım Olga" diye karşılık verdim.

Ses tonundaki ve yüzündeki ifadedeki bir şeyler temkinli davranmama neden oluyordu. Bütün güzelliğine karşın Sibirya halen oldukça ıssız bir bölgeydi. Burada çok az yabancı olurdu; hele hele yalnız seyahat eden kadın ziyaretçiler daha da az olurdu. Yanında kocası ya da ailesi olmayan yalnız bir kadın herhangi bir zarar görebilirdi ve bu nedenle de can sıkıcı, hatta tehlikeli durumlardan korunmak için dikkatli olmak gerekmekteydi.

Neyse ki psikiyatri deneyimlerim bana birçok yararlı yöntem kazandırmıştı. Erkek hastaların bulunduğu koğuşta çalışan genç bir kadın olarak erkeklerin ilgisini, içinde romantik ya da cinsel imalar bulunmayan dostça bir yaklaşıma nasıl dönüştürebileceğimi öğrenmiştim, İçgüdüsel olarak, bu kaba görünüşlü, adeleli, erkeksi gülüşüyle, bedensel işlevlerle ilgili bir konunun onu diğer konuları samanaltı edecek kadar utandıracağını biliyordum.

"Şey, korkarım ki hemen bir tuvalet bulmam gerekiyor" dedim. "Buralarda kullanabileceğim bir tuvalet var mı?"

Eliyle evin yanındaki bir barakayı işaret etti ve bana hemen yolu gösterdi. Geri döndüğüm de Viktor beni yüzünde arkadaşça, koruyucu bir ifadeyle bekliyordu. Bana yanında duran arkadaşı İgor'u tanıştırdı. İgor, Vîktor'un tam zıddıydı; ince, zayıf ve keskin yüz hatlarına sahip bir insandı. Beni sabah kahvaltısına ve birlikte çay içmeye davet ettiler; açıkçası yemek daveti reddedemeyeceğim kadar cazipti.

İçeriye girdiğimde beni karşılayan tümüyle farklı görüntü karşısında şaşkınlığımı gizleyemedim. Evin, yaşadıkları kısmı alıştığım tarzda, normal bir ev görüntüsündeydi. Sıcak ve zevkli bir ortama sahip olan evin her yanında el yapımı nesneler vardı. Masanın üzerinde, çiçek nakışlı beyaz bir örtü vardı. Tam ortada büyük bir bakır semaver duruyordu. Küçük pencereleri örten tül perdeler odaya yeterince güneş ışığı girmesini sağlıyordu. Çay bardakları, eski Rus tarzında gerçek porselendendi. Buradaki her şey kendimi yuvamda gibi hissetmemi sağlıyordu. Biraz gevşeyip rahatladığımı hissettim.

"Bütün bu güzel şeyleri siz ikiniz mi yaptınız? Sizin gibi iki dağcının bütün bunları böylesine zarif bir şekilde biraraya getirmeleri son derece şaşırtıcı" diye şaka yaptım,

Onlar da, "Bize dün akşam bahsedilen cadı yoksa sen misin" deyip kahkahalarla güldüler, İgor, eliyle bir köşede duran dağcılık malzemelerinin bulunduğu yığını işaret ederek, "Aslında yalnızca bunlar bize ait" dedi, "Bu evi dağlara yapacağımız gezilerde kullanacağımız bir kamp olarak kiraladık."

İkram ettikleri çay son derece sıcak ve büyük olasılıkla da olabildiğince koyuydu. Yanında da çok sevdiğim oblefiya böğürtlenlerinden yapılmış reçel ve tıpkı krakere benzeyen küçük sert çörekler vardı. Bir gün önce yaşadığım şaşırtıcı deneyimlerden sonra biraz gevşeyip şakalaşmak kendimi iyi hissetmemi sağlıyordu. Bu kadar kısa bir sürede biraraya getirmem gereken birçok şeyle karşı karşıya kaldığımı ve bütün bunları şu anda mantıklı bir şekilde biraraya getirmeye çalışmamın hiçbir yararı olmayacağını biliyordum.

Oblefiya böğürtlenleri yalnızca Sibirya'da bulunan bir ağaçta yetişiyordu ve çocukken duyduğum bir sürü efsanenin kaynağını oluşturuyordu. Bu böğürtlenler bir çocuğun elindeki küçücük bir yaradan kansere kadar pek çok hastalığın tedavisinde mucizevi bir şekilde kullanılıyordu ve gerçek bir vitamin deposuydu. Bu böğürtlenleri özellikle kendilerine özgü benzersiz parlak kavuniçi renkleri nedeniyle de çok seviyordum. Her sonbahar ailece bu meyvalardan toplamak için dağlara giderdik.

Bu meyvaları toplarken son derece dikkatli davranırdık çünkü son derece hassas olan dış yüzeyi kolayca zedelenip, ellerimizdeki her bir çatlağın, bu meyvanın kavuniçi, tatlı, yapış yapış suyuyla boyanmasına neden olurdu. Ayrıca bitkinin dalları son derece dikenli olduğu için toplaması o kadar da kolay değildi. Ne zaman böğürtlen toplamaya gitsek ellerim batan dikenlerden kan içinde kalırdı. Batan dikenleri çıkarmak ve böğürtlenin ellerimi kaplamış olan suyunu ellerimden temizlemeye çalışmak asla unutamayacağım bir çabayı gerektirirdi.

Kendimi geçmişin ayrıntılarından sıyırıp bilincimi bulunduğumuz an'a geri getirirken yeni arkadaşlarımın aralarında konuşup şakalaşmakta olduklarım fark ettim. Zihnimin kısa bir süreliğine geçmişe yöneldiğini fark etmeden bana dağ tırmanışları ile İlgili anılanın anlatmaya devam ediyorlardı. Onları dinlerken kendilerini tümüyle yaptıkları spora adadıklarını anladım; öyle ki herhalde aralarında kısa bir süre sonra tırmanışla ilgili bir konuya dönüşmeyen pek az sohbet oluyordu. Kısa bir süre içinde bana Kafkas Dağlan ile Orta Asya Dağlan arasındaki küçüklü büyüklü farklılıklarla ilgili hemen her şeyi anlattılar ve bu zaman içinde onlarla birlikte yaşadıkları bütün zorlu anları bir kez daha yaşadım. Bana kendi yaşadıklarının önemini vurgulamak hevesiyle aynı dağlarda ve geçitlerde ölen diğer dağcı arkadaşlarından bahsettiler. Ve tabi ki bütün bunların yanısıra en çok sevdikleri Altay Dağlarından da bol bol söz ettiler.

Bununla birlikte bu iki konuşkan İnsanın rahatlatıcı sohbetlerine sığınmış olsam da kendimi halen duygusal olarak uzakta hissediyordum. Belki de başka bir zaman olsa anlattıkları hikayelerden çok daha büyük bir keyif alabilirdim ama o an zihnim durmadan bir gün önce yaşadığım deneyime doğru kayıp duruyordu. Birlikte dağlar hakkında çene çalarken yalnızca bir kez dikkatim tümüyle Belovodya konusunda anlattıkları şeye yöneldi. Bu mekân ile ilgili birçok efsane duymuştum. Beyaz su ülkesi anlamına gelen Belovodya, söylentiye göre Altay Dağları'nın bilinmedik bir yerinde bulunan ve İçine yalnızca seçilmiş birkaç insanın girebildiği gizemli bir mekân. Bazı insanlar Belovodya'nın, Hint ve Tibet efsanelerine göre burada kutsal insanların dünyayı yönettiklerine inanılan kutsal ülke Şambala ile aynı yer olduğuna inanıyorlardı.

Viktor, "Bir süre önce Dalai Lama'nın bile, Şambala'nın Altaylar'da bir yerlerde olduğuna inandığını söylediğini biliyor musun?" diye sordu.

İgor, "Şambala'nın nerede olduğuna dair hiçbir fikrim yok." dedi. "Ama Belovodya'nın Altay dağlarında olduğuna eminim. Dünyadaki birçok zirveye tırmandım ama başka hiçbir yerde bu kadar beyaz nehirler görmedim. Bilim adamları büyük olasılıkla bu rengin, toprağın garip bir karışımından meydana geldiğim söyleyeceklerdir ama ne olursa

olsun ben bunun asıl nedeninin Belovodya olduğuna inanıyorum. Ayrıca eğer ben dünyayı yöneten bir ruh olsaydım bunu Altaylar'dan yapmak isterdim. Eğer bana sorarsanız, burası dünyanın geri kalanının yönetilebileceği tek yer."

Viktor buna kendi düşüncelerini ekledi: "Biliyorsunuz, Altaylar boyunca yer yüzeyinde açılmış İnanılmaz büyüklükteki çatlaklar var ve bunlar milyonlarca yıllık katmanları barındırıyorlar. Bazıları, yeraltından gelen radyasyonun bu çatlaklardan atmosfere karıştığını ve Altaylar'ı tıpkı bir şemsiye gibi örttüğünü söylüyor. Belki de Altaylar bu nedenle dünyanın geri kalanından bu derece farklıdır ve bizim gibi eski materyalist Leninistlerin bile burada mucizelerin olabileceğine inanmamızın nedeni budur."

"Bana bu gizemli ülkeden biraz daha bahsedebilir misiniz?" diye sordum. Viktor'un anlattıkları beni çok etkilemişti.

Yeniden İgor konuştu: "Bu konuda kimse fazla bir şey bilmiyor. Burada yaşayan yerli halkın, bu kayıp ülkeden gelen gizemli rahipler ve karşılaştıktan ruhsal varlıklar ile ilgili olarak anlattıkları bazı eski Hikâyeler var. Biz bu tür rahiplerle ya da varlıklarla hiç karşılaşmadık ama inan bana bu mümkün."

Nikolay ile yaptığımız konuşmayı anımsayarak, "Burada yaşayan insanlar kendilerini şaman olarak mı adlandırıyorlar?" diye sordum.

"Biz Altaylar'da yaşayan insanlardan hiç böyle bir şey duymadık. Bunu onlara kendin sormalısın. Şamanların hâlâ varolduklarını sanmıyorum. Ama kim bilir belki de vardırlar." Şamanların Viktor'un ilgisini hiç çekmediği belliydi, bu nedenle de hemen başka bir konuya geçti.

İgor, "Bu konuyla ilgili daha fazla bir şeyler öğrenmek İstiyorsan buralarda bir yerde bu konuyla ilgili bir kitap olacaktı. Evin sahibi okumam İçin bana vermişti," diyerek, üzerinde büyük harflerle Belovodya yazan on beş sayfalık bir kitapçık uzattı.

Onlar konuşmaya devam ederlerken, kitapçığı açıp okumaya başladım.

987 yılında, Kiev'de yaşayan Büyük Dük Kızıl Güneş Vladimir,kendi ülkesi Rusya için bir din arıyordu. Her biri değerli armağanlartaşıyan altı elçiyi dünyanın birbirinden farklı uzak köşelerineyolladı.Görevleri, bu ülkelerin inanışlarını öğrenip bunları, Kızıl Güneş içlerindeneniyi olanı seçebilsin diye beraberlerinde getirmekti,

Kısa bir süre sonra Dük'ü gezgin bir kutsal adam ziyaret etti.Büyük Dük bu kutsal insana aylardır her gece gördüğü rüyayı anlattı. Rüyasında yaşlı bir adam kendisiyle konuşuyor, yedincibirelçiyidaha araştırma için göndermesi gerektiğini söylüyor ama bu elçiyinereye göndereceğinden bahsetmiyordu. Bu nedenle Büyük Dük, kutsal adamdan gidip yedi gün içinde yedinci elçiyi nereye göndereceğini bulmasını istedi. Kutsal adam oruç tutup derin bir meditasyonadaldı. Yedinci gün, Yunanistan 'da ziyaret ettiği son tapınağın rahibi meditasyonu sırasında karşısına çıktı ve kutsal adamaDoğudakisonsuz bilgelik ve güzellik ülkesi olan Belovodya'yı anımsattı. Bu ülkeyi yalnızca davet edilenler -yalnızca birkaç seçilmişİnsan-bulupziyaret edebilirdi.

Kutsal adam, bunları Büyük Dük'e anlattı. Büyük Dük çok heyecanlanıp hemen bu kutsal adam Sergeyi gizemli ülkeyibulmak üzere Doğu'ya araştırma gezisine yollamaya karar verdi. Sergeyin yanına, kendine yardımcı olması için attı soylu aileden altı adam, bunun yanısıra birçok hizmetçi ve taşıyıcı verdi. Bu geziye çıkan insanların toplam sayısı 333 kişiydi. Kendilerine üç yıl içinde öğrendikleri bilgilerle geri gelmeleri söylendi.

ilk yıl, Büyük Dük'ün sarayına büyük bir sevinçveumutarasındabirçok haberci geldi. İkinci yıl kimseden haber alınmadı. Üçüncü yılda da hiçbir haber yoktu. Araştırma gezisinden hiçbirhaberalınmadanoniki yıl geçti, ilk başlarda insanlar gözleriyle ufuğu tarayıp büyük bir hevesle gelecek olan haberleri beklediler.Ardındanaraştırmagezisine çıkanların başlarına çok kötü bir şeyler geldiğine inanıp onları beklemeyi bıraktılar. Birçok insan, araştırmaya gidenleriçinduaettive Belovodya'yı araştırmaya giriştikleri için piş

se

man oldu. Aradan yirmi sekiz yıl geçtikten sonra insanlar araştırma gezisi yapıldığını bile unutmaya başladılar. Böylece zaman herşeyin üzerini örttü.

Kırk dokuz yıl sonra nihayet yaşlı bir adam İstanbul'dan Kiev'e geldi. Hayatının sonuna geldiğini anlayan yaşlı adam sırrını anlatmaya karar verdi. Ancak bu sır, kutsal bir bilgi olduğu için yalnızca ağızdan kulağa, bir rahipten diğerine aktarılabilirdi. Yaşlı rahip bir gün, doğru zaman geldiğinde bu sırrın bütün insanlar İçin bir takıntıya dönüşeceğini söyledi. O zaman geldiğinde ise yeni bir çağ başlayacaktı.

Bunun üzerine şunları anlattı; "Ben, kırk dokuz yıl önce Belovodya'yı bulmak için Büyük Dük Kızıl Güneş Vladimir tarafından yollanan rahip Sergey'im. Yolculuğumuzun ilk yılı güvenli ve rahattı. Birçok ülke ve iki deniz aştık, ikinci yıl çöle geldik ve yol almamız çok zorlaştı. Birçok insan ve hayvan kaybettik. Yollar aşılamayacak kadar zordu. Sorularımıza yanıt bulamadık ve yolculuktaki insanlar gittikçe daha da rahatsızlanmaya başladılar.

"Yolumuza devam ettikçe daha fazla sayıda insan ve hayvan iskeletinden başka bir şey bulamıyorduk. En sonunda her yerin kemiklerle kaplı olduğu bir yere ulaştık, insanlar devam etmeyi reddediyordu. Bunun üzerine yalnızca iki kişinin benimle birlikte yola devam etmesine diğerlerinin ise geriye dönmelerine karar verdik. Üçüncü yılın sonunda iki yol arkadaşım hastalandılar ve bulunduğumuz yolun yakınındaki bir köyde kalmak zorunda kaldılar,

"Yoluma tek başıma devam ederken yolumun üzerinde karşılaştığım bazı köylerden aldığım rehberler, zaman zaman köylerine uğrayan bazı gezginlerin gizemli bir ülkeyi aradıklarından bahsettiler. Bazıları bu yeri Kapalı Ülke olarak adlandırıyordu. Bazıları ise Beyaz Sular Ülkesi, Yüksek Dağlar Ülkesi, Işıktı Ruhlar Ülkesi, Canlı Ateş Ülkesi ya da Yaşayan Tanrılar Ülkesi olarak adlandırıyorlardı. Belovodya söylentisi gerçekten de her yana yayılmıştı.

"Sonunda, rehberlerimden bir tanesi bulunduğumuz noktadan gizemli ülkeye üç günde varıldığını söyledi; ancak beni

yalnızca bu ülkenin sınırına kadar götürebilecekti. Bundan sonra yoluma yalnız devam etmem gerekiyordu çünkürehberimeğergizemli ülkenin topraklarına adım atarsa öleceğine inanıyordu.Bununüzerine yolumuza devam ettik. "Aşmaya çalıştığımız dağın zirvesinegidenyol o kadar dardı ki tek sıra halinde yürüyorduk. Her yanımızızirvelerikarlarla kaplı tepeler sarmıştı. Üçüncü geceden sonra rehberim yolun bundan sonrasına tek başıma devam etmem gerektiğini söyledi. Dağın zirvesine doğru olan yol üzerinde yapacağım yürüyüşteüçile yedi gün içinde eğer seçilmiş bir insansam bu ülkeninsanlarıbana görünecekti. Eğer seçilmiş bir insan değilsem, başıma gelecekleri öğrenmek bile istemeyeceğimi söyledi. Ardından beni tek başıma bırakıp geriye döndü. Arkasından, dağdan aşağıya doğru uzaklaşmasını izledim.

"Doğan güneş, dağların tepelerini sanki buralarda dev birer ateş yanıyormuş gibi görününceye dek aydınlattı. Görünürdeki tekinsan bendim. Bu kadar uzun bir yolculuktan sonra beni buraya getiren Tanrımla birlikteydim. Tüm varlığımı tarif edemeyeceğim, doğaüstü, inanılmaz bir sevinç kapladı. Bir ruh tarafından kucaklandığımı biliyordum. Yere yüzükoyun uzanıp taşlı toprağı öptüm; yüreğim ve aklım, gösterdiği lütuf için sessizce Tanrıya şükrediyordu.Ardından kalkıp yoluma devam etmeye başladım.

"Kısa bir süre sonra karşıma bir yol ayrımı çıktı. Her iki yol da dağın zirvesine gidiyor gibi görünüyordu. Ben soldakini, parlayan güneşe doğru uzananını seçtim. Dualar edip ilahiler söyleyerek yolumu sürdürdüm, ilk gün karşıma iki yol ayrımı daha çıktı, ilk yolAyrımında yollarda bir tanesi kıvrılıp duran bir yılan tarafından tutulmuştu,bunun üzerine diğer yolu seçtim, İkincisinde ise yollardanbirtanesiüçbüyük kayayla kapanmıştı ben de açık olan yoldan devam ettim. İkincigün, yalnızca bir yol ayrımıyla karşılaştım. Ama bu kez yol üçeayrılıyordu. Yollardan birinin üzerinde bir kelebek uçuyordu bu nedenlebuyolu seçtim, öğlene doğru dağların arasındaki bir göle ulaştım.

"Üçüncü gün, güneş ışıklan beyaz, karlarla kaplı dağlan aydınlatıyor onları tıpkı alev gibi kavrıyordu. Bu görüntünün güzelliğiyle içim huşuyla doldu. Oturup uzun uzun bu görüntüyü izledim. Bu görüntü benim bir parçam oldu. Ruhum dağları saran alevlere katıldı ve alevler canlandı. Alevlerin üstlerine doğru inanılmaz güzellikte dönerek dans eden beyaz görüntüler vardı. Ardından güneş dağların arkasına geçti ve bu büyüleyici görüntü kayboldu.

"Üçüncü gün karşıma üç yol ayrımı çıktı. Yollardan bir tanesinin yanında, inanılmaz güzellikte, beyaz köpüklerin küçük çakıl taşları ve yosunlar üzerinde dans edercesine aktığı zümrüt yeşili bir dere vardı. Hemen yanında dere akan yolu seçtim.

"Öğlene doğru bir sonraki yol ayrımına vardım. Yol burada üçe ayrılıyordu. Yollardan bir tanesi tıpkı yolu koruyan dev sabir putu gibi biçim almış bir tepenin yanından devam ediyordu. Düşünmeden bu yolu seçtim. Yine aynı şekilde üçe ayrılan bir sonraki yol ayrımında güneşin en çok aydınlattığı yolu seçtim.

"Üçüncü günün sonunda ortalığı karanlık kaplarken garip sesler duydum. Kısa bir süre sonra bir tepenin yanında güneşin son ışıklarıyla aydınlanan bir kulübe gördüm. Hava tümüyle kararmadan önce bu küçük kulübeye vardım. Bu alçakgönüllü kulübeye girdim ve huzur içinde uyudum.

"Sabah birtakım seslerle uyandım. Karşımda iki adam, bilmediğim bir dilde konuşuyorlardı. Garip bir şekilde, ruhumun derinliklerinde onların söylediklerini anlıyordum ve aynı şekilde onlar da benim söylediklerimi anlıyorlardı. Bana yiyecek isteyip istemediğimi sordular.

" Onlara, 'Evet, ama yalnızca ruhum için gıdaya ihtiyacım var.' dedim.

"Onlarla birlikte, bir süre boyunca kaldığım bir köye geldim. Burada bana birçok şey anlatıldı ve yapmam gereken birtakım görevler verildi. Kendimi tümüyle memnun olmuş hissettim. Ardından bir gün yanıma gelip yolculuğuma devam etmem gerektiğini söylediler.

"Bir sonraki mekâna ulaştığımda burada beni tıpkı uzun süredir görmedikleri bir akrabaları gibi karşıladılar ve yine zaman geldiğinde yolculuğuma devam etmem gerekti. "Günler geçtikçe zaman duygumu tümüyle yitirdim çünkü onu düşünmemi gerektirecek bir durumla karşı karşıya kalmıyordum. Her yeni gün karşıma yeni, inanılmaz derecede bilgelikle dolu ve benim için harikulade birşey çıkıyordu. Zaman, adeta içinde inanılmaz derecede güzel mucizelerle dolu bir rüya gibi geçiyordu. Sonunda bu gün bana artık geriye dönme zamanımın geldiğini söylediler ve ben de bana söyleneni yapıp geri döndüm.

"Artık bu dünyadan ayrılmak üzereyim ve size anlatabileceklerimi anlatacağım. Birçok şeyi ne yazık ki size anlatamayacağımı çünkü gördüğüm ve işittiğim her şeyi sizin insan zihninizin kabul edemeyeceğini biliyorum.

"Belovodya ülkesi bir hayal değil. Orası gerçekten de var. Burayı farklı toplumların insanları tarafından farklı farklı adlar veriliyor. Bu ülkede Yüce Kutsat Varlıklar, Yüksek Dünyanın kurucuları yaşıyor. Hep birlikte, durup dinlenmeden, göksel Işık Güçlerini kullanarak dünyadaki bütün insanlara yardım etmeye ve onları yönlendirmeye çalışıyorlar. Onların krallığı, içinde inanılmaz güzellikte alevler, cezbedici gizemler, neşe, ışık, sevgi, esin, refah ve hayal bile edilemeyecek bir yücelik barındıran Sat Ruh krallığı,

"Her yüzyılda bütün dünyadan yalnızca yedi insanın bu ülkeye girmesine izin veriliyor. Bu insanlardan altısı, tıpkı benim yaptığım gibi, kutsal bilgilerle geri dönüyor, bir tanesi ise orada kalıyor.

"Belovodya 'da insanlar istedikleri kadar uzun yaşayabiliyorlar. Bu krallığa adım atan herkes için zaman duruyor. Dış dünyada olan her şeyi görüp duyabiliyorlar. Belovodya 'da yaşayanlar için hiç bir şey gizli değil.

"Ruhum güçlendikçe, bedenimin dışına çıkmama, farklı kentleri görmeme, istediğim her şeyi duyup görmeme izin verildi. Ülkemin ve İnsanlarımın kaderlerini öğrendim. Bizim için büyük bir gelecek var."

Bu garip ama aynı zamanda da ilginç bir şekilde inandırıcı olan Hikâyeye hayran olmuş bir şekilde kitapçığın sayfalarını yavaş yavaş çevirdim. Kitapçığın sonunda, bu metinin 1893 yılında, bir manastırda ölen rahibin ağzından çıkanlardan bire bir kaleme alındığına dair bir not bulunuyordu. Bu Hikâyenin, Büyük Dük'ün 987 yılında ilk elçiyi göndermesinden, Hikâyenin kaleme alındığı 1893 yılına kadar kulaktan kulağa aktarılmış olması beni çok şaşırtmıştı.

Kaleme alınmasından sonra üzerinden yüzyıl geçen bir kitabı elimde tutuyor olmak garip bir şekilde heyecanlanmama neden olmuştu. Kitapçığın arkasını çevirip baktığımda ne yazar ne de yayıncı adına rastlayamadım. Bu konuda yeni arkadaşlarıma sorular sordum ama onlar da bana pek bir şey söyleyemediler.

Viktor, "Buradaki bilgilere ekleyebileceğim bir tek şey var." dedi. "Profesyonel fotoğrafçı olan bir arkadaşını bir zamanlar bu bölgeye fotoğraf çekmek için gelmişti. Altaylar'dan o kadar etkilendi ki sonunda buraya yerleşmeye karar verdi. Kendisi Belovodya'nın burada olduğuna inanıyordu ve bu konuda bir sürü kuramları *vardı.* Yeryüzeyinde, İçinde yalnızca buz tabakaları bulunan büyük, kayalık çatlaklara rastlamış. Bu çatlakların üzerine güneş vurduğunda alevlerin görülebilir hale geldiğini, söylüyordu. Bu görüntüler öylesine benzersizmiş ki bu bölgenin Belovodya'nın bulunduğu yer olduğuna kesin bir inanç duyuyordu."

Viktor saatine baktığında neredeyse öğle olduğunu farkettim. Zamanın nasıl bu kadar hızlı geçtiğine şaşırarak Anna ve Nikolay'ı bulmam gerektiğini düşündüm. Çabucak teşekkür edip vedalaştım ve bir gün önce Anna'nın gittiği evi bulmak için dışarıdaki güneşli havaya çıktım.

9

Köyün tek yolu, gözüme dün gece göründüğünden daha gerçek görünüyordu. Bu yolun üzerinde ilerlerken gece yaşadıklarımı anımsadım ve Umay'ın varlığım yakınlarımda bir yerlerde hissettim. Şu an bütün yaşadıklarımı bir rüya olarak düşünmek daha kolay geliyordu. Sabah kalktığımda içinde bulunduğum ruh halinde Umay ile ilgili herhangi bir duygu yoktu. Hatta onun bu köyde olduğunu hayal bile edemiyordum.

Bir gün önce yaşadığım deneyimle ilgili olarak bir tek konu beni yaşadığım diğer bütün şeylerden daha fazla ilgilendiriyordu. Gördüğüm hayaller farklı psikiyatrik yöntemlerle açıklanabilirdi ama ahşaba oyulmuş olan balığın ağacın içinde yüzmeye başlamasını, ardından da Umay'ın, onu canlandırması ve hastalıkla birlikte yüzüp gitmesi için kendine yardım ettiğimi söyleyip teşekkür etmesini mantıklı bir şekilde nasıl açıklayabileceğimi bilemiyordum. Tahtanın içindeki balıkların yüzdüğünü gördüğümü nasıl bilebilmişti? Bu yalnızca bir rastlantı mıydı? Bunun dışında her şeye mantıklı bir açıklama bulabiliyordum ama bu olay mantıklı açıklama yapabilme yeteneğimi tümüyle yok ediyordu.

Bu soru, bu konuda ortaya atabileceğim tüm düşünceler için yıkıcı bir etkiye sahipti. Zihnimi sakinleştirebilmek için, Anna'yı bıraktığım eve doğru ilerlerken yalnızca adımlarımın üzerinde yoğunlaştım. Anna ve Nikolay'ı yeniden görmemin düşüncelerimle duygularımı yeniden

bir düzene sokmama ve bu garip bilmecenin anlaşılması güç parçalarım biraraya getirmeme yardımcı olacağını umuyordum.

Evin kapısına çekinerek yaklaşıp, kapıyı vurdum. Her seferinde biraz daha güçlü vuruyordum. İçeriden ne bir yanıt ne de kapıya doğru yaklaşan bir ayak sesi duyuluyordu. Sonunda kapıyı ittim ve içeri girdim. Pencere kepenkleri sıkı sıkı kapalı olduğu için evin içi karanlıktı. İlk başta bir şey göremedim ve evde kimsenin olmadığını düşündüm. Gözlerim içerideki karanlığa alışmaya başlarken girdiğim odadaki eşyaları da belli belirsiz görmeye başladım.

Anna'yı arayarak birinci odadan İkincisine geçtim. Halen ortalıkta kimseyi göremiyordum. Belki de Anna ile Nikolay'ın da beni aramaya çıktıklarım ve birbirimizi bu nedenle bulamadığımızı düşündüm. Aklım o kadar karışıktı ki birbirimize rastlamamamızın olanaksız olduğunu çünkü her ikimizin de köyün tek yolundan geçmemiz gerektiğini düşünemiyordum.

Sağ taraftan gelen hafif bir ses o yöne dönmeme neden oldu. Çılgın gibi duvarda elektrik düğmesini arandım ve sonunda düğmeyi bulup ışığı açtığımda. Anna'nın asla unutamayacağını görüntüsüyle karşı karşıya kaldım. Bedeni güçsüz bir şekilde duvara dayalı duruyordu. Tümüyle hareketsizdi ve benim varlığımın farkında olduğuna dair hiçbir işaret te bulunmuyordu. Elleri kalın siyah bir iple duvardaki iki metal halkaya bağlanmıştı. Üzerinde yalnızca iç çamaşırlarıyla yan oturur halde, başı göğsüne düşmüş duruyordu. Açık duran ellerinde küçük kesikler ve kurumuş kan olduğunu gördüm. Bir an dostumun öldüğünü düşündüm.

Korkuyla, "Anna!" diye bağırdım. Hafifçe hareket etti ve ağzından zayıf bir homurtu çıktı. Duygularımı belli etmemeye çalışarak yanına çömelerek omuzlarım kavradım. Yavaşça gözlerini açıp bana baktı. Gözlerinin altındaki çirkin morluklar yaşlı ve bitkin görünmesine neden oluyordu.

Yorgun, zayıf bir sesle, "Bana yardım et, Olga." dedi.

İlk şaşkınlığımı üzerimden attıktan sonra ellerini bağlayan ipi bir an önce çözüp arkadaşımı kurtarmaya çalıştım. Anna'ya neler olduğunu

sormaya korktuğum için zihnimi yalnızca ellerindeki ipi çözmeye yönlendiriyordum. Ellerini iplerden kurtarmayı başardıktan sonra onu odanın karşı köşesinde bulunan büyük kanepeye yatırdım. Sonunda korku ve endişe üzerimdeki etkisini gösterdi ve başına gelenleri asla olmamış gibi kabul edemeyeceğini düşünerek ağlamaya başladığımı fark ettim.

Hıçkırıklarımı duyan Anna, "Lütfen ağlamayı bırak." dedi. "Başıma kötü bir şey gelmedi Olga. Yalnızca biraz uykusuz kaldım, o kadar."

Bir sandalyenin üzerine konmuş olan elbiselerine uzanmaya çalıştı. Elbiselerini giymesine yardımcı oldum. Zihni halen şu anda değildi ve bedeni yavaş yavaş toparlanıyordu.

"Doğru, Anna", diye yanıt verdim. "İyi uyuyamadığım için ellerini duvardaki metal halkalara bağladın. Ardından hâlâ uyuyamadığın için de bir bıçakla ellerini kestin. Haline bir bak!"

Duygusal patlayışını kendimi daha iyi hissetmemi sağlamıştı. Anna gücünü yeniden kazanıyor gibi görünüyordu. Artık bedenini daha kolay hareket ettirebiliyordu ve az da olsa eski haline benzemeye başlamıştı. Onu dikkatle inceledikten sonra gerçekten de başına kötü bir şey gelmemiş olduğunu anlayıp biraz rahatladım.

"Ama Olga, bunu yapmak benim kararımdı. Tanı olarak neler olacağını bilmiyordum ama Umay bana bunun zor olabileceğini söyledi. Hastalığımdan kurtulmam için biraz acı çekmeye katlanıp kazanamayacağımı sordu ve ben de bunu kabul ettim. Bu nedenle, bütün bunlar benim kararımdı. Merak etme, iyileşeceğim. Yalnızca biraz dinlenmeme izin ver." Sesi yeniden zayıfladı.

Sonunda derin bir İç çekişten sonra bir gece önce olanları anlatmaya başladı. Dün gece yanımdan ayrıldıktan sonra Nikolay onu bu eve getirip, Umay'ı beklemesini söylemiş ve ardından gitmiş. Uzun bir süre Umay'ı beklemiş ama neyse ki ilginç bir roman bulup bu sürede biraz kitap okumuş. Sonunda Umay gelmiş ve hemen tedaviye başlamış.

"Umay an yaptığı ilk şey, sana bir dakika önce de söylediğim gibi, bana biraz acı çekmeye hazır olup olmadığımı sormak oldu ve ben de evet yanıtını verdim."

Aklım karışmış bir şekilde, "Bir dakika, Anna, onu nasıl anlayabildin?" diye sordum,

"Sorusu son derece açıktı ve bu nedenle de onu anladım. Bana acı çekmeye hazır olup olmadığımı sordu ben de evet dedim. Bukadar yolu, seni de yanıma alıp, yalnızca biraz rahatsızlık duyacağım diye iyileşmeden geri dönmek için gelmedim."

Sorumu anlamadığını fark ettim. "Hayır, söylemek istediğim budeğil, Anna. Onun dilini nasıl anladın?"

"Ne demek istiyorsun, Olga?" Sorum ona çok anlamsız gelmiş gibi kaşlarını çatıp başını iki yana salladı. "Evet, Umay an konuşması biraz aksanlı olabilir ama Rusçası son derece düzgün."

Anna'nın aklı mı karışıktı yoksa Umay gerçekten de Rusça konuşabiliyor muydu? Eğer Rusça biliyorsa niye benimle konuşmamıştı.

Anna, "Daha sonra", diyerek konuşmasını sürdürdü. "Masanın üzerinde duran iki şişeyi eline aldı. Sanırım şişelerin içinde votka vardı; en azından üzerlerindeki etiketlerde böyle yazıyordu. Sanki içleri suyla doluymuş gibi birer dikişte ikisini de içiverdi. Onların içinde gerçekten de votka olduğunu hayal bile edemiyorum çünkü kimse iki şişe votkayı bir dikişte içemez.

"Neyse, şişelerin İçinde her ne vardıysa, onları içtikten sonra biraz sarhoş olmuş gibi görünmeye başladı. Senin gördüğün şu ipleri odanın bir yerlerinden buldu. Elbiselerimi çıkarıp duvarın yakınında durmamı söyledi. Aklıma beni bağlayacağı hiç gelmiyordu. Duvarın yanına yürüyüp yüzümü ona döndüğümde ellerimi bağlamaya başlamıştı bile. Her şey o kadar hızlı gelişmeye başlamıştı ki düşünecek zaman bulamıyordum.

"Sanırım ilk başta her şeyi bir tür folklorik oyun olarak kabul ediyordum. Zil zurna sarhoş görünmeye başladığında artık hiçbir sorumu yanıtlamıyordu. Artık korkmaya başlamıştım. Ona bağırıp bana yanıt vermesini istedim. Ona ne yaptığım sordum. Halen, ne yaparsam yapayım hiçbir tepki alamıyordum. Yalnızca, kısa hızlı adımlarla odanın içinde dönerek dans ediyordu, bir yandan da monoton bir sesle şarkı

söylüyordu. Sarhoş, çılgın gibi korkutucuydu ve tümüyle onun merhametine kalmış durumdaydım.

"Böylesine umutsuz bir durumda olmak sanırım hayatım boyunca hissettiğim en kötü duyguydu. Özgür irademi kaybetmiş olmak çok korkuvericiydi. Cehennemin böyle bir şey olması gerektiğini düşündüm.

"Ardından Umay şarkısını son derece yüksek bir sesle söylemeye başladı. Tümüyle denetim dışı hareket ediyor, hareketlerini kendi iradesiyle yapmıyor gibiydi. Sonunda ona bağırmaktan yoruldum ve aslında olan şeylerde kötü bir şey de olmadığı İçin korkum biraz azalmaya başladı. Yapacaklarını bitirinceye dek sabırla beklemeye karar verdim. Ardından odadan dışarı çıktı ve elinde büyük, keskin bir bıçakla geri döndü. Kendi dilinde avaz avaz bağırarak tehdit edici bir İfadeyle üzerime doğru yürüdü ve elindeki bıçağı bedenimin çevresine, duvara saplamaya başladı.

"Ne kadar korktuğumu tahmin edebiliyor musun, Olga? Hemen orada öleceğimi sandım. O an hiç kimsenin kendimi nasıl hissettiğimi anlayabileceğini sanmıyorum. Ağladım. Dua ettim. Ellerimi bağlayan İplerden kurtulmaya çalıştım ama yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Ardından daha da çıldırdı ve elindeki bıçakla ellerimi kesmeye başladı.

"Bedenimden sızan ilk kam gördüğüm anda korkum büyük bir öfkeye dönüştü. Öfkeden gözüm dönmüş, Umay'a, avaz avaz onu öldüreceğimi haykırıyordun!. O an bana baktı ve ardından birdenbire eski haline döndü. Yüzünde inanılmaz derecede ağırbaşlı bir İfadeyle, kendi hastalığımı bedenimin dışına alıncaya dek durmayacağım söyledi. Ardından tekrar eski sarhoş haline döndü ve beni yine elindeki bıçakla kesmeye devam etti,

"Yalnızca zihnimi değil, aynı zamanda tüm bedenimi inanılmaz bir nefret duygusu sardı. Ancak bu kez nefretim Umay'a karşı değil, kendimi böylesine savunmasız bir durumda Umay'ın merhametine bıraktığım için kendime karşıydı. Bu nefretim ayaklarımın tabanından yükselip başımın tepesine yükseldi. Böyle bir duyguyla nasıl başa çıkacağımı, onunla ne yapacağımı bilmiyordum. Çıldıracağımı düşündüm.

Ardından birdenbire gırtlağımdan hayvani bir ses çıktı. Kendimi tıpkı bir hayvan gibi hissettim. Aynı zamanda, çığlıkla birlikte ağzımdan devasa bir yaratık görüntüsünün de çıktığını gördüm. Sonra her şey değişti. Sanırım her şeyi değiştiren bu çığlık oldu. O anda nefretim çözünüp kayboluverdi.

"Umay da sakinleşmişti ve yorgun görünüyordu. Karşımdaki koltuğa oturup piposunu tüttürmeye başladı. Artık ona karşı hiçbir öfke hissetmiyordum. Kendimi çok yorgun duymuyordum. Bana da piposundan bir duman vermesini istedim. Piposunu ağzıma tuttu. Tütün son derece sertti ve kokusu tanıdığım herhangi bir kokuya benzemiyordu. Hâlâ bağlıydım ve çok yorulmuştum.

"Umay, 'Seni çözmeyeceğim.' dedi. 'Çünkü eğer çözersem o zaman her şeyin yalnızca bir rüya olduğunu düşünürsün. Bir tanığa ihtiyacın olacak. San saçlı arkadaşın tanık olacak. Artık kendine acımayı bırak. Kendine acıyarak hiçbir şey başaramazsın. Arkadaşın kısa bir süre sonra burada olacak. Sana yardım edecek ve o zaten sana acıyacak.' "Bu sözleri söyledikten sonra bir kahkaha atıp evden ayrıldı. Bulunduğum yerde, ellerim bağlı bir şekilde uykuya daldım. Ardından sen gelip beni uyandırdın. Ve gördüğün gibi Umay haklı çıktı. Gerçekten de başımda ağlayarak üzerine düşeni çok iyi yaptın." Anna bana yumuşak bir şekilde gülümseyerek Hikâyesini bitirdi.

Anna konuşurken, bütün o korkulan yaşayan sanki kendimmişim gibi hissetmiştim. Anlattığı her şey son derece gerçek görünüyordu. Ona sorular sormak istiyordum ama daha fazla konuşacak gücü kalmadığını gördüm. Ben de yorulmuştum, bu nedenle uykuya dalmadan önce ona son bir soru sordum: "Nikolay nerede?"

"Bilmiyorum. Onu son olarak dün gece, beni buraya getirirken gördüm. İkinizin bir yerlerde birlikte olduğunuzu düşünüyordum."

"Hayır, ben de onu dünden beri görmedim. Bana buraya gelip seni bekleyeceğini söylemişti, gelmedi mi?"

"Hayır. Onu gördüğümü hatırlamıyorum." Ağzından son sözcükler çıkarken uykuya dalmıştı bile.

Sırtımı duvara dayayıp bir süreliğine gözlerimi kapadım. Düşünceler hızla zihnime akmaya başladı. Olayların, benim altından kalkamayacağım kadar karmaşık bir hale geldiği açıktı. Geçmişte de, son derece aşırı birtakım olaylarla karşılaştığımda buna benzer bir duygu içinde olmuştum. Böyle bir durumda bilinçaltını en iyi seçimi yapmaya çalışırken bilincim bunalıp uyuşmaya başlardı. Ancak bu kez içinde bulunduğum uyuşukluktan hiçbir düşünce belirmiyordu. Mantıklı bir şekilde tepki veremiyor, ağlamalı mıyım, koşmalı mıyım, çığlık mı atmalıyım yoksa yalnızca tıpkı Anna'nın yaptığı gibi uyumalı mıyım bilemiyordum. Her şey son derece hızlı bir şekilde olup bitivermişti.

Anna uyurken ne kadar bir süre boyunca onun yanında kaldığımı bilmiyorum ama sonunda çıkıp yeniden Igor ile Viktoru görmeye karar verdim. Bu adamlar normallikle aramdaki tek bağ gibi görünüyorlardı. Bu insanlar o an benim için düzenin ve durağanlığın simgesiydiler. Montumu omuzlanma atıp evden ayrıldım ve hızlı adımlarla tanıdık köy yolundan evlerine doğru ilerlemeye başladım.

Kapılarını çaldıktan sonra yanıt beklemeden açtım. Bu köydeki açık kapılar geleneğini hemen unutuvermiştim. Kapı açıldığında, benim Bu şekilde içeri girmemden rahatsız olduğu her halinden belli sert ifadeli bir kadınla karşılaştım.

Konukseverliğin en küçük bir izini bile taşımayan yüksek bir sesto-nuyla, Rusça olarak, "Ne istiyorsunuz?" diye sordu.

Homurdanan kadına doğru ilerlerken, "Viktor ile İgor'a birşey sormak istiyorum." dedim.

Aynı sert ses tonuyla, "Burada o isimde hiç kimse yok." diye yanıt verdi.

"Ama onlarla bu sabah burada birlikteydim." diye ısrar ettim. "Dün gece, ben kendim de burada, evin diğer tarafında kaldım. Beni buraya Umay getirdi."

Aklım gittikçe daha da karışıyordu ve birinin gerçekliği onaylamasına ihtiyaç duyuyordum. Bu kadının, Igor ve Viktor ile birlikte burada

olduğumu ve onlarla yaşadığını her şeyin gerçek olduğunu onaylaması çok önemliydi.

Kelimelerini öncekine oranla daha da sert seslendirmeye başladı. "Burada asla böyle insanlar olmadı. Neden bahsettiğini anlamıyorum küçük hanım."

"Lütfen. Beni dinleyin. Buraya Novosibirsk'ten iki arkadaşımla birlikte geldik. Bizi bu köye getiren Altaylı bir adamı arıyorum. Adı, Nikolay ve buraya daha dün birlikte geldik. O olmadan, geldiğimiz köye dönüş yolunu bulamayız. Lütfen onu bulmama yardımcı olur musunuz?"

Ben yumuşamasını beklerken yüzü daha da sertleşti. Eğer mümkün olsa herhalde konuşurken sesini daha da sert çıkarırdı. "Ben gençken asla bir adamla birlikte böyle bir yere gelmezdim. Bu senin sorunun. Sana yardımcı olacak herhangi bir şey bilmiyorum. Şimdi evimden dışarı çık lütfen."

Viktor ile Igor'u tanıdığım, hatta Umay ile Nikolay 'm nerede olduklarını da bildiğine emindim. Böyle küçük bir köyde yaşayıp da ortalıkta olanları, özellikle de insanlar evinizde sabaha kadar oturmuşlarsa, bilmemeniz mümkün değildi. Ama bana karşı düşmanca davranışlarının nedeninin genç, evlenmemiş bir kadın olarak, evlenmemiş bir erkekle böyle bir yerde dolaşmam olduğunu biliyordum. Aynı zamanda bana başka bir şey söylemeyeceğini de biliyordum.

Öfke içinde yeniden sokağa çıktım. Yol tümüyle boştu. Korku ve yalnızlık duygularının altında eziliyordum. Daha da beteri, çevremdeki evlerde insanların beni izlediklerini, olup biten her şevi bildiklerini ama yardım etmek için hiçbir çaba göstermeyeceklerini hissetmemdi.

"DÜKKAN". Bil evin çatısındaki bu basit yazı dikkatimi çekti. Bu caddeden yürürken daha önceden nasıl olup da bu tabelayı görmediğimi merak ettim. Dükkana girdiğimde, içinde bulunduğum yoğun rahatsızlığın artmasından korkmama karşın kapı açık olduğu için düşünmeden içeri girdim.

Kasanın arkasında yaşlı bir Altaylı adam oturuyordu. Yarı uyur durumda, sesli bir şekilde nefes alıp verirken başı bir inip bir kalkıyordu.

Kocaman göbeğinin çevresine kalın bir kemerle tutturduğu, sıcak tutan geleneksel bir Altay kaftanı giymişti. Başında tavşan derisinden yapılmış tipik bir Rus şapkası vardı; belli ki bu şapka soğuk dükkanda ısınmasına yardımcı oluyordu. Sinirli bir şekilde, yemek için ne alabileceğimi soruncaya dek farkıma varmadığı belliydi. Yiyecek ya da içecek bir şey göremiyordum; yalnızca çocuklar için ufak tefek oyuncaklar ve diş macunu, sabun gibi şeyler vardı.

Adam yavaş yavaş kendine gelerek bana baktı ve "ekmekle şekerleme alabilirsin,'' dedi. "Diğer yiyeceklerin hepsi satıldı. Yeni bir şeylerin ne zaman geleceğini bilmiyorum." Bana bir şey olmamış gibi bakıyordu ama ben, hakkımda her şeyi bildiğini hissediyordum. Mideme ve göğsüme yoğun bir gerilim yayıldı.

On dokuzuncu yüzyılda yaşamış olan ünlü bir Rus psikiyatrın hayatlarında ilk kez trene binen insanlarda bulguladığı, içinde bulunulan duruma bağlı olarak oluşan bir rahatsızlık olan tren paranoyasını anımsadım. Bu sendrom, bilinmeyen durumlardan kaynaklanan pek çok paranoya türüyle ilgiliydi. Bu psikozu yaşamak istemediğim İçin ne alacağıma karar vermeye çalıştım.

Bu çaba beni biraz rahatlattı. Kendimi daha fazla gerilime sokmadan ekmekle biraz şekerleme aldım. Cüzdanımı ve diğer bütün evraklarımı Maria'nın evindeki çantamda bırakmıştım ama neyse ki ceketimin cebinde satın aldıklarımı Ödeyecek kadar para buldum. Bu durum, yolculuğa bu kadar plansız ve tedbirsiz çıktığım için kendimi aptal gibi hissetmeme neden oldu.

Eve döndüğümde Anna hâlâ uyuyordu. Ortalıkta Nikolay ile ilgili hiçbir iz yoktu. Ne zaman ve nerede karşımıza çıkacağım bilememek dengemi bozuyordu.

Zaman duyguma garip bir şeyler olduğunu fark ettim. Sabah yataktan kalktıktan sonra yalnızca birkaç saat geçmiş gibiydi ama dışarıda hava kararmak üzereydi. Saatimi bulamıyordum ve dün yanımda olup olmadığını da anımsamıyordum. Daha önceden zamanın bu şekilde büzüldüğünü hiç hissetmemiştim; bu duygu aklımın daha da karışmasına neden oluyordu.

Bedenîmin üzerinde yoğunlaşarak kendimi dengeleyebileceğimi ve daha tam hissedebileceğimi düşündüm. Anna'nın çantasına baktığımda içinde Maria'nın, dün yiyelim diye yanımıza verdiği peynirle ekmeği gördüm. Bu gerçekten de dün mü olmuştu?

Kendime basit bir yemek hazırlarken diğer odadan Anna'nın sesini duydum. Bir an gürültü yapıp onu uyandırdığımı düşündüm ama mutfağa girdiğinde gözlerime inanamadım. Tümüyle gençleşmiş görünüyordu ve yüzündeki mutluluk ifadesi tıpkı yeni doğmuş bir çocuğun ifadesine benziyordu. Gülümsemesi içinde bir yerlerden, odaklanmış, dengelenmiş bir bölgeden geliyordu ve bedenim inanılmaz bir enerjinin doldurduğu belli oluyordu.

Yüzünde canlı bir gülümsemeyle, "Merhaba, sonunda geri döndüm" dedi.

"Evet görüyorum," Yüzünü ilk başta inanamaz gözlerle ardından da dostumun tümüyle kendine gelmiş olmasının içimde yarattığı rahatlamayla inceledim. Dahası yıllardır görünmediği kadar sağlıklı ve güzel görünüyordu,

"Olga! Kendimi bu kadar harikulade hissettiğime inanamıyorum. Hayatım boyunca kendimi hiç bu kadar güçlü ve sağlıklı hissetmemiştim. Gerçekten de insanın sağlığın farkına varabilmesi için hastalığı hissettiği zamanlar olmalı. Senin şu Umay, çılgın kocakarının teki ama sanırım gerçekten de mucizeler yaratabiliyor."

"Bütün bunları duyduğuma çok sevindim Anna ama o 'benim' Umay'ım değil. En azından ne kadar benimse o kadar da senin; özellikle de onunla yaşadığım deneyimden bir şey anlamadığım için... Eğer bu bir şifa yöntemiyse o zaman kesinlikle çılgınlıkla dolu bir şifa yöntemi. Benim üzerimde çalıştıktan soma kendimi delirmiş gibi hissettim!

"Anna, şimdi ne yapmamız gerektiği konusunda herhangi bir fikrin var mı? Nikolay'ın nerede olduğunu, ne zaman ortaya çıkacağım, hatta bir daha ortaya çıkıp çıkmayacağım bilmiyoruz. Sen de artık eve dönme zamanımızın geldiğini düşünmüyor musun? Ama buradan tek başımıza nasıl gidebileceğimizi bilmiyoruz. Herhangi bir önerin var mı?"

"Bunlardan hiçbiri umurumda değişiklik önce bir şeyler yemem gerekiyor, ardından sanırım birkaç saat daha uyumak bana iyi gelecek. Yine neredeyse gece oldu öyle değil mi?''

Pencereden dışarı baktığımda, güneşin batıp, küçük köyü tümüyle gecenin sardığını görünce şaşırdım. Birinin ışığı açtığını fark ettiğimde yeni bir sarsıntı yaşadım. Elektriği açan ben değildim, Anna'nın da açtığını sanmıyordum. Ama bu garip yerde neden emin olabilirdim ki?

Anna burada kalmanın iyi olduğunu düşünüyor olabilirdi ama bu bana gittikçe daha da zor gelmeye başlamıştı. Şehirdeki, hiçbir özelliği olmayan gri apartmandaki küçük yatağım gözüme çok daha güzel görünüyordu. Anna'nın sözlerine zihnimden yanıt verdikten sonra ona Maria'nın Bize verdiği peynir ve ekmek, ayrıca dükkândan aldığım bir şeyler olduğunu söyledim. Bir şeyler atıştırıp ardından hemen uyumaya ve sabah olur olmaz buradan ayrılmaya karar verdik. Yatağa yatmaya hazırlanırken, "İyi uykular, Anna', dedim. "Umarım sabah uyandığımda seni yeniden duvara bağlı bulmam!"

Yandaki odada bir yatak daha vardı. Elbiselerimi çıkarma zahmetine bile katlanmadan kendimi yatağa attım. Uykuya dalmadan önceki son düşüncem, hiç kimse sobayı yakmamış olmasına ve odada başka bir ısınma kaynağı da olmamasına karşın odanın ısısının iyi olduğuydu. Zihinsel, fiziksel ve duygusal olarak öylesine tükenmiştim ki bu şaşırtıcı gerçeğe, Nikolay'ın, bavulumun ve diğer eşyalarımın nerede olduğu konusunda hiçbir fikre sahip olmadan bu garip evde uyuyor olmak düşüncesi bile gözlerimi kapayıp derin, rahat bir uykuya dalmama engel olamadı.

Birdenbire, yukarıdan aşağıya doğru bedenime ılık bir dalga yayılıyor; bilinmeyen bir güçle zaman ve uzamda sürüklendiğimi hissediyorum. Yapabileceğim bir şey olmamasına karşın kendimi güvende hissediyorum, bu nedenle de kendimi olmakta olan şeye tümüyle bırakıyorum. Kendimi yeniden, dün gece Umay ile birlikte olduğumuz odada yatar halde buluyorum. Nedendir bilinmez ama bu beni hiç şaşırtmıyor. Bedenimi tümüyle hissettiğim ama hiçbir yerimi hareket

ettiremediğim, tümüyle yeni bir bilinç durumundayım. Çevremde birçok ses var ama belirgin değiller, ne olduklarını anlayamıyorum. Kendi sesim yok.

Başımın tepesinden ayaklarımın tabanına kadar art arda titreşimler yayılıyor. Bu titreşimler çok hoş olduğu için ona karşı direnmeye çalışmıyorum. Bilincime yavaş yavaş ritmik bir ses giriyor ve gittikçe yakınlaşıyor. Bu sesin kaynağını bulmak benim için çok önemli. Olanları sorgulamamaya bunun yerine onların içinde yer almaya alıştım. Böyle davranmanın benim için son derece güvenli olduğunu hissediyorum.

Bu ritm çok hoşuma gittiği için onu izliyorum. Ritm yavaş yavaş bazı görüntüler yaratmaya başlıyor. Bunlar ilk başlarda berrak olmayan ve hızla biçim değiştiren görüntüler ama zamanla içlerinden birtanesi güçleniyor ve yoğunlaşıyor. Bu, kehribar bir piramidin görüntüsü, ilk başta uzakta bir yerlerde ama kısa bir süre sonra hızla yaklaşmaya başlıyor. Korkutucu bir hızla hareket ediyor ve ne yapacağımı bilemiyorum.

Önümdeki boşluk sarı renge dönüşüyor. Piramit birandadevasabir boyut atıyor ve onun amber duvarlarından içeri süzüldüğümü hissediyorum. Neler olduğunu anlayabilecek kadar zaman yok.

Amber piramidin içinde yavaşça yukarı doğru süzülüyorum. Bedenim, sarı koridorlarda uyumlu bir şekilde hareket ediyor. İçindeinsanların, amberin dışında hiçbir enerjinin bulunmadığısakinbirduygu... Zaman, burada büzülmüş durumda. Bedenimin içinde serbest kalanvebeni durmadan yukarı doğru iten bir tür spiral hissediyorum. Zamandabenimle birlikte yukarı doğru yayılıyor. Piramit bir volkanadönüşüyorve patlıyor. Ben, uzaklara fırlamama neden olan bu patlamanın tam merkezindeyim.

Güvenli bir şekilde karanlık bir ormana iniyorum. İçimdeki derinbir noktada son derece sakinim ve olanları kabul ediyorum. Korku duymuyorum. Kendimi değişmiş hissediyorum. Kısa bir süre önce yaşadığım bazı deneyimler ürkütücü olsalar da aslında birer öğretmendiler. Bunlar, benim

kendimden kopmamı ve daha önceden hiçbir zaman başaramadığım bir şekilde gözlemci olmamı sağladılar.

İlerlemeye devam et!" Bu, Umay'ın sesi. Onun yakınlarda bir yerlerde olduğunu bilmek içimi rahatlatıyor. Küçük bir patika görüyor ve bu patika üzerinde ormanın derinliklerine doğru ilerliyorum. Ormanın renkleri mavi ve siyah. Çevremi saran ağaçların cinsinden Sibirya'da bir yerlerde olduğumu biliyorum. Bir nehrin, yanılmamam imkanolmayan kokusunu duyuyorum ve suyun çok uzakta olmadığını biliyorum. Sanki yılların zevkleri ve acıları kalbimde bir arada erimiş gibi bütün duyularım, son derece keskinleşmiş durumda. Göremediğim ayaklarımla adımlar atıyorum. Zevkin ve acının karışımı olan bir duygu hissediyorum. Yerçekiminin bedenim üzerindeki etkisi değişmiş durumda. Ayaklarımı yere basar şekilde tutmam çaba gerektiriyor. "İlerlemeye devam et!" Umay'ın sesi daha güçlü ve acelecigeliyor, bu nedenle patikada yürümeyi sürdürüyorum. Ortalık daha da kararıyor. Şu an tek yol arkadaşım ağır sessizlik Birdenbire sanki yaşlı bir kadına dönüşmüşüm gibi hissediyorum ama aynı zamanda da son derece güçlü bir durumdayım. Patika, ağaçlarla çevrelenmiş küçük bir ateşe doğru uzanıyor.

Rasgele, boşluğa, "Niçin bu kadar yaşlıyım?" diye soruyorum. Bana ilerlemeye devam etmemi söyleyen Umay'ın sesinden başka bir ses duymuyorum.

Şimdi üzerimde, uzun, beyaz, uçuşan bir elbise var. Önümde yanan ateşe doğru çekiliyormuşum gibi gittikçe daha hızlı ilerliyorum. Ateşin çevresinde birçok insan toplanmış; hepsi de benimle aynı beyaz elbiseyi giymişler. Bazıları oturuyor, bazıları ayakta duruyor, bazılarıysa ateşin çevresinde dans ediyor. Gerçekte hiçbirini tanımasam da yüzleri bana garip bir şekilde tanıdık geliyor. Atlar, ateşin çevresindeki ağaçlara bağlanmış. Ateşe yaklaşıyorum. Dansçılar yana çekilip bana yol açıyorlar.

Benim gibi beyaz elbiseler giyinmiş üç kişi ateşin başında oturuyor. Başlarında, uçları yere doğru uzanan beyaz kuku-

letalar var: Her biri de dört ana yönden üçüne oturmuş durumdalar. İzlediğim patika beni dördüncü yöne yönlendiriyor. Yanlarına yaklaştığımda hareket etmiyorlar ama benim farkımda olduklarını biliyorum. Ateşin çevresindeki dördüncü köşeye sessizce oturuyorum. Yavaş yavaş çevremizdeki dansın ritmi güçlenmeye başlıyor. Hiçbirimiz hiçbir şey söylemeden ya da hiçbir harekette bulunmadan aynı anda kalkıyoruz. Çok önemli bir şey olmak üzere ve kendimi olacak şey için serbest bırakıyorum. Yüzümü karşımdaki üç kişiye dönerek ateşe doğru ilerliyorum. Alevler bedenimi sarıyor ama hiçbir korku ya da acı hissetmiyorum, Aynı anda diğer üçü de benimle birlikte alevlerin içine adım atıyorlar. Bir tanesi başındaki kukuleta yı çıkarıyor ve ilk kez yüzünü görüyorum. Ardından kadının bütün varlığı, çevremizdeki boşluğu aydınlatıp solumda ve sağımda ayakta duran diğer iki kişiyi birbirine bağlayan inanılmaz bir şimşeğe dönüşüyor. Soluma dönüp yanımda duran insanın yüzüne bakıyorum. Etleri ortadan kalkıp yalnızca, yaşlı beyaz kemiklerikalıyor. Ardından şimşek bir kez daha çakıyor ve sağımdaki insana bakıyorum. Şimşek bedenini terk ederken, adeta tüm yaşamın enerjisini İçinde barındıran bir demet harikulade çiçeğe dönüşüyor. Bu çiçeklerin kokusunda onun özünü hissedebiliyorum.

Şimdi üç görüntü de ateşin içinde birbirlerine birleşip, bulunduğum boşluğa yöneliyor ve benimle tümüyle birleşiyorlar. Artık ben, ışıkla birleştirilmiş kemik ve çiçeğim ve yaşlı kadın bedenim güçlü, genç bir kız bedenine dönüşüyor.

Bir yerlerden gelen güçlü bir erkek sesi ateşin çevresinde dönüyor. "Buradan ayrılmaya hazırız. Yaşadığın bu deneyimi anımsa. Yeniden biraraya geleceğiz." Çevremdeki insanlar yavaş yavaş ağaçlara bağlı olan atlarına doğru ilerleyip yanımdan ayrılıyorlar.

"İlerlemeye devam et!'' Bir kez daha Umay'ın isteklisesini duyuyorum.

Yine yalnız başımayım. Beni ateşin yanma ulaştıran aynı patikadan gerisin geri yürüyorum, içimdeki şimşek, ölümle yaşam arasında mükemmel bir bağlantı oluşturuyor. Bunu anlıyorum ve bunun hem kendime hem de diğer insanlara yardımcı olmak için kullanabileceğim bir armağan olduğunu biliyorum.

Uyandığımda, bir an için kim olduğumu ve nerede olduğumu anımsayamadım. Korkuyla çevreye bakındım ve ardından açık olan kapıdan Anna'nın yan odada huzur içinde uyumakta olduğunu gördüm. Ancak o zaman yeni bir garip deneyimden sonra olağan gerçekliğe geri dön düğümü anladım. Uyku sırasında hissettiğim yaşam ile ölüm arasındaki bir noktayı dengeleme duygum güçlendikçe birdenbire on yıl önceki garip bir tanışmayı anımsadım.

10

O zamanlar henüz on sekiz yaşında, Novosibirsk'teki tıp okulunun birinci sınıf öğrencisiydim. Bu, sonunda lisenin katı kurallarından ve kısıtlamalarından kurtulduğum, yaşamımdaki mükemmel bir dönemdi. Sürekli partilerle, yeni arkadaşlarla, tiyatroyla ve her tür yeni deneyimle geçen bir dönemdi. Dünyanın her yerindeki genç öğrenciler gibi Bizler de yetişkinlik yaşamımızın ilk zevklerini tatmaya başlamıştık.

Tıp öğrencileri olarak genellikle otobüs kullanarak bir klinikten diğerine gidiyorduk. Sınıflarımıza ulaşmak için her gün katettiğimiz onca yolda o kadar fazla zaman kaybetmek çok can sıkıcıydı. Bir gün, kısım ortasında dondurucu bir soğukta uzun bir süre otobüs beklemek zorunda kalmış ve birkaç saat sonra da kendimi hasta hissetmeye başlamıştım.

O akşam ateşim çıktı. Ortalıkta dolaşan grip salgım insanları en azından bir hafta yatağa yatırıyordu, bu nedenle de iyileşmemin bir iki günden daha uzun süreceğini biliyordum. Bu düşünce bana çok kötü geliyordu çünkü kış tatili başlamak üzereydi ve arkadaşlarımla birlikte çıkacağımız tatili dört gözle bekliyordum. Eğer bu gerçekten de gripse, o zaman biraz eğlenme planlarımı tümüyle altüst edecekti. Gönülsüz bir şekilde yatağa yatıp hastalığın belirtilerini beklemeye başladım.

Ertesi gün telefon çaldığında, kaz tüyü yorganlardan birinin altına girmiş, kitap okumaya ve arada sırada da sıkıcı televizyon programla-

rina gözatmaya çalışıyordum. Arayan, okul arkadaşlarımdan Irena'ydı; nasıl olduğumu merak ediyordu.

Yakınmalarımı dinleyip, hastalandığım için üzüldüğünü söyledikten sonra biraz üniversite haberleri konusunda çene çaldık. Sonunda, konuşmamız bitmek üzereyken, tereddüt eder bir şekilde bunu nasıl karşılayacağımı bilmediğini ama belki de halen tatile diğer insanlarla birlikte çıkabilmek için bir şansım olabileceğini belirtti. Annesinin bir şifacı tanıdığını söyledi. Bu şifacının annesiyle birlikte konservatuvar-da kompozitör olarak çalıştığını anlattı. Bu adamın mucizeler yarattığı söyleniyordu. Eğer istersem, önceden randevu almama gerek kalmadan annesi o gece, bu insanla buluşmamı ayarlayabilirdi. Kuşkucu olmama karşın arkadaşım bu insanın adresim bana vermekte ısrar eni. Annesi bugün şifacıyı arayıp gece için bir buluşma ayarlayacaktı.

Gidip gitmeyeceğime emin olmasam da adresi bir kağıda yazdım. Doktor ve bilimcilerden oluşan bir ailede yetişmiştim. Annem de babanı da doktordu ve babaannem kimya doktorasına sahipti. Yetmişlerinin sonlarındayken bile halen Novosibirsk'teki önemli bir araştırma la-boratuvarına başkanlık yapıyordu. Ailem benim tam anlamıyla bir tıp bilimcisi olacağımı düşünüyorlardı; eh, bir anlamda öyleydim de. Bu açıdan bakıldığında arkadaşımın, geleneksel bir şifacıyı görmeye gitmem yolundaki önerisi tümüyle garip karşılanırdı.

Ama telefonu kapadıktan sonra, içimde, bu şifacının neler yapabileceği konusundaki merakın gittikçe arttığım hissettim. Bilimciler benim yalnızca bir yanandaydılar. Ancak aynı şekilde anneannemle de aramda güçlü bir bağ olduğunu biliyordum. Annemin annesi, Aleksandra. Fazla eğitim almamış bir insandı ama çocukken bana dünyanın en bilge insanı gibi gelirdi.

Orta Rusya'da, Kursk adındaki küçük bir kentte yaşardı. Her yaz, üç ayımı onunla birlikte geçirirdim. Şifa kelimesinin benim için son derece tanıdık bir kelime olduğu küçük evi büyüler ve mucizelerle doluydu. Anneannemin komşularının tamamı onun büyülü güçlere sahip olduğunu söylerlerdi. Sözü geçen bu güçlerden, gizemli ve korku verici olanlar dışında, bazıları, gelecekten haber verme ve şifacılıktı.

Çocukluğum ile İlgili en güçlü anılarımdan bir tanesi "Cadıyı Çağırmak" olarak bilinen bir ayine tanık olmamdı. Mahallemizdeki bazı kadınlar, kara büyü yaptığından kuşkulandıkları bir başka kadına karşı, onun gerçekten suçlu olup olmadığını anlayacakları bir ayin yapmışlardı. O zamanlar henüz, meraklı, küçük bir kızdım ve kaim asma çubuklarıyla kaplı tahta bahçe korkuluklarının ardından onları izlemiştim.

Kadınlar, kuşkulandıkları cadı kendilerinin farkında olamayacak kadar meşgul oluncaya dek beklemişler ve ardından çabucak evinin kapısından caddeye kadar olan yola tuz serpmişlerdi. Tuz, toprak yolda görülmese de, eğer bu kadın kara büyü yapan bir cadıysa o zaman yerdeki tuza basmamaya çalışacaktı.

Ardından gördüklerim son derece şaşırtıcıydı. Kısa bir süre sonra kendinden kuşkulanılan cadı evinden çıktı ama caddeye her zamanki yoldan çıkmak yerine son derece delice, garip bir yol İzledi. Evinin kapısından çıkıp yarım daire şeklinde yürüdü ve ardından yolun iki yanında ve üzerinde binlerce keskin diken bulunan yabani otların arasından caddeye çıktı.

Komşu kadınlar olanları caddenin karşısındaki gizli bir yerden izliyorlardı. "İşte", dediler. Yüzlerinde memnun olmuş bir ifadeyle onunla başa çıkmak için muskalar ve tılsımlar hazırlamak üzere evlerine gittiler.

Ben, anımsayabildiğim en erken yaşımdan beri bu kadınların arasında yaşamış, onları dinlemiş ve onların doğal büyülerini yapmalarını izlemiştim. Varlığımın bir yanı, onların yaşadıkları ve gizemli sanatlarım yerine getirdikleri gölgeli dünya tarafından ele geçirilmiş ve bu dünyadan büyülenmiştim.

Bu nedenle yaşam mı m İlk bölümü gerçekte, insan yaşamının pek çok farklı olaylarına tümüyle birbirinden farklı iki şeklide karşılık vererek ve onları iki farklı şekilde yorumlayarak geçmişti. Daima, bu iki yanımın tıpkı Sibirya ve Rusya, kış ve yaz, büyü ve bilim gibi karşılıklı bir dengede olduklarına İnanmıştım ve şimdi arkadaşımın telefonu onları bir kez daha çatışmaya sokmuştu.

Arkadaşımın bahsettiği şifacıyı görüp görmemek konusunda giriştiğim içsel söyleşim iyice kızıştı. Halk şifacılığı ile Sovyet kültürünün temel yapı taşlarından biri olan ateistik model birbirlerine taban tabana karşıydı. Profesörlerimden bir tanesinin sıkıcı, monoton sesini hatırlıyorum: "Yeni sosyalist bilinç, eski şifa törenleri ile ilgili inanışların ne olduklarını tümüyle anlamamızı sağlıyor: Eski dinsel saçmalıklar." Zihnimde yeniden bu sıkıcı sesin "sosyalist bilinç" dediğini duyarak şifacıyı görmeye karar verdim. Hiçbir şey elde edemesemde en azından eski profesörümün sıkıcı derslerine karşı duyduğum rahatsızlığımın öcünü almış olacaktım.

Dışarıdaki soğuk havaya çıkıp otobüs durağına yürüdüm ve insanın gözünü korkutacak kadar uzun bir sıranın sonuna geçtim. Saat beş olmuştu; bu, günün en yoğun saatiydi. Rusya da pek az insan araba alacak kadar para kazanabilirdi; bu nedenle de insanların büyük bir çoğunluğu İşlerine gidip gelmek İçin otobüse binerlerdi. Kuyruğa baktığımda, soğuk havada uzun bir süre boyunca otobüse binmeyi bekleyeceğim belli oluyordu. Ayakta durmuş seçeneklerimi düşünürken, bir önceki durakta ağzına kadar dolmuş olan bir otobüs durmadan yoluna devam etti. Ateşime ve diğer bütün rahatsızlıklarıma karşın eğer vaktinde orada olmak istiyorsam yürümek zorunda olduğumu fark ettim. Yavaş bir yürüyüş temposuyla on beş dakika kadar sonra şifacının evinin bulunduğu bloklara vardım.

Dairesinin bulunduğu apartman, yeni komşuluk bloklarına bağlı tipik bir beş katlı gri binaydı. Bu binayı görmek bana daha gençken binaların renklerinin İnsanların duyguları, zihinleri hatta sağlıkları üzerinde etkisinin olup olmadığım merak ettiğimi anımsattı. Novosibirsk'teki evlerin hemen hemen tamamı kutu gibi, çirkin ve gri binalardı, Yürümeye devam ederken gri bir yaşamın ötesine ulaşmaya çalışmanın ne kadar zor olduğunu düşündüm.

Kış olduğu için güneş erkenden batmıştı ve saat henüz geç olmamasına karşın hava kararmıştı. Doğru bloklara geldiğimi biliyordum ama kapı Önü ışıklarının çoğu yanmadığı için apartmanların numaralarını

okumakta zorlanıyordum. İyice yorgun ve bitkin bir durumda tahmin ettiğim binanın doğru olduğunu umdum. Numaraların şekilleri öylesine birbirinden ayrık ve okunmaları o kadar zordu ki uçuyor gibi görünüyorlardı.

Sonunda doğru numarayı bularak yavaş yavaş merdivenleri tırmanmaya başladım. Kapıyı, çok genç, henüz yirmilerinde gösteren bir kadın açtı. Bitkin halimi görünce beni hemen içeriye davet etti. Bedeni son derece düzgündü ve üzerine rahat, çiçekli bir ev kıyafeti giymişti. Koyu siyah saçlarını tarayıp, çekici yüzünü açığa çıkaracak şekilde ar kadan bağlamıştı. "Sen Olga olmalısın" dedi. "Seni bekliyordu."

Elbisemi girişe asıp, küçük, tek odalı daireye girdim. Burası, entelektüellerin oturduğu tipik dairelerden biriydi: Az eşya, eski kalın kitaplarla ağzına kadar dolu bir kitaplık, üzerinde televizyon duran eski bir masa, köşede eski bir piyano ve odanın ortasında kocaman dağınık bir yatak... Genç kadın beni odaya götürdükten sonra, beni yatağın kenarına oturmuş adamla başbaşa bırakarak mutfağa geçti.

Adam beni görünce ayağa kalktı. Yüzü ışıkta biraz daha belirgin hale geldikçe, kısa siyah saçları, siyah gözleri, derin bir bakışı ve ağzının kenarında derin kırışıklıklar olduğunu gördüm. Beni en fazla etkileyen yanı, derin, monoton ses tonuydu.

Üzerinde beyaz bir şorttan başka bir şey olmamasına karşıtı, resmî bir görüşmeye hiç de uygun olmayan bu kıyafetiyle son derece rahat görünüyordu. Bana oturmam için odada bulunan tek koltuğu gösterdi ve ardından müzik hakkında konuşmaya başladı. Müziğin ruhumuz üzerindeki etkilerinden ve doğru niyetlerle yaratıldığında ne kadar mucizevi şeyler yapabileceğinden bahsetti.

Söylediklerinin yarısını anlamadım ve bu nedenle de kendimi gittikçe daha rahatsız hissetmeye başladım. Kendine özgü garip tavırlarıyla yarı giyinik hali biraraya geldiğinde buraya gelmekle doğru şeyi yaptığım yolundaki inancınım gittikçe azalmasına neden oluyordu. Biraz önce mutfağa gitmiş olan kadın, elinde bir bardak koyu çayla geri geldiğinde biraz rahatladım, Çay bardağını bana uzatıp ardından karşıma, yatağın kenarına oturdu.

Daha bilindik bir doktor hasta ilişkisi yaratmaya çalışarak kadına, "İsterseniz hastalığımın belirtilerinden bahsedeyim" dedim.

Kadın, "Hastalık gerçeklikle ilgilenmenin yollarından yalnızca bir tanesidir" diye yanıt verdi. "Ben diğer yolları tercih ediyorum. Bana bir bak. Tam kırk üç yaşımdayım ve görünüşüm kendi gerçekliğimde yaşıyor olmamı yansıtıyor."

Şaşkınlıktan ağzım açık kaldı. Kırk üç yaşında olması olanaksızdı; kesinlikle on sekiz yaşından fazla göstermiyordu. "Midemde gittikçe büyüyen rahatsızlığı engellemek için düşüncelerimin üzerine yoğunlaşmaya çalışarak, "Şaka yapıyor olmalısınız" dedim. Kitaplıkta fotoğrafını gördüğüm delikanlının bu kadına ne kadar benzediğini düşündüğümü hatırladım. Şimdi bu delikanlının, bu kadının oğlu olabileceği düşüncesi karşısında şaşırıyordum. Bu düşünceyi bir türlü kabullenemeyip daha da aklım karıştı.

"Kendi zaman akışımı yavaşlatmak için yaptığım şeylerden biri fotoğraflar çektirmek." Kitaplıktan kocaman, yıpranmış bir fotoğraf albümü çıkardı. Ardından bana daha yakın olacak şekilde yeniden yatağın kenarına oturup teker teker sayfalan çevirerek bana kendi fotoğraflarını gösterdi. Fotoğraflardan bir tanesinde sıcak güneşli bir günde, Ob Nehrinin kıyısındaki bir plajda genç ve yüzünde bir gülümsemeyle poz vermişti. Bir sonraki resimde bir çalışma masasının başına oturmuştu ve son derece ciddi görünüyordu. Mesleğinin ne olduğunu merak ettim. Bir diğerinde, bir kır evinin önünde, üzerinde iş elbiseleri ve elinde kürekli, yanında çocuğu ve başka bir genç adamın olduğu bir fotoğraf vardı. Ağaçlar kızıl ve sarı sonbahar yapraklarıyla kaplanmıştı ve yerde bu yapraklardan oluşan bir yığın duruyordu.

Albümünün sayfalarını birer birer çevirirken beni farklı insanlarla dolu farklı mekânlara yolculuğa çıkardı. Bir fotoğrafta birlikte olduğu adam bir başka fotoğrafta başka bir adama dönüşüyordu, sayfalan çevirdikçe peşpeşe gelen mutlu gülümsemeler görüyordum. Saçları uzadı ve ardından kısaldı. Gülümsedi ve ağladı. Pek çok farklı mekânlarda çekilmiş fotoğraflarını gördüm. Bu mekânlardan bazılarını ben de

görmüştüm ama kadının bu mekânların içindeki görüntüsü bir şekilde gerçeküstü ve gizemliydi.

Sayfalar döndükçe karşıma çıkan fotoğraflarda sürekli olarak gençleşiyordu. Bana yaşamını tam ters yönde, bu günden geçmişe doğru gösterdiğini anladım. Bu fotoğrafta yanında bebeği ve elinde bir sürü çiçekle doğum hastanesinden ayrılıyordu. Yüzünden, kendini bir anne olarak kabullenmeye başlamanın neden olduğu bir mutluluk ve akılkarışıklığı okunuyordu. Ardından okulda, kara tahtanın önünde sırtında siyah okul forması ve beyaz yakalığıyla, kaşları çatılmış halde, masasında ciddi bir İfadeyle oturan öğretmenine bakan bir okul çocuğuna dönüştü. Albümdeki son fotoğraf onun ilk çekilmiş fotoğrafıydı. Bu fotoğrafta bir masanın üzerinde, henüz dişleri olmayan ağzında kocaman bir gülümsemeyle yatan bir bebekti.

"Her gece yatağa yatmadan önce bir süre bu fotoğraflar üzerinde çalışırım. Şu ankilerden başlar,-fotoğraflarımı geriye doğru tarar, her fotoğraftaki duygularımı aynı şekilde deneyimlemeye çalışır ve en sonunda da bu bebeklik fotoğrafıma gelirim. Ardından bir bebek olarak uykuya dalan m.

"Bana bunları niçin anlatıyorsunuz?" Ateş nedeniyle bitkin düşmüştüm ve hem çevremde olanları hem de hissettiğim garip duygulan anlamakta zorlanıyordum.

"Çünkü bunu fark edip kabullenebilirsin." Bu kez erkek yanıt vermişti.

"Ama ben buraya gribimi iyileştirmek için geldim nasıl gençleşeceğimi Öğrenmek için değil." Sesimin ne kadar sinirli ve bitkin çıktığını fark edince şaşırdım.

"Bu yalnızca şu an için inandığın şey. Sağlığını yeniden kazanacaksın, ayrıca başka ne elde etmek için geldiysen onu da alacaksın" dedi.

Hissettiğim baş dönmesi yavaş yavaş alnımda bir ısınmaya dönüşmeye başladı. Ateşimin iyice yükselmeye başladığım anladım. Ayağa kalkmak benim için çok zor olacaktı. Her şeyi garip algılamamın ve kendimi garip hissetmemin nedeninin ateşim olabileceğine karar verince kendimi

biraz daha sakinleşmiş hissettim. Belki de düşündüğümden daha da hastaydım. Hatta biraz sonra yatağımda uyanıp bütün bunların yüksek ateşten kaynaklanan bir rüya olduğunu bile fark edebilirdim. Bu son derece hoş bir düşünceydi! O an arkadaşlarımla birlikte çıkacağım tatil o kadar da önemliymiş gibi görünmüyordu. İçinde bulunduğum rahatsız durumda, bu, içinde bulunduğum durumdan kaçmak da olsa, zamanımın ne kadar gerekiyorsa o kadarlık kısmını yatakta geçirmeye hazırdım.

Adam dağınık yatağı işaret ederek, "Buraya otur" dedi. Sinirli bir şekilde gözlerimi kapayıp yatağın bir kenarına oturdum. Kulaklarımda yüksek bir çınlama sesi vardı ve aynı anda hem terliyor hem de üşüyordum.

Ardından piyanodan gelen güçlü sesler duydum. Gözlerimi açtığımda adamın piyanonun başına oturup çalmaya başladığını gördüm. Çaldığı müzik tanıdık değildi ancak o kadar güçlü bir enerjisi vardı ki zihnim bir anda onun akışına kapıldı. Kendimi fırtınalı bir okyanusta dalgalarla birlikte oradan oraya savruluyormuş gibi hissettim. Piyanoyu çalarken onu izledim. Müziğine öylesine yoğun bir fiziksel ifade katıyordu ki, piyanoyu çalarken sandalyede sürekli olarak yükselip alçalıyordu. Tüm dünyası müzik olmuştu.

Ardından kaldıramayacağı bir enerji düzeyine ulaştı. Bedeni şiddetle piyanodan fırlatıldı ve yere düştü. Tümüyle çıldırmış olduğunu düşündüm. Ardından piyanonun son tuşundan halen ses gelmeye devam ettiğim fark ettim; sanki kendi kendine çalıyor gibiydi. Bu kez acaba deliren kendim mi olduğunu düşünmeye başladım. Kendimi bitkin hissettim.

Sonunda ayağa kalkıp elimi tuttu ve beni odanın bir köşesine götürdü. Belki de ortaya koyabileceğim bütün dirençleri koymuş olduğum için şaşkınlıkla daha sakinleşmiş olduğumu fark ettim. Odanın köşesinde, üzerinde mum ve sapma Çin sembolleri oyulmuş bir bıçağın durduğu küçük bir masa vardı. Elini alınma koyup bilmediğim dilde bir şeyler söyledi. Sesi gittikçe yükseldi ve anlayamadığım birtakım kelimeler haykırdı. Ardından bıçağı kapıp uzun saçlarımdan bir parça kesti.

Elindeki bir tutam saçı göstererek, "Buna bak" diye emretti. "Hastalığın burada, avucumun içinde!" Elindeki saç tutamım mumun alevine attı. Adamın ya da kadının mumu yaktıklarım görmemiştim ama mum birdenbire yanmaya başladı. Bu durum karşısında hiç şaşırmadım Çünkü aynı anda ateşimin tümüyle geçmiş olduğunu ve kendimi iyi hissettiğimi fark ettim.

Ona teşekkür etmek İstedim ama kendimi halen berrak bir şekilde düşünemeyecek kadar garip hissederek yalnızca, "Teşekkür ederim" diyebildim. "Şu an kendimi çok iyi hissediyorum. Size ne kadar ödemem gerekiyor?" Sakinleşmiş olan yüzüne bakıp vereceği yanıtı bekledim.

Gülümseyerek sakin bir ifadeyle yüzüme baktı. "Bana, sana söyleyeceğim şeyi hiçbir zaman unutmayarak ödeyeceksin" dedi. Elimi avcuna alıp dikkatle baktı. Ardından yalnızca, "Bir gün ne kadar uzun yaşayacağını denetim altına almayı öğreneceğini görüyorum" dedi.

Evinden, aklını karışık ama tümüyle iyileşmiş bir şekilde ayrıldım. Ateşim tümüyle geçmişti. Hızlı adımlarla yürüyerek evime geldim ve ertesi günü arkadaşlarımla çıkacağımız yolculuğa hazırlandım.

Bu olaydan sonra hayatımın akışı normal bir şekilde devam etti ama o gün gizemli şeylerden etkilenen yanım kalıcı bir zafer kazanmış oldu. Bilinçli zihnim bu deneyimi kabullenebilmiş ve böylece de bu deneyim tüm varlığımın bir parçası olmuştu.

Bu olaydan sonra uzun bir süre boyunca o adamın bana söylediği son sözleri düşündüm ve bunların ne anlama geldiklerini merak ettim. Şimdiyse, burada, bir Altay köyünde hayatımda ilk kez bu sözlerin anlamını kavramaya başladım. Mantıkla asla açıklayamayacağım, kolay elde edilemeyecek ve son derece Önemli bir değişim yaşadığımı biliyordum.

Hâlâ Umay'ın da içinde bulunduğu rüyamın etkisi altındaydım. Rüya gerçekliği içinde elde ettiğim gerçek varoluş duygusu bana çok yabancı değildi. Daha önceden böyle bir deneyimi hangi rüyamda yaşadığımı anımsayamıyordum ama kalbimde hissettiğim tatlı sızı yeni bir şey değildi. Bu, kendi özgür İrademi yeniden "ele geçirmek" ile ilgili

bir duyguydu ve rüya düzeyinde bile irademi kullanarak gerçekliğimi denetimim altına alabileceğimi biliyordum.

Birinin güçtü bir şekilde cama vurmasıyla düşüncelerimden sıyrıldım. Hemen yattığım yerden fırladım. Kalbim deli gibi atmaya başlamıştı. Henüz sabah olmamıştı ve ne dışarıdaki karanlığın içinde ne de camın önünde kimseyi görmüyordum. Dışarıda kim olduğunu sorarken, sesimin yalnızca kendimin duyabileceği kadar alçak çıktığını fark ettim. Cama bir kere daha vuruldu.

Bu bez yüksek sesle, "Kim o?" diye bağırdım.

"Benim, Olga. Nikolay.''

Hemen koşup kapıyı açtım. "İçeri gir. Tanrım, Nikolay nerelerdeydin? Ne yapacağımızı bilemedik."

Anna uykulu bir şekilde, saatine bakarak arkamdan geliyordu. Nikolay 'ı görünce durdu. "Merhaba Nikolay. Nasılsın?" dedi.

"Her zamankinden daha iyi. Anna. Lütfen bilileri bana bir bardak çay verebilir mi?"

"Tabi", dedim. Hep birlikte mutfağa geçtik. Parlak mutfak lambasını açtım, Anna da ocağı yakıp üzerine bir çaydanlık sukoydu. Nikolay bitkin ve bir şekilde farklı görünüyordu. Bu görüntüsü, onun tedavisi ile ilgili yaşadıklarımı anımsamama ve belki gerçekten de zihinsel anlamda hasta olduğunu düşünmeme neden oldu.

Anna'nın sorusunu tekrarlayarak, "Nasılsın Nikolay?" dedim.

"Merak etme, Olga. Delirmedim. Yalnızca artık bir kam olduğum İçin böyle görünüyorum." Biraz gevşeyip ardından çayım içerken Bize Hikâyesini anlatmaya başladı.

"Olga, belki önceki gün seninle ayrıldıktan sonra buraya geldiğimi amınsıyorsyndur" dedi. "Siz Umay'la birlikte bir başka eve gitmişsiniz. Umay bana neler yapacağımı açıkladı. Benimle yeniden karşılaşacağım söyledi ama bunun nerede ve ne zaman olacağından bahsetmedi. Kendimi gergin ve sinirli hissederek sokaklarda bir aşağı bir yukarı yürüyüp durdum. İlk başta Umay'dan rahatsız olmuştum çünkü ya

nına geldim geleli bana hiçbir şey söylememişti. Beni görür görmez hemen, nasıl bir kam olabileceğimi öğreteceğini düşünüyordum.

"Bana öğretmek yerine, niçin sana onu izlemem söylediğini anlamadım. Ama onunla birlikte ayrıldıktan sonra bana sanki bu iş için uygun değilmişim gibi baktı. Gerçekten de beni unutacağını ve sokakta öylece durur halde bırakacağım düşünerek korktum. Öfkelenmeye başladım. Bedenimde, her yanımdan darbe almışını gibi garip bir duygu hissetmeye başladım. Başımı, başka bir şey düşünmemi engelleyen bir alev sardı.

"Öfkeden, Novosibirsk'te Mamuş'un sesini duyup ondan kurtulmaya çalışırken hissettiğim ama ne olduğunu açıklayamadığım garip bir duygusal duruma girdim. Yalnız Bu kez, hissettiklerim daha yoğundu. Ne yapacağımı bilemeden sokakta aşağı yukarı yürürken yeniden Mamuş'un sesini duydum: Bana, 'Dağlara git!' dedi.

"Bu bana çok çılgınca geldi ama hayatımda duyduğum en güçlü emirdi. Hava kararmaya başlamıştı. Bazı evler, ışıklarını yakmıştı bile. Dağlar ve ormanlar karanlık ve ürkütücüydü. Onlara baktığımda, son derece tehlikeli göründüklerini gördüm.

"Zihnimde bütün hayvanların gece içindeki seslerini duydum. Ancak Mamuş'un sesi, başınım içindeki alevlerin tepesinden bir kez daha gürlediğinde bütün sesleri bastırdı: 'Dağlara git!'

"Hayatımın büyük bir kısmım burada geçirmiş olmama karşın halen karanlıkta tek başıma ormana girmekten korkuyordum. Cadde boyunca koşmaya başladım. Fiziksel zorlanmanın normal duygusal dengemi kazanmama yardımcı olacağını düşündüm. Ama Mamuş'un sesi de benimle birlikte geliyor, bana yol gösteriyordu. Zar zor, evlerin ışıklarına doğru koşmak yerine ormanın karanlığına doğru koştuğumu fark ettim.

"Kısa bir süre sonra kendimi, köyün üstündeki karanlık ormanda buldum. O kadar korkuyordum ki bir saniyeliğine bile duramıyordum. Bir an bile dursam hayvanların ya da ruhların beni bulup hemen oracıkta öldürüvereceklerini düşünüyordum. Geriye dönüp baktığımda ormanın iyice derinliklerine girdiğimi anladım, artık köyün ışıklarını gö-

remiyordum. Sonunda fiziksel enerjimin tamamı tükendi ve durmak zorunda kaldım.

"O an, sağımda bir yerlerde birisinin sakin ayak seslerini duydum. Korkudan delirecek gibi oldum. Hemen kendimi toparlayıp bütün gücümle kaçmaya başladım. O an ölüvereceğimi düşündüm. Ölümümden başka bir son göremiyordum.

"Bu şu an sana garip gelebilir ama o an normal dünyaya dönebilmemin hiçbir yolu kalmadığına emindim. Zaman kavramımı tümüyle yitirdim. Atlayıp zıplayarak, bağırarak, ağlayarak, hareketlerimin denetimim yitirerek kaç saat boyunca orman m içinde koştuğumu bilmiyorum. Kısacık düşünme aralıklarında düşüp bir yerlerimi yaralamamış olmam bana çok garip geldi. Sonunda kaderimi tümüyle farklı bir şekilde algılamaya başladım. Artık beni hiçbir şey korkutmuyordu. Ardından bir kez daha Mamuş'un sesini duydum; ancak bu kez son derece yatıştırıcıydı.

"Yumuşak bir sesle 'Kendini sakinleştirip yere yat' dedi.

"O an doğmaya başlayan güneş, çevremi biraz daha görmemi sağlıyordu. Bütün bu olayların bir gece boyunca sürmüş olduğunu fark edip şaşırdım. Karların erimeye başladığı bir yerde bulunduğumu fark ettim. Başka bir şey düşünmeden, koyunyününden yapılma paltomu yere serdim ve üzerine yatıp hemen uykuya daldım.

"Duyduğum son sözler, 'Otlara zarar verme! Onlar dünyanın saçları' oldu.

"Bir süre sonra yumuşak bir ses beni uyandırdı. Gün tamamen doğmuştu ve güneş açık gökyüzünde pırıl pırıl parlıyordu. Umay, yanında daha önceden görmediğim bir adamla orada duruyordu. Bana çok yakın duruyorlardı. Birden bana gülmeye başladılar. Ona çok kızdım ve bu kızgınlığını yüzüme de yansıdı. Ardından biraz daha ciddileştiler ve Umay, benimle konuşmaya başladı.

"Dün gece ruhların sana baskı yapacaklarını biliyordum" dedi. "Seninle konuşup onları rahatsız etmek istemedim. Ben senin yanına gelmeden önce yapacakları şeyi yapmaları gerekiyordu."

" "Bana 'baskı yapacaklarını' söylemekle ne kastediyorsun?' diye sordum.

" 'Ruhların gelip yeni bir kamın koşup dansetmesini sağlamalarını böyle adlandırırız.' dedi.

Rahatlayarak, "'Öyleyse bu, kam olan herkesin başına gelir mi?' diye sordum.

Dalga geçer bir sesle, " 'Özel biri mi olmak istiyorsun?' diye yanıt verdi. 'Kamların arasında böyle bir şeye yer yoktur. Bugünden sonra diğer insanlar için özel olacaksın ama ait olduğun kamlar için henüz özel değilsin.'

"Halen ona karşı bir direnç hissediyordum ama onun bana yardım etmek için geldiğini hissederek dikkatle dinledim.

" 'Dayın, ölümünden önce beni görmeye geldi. Bir gün benden yardım İsteyeceğini söyledi. Benden sana bazı şeyler öğretmemi istedi. Senin, yardım istemek için bana geleceğinden emindi ama ben bu konuda yanıldığını düşünüyordum. Ne de olsa bir insanın şehre gidip kendine orada bir iş bulduktan sonra köye geri dönmesi çok zordur. Ama dayın haklıydı. Yine de ben halen senin niyetinden emin değilim. Yapacağın şey konusunda tümüyle kararlı mısın?'

" 'Evet. Kararımı verdim. Ben, bir kam olacağım.' Bu sözlerimin yeterli olacağını düşünüyordum ama bana sorular sormaya devam etti.

" 'Şehirde sahip olduğun her şeyi terk etmen gerektiğini anlıyor musun? İşini, arkadaşlarını, kız arkadaşını...?' Kuşkularını doğrulamak için durmadan sorular soruyordu.

" 'Buraya geldim, öyle değil mi?'

" 'Evet, ama bundan sonra şehirdeki yaşamından tümüyle farklı bir yaşamın olacak. Bunu tümüyle algılayabiliyor musun? Bunu kabulleniyor musun?'

" 'Niye bana bütün bunları soruyorsun? Her şeyden vazgeçip şehire dönmek istediğimi söylesem bile bunun mümkün olmadığım biliyorsun. Bir daha asla şehire dönemem. Kuşkularının olması doğru çünkü

birçok anlamda şehir ile ilgili hayallerimi korumak isterim. Orada yaşamak, bir aile kurmak ve eğitim almak çok güzel ama artık beni orada bekleyen tek yerin akıl hastanesi olduğunu biliyorum. Gerçekten de bir seçeneğim yok, öyle değil mi? Yalnızca benim için kötü olan iki şeyden bir tanesi arasında bir seçim yapıyorum. Hangisi daha az kötü? Ama her şey bundan İbaret değil. Aslında burada yaşayan insanlar için bir kam olmayı arzuluyorum.'

"Umay beni dikkatle dinleyip söylediklerimi kabul etti.

"Ardından bana şunları söyledi; 'Fazla zamanımız yok. Sana, eğitimine başlayabilmen için bilmen gereken bazı şeyleri öğreteceğim. Diğerlerini kendi başına bulman gerekiyor. Bir kadın olarak bilmemem gereken bazı şeyler var. Aynı zamanda bildiğim ama sana öğretemeyeceğim bazı şeyler de var. Bütün bu bilgiler, ihtiyaç duydukça, sana farklı yollardan ulaşacak. Dayın Mamuş, çok güçlü bir kamdı. O bir gökyüzü kamıydı. Üst dünya yolculuğu yapmak herkesin harcı değildir. Ama o bunu, kışın, gökyüzü donmuşken bile yapabilirdi. Davulunun tokmağım kullanarak gökyüzünü kaplayan buzu kırıp Ülgen ülkesine ulaşabilirdi. Bir gün orayı ziyaret ettiğimde onu görmüştüm,

"Bir gün gerçek bir kam olduğunda, tıpkı insanların birbirlerinden farklı olmaları gibi kendinin de Mamuş'tan farklı olacağını düşünebilirsin; ama bu bir hata. En büyük sırlardan biri kamların daima bir tek varlık olmalarıdır, Mamuş, sen ve senden sonra her kim gelecekse hepiniz de farklı suretlerde aynı kam olacaksınız. Bu bir kuşak mirasıdır ve gerçek kam, bir kuşaktır, bireysel kam diye bir şey yoktur. Her biriniz de farklı insanlar olabilirsiniz ama güç anlamında hepiniz de ayın insansınız. Bu nedenle senin görevin Mamuş'un sahip olduğu bu gücü tümüyle açman ve onunla birleşmen. Bu görevin tamamlanıncaya kadar Mamuş'un sesini duymaya devam edeceksin. Ondan sonra kendi sesine ve kendi gücüne sahip olacaksın. Ama bunlara sahip olmak için sıkı çalışmak zorundasın. Ayrıca haklısın, gerçekten de şu an yaptığım yapmaktan başka bir seçeneğin yok. Ruhlar seni işaret etti ve bu konuda onlarla tartışmak senin elinde olan bir şey değil.'

"Bunları söyledikten sonra yanında duran elli yaşlarındaki Altaylı adama, 'Buraya gel!' dedi. Umay benimle konuşurken bu adamın yüzünde sürekli olarak hafif bir gülümseme olduğunu fark etmiştim. Benimle hiç ilgilenmiyormuş gibiydi ama Umay'a hemen tepki verip yanma geldi ve ona kocaman bir çanta uzattı. Umay elini çantaya sokup içinden kocaman bir davul çıkardı.

"Davulu bana uzatırken, 'Mamuş bunu bana bıraktı ve geldiğinde sana vermemi söyledi.' dedi. Oval davul yeni yapılmıştı ve oldukça ağırdı. Davulun tutamağı insan şeklinde oyulmuştu. Davulun ahşap kısmı söğüt ağacından yapılmıştı. Geyik derisiyle kaplı olan davuldan halen hayvan kokusu geliyordu.

" 'Bu geyik, senin yolculuğa çıktığın hayvanın olacak. Şimdi senin onu canlandırmana yardımcı olacağız.'

"Sana, yapmama yardımcı oldukları törenin ayrıntılarından söz etme iznim yok. Aslında kendim bile bu töreni tam olarak anlayabilmiş değilim. Beni ilk olarak bir tür rüyaya soktular. Umay'ın yardımcısı arkamda durup omuzlarımı yakaladı ve benî ileri geri sallamaya başladı. Bu arada Umay da karşımda bir ateş yakıyordu. Ateşten gelen duman o kadar yoğunduki gözlerimi açık tutamıyordum. Kısa bir süre sonra arkamda dayımın durduğunu ve bedenimi kavradığını hissettim. Sonra birlikte ava çıktık. Kısa bir süre sonra doğum yapacak kocaman bir dişi geyiğin izini sürüyorduk. Son derece sessiz olmamız gerekiyordu.

"Hamile geyiği, adım adım ormanın derinliklerine kadar izledim. Sonunda ormanın içinde bir yere gizlenerek bebeğini doğurmasını izledim. Bebek tam doğduğu anda omuzlarımın kavrandığını ve hızla sarsıldığımı hissettim. O an bu bebek geyiği alıp oradan kaçmam gerektiğim anladım. Avın amacı buydu. Yapmam gereken şeyi elimden geldiğince çabuk yaptım. Önce, beni kolayca öldürebilecek olan anne geyiği korkuttum. Ardından hızla saklandığını yerden çıktım ve yavru geyiği kaptığım gibi kaçmaya başladım. Bunun üzerine bir kez daha Umay'ın sesini duydum.

" 'Onu buraya koy! ' dedi. İnsan şeklinde oyulmuş olan tutamağı bana bakacak şekilde davulu uzatmıştı. Yavru geyiği davulun içine bastırdım ve içinde kayboluverdiğini hissettim. Umay, 'Gözlerini aç!' diye emretti. Gözlerimi açtığımda daha yumuşak, memnun olmuş bir ses tonuyla, 'Çulan yakalandı', dedi. Davulu bana uzattı. Daha onu elime almadan içindeki canlılığı görüp hissedebiliyordum.

"Ona, 'Çula nedir?' diye sordum. Bu kelimeyi daha önceden duymamıştım.

" 'Çula, kendini senin davulunda saklayan geyiğin canlı ruhsal gücüdür' diye yanıt verdi. 'Bundan böyle artık o, senin de yaşayan ruhsal gücün oldu. Eğer herhangi bir insan bu davulu çalarsa ölürsün. Bu çok değerlidir ve onu daima yakınında bulundurman gerekir.' Davula uzandım. Aynı anda sanki o da ellerime doğru hareket etmiş gibi hissettim. Ilıktı ve sanki hafifçe titreşiyor gibiydi. Kendimi hemen o anda onunla ilişki içinde hissettim; bunun nedeninin içindeki geyik ruhu olduğunu biliyordum.

"Fakat bir şey durmadan aklımı kurcalıyordu. 'Davulun derisi yetişkin bir geyiğe ait ama ben bebek bir geyik yakalamıştım. Yoksa hata mı yaptım?' diye sordum.

" 'Hayır yaptığın şey doğruydu. Yetişkin geyiğin çulasına sahip olabilmek için onu bir bebekken yakalamak zorundaydın. Biz sana, o geyiğin doğum anına geri gitmen için yardımcı olduk. Bundan böyle çula, yalnızca sana hizmet edecek. Bundan başka bir geçmişi olmayacak. Artık çulayı nasıl yakalayacağım biliyorsun, bir dahaki sefer bunu yapman gerektiğinde başkalarının yardımına İhtiyacın olmayacak.

" 'Dünyadaki her şeyin kendi çulası vardır. Çulasını kaybetmiş bir insanı iyileştirirken, hasta insanın çulasını bulmak için yolculuğa çıkacak ve onu davulunun tutamağıyla yakalayacaksın. Ardından çulasını o an'a getirecek ve onu hasta insanın sol kulağından içeri sokacaksın. Böylece, kendinden çalınmış olan çulaya yeniden sahip olmuş olacak.

" 'Kendi çulan senin yeni yol arkadaşın ve yardımcın olacak. Sana birçok şey öğretecek. Bir sonraki görevin, geyik derisinin üzerine çize

rek kendi şamanik bölgenin sınırlarını belirlemek olacak. Daha sonradan sana bunu nasıl yapacağını öğreteceğim.'

"Bu arada, Olga, ona Mamuş'un evindeki davulun niçin kırıldığını da sordum. Bana, İnsanların ölümden sonra gittikleri öte dünyanın, bu dünyanın bir tür ayna görüntüsü olduğunu söyledi. Burada onlar için iyi olan her şey orada kötüymüş. Bu nedenle eğer ölümünden sonra Mamuş'un davulu kırılmasaymış o zaman onu diğer dünyada kullanamazmış.

"Gün boyunca dağlarda Umay ve yardımcısı ile birlikte kaldım. Bana birçok şey gösterdiler. Akşam oluncaya kadar beklememiz gerekiyor böylece yeni bir yolculuğa daha çıkabilirim. Dayımın büyü bölgesini devralabilmem için onların "Beni bu ikinci yolculukta yönlendirmeleri gerekiyor. Umay beni alt dünyaya İndirip burada birçok şey gösterdi. Çok şey öğrendim ama ne yazık ki sana bundan başka bir şey söyleyemem. Şimdi biraz gevşesem iyi olacak." İçini çekip ardından sessiz kaldı.

Nikolay'ın anlattığı Hikâye soluğumu kesmişti. Ayağa kalkıp, çay bardaklarımızı yıkamak ve Nikolay'ın bana anlattıklarını düşünmek için mutfağa gittim. Önceki gün Umay'ın bu boş evde Anna'yı iyileştirmek için yaptığı ayin, dün gece birlikte yaşadığımız deneyim, ikinci rüyamda görünmesi ve şimdi de Nikolay'ın Hikâyesi; bunların hepsi de birbirlerinden ayrı şeylerdi ama aynı zamanda da birbirleriyle ilişki içindeydiler. Bütün bu olayları birbirine bağlayan şey Umay'ın varlığıydı.

Bütün bu olayları ve bu olayların yaşandığı zamanları düşündüğümde, Umay'ın hiç uyumamış olması gerektiğini fark ettim. İki gün boyunca bir mekândan diğerine dolaşıp durmuş olmalıydı. Böyle bir şey nasıl mümkün olabilirdi? Hiçbir şey anlayamadan kafamı salladım; sanki bu bana bir yanıt verecekmiş gibi. Ama hiçbir çözüm bulamadım ve bu nedenle de mutfağı toplamaya devam ettim.

Açık mutfak kapısından Nikolay'ın seslendiğini duydum: "Acele etmemiz gerekiyor. Saat neredeyse yedi oldu. Bizi annemin köyüne götürecek olan otobüs on beş dakika içinde burada olacak.''

"Ne? Otobüs mü?" Anna ile aynı anda bağırdık. "Buraya gelen bir otobüs mü var? O zaman niye Bizi saatlerce karda yürüttün?"

"Çünkü yalnızca haftada bir gelir" diye açıklamada bulundu. "Bugün otobüsün gelme günü. Çok şanslıyız. Haydi acele edin kızlar!"

Otobüs o kadar eski ve yıpranmıştı ki, sanki ayakta zar zor durabilen ve caddenin ortasına bırakılmış bir metal yığını gibi bir görüntü sergiliyordu. Ama Nikolay yalnızca otobüsün gerçek olduğunu ısrar etmekle kalmadı aynı zamanda eğer biraz acele eder de onu yakalamayı başarırsak Bizi eve götüreceğini de iddia etti.

Otobüse binerken aniden içimde Umay'dan ayrılma düşüncesinin neden olduğu hüzün dolu bir sızı hissettim. Kendime engel olamayıp, "Nikolay!" dedim. "Peki ya Umay? Onu yeniden görebilecek miyiz? Bizim İçin herhangi bir mesaj bıraktı mı?" Bana bir yanıt vermesine fırsat kalmadan otobüs küçük köyden hareket edip ormanların içine doğru yöneldi.

"Onun nerede olduğunu bilmiyorum. Bu konuda sana bir şey söylemedi mi?" Bir yanıt vermediğimi görerek, "Ondan almayı umduğun bir şey mı vardı. Olga?" diye sordu.

Hayal kırıklığı İçinde, "Hayır" diye yanıt verdim. Umay'ın yaşamımın üzerindeki etkisi yavaş yavaş zihnimin yüzeyine çıkmaya başlamıştı,

Anna. "Benim ona vereceğim bir şey var." dedi. "Tedavim için ona ödeme yapmak istiyorum. Nikolay, benim için ona bu parayı verebilir misin?"

"Hayır, verememe. Kabul etmez. Eğer paraya ihtiyacı olsaydı bunu sana söylerdi."

Otobüs yavaş yavaş sallanırken, koltuklarımıza gömülüp kendimizi rahat ettirmeye çalıştık. Görünürde, otobüsün üzerinde hareket edebileceği herhangi bir yol yoktu, bu nedenle karların içinde saatlerce yürümek yerine hemen hemen aynı süre boyunca soğuk otobüsün içinde oturup dağların arasında sarsıla sarsıla yol aldık. Yolculuk boyunca

üzerimize çöken sessizliğin içinde kendime defalarca Umay ile tanışmış olmamın benim için ne anlama geldiğini sorup durdum.

Altaylar'da yaşadığım deneyimleri anlamak ve onları varlığımın bir parçası haline getirmek İçin elimden gelenin en iyisini yaptım ama bunu başarmak çok zordu. Umay bana her şeyi açıklamadığı gibi Anna ile benim oradan gitmeme ya da orada kalmama da herhangi bir ilgi göstermemişti. Bu düşünce kendimi eksik hissetmeme hatta yaşadıklarımın önemi kokusunda kuşkular duymama neden oluyordu. Benim için bu kadar etkileyici ve anlamlıymış gibi görünen bütün bu deneyimlerin Umay için alışıldık şeyler olup olmadığım merak eltini. Eğer böyleyse niye halen bunların önemli olduğunu düşünüyordum?

11

Heyecan dolu havlama seslerinin arasında Maria'nın köyüne ulaştık. Maria'nın kocaman kestane rengi köpeği beni ve Anna'yı görmekten çok mutlu olmuştu ama neşeyle Nikolay'ın bacaklarının çevresinde atlayıp zıplıyordu. Belki de Anna ile benim yalnızca konuk olduğumuzu ve yakında oradan ayrılacağımızı oysa Nikolay'ın onunla birlikte kalmaya devam edeceğini hissetmişti.

Maria, aynı sıcak konukseverlikle Bizi evine davet etti. İlk ziyaretimize oranla daha rahatlamış görünüyordu ama yüzünden kuşku götürmeyen bir üzüntü de okunuyordu. Dikkati, Nikolay'ın üzerine odaklanmıştı. Ona, yalnızca bir ananın bakabileceği gibi bakıp, olmasından korktuğu değişikliklerin izini arıyordu. Oğlunun bir kam olmak için şehirdeki yaşamından ayrılması karşısında Maria'nın neler hissettiğini ilk kez fark ettim ve her zaman neşeli olan Maria'yı bu kadar endişeli görmek beni üzdü. Zihnini dağıtmak İçin ona Belovodya konusunda soru sormaya karar verdim.

"Maria, hiç Şambala ya da belki Belovodya olarak adlandırılan bir yer hakkında bir şeyler duydun mu?"

Bir süre sanki bu adı anımsamaya çalışıyormuş gibi sessiz kaldı. Ardından, "Pek fazla bir şey duymadım" diye yanıt verdi. "Ama birileri bana Beluka'nın, Belovodya gibi özel bir mekân olarak kabul edildiğini anlatmıştı."

Bu kadar ilgimi çeken bir mekân hakkında bana bir şeyler anlatabileceği düşüncesi kalbimin hızla atmasına neden oldu. "Beluka nedir?" diye sordum.

"Beluka, Altaylar'daki en yüksek dağdır. Zirvesi her zaman karlarla kaplıdır ve buraya tırmanmak çok zordur. Buraya tırmanmaya çalışırken birçok insan hayatım kaybetmiştir."

Bir an düşünceli bir şekilde yüzüme baktı. Ardından, "Eğer istersen, sana burası ile ilgili olarak bildiğim tek Hikâyeyi anlatabilirim." dedi.

Aceleyle, "Evet Maria. Bu Hikâyeyi duymayı çok isterim" diye yanıtladım.

"Halkımın arasında, Umay'ın ve onun kocası, Altay'ın yöneticisi Altayding Ayzi'nin uzaklarda, kuzeyde yaşadığına dair bir efsane vardır. Bir gün, dev balık Ker-Dupa, dünyayı altüst eder. O zamana kadar Altaylar her zaman ılık olmuştur ama bu bölge, Ker-Dupa dünyanın eksenini değiştirdikten sonra soğur. Altayding Ayzi. o çağın en güçlü ruhsa] varlıkları Yüce Burçhanlar'dan yardım islemek İçin göğe yükselir. Dünyanın eksenini yeniden eski haline döndürebilecek güce sahip tek varlık olan, en yüceleri Ülgen'i bulma umuduyla bir Burçhan'dan diğerini ziyaret ederken Altaylar gittikçe daha da soğumaya devam eder, "Umay, çocuklarım donmaktan korumak için onların ruhlarım kayalara ve tepelere dönüştürür. Ancak bunu yalnızca iki oğluna ve altı kızından dördüne yapar. Ardından kalan iki kızını ellerinden tutarak, ılık bölgeleri bulmak için onlarla birlikte Altaylar'ın güneyine doğru gider. Burada kendisi ve kızları donup, üç zirveli bir dağa dönüşürler. Ortadaki zirve, Umay'ın başı ve iki yandaki daha küçük iki zirve ise kızlarının başıdır. Bu dağ, Beluka olarak adlandırılır."

Anna, bitki çayından bir yudum alarak, "ilginç bir Hikâye" dedi. "Beluka'nın aynı zamanda Ak-Sümer ya da Beyaz Yaz olarak da adlandırıldığını duymuştum. Bu isim Budist efsanelerden geliyor ve dünyanın merkezi olan bir dağı simgeliyor."

Umay adının, kadim Altay'daki en yüce tanrıçalardan birinin adı olduğunu Öğrenmenin heyecanıyla sessizce anlatılanları dinliyordum.

Mana, anlattığı Hikâyeyi bitirdikten sonra yemek hazırlamaya başladı. Ocakta yanmakta olan ateşe odun attı ve küçük mutfağındaki dolaplardan yemek pişirirken kullanacağı malzemeleri aldı. Yemeği pişirdikten sonra, hazırladığı patatesli kuzu yemeğinden küçük parçalar alıp bunları ateşe attı. Bütün bunları yaparken anlaşılmaz birtakım kelimeler mırıldanıyordu. Bunun, yemek öncesinde evin ocağının ruhunu beslemek ve onurlandırmak için yapılan bir Altay geleneği olduğunu biliyordum. Ateş, duyduğumuz minnetin bir göstergesi olarak yiyecek parçalarını sardıktan sonra yemeğe oturduk. Hepimiz de kendi düşüncelerimize dalarak sessizce yemeğimizi yedik.

Akşam yemeğinin ardından Nikolay beni ve Anna'yı yeniden, Altaylar'daki son gecemizi geçireceğimiz Mamuş'un evine götürdü. Ertesi gün, Novosibirsk'e dönüş yolculuğumuza başlayacaktık. Bu sefer ev Bize o kadar uğursuz görünmedi. Sanki her şey bıraktığımız gibiydi ya da belki de bu mekânı algılayışımız değişmişti. Yine asıl yatağı Anna'ya vererek kendime ayı postunun üzerine yatak hazırladım. Aslında sert hayvan postunu Mamuş'un öldüğü yumuşak yatağa tercih ediyordum ama Anna'ya bundan bahsetmemeye karar verdim.

Yattığımda, kırılmış davul yine dikkatimi çekti. Ona doğru dönüp bir süre yattığını yerden onu izledim. Yavaş yavaş karanlığın içinde, davulun ve kendimin çevresinde bir titreşim hissetmeye başladım. Uykuya dalarken, davulun kulbu olarak kullanılan tahta adam yere atladı ve gözlerimin önündeki boşlukta dans etmeye başladı.

Kısa bir süre sonra, bir kez daha rüya gördüğümün bilincinde olduğum garip bir gerçekliğe daldım. Ama aynı zamanda, bu kez bilincimi denetleyebileceğimi de biliyordum.

Küçük karanlık bir odada süzülüyorum. Hareketli bedenimde duyusal bir neşe var. İradenin özgürlüğünü hissediyorum ama aynı zamanda da bir başkasının daha iradesinin olduğunu *ve bu boşlukta benim üzerimde etkisi olduğunu hissediyorum. Bir şekilde bununbirerkek olduğunu biliyorum. Çevreme bakmıyorum. Benim ilebirlikteolankişi onu*

aradığımı biliyor. Keşfedilmek istemediği için görüş alanımındışında kalıyor. Henüz korku duymuyorum ama benim eylemlerim üzerinde benden daha fazla denetime sahip olmasından rahatsızlık duyuyorum. Beni izlediğini hissediyorum ve şimdi korkup korkmadığımı merak ediyorum. Belki de rüyamda denetim altında değilimdir. Sonunda bu konuda düşünmeyi bırakıyorum ve odanın içinde dolaşmak üzerine yoğunlaşarak karanlığa alışıyorum.

"Olga. Benim: Nikolay. " Bu yaştı bir adamın boğuksesiamabusesin Nikolay'in sesi olduğunu biliyorum. Sese doğru dönüp onun,odanın ortasındaki bir sandalyede oturduğunu görüyorum. Bilinçli rüya durumunda bir başka insanı görmek ve sanki uyanıkmışız gibi birbirimizle konuşmak garip geliyor. Ayaklarımın üzerine inip çevresinde dolaşmaya başlıyorum.. "Niçin buradayız?" diye soruyorum. Kendi sesim de farklı çıkıyor. Sanki birbirimizle saf düşünce ile konuşuyormuşuz gibi hissediyorum ama yine de konuşma ve İfade duygusunu hissediyorum. Yanıtını bekleyerek dolaşmayı sürdürüyorum. Bir şekilde eğer durursam içinde bulunduğumuz bu gerçekliğin çözüneceğini hissediyorum.

"Sana bir şeyi anımsatmak için buradayım."

"Evet seni dinliyorum Nikolay. Bana anımsatacağın şey nedir?"

"O, ender bulunur, güçlü bir kadın. İma ettiği her şeyi kolayca ve çabucak yaptı. Burada bulunan diğerlerinin de yaptığı şeyleri yaptı ama hepsinden daha dürüst ve cesurdu."

Bu sözcükler aynı boğuk sesle söyleniyor ve Nikolayhalenönümdeki sandalyede oturuyor ama kelimeleri bir şekilde yukarıdan bir yerlerden algıma akıyor. Mideme, yoğun bir bulantı ve tiksintioturdu ve sözcüklerinde korkmama neden olacak şeyler olduğununbelirsiz bir şekilde bilincindeyim. Aynı sözcükleri daha Önceden de duyduğumu faik ettim. Aslında bu sözcükler gerçektendehafizamda yok ama bedenimin korku dolu tepkisi zamanlara, tarihlereveşartlara sıkı sıkıya yapışmama neden oluyor. Bunlara ulaşmadan önce, aigım-

da inanılmaz bir değişim oldu. Aniden, yalnızca kendi rüyamın içinde olduğumu anlamakla kalmıyor aynı zamanda da bu rüyanın içinde ikinci bir görüntünün zihnime yerleşmeye çalıştığını kavrıyorum. Bu iki farklı gerçeklik birbirleriyle çatışıyor ve bilincime hükmetmek için birbirleriyle savaşıyorlar. Bir an için yeni görüntü zevkli görünüyor. Güzel bir kadının zarif sureti önümdeki boşlukta dans etmeye başladı. Fakat aniden bana dönüyor ve yüzünü görüyorum. Bu yüzü tanıyorum. Onu ilk gördüğüm anki hipnotik mavi gözlerinin derinliklerinden gelen nefret ve tutku dolu bakışlarını hemen hatırlıyorum.

Ses, "O, ender bulunur güçlü bir kadın" diyor. Bu ses, Novosibirsk'teki kâbusumda duyduğum aynı boğuk ses olduğunu fark ediyorum. Bir kez daha, umutsuzca, hastam olmuş bu kadının açıklanamaz ölümünde etkisi altında kaldığım öfke, zayıflık ve korku duygularının esiri oluyorum. Nefretinin, kâbusa benzer görüntüsüyle aklımda kalan ölümü, yaşamımdaki en korku dolu anlardan biri oldu. Ama şu an, bu yeni rüyamda bana saldıran korkunun bu duygularla hiçbir ilgisi yok. Onun ile ilgili ilk rüyam bir yana itildi ama o rüyamda, benim ile rüya gerçekliği arasında bir tür koruyucu engel vardı. Tüm benliğim bu kadının korku dolu görüntüsüyle adeta kaskatı kesildi. Onun sınırsız bir güce sahip olduğunu ve istediği anda beni dehşete düşürebileceğini biliyorum. Çığlık atmak için defalarca ağzımı açıyorum ama sözcükler yalnızca kafamın içinde yankılanıyor. Ağzımdan hiçbir ses çıkmıyor. İradem, sesim ve eylemlerim üzerinde sahip olduğumu düşündüğüm tüm denetimim yok oldu.

"Onun sahip olduğu, aynı güce nasıl sahip olacağın sana da öğretilebilir."

"Hayıri Hayır! İstemiyorum!" Başımı sallayarak, rüyamdaki her şeyi reddetme çabasıyla, içimdeki boşlukta çığlıklar atıyorum. Bir sonraki anda kendimi, Mamuş'un evinin soğuğunda, sert ayı postunun üzerinde yatar halde bedenimde buluyorum. Kaşlarımın arasından gelen güçlü bir acı duygusu Şiddetli bir şekilde uyanmama neden oluyor.

Gördüğüm rüya öylesine korkmama neden olmuştu ki, bana düşmanca görünen karanlıkta gözlerimi kapamaya cesaret edemiyordum. Bedenim, davulun üzerindeki küçük ahşap şekli görmemek İçin sağ yanıma yatmaktan tutularak, gecenin geri kalanım sinirli bir şekilde uyanık geçirdim.

Sonunda sabahın ilk ışıkları küçük pencereden odanın içine süzülmeye başladığında, içime bir rahatlama yayıldı. Bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak tükenmiştim ve her şeyden çok bir an önce şehirdeki küçük, güvenli evime dönmeyi istiyordum. Her zaman tanıdığım çevrede bulunma ihtiyacı duyuyordum. Yaşamımda normalliğe İhtiyacım vardı. Biran önce dönüş yolculuğunun başlamasını istedim.

Anna bir saat kadar sonra uyandı. Bir süre sonra Nikolay'ın kapıyı çaldığını duyduk ve onunla birlikte minnettar bir şekilde Maria'nın evine gittik. Otobüsümü'/ saat ikide hareket edecekti, bu nedenle kahvaltı edip çevreyi dolaşacak kadar vaktimiz vardı.

Kahvaltıdan sonra Nikolay beni kenara çekip, "Sana söylemem gereken önemli bir şey var" dedi.

Aklıma ilk gelen düşünce, bütün bu olanlardan sonra gerçekten de psikiyatrik yardımımı isteyeceği oldu. "Devam et Nikolay, seni dinliyorum." dedim.

"Biraz yürüyelim mi?" diye sordu.

Sokağa çıktığımızda, şaşkınlık içinde, onunla yalnız başıma kalmamın, gece gördüğüm rüyada hissettiğim hoş olmayan duyguları içimde yeniden uyandırdığım fark ettim.

"Olga. Söyleyeceğim şey sana garip gelebilir ama senden burada, benimle birlikte birkaç gün daha kalmanı istiyorum."

Yüzümdeki ürkmüş ifadeyi gördüğünde, bu teklifini nasıl yorumladığımı fark ederek, hemen kendine geldi ve aceleyle, "Yo, hayır, söylemek istediğim şey bu değil" dedi. "Sana, burada kız arkadaşım olarak kalmanı teklif etmiyorum. Hayır, hayır. Niyetim tümüyle farklı. Aslında. burada kalmam isteyen ben değilim. Birkaç saat öncesine kadar.

tümüyle Anna'nın ve senin bugün gideceğinizi bekliyordum. Böyle olacağını düşünüyordum ve bunun benim için bir sakıncası yoktu. Ama bu sabah, erken bir saatte Mamuş'un sesini yine duydum. Burada kalman gerektiğini söyledi.''

Nikolay'ın itirazlarına karşın yine de niyetleri konusunda emin değildim. Burada kalmak için en küçük bir isteğim yoktu ve bu kısa konuşma beni rahatsız etmişti.

"Senin dayın ile olan bu kanıtlanamaz, görünmez iletişimin ile daha önceden ilgilendiğimi biliyorsun Nikolay. Bu konuda sana herhangi bir şekilde karışmak istemiyorum ama gerçekte ben, insanların kendi sorumluluklarım üstlenmelerini ve dürüst olmalarım tercih ederim. Eğer benden bir şey istiyorsan bunu lütfen kendi ağzından yap. Ölmüş olan insanların, yaşamakta olan insanlara karışma ya da onları yönlendirme yeteneğine sahip olduklarına inanmıyorum."

"Bunun nedeni ölüme inanmaman."

"Ne demek istiyorsun?"

"Sana şu anda üzerinde yürümekte olduğun yolun seni inanılmaz bir güce ulaştırabileceğini ama ya korktuğun ya da çaba harcamak istemediğin için bu yoldan uzaklaştığını söylemeye çalışıyorum." Konuşma tarzındaki değişimle birlikle, ses tonunun da daha derinleştiğini ve tıpkı transtaymış gibi göründüğünü fark ettim. Bu durum mesleki açıdan ilgimi çektiği için konuşmaya devam etmesini sağlamak amacıyla, "Ne tür bir çaba harcamam gerektiğini düşünüyorsun?" diye sordum.

Onu tanıdığımdan bu yana ilk kez gerçek bir öfke gösterdi. Gözleri buz gibi ve sözcükleri son derece keskindi,

"İlk önce benimle şu aptal oyunu oynamayı kesip söylediklerimi doğrudan kabul etmelisin. Sana söylediklerimin son derece önemli olduğuna inanmamak için kendini aldatıyorsun. Eğer bundan kaçmamayı Öğrenirsen, o zaman söylediklerimin ne kadar önemli olduğunu anlayacaksın."

Genelde yumuşak huylu olan Nikolay'ın bu uzun ve yakınma dolu konuşması ona öylesine uymuyordu ki söyleyecek bir şey bulamadım. Yüzümde afallamış bir ifadeyle bakakaldım.

"Sana, yalnızca seçilmiş birkaç kişiye verilen gücü ve bilgiyi elde etme şansı tanındı" diyerek konuşmasını sürdürdü. "Bu bilgi, yaşamında karşı karşıya kalabileceğin her tür sorunun üstesinden gelmeni sağlayacak. Bu bilgiyi kabul ettikten sonra artık hiç kimse seni engelleyemeyecek."

Sonunda yeniden konuşabilecek kadar kendime geldim. "Şey, Nikolay, aslında söylediklerin son derece cazip görünüyor" diyerek sözünü kestim. "Ama benim niçin bu önemli bilgi için seçildiğimi söyler misin?" Sesimdeki iğneleyici tonu sezdiğinin farkındaydım ama yüzühalen ciddi ve düşünceliydi.

"Olga şu an boş sözler için zaman yok. Bir seçim yapman gerekiyor. Bu seçim hakkı sana ikinci kez tanınmayacak bu nedenle lütfen onu kaldırıp bir yana atmadan önce iyi düşün. Sorularını, sorduğundan daha ciddi bir şekilde yanıtlamak için sana böyle bir şans tanındı çünkü yaşamındaki uzmanlık alanında, hastalıklarını tedavi ederek ve sorunlarını çözerek diğer insanlara yardımcı olma konusunda daha şimdiden büyük İlerlemeler kaydettin. Ama şu ana dek, insanların acılarım azaltmanı, onları şöyle ya da böyle iyileştirmeni sağlayacak güvenilir bir yöntem keşfedebildin mi? Ne kadar çaba harcarsan harca, hastalarının çoğu halen hasta, mutsuz ve korku dolu. Araştırmaların sonucunda acıtan durdurmakta başarılı olabildin mi? Bana dürüstçe yanıt ver." "Şey sanırım, senin de ifade ettiğin gibi, başarılı olamadım. İyi ama senin önerdiğin şey ne?"

"Bir tek basit şey haricinde hiçbir şey. Sana, dünyadaki tüm acıların kaynağının ölümü kabullenememekte yattığını anlatmak istiyorum. İnsanın bilinen en büyük acısı, ölmek zorunda olduğumuzu bilmemizile sonsuza dek yaşama arzumuz arasında bulunur."

"Nikolay, bu konuda ben de sana kendi küçük söylevimi çekebilirim ama halen nereye varmaya çalıştığını anlayamıyorum."

"Amacım sana söylev çekmek değil, ölümü nasıl kabul edeceğini öğretmek. Henüz buna hazır değilsin. Bu nedenle diğerlerine bu yolda yardım etmeye de hazır değilsin. Fakat, eğer benimle birlikte birkaç gün daha kalırsan sana, çevrende gördüğün tüm acıları gerçekten de ortadan kaldırmak İstiyorsan son derece değerli bir armağan verebilirim."

Nikolay, teklifini açıklamaya başladığından bu yana İlk kez İçime bir heves duygusu yayılmaya başladı. Söylediği şeyler yavaş yavaş merakımı uyandırmaya başladı. Artık, başıma gelen şeylerin Önemli olduğundan ve beni derinden etkilediğinden kuşku duymuyordum. Nikolay'ın sunduğu son deneyimi yaşamadan şehre dönerek bu Önemli şeyi terk etmek, burada kalmaktan daha çılgınca görünüyordu.

Yine de, bilinçli zihnim halen, burada kalmamın Anna'ya ve Maria'ya son derece garip görüneceğinin farkındaydı. Bu durumu onlara nasıl açıklayabileceğimi bilemiyordum. Aklım iyice karışmıştı.

"Pekala Nikolay. Son derece İyi tartıştığını kabul etmeliyim. Belki de, senin de söylediğin gibi burada biraz daha kalmak bana pek bir şey ifade etmiyor. Ama bu konuda karara varmak için biraz düşünmem lazım. Bir karara varmak için bana bir saat verir misin?"

"Bir saat sorun değil, Olga. Ama ben, daha şimdiden kararını verdiğini biliyorum." Bu sözleri söyledikten sonra canlı adımlarla Maria'nın evine doğru yürüdü ve gözden kayboldu.

Evin ters yönüne doğru yavaş adımlarla yürümeye başladım. Çevremdeki her şey olağandışı bir şekilde sakin ve huzur doluydu. Yürüme eylemim, çevremdeki dağların doğal güzelliğiyle birleşince uyku benzeri bir duruma sürüklenmeme neden oldu. Belli bir şey üzerinde düşünmüyor, belli bir duygu hissetmiyordum. Çevremdeki dünyanın çözündüğüne dair garip bir duygu içindeydim. Köyün batı sınırının hemen dışından başlayan dağlara doğru yürümeyi sürdürdüm. Yol un bittiği yerden başlayan dar bir patika dağa doğru uzanıyordu.

Güneş önümdeki yolu aydınlatıyordu. Yokuş yukarı yürümeye başladım. Üzerinde yürüdüğüm patika darlaşıp dikleştikçe harcadığım çaba nedeniyle ısınmaya başladım. Paltomu çıkarıp elime aldım. Sonun-

da hâlâ karlarla örtülü topraklara vardım. Kantı beyazlığıyla gökyüzünün maviliği arasında, uzun, yeşil ağaçlar yükseliyordu. Ağaçların, karanlık, kar patikayı örtmeye başladıkları bir noktaya geldiğimde, vahşi bir bölgede bulunduğumu ve nereye gittiğime bakmam gerektiğini farkederek durdum.

"Olga!" Sessizlik, sağ tarafımdan gelen derin bir fısıltıyla bozuldu. İçime ani bir korku yayıldı. Neredeyse çığlık atacaktım. Birisi beni mi izliyordu? Çabucak sesin geldiği yöne doğru döndüğümde, karların arasındaki küçük bir yarığın yanında Umay'ın dikildiğini gördüm. Parlak güneş ışıkları üzerine vuruyordu ve beyaz karlardan gelen yansıma Öylesine güçlüydü ki onu net bir şekilde görebilmem olanaksızdı. Ama karşımdaki insan kesinlikle Umay'dı ve sanki U2'un bir ayrılığın ardından çok sevdiğim bir İnsanı görmüşüm gibi, içime büyük bir mutluluk yayıldı. Karların üzerinde ona doğru koştum.

"Umay! Seni yeniden gördüğüme o kadar sevindim ki!"

Son derece akıcı bir Rusçayla, "Özellikle seni görmek için geldim." dedi.

"Bu benim için büyük bir onur."

"Fazla zamanımız yok, Olga. Buraya, anlaman gereken önemli bir şeyler söylemeye geldim. Şu an sana olanların tümüyle farkındayım. Nikolay'ın sana, şu an üzerinde düşünmekte olduğun bir teklifte bulunduğunu biliyorum. Ben de seni bu nedenle görmeye geldim.

"Beni dikkatte dinle. Yoğun bir akıl karışıklığının tam ortasındasın. Bilinçli zihnin şu an karşı karşıya olduğun şeyin farkında değil bu nedenle zihnine aldırmıyorum. Senin inancına ulaşmak istiyorum."

Ona tümüyle güvendiğimi hissettim ve yüzüne, söylediği her şeye İnanacağımı İfade eder şekilde baktım.

"Şimdi söyleyeceklerimi iyice dinle" diye devam etti. "İçindeki bu çatışma, eğer sana tam zamanını söylesem büyük olasılıkla bana inanamayacağın kadar eski bir zamandan beri devam ediyor. Zaman, senin düşündüğün kadar basit bir şey değil. Şimdilik, zamanın spiraller şek

linde olduğunu ve iki spiral biraraya geldiğinde insanlığın büyük bir değişim yaşayacağım bilmen yeterli. Bu değişim başladı."

Bana doğru uzanarak elime yumuşak bir şekilde dokundu ve onuizlememi istedi. Yerdeki yarığa doğru ilerledi. Onu izledim. Yavaşyavaş buza dönüşmeye başlayan parlak karın üzerinde ilerledik. Yerden gelen ışık yansıması öylesine güçlüydü ki çevremi görmekte zorlanıyordum.

"Şimdi dikkat et. Sana bir şey göstermek istiyorum." Neredeyse, kar ve buzdan başka bir şey bulunmayan yarığın içinde durdu. "Buraya yatmanı istiyorum."

"Nereye?" Ayakta durduğu soğuk, tehlikeli yere yatmamı istediğine inanamıyordum.

"Tam buraya, buzun üzerine..."

İnanamaz gözlerle ona baktım.

"Kürk paltonu yere serip üzerine yat. Endişelenme başına bir şey gelmeyecek."

Söylediklerini yaptım ama aynı zamanda bilimsel zihnim durmadan kendini Öne çıkarmaya çalışıyordu. Ona boyun eğmeden önce neler olacağını öğrenmek istiyordum. Meslektaşlarını burada yaptıklarımı görselerdi ne derlerdi? Bu konuda düşünmek aklının karışmasına neden oldu. Ama yere uzandığımda, güneşin sakinliği ve kristal berraklığındaki mavi gökyüzü tüm kuşkularımı ortadan kaldırdı. Taze havayı içime çektim ve Umay'm alnıma dokunan elinin ılıklığım hissettim.

"Şimdi gözlerini kapa ve anlattıklarımı dinle. Bizler dünyaya bağlı değiliz. Soluğun, bu bölgenin, hatta şu an içinde bulunduğun bedenin ötesindeki mekânların geçiş kapısı. Kendini kaybetmekten korkma. Bırak solunumun kendi yolunu bulsun ve serbest olsun. Bana güven. Sen benim Hikâyemi izle, ben de seni izleyeceğim. Tümüyle korunacaksın."

Belki de, parlak güneş ışığı görüşüme bir şeyler yapıyor amakapalı gözlerimin önündeki boşluk kararıyor. Ardından, içindeinanılmazbir hızla hareket ettiğim bir boşluğa dönü-

şüyor. Sağımda ve solumda, ardından da her yanımda ışık pırıltıları var. Artık Umay'ı duymuyorum.

Yıldızlar arasında yol aldığımı fark ediyorum. Kısa bir süre sonra çok köşeli bir cisim bana doğru yaklaşmaya başlıyor. Köşelerinden bir tanesini elimle tutuyorum. Yıldız, kendi ekseninde dönerken, zaman ve mekân da onunla birlikte dönmeye başlıyor. Varlığımdaki yeni bir boyuta doğru yaklaştığımı hissediyorum. Varmam gereken mekânın üzerine geldiğimi hissettiğimde, ellerim yıldızı bırakıyor. Hemen o an yeni bir gerçekliğe düşüyorum. Bu gerçekliğe geçiş o kadar hızlı ki sanki her şey bir anda oluvermiş gibi. Henüz ne olduğunu anlayamadan bu yeni gerçekliğin içinde rahat bir şekilde duruyorum ve çevremin tümüyle farkındayım.

İçinde birkaç adamın bulunduğu küçük bir odadayım. Kasa benzeri bir dolaptan bir şeyler çıkarıyorlar. Bu, bir adamın, sargıları zamanla sararmış eski, kuru bir mumyası. Mumyayı, dikkatli bir şekilde odanın ortasında, yere koyuyorlar. Zarif hareketlerini İzlerken içimde bir enerji akışı hissediyorum. Bir sonraki an, içimdeki bu enerjinin beni, bu kurumuş bedene yapacağım şeye doğru yönlendirdiğini fark ediyorum.

Her şeyi, sürekli değişen görüntüler şeklinde, sanki aralarındaki geçişi fark edemeyeceğim kadar hızla değişen film kareleri izliyormuşum gibi deneyimliyorum. Şimdi mumyanın yanında diz çökmüş halde, mumyanın sargılarını çözüyorum. Sargıların altından, birbirinden ayrılmış, kuru adaleler çıkıyor.

Sağ yanımda içi tuz dolu bir çanak var. Sol elimle içinden biraz tuz alıyor ve bununla, mumyanın alnından çenesine, ardından bir gözünden diğerine beyaz bir haç çiziyorum. Bunu yaparken, sanki kendi yüzüme dokunuyormuşum kadar belirgin bir duyarlılık hissediyorum.

Solumda İçi kum dolu bir çanak var. Sağ elimi kullanarak bu kumdan biraz atıyor ve beyaz haçın çevresine siyah bir çember çiziyorum. Mumyanın hayata döndürülmesi gerektiğini biliyorum ve bunu nasıl yapacağıma dair bilgiyi kazanıyorum. Önce ona ya

şama arzusu vererek başlamalıyım. Her soluğumla onun adına bu arzuyu yaratarak bedenine doğru derin soluklar alıp veriyorum. Eril doğasındaki arzunun görünüşüyle çabama verdiği tepkiyi hissediyorum. Bu, onu yaşama taşıyacak bir enerji fırtınası yaratıyor. Şu an fiziksel bedeninin zevkini yeniden deneyimleme arzusuyla dolu olmasına karşın henüz bunun için tümüyle hazır değil, ilk olarak, mumya bedeni yeni varoluşuna köprü olacak şekilde dönüştürülmeli. Diğer adamlardan bir tanesi bir meşale uzatıyor. Alevi, öylesine büyük bir ısı ve yoğunlukla titreşiyordu kİ beni korkutuyor.

Meşale ile ilgili önemli bir şey anımsıyorum ve korkum yok oluveriyor; bedenimin alevin denetimi altında olmadığını anımsıyorum. Sakin bir şekilde, elimi doğrudan doğruya alevin üzerine tutuyorum. Elim ve alev, bedenimin doğası ile ateşin doğası bir olduğu için acısız bir şekilde birbirine kaynaşıyor. Alevlerin dokunmadığı hiçbir bölge kalmayıncaya dek meşaleyi mumyanın bedeninde gezdiriyorum. Yukarıdan bir ses, "Şimdi doğmaya hazır" diyor.

Bir anda odanın içi sis ile kaplanmaya başlıyor. Buradaki zamanımın bittiğini ve sisin beni bu gerçeklikten uzaklaştırmak için geldiğini hissediyorum. Her şey çözünmeden az Önce kendi sesimin, "Bekle! Bekle! Hayata nasıl geri döndüğümü göster bana", dediğini duyuyorum.

Oda yan yarıya sis ile kaplanmış durumda. Sis, birkaç daki kalığına dağıtıyor ve sislerin arasından kendi hareketsiz suretimin yerde yattığını görüyorum. Üç insan üzerime eğilmiş, bedenime yayılan şu anki yaşamsal erkimi yönlendiriyorlar. Görüntü aniden kesiliveriyor ve *bir erkek sesi benimle konuşmaya başlıyor. "Bundan fazlasını görmene izin veremeyiz, Bu, kalbinin acı çekmesine neden olur. Bugün her şeyi doğru yaptın. Şimdi geri git."*

Nerede olduğumu anımsamıyorum ve içimi yine korku dolduruyor. Kendimle ilgili hiçbir şey anımsamıyorum. Çığlık attığımı duyuyorum. Ardından alnıma yumuşak, ılık bir el do

kunuyor. Yavaş yavaş her şeyi anımsamaya başlıyorum. Benim ile ilgilenen kadınla birlikteyim, içimi dolduran rahatlama duygusuyla sakin bir şekilde soluyorum.

Umay, konuşmaya başlıyor. "Sana bilmen gereken bir şey anlatacağım: Kamların, yalnızca bir tek ölümsüzlük kuşağınasahip olduğu sanılır ama daha fazla kuşağa sahiptirler. Sen ve Mamuş, farklı kuşaklara dahilsiniz. Olga, buradan bugün ayrılmalısın.Eğer Mamuş'un senden istediği gibi burada kalırsan senin ölümsüzlük kuşağını yok etmeye çalışacak. O, diğer insanların Ölümünü kullanarak kendi kuşağının devam etmesini sağlıyor. Bu, kamların her zaman yaptıkları şeydir. Onun ölümsüzlüğü, diğer insanların ölümü nedeniyle vardır. Sen, onun için son derece önemli bir avsın. Sana, ölümü kabul etmeni öğretmeye ve bunun sonucu olarak da ölümsüzlüğü reddetmeni sağlamaya çalışıyor. Ama senin yapman gereken şey bu değil. Sen ölümsüzlüğü kabul edeceksin. '

Onun sözlerini dinlerken bedenim *inanılmaz derecede ağırlaşıyor. Gözlerimi açamıyorum. En küçük bir adelemi bile oynatamıyorum ama yine de onun/a konuşabiliyorum. "Bekie. Bana Mamuş'tan bahsettin. Ama Mamuş öldü. O benden bir şey istemedi. Bunu benden isteyen Nikolay'dı."*

"Şu an Mamuş ile Nikolay arasında herhangi bir ayrım yok; ikisi de aynı. Zaman senin düşündüğün kadar basit değil. Sen, yalnızcabir hastanede psikiyatr olarak çalışan Olga değilsin. Seninileilgilibaşka bir şey, kendi başına bulman gereken başka bir şey var. "

Bir ürpertinin bedenime yayıldığını hissediyorum. Belki de ateşim çıktı. Buzun üzerinde ne kadar olduğunu bilmediğim, uzuncabirsüre boyunca yattığımı anımsadım. Altımdaki toprak kaymaya başlıyor. Uzaktan, dörtnala koşan bir atın sesini duyuyorum. Ses gittikçe artıyor. Toynaklarıyla, ayaklarının altındaki toprağı dövdüğünü hissedebiliyorum. Ardından, görüş alanımın içine beyazbiratgiriyor. Tüm varlığından tutku dolu bir enerji yayılıyor.

Bir ses bana, "Onun sırtına bin ve dörtnala koştur!" diyor. O anilkkez, atın başının yanında, onun kayışlarını tutan kısa fakat son derece güçlü, genç bir kadın görüyorum. Dikkatim, attan uzaklaşıp kadının, tümüyle dövmelerle kaplı çıplak koluna yöneliyor. Daha önceden böyle bir şey görmemiştim. Bilinmeyen hayvanların dövmeleri omuzundan bileğine kadar birbirlerinin çevresinde daireler üzerek uzanıyor.
Ona bakarken, hayvanlar bana, daha önceden gördüğümü anımsamasam da ya da onların ne olduklarını gerçekte bilmesemde daha tanıdık gelmeye başlıyorlar.
Bir anlığına yeniden korku duyuyorum. "Umay! Bu ne anlamageliyor? Bunu bana niçin yapıyorsun?"
Umay'ın sesini bir kez daha duyuyorum: "Çünkü her iki kuşaktan da atalarım var. Seçimini yapmana yardımcı oluyorum. Bunu senin için benden başka hiç kimse yapamaz. " "Öyleyse iki yöne birden dahil olmak mümkün? Eğer sen bunu yapabiliyorsan o zaman mümkün olmalı. ''
"Ben aslında iki yönüm. '

At ve rüya dağıldı. Tümüyle uyanmıştım. Ufaktan gelen bir sesin beni uyandırdığını biliyordum ama bu sesin ne olduğunu anımsamıyordum. Buzun üzerinde ne kadar yattığımı merak ettim. Ardından aynı sesi bir kez daha duydum ve Anna'nın endişeli sesini tanıdım. Tepenin eteklerinde dolaşıp beni arıyordu. Dağın alt kısmında, oldukça uzak taydı ama sesini net bir şekilde duyabiliyordum.

"Olga! Neredesin? Yanıt ver! Otobüse gecikeceğiz ve buradan asla gidemeyeceğiz."

Hemen buzun üzerinden kalkıp paltomu giydim ve Umay'ı arandım. Ondan hiçbir iz yoktu. Bir an önce oradan ayrılmak için güçlü bir dürtü hissettim ve koşmaya başladım. Tepe anımsadığımdan daha da uzakta gibiydi; Anna'nın yanına ulaştığımda soluk soluğa kalmıştım.

"Delirdin mi Olga? Bu kadar zamandır neredesin? Tanrım, berbat görünüyorsun. Sanki aklım kaçırmış gibisin. Seni geriye arkadaşım

olarak götürmek yerine hasta olarak götürmem gerekecek galiba. Otobüs birazdan kalkacak. Şoför yalnızca birkaç dakika daha bekleyebileceğini söyledi. Haydi, acele et. Koşalım."

"Bekle. Bavulumu almam gerekiyor" dedim.

"Bavulun otobüste ve otobüs şu an Bizi almadan hareket etmiş olabilir. Haydi, Olga, acele etmeliyiz."

Şoförün yüzündeki ifadeden anladığım kadarıyla otobüse tam zamanında yetiştik. Yalnızca birkaç yolcu vardı ama otobüse binerken Bize kızgın bir şekilde bakıyorlardı. Onları bu soğukta beklettiğim için kendimi kötü hissettim.

Son anda, Nikolay 'm otobüs kapısının kenarında dikildiğini fark ettim. Şaşırmış görünüyordu. "Olga, ne yapıyorsun?" diye sordu.

"Gidiyorum, Mamuş, şey, yani Nikolay."

"Kalmaya karar verdiğini sanıyordum. Gideceğine emin misin?"

"Evet."

"Umay mı geldi? O muydu?" Yüzü soluktu ve sesi gergin çıkıyordu. "Eğer senin için bunu yaptıysa, o zaman onun öleceğini biliyorsun, değil mi?"

"Hayır! Bu doğru olamaz!"

"Demek Umay'dı. O zaman artık kamlara dahil olamaz. Senin yerine o öldü."

Bu sözler afallamama neden oldu. Yalnızca, "Elveda Nikolay" diyebildim. "Lütfen Maria'ya teşekkür ettiğimi söyle."

Otobüsün kapısı arkamdan kapandı.

12

Otobüs yolculuğu sanki hiç bitmeyecekmiş gibiydi. Dönüş yolculuğum boyunca, sürekli ağladım. Anna durmadan beni avutmaya çalışıyordu. Sonunda ondan beni yalnız bırakmasını istemek zorunda kaldım. İlk başta yalnız kalma isteğimin nedenini anlamadı ama kısa bir süre sonra uykuya daldı.

Sonunda harap otobüsten indiğimizde, soğuk tren istasyonunda saatler boyunca bineceğimiz treni beklemekten başka yapacağımız bir şey yoktu. Anna, davranışım konusunda bir açıklama yapmam beklentisiyle bana bakıyordu ama ona herhangi bir açıklama yapabilecek durumda değildim. Normalde ondan bir şey saklamazdım ancak şu ana dek, olanları kendime bile açıklayabileceğim kelimeler bulamıyordum. Bunların Anna için hiçbir anlamı yoktu. Novosibirsk'te bütün bu olanların açıklamasını yapabilmem için biraz zamana ihtiyacım olacaktı.

En nihayetinde küçük evimin kapısını açtığımda rahat bir soluk aldım. Evimde olmamın, normal gerçeklik olduğunu düşündüğüm alana geri dönmeme yardımcı olacağına emindim. Bavullarımı yere koyup kendime koyu bir fincan kahve hazırlamak ve bir sigara yakmak için mutfağa gittim. Üzerimde halen seyahatimin allak bullak edici olaylarının baskısını hissediyordum ve kendimi gevşetmeye çalışmam gerekiyordu.

Geriye, birkaç gün önce Altaylara gitmek üzere evimden ayrılan insandan farklı birisi olarak döndüğümü biliyordum. Ama yine de, eski, tamdık kendimin güvenli görüntüsünü yeniden kazanabileceğim umuduyla aynada yüzümü inceledim.

Evime gelen mektuplara bakıp, gazeteleri okumak üzere ayırdım. Ardından eski kanepeme oturup gazeteleri okumaya başladım. İlk başta bütün haberler, bir hafta önceki aynı eski haberler gibi geldi.

Daha sonra, bir gazetenin sayfasını çevirdiğimde gözüme, "Sibirya'da Bilim" başlıklı bir makale çarptı. Başlığın altında, Altay Dağlarındaki eski bir mezarın açılışını gösteren bir fotoğraf vardı. Fotoğraf ilginç görünüyordu, bu nedenle makaleyi okumayı sürdürdüm.

Makale, geçen yaz, genç bir kadın mezarının keşfedildiğini anlatıyordu. Kadın öldüğünde yirmi beş yaşındaydı ve dağların tepesindeki, kısa yaz aylarında buz gibi suyla dolu, uzun kış aylarında ise donan, kayalıklı bir yarığa gömülmüştü. Arkeologlar, bu kadının iki ya da üç bin yılda varolmuş ve zamanla unutulmuş kadim bir dinin rahibesi olduğunu düşünüyorlardı. Mezarı binlerce yıl boyunca bir tür derin dondurucu görevi görmüş ve bedenini bozulmadan korumuştu. Yanına, ruhlar dünyasına olan yolculuğunda yemesi için et konmuştu ve buzları çözüldüğünde etin kokusu halen duyuluyordu.

Mezarın resmi ve tanımı bana, Umay ile son karşılaştığımız mekânı anımsattı ve yazının devamını okudukça kalp atışlarım hızlanmaya başladı.

Makaleye göre, mezardaki önemli bir bulgu, arkeoloji dünyasından büyük ses getirmişti. Kadının kollan, birbirine dolanmış garip hayvanların dövmeleriyle kaplıydı. Bu dövmeler, elli yıl kadar önce yine Altaylar'da bulunan bir adamın mumyası üzerindeki dövmelerle aynı tarzdaydı. Tıpkı bu kadın gibi o adamın da kadim bir dinin rahibi olduğu düşünülüyordu.

Sezgisel olarak bu kadının, rüyamda gördüğüm kadın olduğunu biliyordum. Başım dönmeye başladı. Ayaklarımı küçük kanepenin üzerine koyup yere yattım ve mektuplarla dergileri rasgele yere attım. Başımın altına bir yastık koydum ve gözlerimi kapadım.

Kendimi sakinleştirmeye kararlı olduğum için sakinmiş gibi çıkan bir sesle kendi kendime, "Artık daha fazla düşünmek istemiyorum", dedim. "Uykuya ihtiyacım var. Lütfen, hiçbir garip rüya görmeden her zaman alıştığım şekilde biraz uyuyayım." Bunları söylemek beni sakinleştirmedi ama en azından ses tonumu sakın tutmaya çalışarak konuşmayı sürdürdüm. "Yalnızca gevşe ve hiçbir şey düşünme."

"Doğru. Şimdi düşünmenin sırası değil. Yapman gereken başka şeyler var." Bu sözler, güçlü bir erkek sesi tarafından söyleniyor ama sanki içimden geliyor gibi.
"Aman, Tanrım! Ne oluyor?" Ölesiye korkarak çığlık atıyorum.
Ses emrediyor: "Yalnızca rüya görüyorsun. Sakinleş." Şaşkınlık içinde kendimi daha sakin hissettiğimi fark ediyorum.
Belki de ses haklı. Farkında olmadan uykuya daldım ve bu, yalnızca bir rüya.
"Öğrenmen gereken şeyler var. Önce hangisini öğretmemi istersin?"
"Şu anki durumumda anlayabileceğim en önemli şeyi öğrenmek istiyorum."
"Güzel. Beni izle." Bu sesi öğretmenim olarak kabul ediyorum, bu nedenle de karşımda beyaz elbiseler giyinmiş bir adam gördüğümde kuşku duymadan onu izliyorum. Bana neler söyleyeceğini merak ediyorum. Kararlı bir şekilde hareket ediyor ve kısa bir süre sonra yerin altına doğru ilerleyen bir merdivenden aşağıya doğru inmeye başlıyor. Bu, beni şaşırtıyor çünkü yeni bir şeyler öğreneceğim söylendiğinde yine göğe yükselip bir yerlere gideceğimi düşünüyorum.
Gittikçe daha derine doğru ilerlerken onu izliyorum. Yeraltına doğru indikçe her yer ısınmaya ve karanlıklaşmaya başlıyor. Sonunda, siyah demir bir kapının ardındaki bir yere girdiğini görüyorum. Burada tek başıma kalmak istemediğim için hemen peşinden gidiyorum. Girdiğim odada kızıl alevler oynaşıyor. Ellerinde çekiçler olan çıplak adamlar, devasa Örslerin yanında duruyorlar. Öğretmeniminbeyaz siluetinin.

odanın diğer ucundaki bir başka kapıdan dışarıya çıktığını görüyorum. Onu izlemek için bu adamların çevresinden dolaşmam gerekiyor ama görüldüğü kadarıyla geçmemi engellemeye kararlılar. Küçümseyici bir ifadeyle yüzüme bakıp birbirlerine bir şeyler fısıldayarak sırıtıyorlar.

Alevler neredeyse saçlarıma ulaşıyor. Adamlar yavaşça yaklaşıyorlar. Konuşmuyorlar ama bana korkunç bir şeyler yapmaya karar verdiklerini biliyorum. Ağır kapı, ardımdan gıcırdayarak kapanıyor ve böylece kaçmamı engelliyor. Tuzağa düştüğümü fark ederek ağlamaya başlıyorum. Bu şeytanı nasıl öğretmenim olarak kabul edecek ve beni buraya yönlendirmesine izin verecek kadar ahmak olabilirim? Bana vaadedilen şeyi Öğrenmek yerine gerçekten de korkunç bir şeyle karşı karşıya kalacağımı biliyorum.

Adamlar çevremi bir çember olarak sarıp üzerime eğiliyorlar ve onların tamamen sarhoş olduklarını anlıyorum, içimi dolduran korkuyla çığlık atmaya başlıyorum.

Ardından, birdenbire, bir yerlerden zihnime basit bir anlayış geliveriyor. Bu mekân ve çevremi saran bu adamlar tümüyle korkularımın yarattığı şeyler. Bu rüyada gördüğüm bütün bu görüntüler benden kaynaklanıyor. Onların denetimi tümüyle benim elimde ve onlara istediğim her şeyi yapabilirim. Bu düşünce kendimi son derece güçlü hissetmemi sağlıyor ve kendimden eminbir şekilde sarhoş adamların üzerine doğru yürüyorum. Alevler sönüyor ve adamlar önce küçülüp biçimsiz şekillere dönüşüyor, ardından da yok oluyorlar. Boş odanın içinde yürüyüp kapıdan dışarıya çıkıyorum. Beyazlar içindeki adam, burada beni bekliyor. "Dersi anımsıyor musun?" diye soruyor.

"Evet, anımsıyorum." Artık, varlığımın merkezindeki bir yerden gerçeklik dediğimiz şeyi denetleyebileceğimi ve onu istediğim doğrultuda değiştirebileceğimi anlıyorum. Umay'ın bana, insanın başarması gereken iki görevi olduğunu söylediğini anımsıyorum: Kendi gerçekliğini yaratmak ve kendini yaratmak. Umay'ın bu konuda bana söyleyecek daha fazla şeyi olduğunu biliyor ve onunla konuşmaya can atıyorum.

Öğretmenime, onunla nasıl bağlantıya geçebileceğimi bildiğini hissederek, "Umay'ı görmek istiyorum." diyorum.
"Onu yeniden görebilmen olanaksız. O, yapması gerektiğini düşündüğümüz şeyi yaptı. Artık her şey bitti."
"Hayır! Onu görmek istiyorum!" Öğretmenime bağırıyorum. Onune kadar özlediğimi ve onu yeniden görebilmek için neredeyseherşeyi yapabileceğimi fark ediyorum.
"Bu olanaksız, ''diye yineliyor. Sanki, söz dinlemeyen bir çocukla konuşuyormuş gibi sesi kızgın çıkıyordu.
Ama bu beni durdurmuyor. "Yanılıyorsun! Bu mümkün!" Ar- tık gerçekliği yönlendirebileceğimi anlayarak, ısrar ediyorum. Tüm varlığımı, Umay'ı buraya getirmek için nasıl odaklayacağımı biliyorum. Bunu yaptığım anda, karşımda O'nu buluyorum.
Öğretmenim, gözden kaybolurken gülümseyerek, "Aferin.Seniyibir öğrencisin" diyor.
Neşe içinde Umay'a dönüyorum. Yüzünde harikulade, içten bir gülümseme var ve ben, bir kez daha, ona yaşamımı emanet edebilecek kadar güvenebileceğimi fark ediyorum.
Umay, "Beni niye buraya çağırdın?" diye soruyor. "Kendimizi nasıl yaratabileceğimiz hakkında daha fazla şey öğrenmek istiyorum. Kendi gerçekliğimi yaratmayı anlamaya başladım. Şimdi de, bu gerçeklikte yaşayan varlığı yaratmak derken neyi kastettiğini öğrenmek istiyorum."
"Kendine ve çevrendeki insanlara bak. İnsanlar her an kendilerini yaratmaya çatışıyorlar. Herkes, durmadan, değişen, büyüyen bu varlığı yeniden biçimlemeye çalışarak ondan bahsediyor.
"insanlar bunu başarmak için üç işlem uyguluyorlar.Kafalarınıniçinde geçmiş hakkında konuşarak, yaratmaya çalıştıkları şeye uymayan kısımları değiştirerek ya da silerek ya da kendilerine uygun şeyleri güçlendirmeye çalışarak onu yeniden biçimliyorlar.Aynızamanda,ne yapacaklarını, nasıl görüneceklerini, nelere sahip olacaklarını ve diğer insanlar ta-

rafından nasıl kabul edileceklerini hayal ederek gelecek hakkındada düşünüyorlar.

"İnsanların yaptığı üçüncü şey, kendilerini şu an'a bağlıyor. Bilinçsiz bir şekilde kendilerinin ve yaptıkları şeyin diğer insanlar tarafından algılandığının farkında olarak durmadan buna tepki gösteriyorlar. Bu tepkilerin bazıları Ben duygusunu güçlendirirken bazıları da onu parçalıyor. Bazı insanların kendilerine çekildiğini, diğerlerinin ise çekilmediğini görüyorlar. Kendi Ben duygularını desteklemeyen insanlarla bir arada oldukları zaman çoğunlukla bu insanlardan hoşlanmıyorlar ama çevrelerindeki insanlar tarafından desteklendiklerinde, bu insanlardan hoşlanıyorlar. Bu şekilde, insanlar, kendilerini yaratmak için geçmişi, şu an'ı ve geleceği biraraya getiriyorlar. Eğer yeterince dikkatli olursan bununher şartta, her insan için geçerli olduğunu görürsün. Çevrene birbak; bununpek çok ilginç örneğini göreceksin.

"Ancak, bu süreç ile ilgili anlayabileceğin her şeyi anladığında, o zaman bütün bunların farkında ve aynı zamanda da onlardan bağımsız olan diğer Ben'ini yaratacaksın.

Bu senin Kalp Ben'in ve gerçek özgürlük He gerçek büyü burada başlar. Bu, yüce seçim yapma Sanatı'nın kaynağıdır. Şimdilik bu kadarını öğrenmen yeterli, "

Yorgunluktan tükenmiştim ve kısa bir süre sonra yoğun bir rüya dalgası tüm bilincimi kapladı. Gözlerimi yeniden açtığımda bedenim uzun süredir kıpırtısız yatmaktan katılaşmıştı. Bacaklarıma yeniden duyarlılık kazandırmak için biraz masaj yaptım ve ardından kahve hazırlamak için kalktım. Kahvem hazır olduğunda, küçük mutfak masama oturdum ve eski bir Çin fincanında duran kahveyi, o arkadaşça, güven veren kokusunu tadından daha çok severek yudumlamaya başladım. Dışarıdan gün ışığı geliyordu ve penceremden çocukların neşe içinde gülüp oynadıklarını görüyordum.

Tıpkı gerçekliğin şu andan son derece uzakta görünmesi gibi, çocuklarda on üçüncü kattaki dairemden bakınca uzakta görünüyorlardı.

Başımda halen bir ağırlık vardı ve bedenim uyku ile uyanıklık arasında gidip geliyordu. Olanları anlayabilmem için her şeyi belli bir sırada düşünmem gerektiğini biliyordum ama şu an buna hazır değildim. Bilincim halen yaşamımı normale döndüremeyeceğim kadar dağınıktı. Şimdilik bunu bilinçdışıma bırakmam gerekiyordu.

Şu an yapmam gereken şey ertesi gün işe gitmek üzere hazırlanmaktı. Yapılacak bir sürü şey vardı, bu nedenle yatağa oldukça geç bir saatte yattım. Bu, benim için iyi oldu. Sonunda rüyasız, derin bir uykuya daldım.

Ertesi sabah, her zaman yaptığım şeyler bana aynı anda hem alışıldık hem de garip geldi. Olanları, son zamanlardaki deneyimlerimin süzgecinden geçirerek deney imlediği mi fark ettim.

Normal tatiller bile içimde duygu çatışmalarına neden olurdu. İlk başlarda daima, hasta yüzlerle, nahoş kokularla, çığlıklarla, çoğu gereksiz olan bir sürü evrakla dolu olan işimi arkamda bırakmaktan mutlu olurdum. Fakat bir süre sonra şaşırarak, bunları özlemeye başladığımı fark ederdim. Sonunda, hastanedeki işime geri dönebilmek için zamanın bir an önce geçmesini beklemeye başlardım. Bugün de durum aynıydı ve hastanenin alışıldık ortamına geri dönmek hem rahatlamamı hem de zevk almamı sağlıyordu.

Tanıdık, loş koridorlarda yürürken hemşirelerle ve hastalarımla konuşup, orada bulunmadığım birkaç gün boyunca neler olduğunu öğreniyordum. Acil servisin kapalı beyaz kapısını görür görmez içimde bir korku belirdi. Bana, o ölen kadını anımsatan her şey İçime yoğun bir tedirginlik dalgasının yayılmasına neden oluyordu. Ama şu an işimdeydim ve görevlerimi yapmak zorundaydım bu nedenle de hastalarımı muayene etmeye başladım.

Pek azının durumunda değişiklik olduğunu görünce şaşırmadım. Çoğu, adeta insanın kırılgan ruhunun zedelenmesinin canlı birer örneği gibi duruyorlardı.

Neyse ki genç askerim, Andrey, beni memnun etti. Odama girdiğimde, masamın önündeki deri koltukta oturuyordu, İçinde bulunduğu

şiddetli psikoz durumundan çıkmıştı ve yakında eve gitmesi için gerekli olan koşulların neredeyse tümünü yerine getirmiş gibi görünüyordu. Bacak bacak üstüne atmış, rahat bir şekilde oturuyordu. Ellerinin, belli belirsiz bir şekilde titrediğini fark ettim. Beni saldırgan hastalardan korumakla görevli iri yapılı, kaba görünüşlü yeni hademeyle karşılaştırıldığında komik bir karşıtlığa neden oluyordu. Hademe, yüzünde arkadaşça bir ifadeyle karşımda oturan delikanlıyla karşılaştırıldığında daha tehlikeli ve saldırganmış gibi görünüyordu,

"Merhaba, bugün nasılsın bakalım, Andrey?"

Aklı karışmış gibiydi; beni hatırlayamadığı belliydi. "Teşekkür ederim, siz nasılsınız doktor?"

"Sanırım beni anımsamıyorsun? Tanıştığımızda başka şeylerle meşguldün."

"Evet. Tanrım, adeta cehennemde gibiydim. Yaşadıklarımı buradaki herhangi bir insana nasıl açıklayabileceğimi bilemiyorum. Durmadan peşimde olan ve bir UFO'dan gelen varlıklar benim için son derece gerçekti. Çok korkunçtular. Beni tehdit edip alıkoydular. Onlardan kurtulmama yardımcı olacak hiç kimse yoktu."

"Bu, tam olarak doğru değil Andrey. İlaç tedavisi ve uyguladığımız bakını sayesinde onlardan kurtulmana yardımcı olduk. Bu yardımı görmeseydin büyük olasılıkla halen aynı görüntülerle boğuşuyor olacaktın. Şimdi bütün bu gördüklerinin halüsinasyondan başka bir şey olmadığını anlıyor musun?" Söylediklerimi düşünüyor gibiydi. Ardından, başını sallayarak beni onayladığını belirtti.

"Şey, aslında onları başka şekilde adlandırmam büyük bir değişiklik yaratmaz. Ama söylemek istediğiniz şeyi anlıyorum. Onlar bu dünyaya ait değillerdi. Bunun doğru olduğunu biliyorum. Şu an geri dönüp baktığımda, bütün bu varlıklar canlı, kötü bir rüyadaki varlıklar gibiler. Ama rüyanın içindeyken, gerçek bir uzay gemisinden gelen ve beni izleyip, istediklerini yaptıran varlıklardı."

"Mesela, sana ne yaptırdılar?"

"Örneğin, hareket halindeki bir trenin üzerine gidip kendimi öldürmeme neden olmaya çalıştılar. Elbiselerimi parçalayıp kendime zarar vermeme neden oldular. Adeta kendim ve yaşamım ile ilgili her şeyi unutmamı istiyor gibiydiler. Beni, sadık bir köleleri yapmaya çalıştılar." "Peki, kendinde onlara direnecek gücü bulamıyor muydun?"

"Hiç gücüm yoktu. Kafamın İçini tümüyle doldurmuşlardı. Düşüncelerimden hiçbirini duyamıyordum. Duyduğum tek şey onların sesiydi." "Onlar hakkında şimdi neler hissediyorsun?"

"Sanırım farklı şeyler hissediyorum. Artık onlardan korkmuyorum. Zaten benimle bir haftadan uzun bir süredir konuşmuyorlar. Bunun dışında, genellikle kendimi biraz uykulu ve duygusal açıdan da bastırılmış hissediyorum."

"Buna aldığın ilaçlar neden oluyor. Artık ilaçlarının dozunu azaltıp, seni eve gitmen için hazırlamaya başlayabiliriz."

İlk kez olarak gözleri ışıldadı, yuvarlak, açık yüzüne çocukça bir sevinç ifadesi yayıldı. Kısa süre içinde bu mekândan kurtulacağını öğrenmekten mutlu olduğu belliydi.

Ona, hastane alanı içinde, personele yardımcı olacak işlerde çalışmaya başlamasının iyi olacağım söyledim. Bu, günlük yaşamındaki belli bir kısıtlamayı ortadan kaldıracak ve yeniden açık havaya çıkmasına olanak tanıyacaktı. Büyük olasılıkla bahçe yollarını temizleyecek ya da bahçe ile ilgili başka bir şeyler yapacaktı. Birkaç hafta insanlardan uzak kaldıktan sonra, kısıtlı da olsa belli bir serbestlik elde edebileceği umudu onu heyecanlandırmıştı. Yakında eve gideceğini biliyordu. Yanımdan mutlu bir şekilde ayrıldı.

Andrey'i normal değerlendirme süreci içerisinde incelerken bir kez daha ne kadar değişmiş olduğumu fark ettim. Algılarım öylesine değişmişti ki, sanki birkaç gün içinde, yoğun deneyimlerle yüklü uzun yıllar süren bir psikolojik çalışma yapmış gibiydim. Artık benim için bir insanın deli olduğuna karar vermek ya da hayallerinin gerçek olmadığını söylemek o kadar da kolay değildi. Adaylardaki canlı rüyalarımdan

kalan silinmez duygular, gerçekliği algılama biçimimi sarsmıştı. Bu imgelere bilinçli katılımımın tümüyle farkında olduğum için artık gerçek ile düş arasına kolayca ayrım koyamıyordum. Gerçek olan hangisiydi? Artık bundan o kadar emin değildim.

Yıllara sığacak açıklanamaz deneyimler, küçük bir zaman dilimine yoğunlaşmış ve insanın potansiyelleri konusunda yeni bir anlayış kazanmamı sağlamışlardı. Daha doğrusu, eski algılama biçimlerim hakkında yeni soru ve kuşkulara sahip olmama neden olmuşlardı. İçimdeki bir şeyler dönüşüyordu. Bunu hissedebiliyordum ama henüz zihnimde tümüyle şekil almamıştı. Eğer böyle bir şey gerçekten olacaksa biraz daha zamana ihtiyacı vardı.

Aynı zamanda artık Andrey'in hastalığını anladığıma da emin değildim. Onu, gördüğü bütün o hayallerin yalnızca hastalanmış bilincinden kaynaklandığına ikna etmeye çalışırken bile İçimde kuşkular beliriyordu. Şimdilik kendimi, gerçeğin Bizim algılarımızdan çok daha karmaşık şekillerde açığa çıkabileceği olasılığıyla avutuyordum. Eski kurallarım ve inançlarım, Altaylar'daki deneyimlerimin en küçük bir parçasıyla bile örtüşmüyordu, İnanılmaz, keşfedilmemiş, yeni bir okyanusta yüzdüğümü hissediyordum.

Pencereden dışarıya baktığımda, hastanenin bahçesinde yatmakta olan eski troleybüsü görmek içimi rahatlatıyordu. Soyulmuş mavi boyası, ilkbahar göğünün parlak maviliğiyle hoş bir tezat oluşturuyordu. Bu esrarengiz eski aracın belki de gerçekliğimdeki tek güvenilir, değişmez varlık olduğunu düşündüm.

Önümdeki defteri açıp, Andrey'in gelişimi ile ilgili olarak hazırlamam gereken raporu yazmaya başladım. Daha yapılacak bir sürü işim vardı bu nedenle hayallerle zamanımı boş yere harcadığım için kendime kızdım.

13

Birkaç hafta geçmişti ve yavaş yavaş hastanenin eski sıradanlığına alışmaya başlamıştım. Benim için daima tatmin edici olan çalışmalarım şimdi bana neredeyse yepyeni görünüyordu.

Bir sabah neşeli, canlı birisi kapımda belirdi. "Merhaba!" dedi. "Görmem gereken doktor siz misiniz?" Koyu mavi bir takım elbise giymiş, oldukça kısa boylu, orta yaşlı adam, yanıtımı ya da kendini davet etmemi beklemeden içeri girip masamın önünde durdu.

"Benim adım Dimitriyev. Akademi kentinde çalışan bir fizikçiyim. İşte hastane sevk kağıtlarım burada."

Akademi kentinden bahseder etmez onun entelektüel seçkinlerden biri olduğunu anladım. "Akademgorodok" olarak adlandırılan bu bilim kenti, altmışların başında Sovyet hükümeti tarafından bir tür deneme kenti olarak kurulmuştu. Son derece güzel bir Sibirya ortamında, oldukça rahat evler inşa edilmiş ve Sovyetler Birliği'nin her köşesinden parlak zihinler burada yaşamaları için davet edilmişlerdi. Amaç, yeni bir Sovyet bilimi yaratmaktı. Buraya gelen insanlar, ülkedeki en iyi koşullarda yaşıyorlardı. En ileri bilimsel araçlar ve teknoloji, hizmetlerine sunulmuştu. Hatta araştırma yapmayan, yalnızca hizmet işlerinde çalışan insanlar bile en iyi yiyeceklerle beslenip en iyi yataklarda yatıyorlardı.

Bu merkez, kendinden bekleneni yerine getirmiş ve zamanının en büyük kuramları ile teknolojik ilerlemelerinin kaynağı olmuştu. Burada yaşayan insanlar son derece zekiydi ve kendi kişiliklerini ifade etmelerine olanak tanıyacak bir düşünce özgürlüğü ve demokrasi ortamında yaşıyorlardı. Bu da onlara, güvenlikle açıklığın bir karışımı olan rahat bir görünüş kazandırıyordu.

Masamın karşısında duran adam da böyle bir görüntü sergiliyordu. Buruşturup cebine tıkıştırdığı hastane kağıdını çıkarıp, teklifsizce masamın üzerine attı. Ardından, bir şey söylememi beklemeden koltuğa oturdu. Benimle, kendisini zararsız bir kumarbaz ile yüzsüz bir maskara arasındaki sınırda, hassas bir şekilde dengelediği bir oyunu oynadığını hissediyordum.

Aldırmaz bir şekilde Önüme attığı kağıda baktım. Bay Dimitriyev'i hastanemize sevk eden doktor, fiziksel kaynaklı sinirsel bir sendromu olduğunu ve bakımının hastanede yapılması gerektiğini belirtiyordu.

Alaycı bir ifadeyle, "Beni hipnozla mı tedavi edeceksiniz, doktor?" diye sordu. Gözleri gülümsüyordu ama yüzünün geri kalanında, şakasının bana zarar verme amacı gütmediğini belirten nazik bir ifade vardı.

Kişiliğinin, farklı yüzlerin arasında gidip gelme yeteneğine sahip olan ama bir şizofrende keşfettiğim tanıdık ve acı dolu duygulara sahip olmadığını gördüğüm bir adam ile konuştuğumu anladım.

"Sizi hayal kırıklığına uğratacağım için üzgünüm Bay Dimitriyev ama ne yazık ki tedavinizde hipnoz kullanmayacağım. Hatta sizi tedavi bile edemeyeceğim çünkü siz nöroloji bölümüne sevk edilmişsiniz. Burası ise psikiyatri bölümü. Sevk kağıtlarınızı alın ve dışarı çıkıp soldan ikinci binaya gidin. Sizi tedavi edecek doktoru orada bulacaksınız."

"Hayır! Buna inanamıyorum. Bu, adaletsizlik! Sizi gördüğüm anda bana yardımcı olacak doktor olduğunuzu söyleyebilirdim. Sanki niçin çarlık döneminde yaşamıyoruz? O zaman uzmanlık alanları ya da lanet olası diğer alanlarla ilgili düzenlemelere ihtiyaç duymadan istediğim doktora tedavi olabilirdim." Teatral bir ifadeyle bağırıyordu. Ardından sesini alçalttı ve "Belki de böyle olması daha iyidir" diye ekledi. "Ün

lü bir fizikçi olarak aldığını maaş herhalde doktor tutmaya yeterli olmazdı. Kendimi bile zar zor geçindirebildiğime göre... İyi günler, doktor. Yeniden görüşmek üzere...''

Odamdan ayrılırken yüzü tümüyle ciddi bir ifadeye bürünmüş, az önceki alaycı tavrından eser bile kalmamıştı. "Psikiyatrlar ne ilginç insanlarla karşılaşıyorlar" diye düşündüm ve ertesi haftaki akşam nöbetime kadar onu unuttum.

Hem varolan hastalarla hem de acil olarak gelen hastalarla ilgilenmesi için bir doktorun akşam nöbetine katması gerekirdi. Bu görev doktorlar arasında paylaştırılır ve iki haftada bir de sıra bana gelirdi. Bazı akşamlar o kadar yoğun olurdu ki, uyuma fırsatı bile bulamazdık. Ancak bu düzenlemeler, kendi hastalarımızın dışındaki hastalarla da çalışma fırsatı yakalamamızı sağlardı. Ayrıca maddi açıdan da aylığımıza katkısı olurdu çünkü gece nöbetlerinde neredeyse gündüz çalışmalarımız için aldığımız paranın iki katını alırdık.

O geceki nöbetim olaysız başladı. Yalnızca durumunda değişiklik olan bazı hastaların ilaçlarında basit değişiklikler yapmanı gerekti. Sonunda nöroloji koğuşunun önüne geldim. Bay Dimitriyev, açık kapının yanında, sanki o saatte oraya geleceğimi biliyormuş gibi, beni gördüğüne şaşırmadan duruyordu.

"Nasılsınız, doktor?" diye sordu. Son gördüğümden daha sakin ve nazikti.

"İyiyim, teşekkür ederim. Sanırım kendinizi daha iyi hissediyorsunuz?"

"Evet, daha iyiyim. Biraz konuşabilir miyiz?"

"Şey, eğer yardımcı olabileceğim bir şey varsa tabi ki konuşabiliriz" diye yanıt verdim.

Gece nöbetlerinde, doktorların kendileri ile konuşmak isteyen her hasta ile konuşma zorunlulukları vardı ve Bay Dimitriyev'in parlak zihninde benim için sakladığı şeyleri merak ediyordum.

"O halde yardımınıza ihtiyacım olduğunu varsayalım, doktor."

Görevli hemşireden koğuş doktorunun muayenehanesini benim için açmasını istedim. Yaptığı İşi bırakıp koridorun sonundaki, üzerinde "Dr., Federov" yazdı siyah ahşap kapıya doğru yürüdü. Taşıdığı anahtarlığın içinden anahtarı bulup kapıyı açtı.

Muayenehaneye önce ben girdim. Diğer doktorların odaları bana daima kendiminkinden daha resmî ve daha rahatsız gelirdi. Bu sefer Dr. Federov'un adı da etkilenmeme neden olmuştu. Onun, diğer doktorlar tarafından ümitsiz vaka diye terk edilen sinir hastaları ile gizemli, tehlikeli tedavilere giriştiği bilinirdi. Hiç kimse tedavisinin inanılmaz sonuçlarını tartışmazdı. Ama gizliliği nedeniyle nasıl başarılı olduğunu da kimse anlayamazdı.

"İçeri girin Bay Dimitriyev. Kendinize bir koltuk çekin"

Daha önceden de olduğu gibi teklifimi beklememişti. Doktor Dimitriyev çoktan odaya girip oturmuş ve konuşmaya başlamadan önce sabırla benim oturmamı bekliyordu. Düşüncelerimden sıyrılıp konuşması için ona baktım.

"Korkarım ki sizinle konuşmayı isteme nedenim ilk başta garip görülebilir. Ancak söyleyeceklerimi anlayışla karşılamaya çalışmanızı rica ediyorum."

"Ben kuantum fiziği alanında araştırmalar yapıyorum. Laboratuvarımda, görecelik olgusunu araştırıyoruz. Uzmanlık alanım nedeniyle gerçeklik ile birçok İnsandan daha doğrudan ilişkide olduğumu söyleyebilirim. Yaptığım iş ile ilgili olarak oldukça özgürlüğe sahibim. Gerçeklik araştırmalarımın büyük bir kısmı fizik bilimindeki denemelerden oluşuyor ama aynı zamanda insan algısına ve bilinçaltına yönelik teknikleri de kullanmaya başladık. Belki laboratuvarımızı ziyaret etmeyi düşünürsünüz, o zaman size bu konuda daha fazla şey anlatabilirim."

Beklenmedik daveti beni şaşırttı ama eğitilmiş bir uzman dikkatiyle dinlemeyi sürdürdüm.

"Size anlatmak istediğim önemli bir şey var. Gerçeklik üzerine uzun yıllardır yaptığım araştırmalar, eski dünya görüşümü tümüyle değiştirdi. Gerçekliğin doğası hakkındaki eski kesinliklerim, çalışmaları

ma inanılmaz alanların kapılarını aralayan belirsizliklere dönüştü. Yaşamımdaki insanların çoğu kendi normal varoluş düzeylerinde davranmamı istiyorlar ama bu beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor. İnsan olarak uymam gereken yasalardan biri de itaatkâr olmam. Ancak içinde bulunduğumuz şu durumda, sizinle konuşma nedenimi doğrudan doğruya anlatabilmek için alışıldık hekim-hasta ilişkisinin sınırlarını aşmama izin veriyorum."

Oldukça ciddi görünüyordu ve bu ifadesini önceki maskaralıklarından daha çok beğeniyordum. Tepkimi bekliyor gibiydi, bu nedenle onu cesaretlendirdim.

"Lütfen devam edin."

"Her şeyden önce, sizin koğuşunuza gelmemin bir rastlantı olmadığına inanıyorum. Beni sizin odanıza getiren türden hataları pek sık yapmam. İçgüdülerimi dinlemeyi iyi öğrendim ve içgüdülerim bana sizin benim ile tanışmanızın bir amacı olduğunu söylüyor."

Onu doğru duyduğuma emin olamadım. "Benim sizin ile tanışmamda mı...?" diye sordum.

"Evet, kesinlikle. Şu an bulunduğum yerde bulunmaktan ve yaptığım şeyi yapmaktan memnunum. Hiçbir şeye ihtiyacım yok. Ama sizin son derece yoğun bir dönemden geçtiğinizi ve belki de çok önemli bir şeyler anlamak üzere olduğunuzu hissediyorum. Enerjinizde alışılmadık bir özellik var; bunu ilk karşılaştığımızda hissettim. Sanırım size yardımcı olabilirim. Laboratuvarımızda kavisli aynalar gibi fiziksel araçlar kullanarak farkındalığın farklı düzeylerine kanallar açabiliyoruz. Son zamanlarda açıklayamadığınız garip zihinsel durumlar yaşadınız öyle değil mi?"

Şaşırmıştım. "Evet, öyle" diye yanıt verirken sesim son derece hafif çıkıyordu.

"Gördünüz mü? Dahası yürümeye başladığınız yolda yürümeye devam edecek ve belki de deneyimleriniz de ilgili bir anlayışa ulaşacaksınız, öyle değil mi?"

"Evet, öyle." Açıkça görünen içtenliği, ona güvenmemi sağlamıştı ve onunla aynı fikirde olmamın güvenli olduğunu hissediyordum.

"İşte kartım. Sizin için uygun olan herhangi bir zamanda beni arayın. Size laboratuvarımı göstermekten zevk alacağım."

Uzattığı kart, hayatımda gördüğüm en süslü karttı. Adının altında bir çizgi vardı ve onun da altında "Fizik Laboratuvarı Başkanı" diye yazıyordu. Bu kartı hiçbir zaman kullanmayacağımı bilsem de bana doğru uzattığı elinden aldım ve gitmek üzere ayağa kalktım. Tam o sırada aklıma son bir soru geldi.

"Bay Dimitriyev, hastaneye yatma nedeniniz neydi? Sizi buraya ne tür bir rahatsızlık getirdi?"

Gözlerinde yine aynı düzenbaz ifadeyle, "Tahmin edemiyor musunuz, doktor?" dedi. Başka bir şey söylemeden birbirimizden ayrıldık ve zihnimin dengesini yeniden kazanmak için birkaç hafta bu koğuşta kalmamın iyi olacağım düşünerek nöroloji koğuşundan çıktım.

Daha sonra, teftişim bittiğinde kendi odama döndüm. Koğuş bütün hastalar uyuduğu için bir süreliğine sessizdi. Daha önceden niyetlendiğim gibi, Dr. Dimitriyev' in kartını atmak yerine onu masamın üzerinde dosyaya dikkatle yerleştirdim. Ardından, kendime kanepede yatak hazırlayıp sabaha kadar acil bir vakanın gelmemesi umudu içinde uyumak üzere yattım. Uykuya dalarken, lise çağlarımda görecelik kuramını anlayabilmek için harcadığım başarısız çabalarımdan bu yana fiziğe karşı duyduğum bilinçsiz saygı nedeniyle Dr. Dimitriyev' in kartını atamadığımı düşündüm. Ama halen teklifini değerlendirmeyi düşünmüyordum.

14

Gece sakin geçtiği için derin, rüyasız bir uyku uyudum. Normalde sabah olduğunda kendi kendime uyanırdım ama bedenimin dinlenmeye ihtiyacı olduğu için neredeyse kahvaltıya kadar uyudum. Kahvaltımı aceleyle yaptıktan sonra kanepemi düzelttim ve yastık ile battaniyeyi dolaba kaldırarak sabah teftişine hazırlandım. İşimi bitirdiğimde telefonum çaldı. Gecenin sakin geçmesine şükrederek telefonu açtım.

Tanımadığım bir ses, "Doktor Kharitidi?" diye sordu. "Adım, Svetlana Pavlovna Zaitseva. Bu bölgedeki kliniklerden birinin psikiyatrıyım."

"Size nasıl yardımcı olabilirim, Svetlana Pavlovna?"

"Hastanenizden, bir hastam ile ilgili belgeleri almam gerekiyor. Adı, Viktor İzotov. Altı ay önce kliniğimize geldi. Bu süre boyunca tedavisiyle ben ilgilendim. Belki onu anımsamıyor olabilirsiniz. Acaba bu hastanın raporlarım arşivden istetip bana yollayabilir misiniz?"

"Viktor u çok iyi anımsıyorum. Onu sık sık düşünürüm. Yeniden hastaneye yatırılmasına gerek kalmadığına çok sevindim. Sağlığı iyi mi? Evraklarını rehabilitasyon programı için mi istiyorsunuz?"

"Şey, ne yazık ki Viktor dün gece intihar etti. Şimdi bir rapor yazmam gerekiyor. Bildiğiniz gibi, kendisi bir şizofrendi. Maalesef, tedavide hiçbir ilerleme kaydedemedik."

İş yerimde ağlamaya alışkın değildim. Uzun bir süre önce, kendimi duygusal olarak hastalarımın kaderinden bağımsız tutmayı öğrenmiştim; ama Viktor özeldi. İlk tepkim, ölümünden ötürü bu kadım suçlamak oldu ama bunun doğru olmadığını biliyordum. Belki de, tedavide, kendi sözlerinden tahmin ettiğimden daha başarılı olmuştu. Ne olursa olsun daha fazla konuşamayacaktım, o nedenle de telefonumümkün olduğunca çabuk kapamaya çalıştım; "Özür dilerim, şu an çok meşgulüm. Lütfen bana telefon numaranızı verin sizi bir saate kadar arayacağım."

"Önemli değil." dedi. "Bunun için zaman harcamanıza gerek yok. Başhemşirenizi arar, bu durumla ilgilenmesini isterim. Teşekkür ederim." Telefonu kapadı. Üzüntümü anlamıştı.

Viktor İzotov, özel bir tür klinikten hastanemize yollandığında henüz yirmi yaşındaydı. Bu tür klinikler, Sovyetler Birliği'nin her köşesinde yıllardır vardı. Suçluları, özellikle de tehlikeli olduğu düşünülen suçluları tedavi etmeye çalışırlardı. Bu klinikler hakkından fazla bir şey bilmiyorduk çünkü Sağlık Bakanlığı yerine İçişleri Bakanlığı'na bağlı çalışırlardı.

Sovyetler Birliği'ndeki büyük suçlar arasında en kötüsü, Sovyet yasalarının 70. maddesinde açıklanıyordu. Bu madde, Sovyet karşıtı propagandalar ve rahatsızlıklar ile ilgiliydi. Bu maddede açıklanan suçları işleyenler, Ölüm cezasına eşdeğer bir şekilde cezalandırılıyorlardı. Bu cezanın ölüm cezasından tek farkı, suçluların "özel tedavinin dehşet verici deneyimlerini yaşamak zorunda kalmalarıydı. Çoğu bu tedavi sonucunda, dünyadan tümüyle uzaklaşıyorlar, geri kalanları ise psikolojik açıdan işe yaramaz hale geliyorlardı.

Viktor İzotov, topluma geri dönme şansı tanınan ender insanlardan biriydi. Kazakistan Özel Kliniği'ndeki zihinsel dehşetle geçen iki yılın ardından, Novosibirsk'teki evine ve tedavi için hastanemize yollanmıştı. "Ağır şizofreni" tanısıyla koğuşuma geldi. Bu, devletin sosyal normallik ölçülerine uymayan herkese konulan bir tanıydı.

Kendileri İçin böyle bir tamda bulunulan ve özel tedaviden geçen bu insanlar, sanki akıllarını tümüyle kaçırmışlar gibi, kendileri hakkın-

da, şizofreni tanısında bulunulmuş diğer insanlarla aynı acı sonu yaşarlardı. Yaşamlarında, neredeyse değerli olan her şeyden uzaklaşıyorlardı. İşlerini ve arkadaşlarım kaybediyorlardı. Okula gitmelerine ya da herhangi bir sosyal organizasyona katılmalarına izin verilmiyordu.

Viktor'un durumunda, son doktorunun yazdığı notlara göre ana sorun, "metafizik intoksikasyon (zehirlenme)'' idi. Dosyasında şunlar yazılıydı: "Hasta; felsefi, dini ve metafizik kişiler ile ilgili eserlere anormal bir ilgi duyuyor. Gün boyunca başka hiçbir şey ile ilgilenmeden kitap okuduğunu söylüyor. Arkadaşlık ölçüleri çok yüksek olduğu için fazla arkadaşı yok. Konuşması gerçeklerden uzak ve karışık. Sovyet karşıtı düşüncelere sahip. Sovyet toplumunun kusurlu olduğunu ve birçok açıdan geliştirilebileceğini söylüyor."

Viktor'un suçu -deliliği- on yedi yaşında Sovyetler Birliği'ndeki yaşamın daha iyi olabileceğine ve İnsanların daha fazla özgürlüğe sahip olmaları gerektiğine karar vermiş olmasıydı. Bu değişikliklerin nasıl yapılabileceğini anlatan, kendi el yazısıyla yazdığı basit el ilanları hazırlamıştı. Bu el ilanlarını, yaşadığı küçük kasabadaki kamu binalarının duvarlarına yapıştırmıştı.

Bunu izleyen olaylar zinciri tipikti. KGB'nin yerel bürosu onu tutuklamış ve bir psikiyatrın fikri alınmıştı. Muayenenin sonucundaki şizofreni tanısı mahkemeye sunulmuş ve mahkeme de Viktor'un "özel tedavi" görmesine karar vermişti.

Aslında niye eve gönderildiğine bile şaşırmıştım. Belki de sonunda, daha en başından onu toplum için tehlikeli görmelerinin ne kadar gülünç olduğunu anlamış ya da tümüyle tedavi olduğuna karar vermiş olabilirlerdi. Bana geldiğinde kesinlikle tehlikeli görünmüyordu. İnce, beyaz bir boynu vardı ve gözleri daima uysalca yere bakıyordu. Sesi yumuşaktı ve derin bir depresyonun tüm izlerini taşıyordu.

Viktor, özel bir klinikten gelen ilk hastam olmuştu. Hemen hemen her şeyden korktuğunu keşfetmiştim. Benimle tümüyle İşbirliği İçin deydi ve sorularımı itaatkâr bir şekilde yanıtlıyordu. Ancak verdiği bütün yanıtları uzun uzun düşünüyordu. Bu yanıtların tümü de kısa, de-

ğişmeksizin durmadan yinelenen resmi cümleler oluyordu: "Hastaydım. Şimdi anlıyorum. Hastalıktan korunmak için ilaçlarımı almaya devam etmek istiyorum.''

Yüzünde yalnızca bir kez belli belirsiz bir canlılık ifadesi görmüştüm. Odamda bulunan ve bir arkadaşım tarafından fotokopiyle benim için çoğaltılmış, yasak bir *samizdat** kitabı görmüştü. Bu. Hintli düşünür ve mistik Sri Aurobindo'nun bir kitabıydı. Normalde bu kitabı masamın çekmecesinde kilitli tutardım. Viktor, bu kitabı gördükten sonra, ilişkimiz yavaş yavaş gelişmeye başladı. Bu, bana duyduğu güvenin başlamasına neden oldu. Bu güven, özel tedaviden geçmeden önceki kişiliğinin parçalarının mümkün olduğunca fazla kısmını yeniden biraraya getirmek için giriştiğim karmaşık bir sürecin başlamasını sağladı. Bir yandan kendine ve topluma geri dönmesini sağlayacak bir köprü kurmaya çalışırken bir yandan da antidepresan ve detoksifikan ilaçlar kullanmasını sağladım.

Viktor artık toplumun değişikliklere İhtiyacı olduğunu düşünmüyordu, bunun nedeni belki de değişiklikler yapılabileceği fikrini terk etmesi olabilirdi. Onun, Sovyet karşıtı olarak düşünülebilecek herhangi bir düşünce öne sürdüğünü hiç duymamıştım. Biyolojik olarak bu tür şeylerden uzak durmasını sağlayacak şekilde eğitilmişti. Ama sonunda, sisli bir görümü olarak da olsa, bir geleceği olabileceğini görmeye başlamıştı.

Özel bir klinikten kurtulabildiği ve kasabasında basit bir işte çalışmaya başlayıp sevgili kitaplarına geri dönme umudu olduğu için çok şanslı olduğunu düşünmeye başlamıştı. Bu düşünce, içinde büyük bir umudun yeşermesini sağlıyordu. Akademik eğitim görme umutlarının sonsuza dek kaybolduğunun farkındaydı ve onu asla bunun tersine ikna etmeye çalışmadım. Üniversitelerin kapıları onun için tümüyle kapanmıştı. Bunu fark etmesi, onun gibi parlak zihinli ve öğrenme sevgisiyle dolu bir insanın ciddi bir şekilde sarsılmasına neden olmuştu. İki yıl boyunca gördüğü zarar verici tedavi uygulamalarına karşın hâlâ ar

* Samizdat (Rusça Sam: "Kendi" ve izdatelstvo: "Yayıncılık"), SSCB'de gizlice çoğaltılıp dağıtılan ve genellikle Sovyet hükümetinin uygulamalarını eleştiren yayınlar. Ana Britannica. (Çev.n.)

zu dolu bir öğrenme açlığı içindeydi. Bu arzu, onu gerçekliğe geri döndürmek için kullandığım silah olmuştu. Ona, daha okumadığı ne kadar çok kitap, hâlâ öğrenmediği ne kadar çok heyecan verici bilimsel buluş olduğunu anımsattım.

Hastaneden ayrıldıktan sonra başına gelebilecek şeylerden korktuğum için, onu uzun bir süre boyunca hastam olarak tedavi altında tutmaya çalıştım. Ama hiç kimse hastanede sonsuza kadar kalamazdı. Bir gün, çevredeki fabrikalardan birinde muhasebeci olarak çalışan dul annesi, onu eve götürmek için geldi. Orta yaşlarında olmasına karşın, çok daha genç yaştaki bir kadının tarzında, tahrik edici bir şekilde giyinmişti. Gençliğini yeniden yakalamak için giriştiği başarısız çabaları açıkça belli oluyordu. Oğlunun rehabilitasyonu için daha önceden onunla ilişkiye geçme çabalarımın tümü de başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Kendi özel yaşamı dışında kalan herhangi bir şey için çok az zamanı olduğunu ve hasta oğlunun bakımını üstlenen anne rolü oynarken, baştan çıkarıcı kadın imajını nasıl tehlikeye attığını açıkça ortaya koyuyordu. Şizofreni sözcüğü bile özenle makyaj yapılmış yüzünde bir tiksinti ifadesinin belirmesine neden oluyordu.

Viktor, dışarı çıktıktan sonra, iş bulma çabalarını anlattığı kısa bir mektup yazmıştı. Başvurduğu birkaç işyerinden red yanıtı almış ama halen iş bulma umudu içindeydi. Ayrıca, kendisinin hastanede olduğu dönemde annesinin, bütün kitaplarım satmış olduğunu da yazmıştı.

Bu mektubundan sonra ondan bir daha haber almadım ama onu sık sık düşündüm. Birkaç kez, onunla ilgilenen doktorla bağlantıya geçmeyi düşündüm ama her defasında araya daha acil işler girdiği için bunu yapamadım. Daha somadan Altaylara olan gezimle ilgilendiğim ve gezimin neden olduğu olayların içine gömüldüğüm için o güne dek Viktor'u unuttum.

Şimdi ise Viktor'un yaşamına son verdiğini öğreniyordum ve sanki kendi yaşamımın bir parçasının da onunla birlikte gittiği duygusuna kapılıyordum. Gerçekten de, ilk sarsıntıyı atlattıktan sonra, bu haberin yalnızca üzülmeme değil aynı zamanda da Viktor'la aramdaki güçlü

bağ ile ifade edilebilecek şeyden çok daha önemli bir kayba neden olduğunu fark ettim. Defalarca zihnimin, içinde bulunduğu garip durumu çözümlemeye ve yitirdiğim şeyin ne olduğunu bulmaya çalıştım. Sonunda yitirdiğim şeyin ne olduğunu anladım. Altaylar'dan döndükten sonra, sanki orada hiçbir şey yaşamamışım gibi, mesleki yaşamımı tıpkı eskiden olduğu şekilde yaşamaya çalışmıştım. Viktor'un ziyan olmuş yaşamının etkileyici trajedisi artık yaşamımın İki farklı gerçekliğe ayrıldığını kabul edemeyeceğimi anlamamı sağlamıştı.

Böyle bir şeyi bilinçli olarak kabul etmiş olmasam da, son derece farklı bir insana dönüştüğüm açıktı. Altaylar'a yaptığım yolculuk önemli bulduğum inançlarımın ve algılarımın çoğunu değiştirmiş ve yaşamımı sanki bir şey olmamış gibi devam ettirmeye çalışmamı anlamsız hale getirmişti. Bundan böyle, bölge kliniğinin başarılı bir psikiyatrı olarak, normal diye adlandırılan bir yaşamı sürdüremeyeceğim ortadaydı. Eğer yaşamım, her zaman kendimle gurur duyduğum gibi, bozulmamış bir içsel dürüstlükle sürdürmeyi istiyorsam, bu konuda kesinlikle başka bir seçeneğim olmadığını kabul etmek zorundaydım.

Viktor'un ölümü, bunu görmemi sağlamıştı. Kendi kendime, ne zaman eski dar kafalı yaşamıma geri dönmeye kalksam bu olayı anımsayacağıma dair söz verdim. Bu eski hastama olan son vicdan borcumdu. Kararım, üzerimden büyük bir yükün kalkmasını sağladı.

15

Birkaç gün sonra Bay Dimitriyev' in kartını masamın üzerindeki dosyadan çıkardım. Hastaneden ayrıldığını biliyordum bu nedenle iş telefonunu aradım. Telefona kendisi çıktı ve sesimi hemen tanıdı. Teklifini kabul ettiğimi ve iki gün sonra laboratuvarına gelebileceğimi söyledim. Enstitüyü ziyaret etmek için özel izin gerekiyordu bu nedenle içeri girebilmem için girişte beni bekleyecekti.

Enstitüye gittiğimde, çalıştığı dokuz katlı binanın, beyaz giriş kapısı önünde beni bekliyordu. Onu, nöroloji koğuşunda son gördüğümden bir hayli farklı görünüyordu. Uzun siyah bir palto giymişti, elinde siyah bir çanta taşıyordu ve çok daha uzun boylu görünüyordu. Lobiye doğru ilerlerken, meslektaşlarının ona karşı tavırlarından, kendisine büyük bir saygı duydukları belli oluyordu. Tıpkı bir bukalemun gibi bir kişilikten diğerine böylesine kolayca geçiverme yeteneği bir kez daha etkilenmeme neden oldu.

Asansörle yedinci kata çıktık ve iki tarafı da aynı tarz kapılarla dolu bir dizi uzun, boş koridordan geçip laboratuvarına doğru yürüdük. Koridorun sonunda, soldaki kapının önüne geldiğimizde durduk. Kapının üzerinde sade bir yazı bulunuyordu: "Laboratuvar." Kapıyı güçlü bir şekilde iterken, bir nedenle halen ilk adını bilmediğimi fark ettim.

Neşeli bir sesle, "Herkese selam" dedi. Ses tonundan, Bize doğru gelen üç adamın yalnızca onun meslektaşları değil aynı zamanda da iyi

arkadaşları olduğunu anladım. "Bu, Olga. Büyük bazı denemeler yapacağız, Sergey, aynaları harekete geçirmek için senin yardımına ihtiyacımız olacak"

Sergey, ilgiyle bana baktı ve ardından, "Ben hazırım" dedi. Laboratuvar, iki büyük odadan oluşuyordu. Bir tanesi karmaşık bilgisayar donanımı ile doluydu. Diğer odada ise, birbirine bağlı birçok borudan oluşan alüminyum benzeri parlak bir metalden yapılmış tüp şeklinde büyük bir aygıt bulunuyordu. Bütün bunlar bana sanki bir türküçük uzay gemisi gibi göründü.

Bay Dimitriyev gülümseyip, "Bu arada, bana İvan Petroviç diyebilirsin" dedi. "Umarım sana Olga dememe aldırmazsın çünkü ne de olsa yaşım seninkinin en az iki katı. Astrofizikçi Kosirev'i duydun mu, Olga?"
"Hayır, ne yazık ki duymadım."

"Bu şaşırtıcı bir şey değil. İlk olarak, fiziğin senin temel ilgi alanların arasında yer almadığını tahmin etmeme izin ver. Doğru mu?"
Onaylar şekilde başımı salladım.

"İkinci olarak da, çok yakın bir tarihe kadar adının anılması yasaktı. Yıllardır Gulag'daydı. Son derece zeki ve yetenekli bir insandır. Kendi meslektaşlarından biri onu, karalayan bir mektup yazacak kadar kıskandı ve tabi ki bu nedenle de KGB tarafından tutuklandı."

Sözünü kestim. "Bunun nasıl olabileceğini biliyorum. Dedemin babası, Birinci Dünya Savaşı sırasında Çar'ın ordusunda doktordu. Askerlerin katlanmak zorunda kaldıkları son derece kötü tıbbi koşullar İle ilgili olarak Çar'a rapor sunduğu için Sibirya'ya sürgüne yollandı ve uzun yıllar boyunca burada kaldı. Oğlu, yani dedem de bir tıp doktoruydu ve Sibirya'daki büyük bir kamu kuruluşunda çalışıyordu. Stalin hükümetine. işçilerin içinde bulundukları insanlık dışı koşullar ile ilgili bir rapor gönderdi. O da aynı şekilde suçlu bulundu ve Gulag Takımadalarıma yollandı. Stalin'in ölümüne kadar, yirmi yıl boyunca burada kaldı ve serbest bırakıldıktan bir yıl sonra da öldü. Onu hiç görmedim."
"Göründüğü kadarıyla Kosirev'in Hikâyesi de aynı. Öyleyse, parlak zihinlerin sık sık, din adamları, şamanlar ve ağır suçlularla bir arada

Gulag'a gönderildiklerini biliyorsun. Kosirev, uzun yıllar boyunca burada kaldı. Gulag'ta bir Sibirya şamanı ile özel bir tür ilişkisi oldu ama bu konuda fazla bir şey anlatmadı.

"'Sonunda, toplama kampından döndüğünde, bilimsel olarak temel ilgi alanı zaman kuramı oldu. Zamanın, dayanıklı bir doğası olduğunu kanıtladığı, son derece karmaşık bir zaman kuramı geliştirmesine olanak tanıyan oldukça parlak deneyler yaptı. Kuramına göre, zamanın, mekânın biçimine göre değişebilen kendine özgü bir maddesel özelliği var. Bu nedenle de zaman, dünya üzerindeki farklı mekânlarda daha katı ya da daha gevşek bir hal alıyor. Tabi ki bunu, normal algılama yeteneklerimizle belirleyebilmemiz tümüyle olanaksız ama Dr. Kosirev'in son derece karmaşık aygıtı, bu farklılıkları ölçebiliyor. Bu da, zamanın özünün gerçekte nasıl değişebileceğini açıklayan matematiksel kuramı kanıtlamakladır.

"Şüphesiz ki, sen bunu, odanın ortasında duran şu boru gibi görünen aygıttan çok daha güçlü bir şekilde algıladın. Bu aygıt, ayna olarak işlev gören parlatılmış metallerin biraraya getirilmesiyle oluşturulmuş bir tüp, Bunun, bir insanın zamanı algılama biçimim değiştirebilecek yollardan biri olduğunu öğrendik. Aynalar, henüz tümüyle anlayamadığımız bir yoldan, tüpün içindeki insanın zamanı ve mekânı algılayışını değiştiriyor. Bu anlattıklarım sana bir şey ifade ediyor mu?"

"Evet. Sanırım ediyor..." Aslında söylediklerinin pek azını anlayabiliyordum ama ona güveniyordum ve kuramım incelemeye hazırdım.
"Ama yapmam gereken şey konusunda beni yönlendirmeniz gerekecek."
Dimitriyev, "Evet. Tabi ki. Merak etme," diye yanıt verdi. "Çalışmaya başladığımızda adım adım yapman gereken şeyleri söyleyeceğim, "İlk olarak, çizmelerini çıkar ve ardından tüpün içine girip rahat ettiğin herhangi bir şekilde otur. Sergey sana kulaklık verecek, bu saye de gevşemene yardımcı olacak ve bilinçaltı deneyimlerine kanal açacak sesler duyacaksın.

"Silindirik aynalar, duyduğun seslerle birlikte algılarını etkileyecek. Zihnînde, ne tür bir deneyim canlandırmak istediğini elinden gel

diğince net bir şekilde belirlemeye çalışmalısın. Ardından, içinde bulunduğun varoluş durumunun ayrıntılarının tümüyle farkında olarak bu deneyimin gerçekleşmesini bekle. Yardımımıza ihtiyacın olduğuna karar vermediğimiz sürece seninle konuşmayacak, ya da herhangi bir şekilde zihnini dağıtmayacağız.''

Elbise yerine rahat bir jean pantolon giydiğime memnun olarak çizmelerimi çıkardım. Tüpün içine girer girmez garip duygular hissetmeye başladım. Onu niçin ayna olarak adlandırdıkları anladım. Yalnızca, yüzeyleri, şekilleri belirsiz bir şekilde yansıtacak ve genel hatlarını gösterecek kadar parlatılmış dairesel metal duvarlar gördüm. Daha önceden hiç buna benzer bir boşlukta bulunmamıştım ve bu nedenle de bedenimi rahat ettirecek bir konum bulmakta zorlanıyordum. Farklı oturuş şekillerini denedikten sonra en sonunda, tüpün içinde yarı oturur yan yatar halde durduğum bir tür embriyo duruşunu seçtim.

Sergey, bir çift kulaklık uzattı. Bulunduğum yerden yüzünü göremiyordum ve adeta bedensiz garip bir yaratık bana elini uzatıyormuş gibi hissediyordum. Kulaklıkları takıp, bana söylendiği gibi rahatlamaya çalıştım. Yabancı, hoş, uyumlu bir müzik yumuşak bir şekilde zihnime doğru akıyordu. Gözlerim halen açıktı ama melodinin ritmi uykulu bir duruma girmeme neden olmuştu.

Düzenli olarak uyguladığım gevşeme çalışmalarımdan bir tanesine yoğunlaştım ama sanki ayna duvarlar, İçsel söyleşilerimi tümüyle engelliyormuş gibiydi. Bu duygu, daha önceden rüya gördüğümün farkında olduğum, kendimi uyanık ve tümüyle bilinçli hissettiğim durumu anımsamama neden oldu. Kalbimde, acıyla karışık yoğun bir zevkin bir arada bulunduğu aynı tamdık duyguyu hissediyordum.

"Olga! Dinle." Bu bir erkek sesi; ama ne Sergey'in ne de Dimitriyev'in sesi değil. Yeni, tanımadığım bir ses. Melodi, yumuşak bir şekilde sesiyle kaynaşıyor, "Benzetmelerden hoşlandığını biliyorum. Şimdi şunu dene: Fizikte, temel parçacıkların, tümüyle gözlemleyen kişinin durumuna bağlı olarak ikili bir yapıya sahip olduğunu öğrendik. Ayrı parçacıklar

olarak varolabilecekleri gibi aynı anda dalga da olabilirler. Bunu zaten biliyor olabilirsin. Ama büyük olasılıkla insanların da aynı ikili yapıya sahip olduklarını bilmiyorsun. Bizler de aynı anda hem bağımsız parçacıklar hem de dalgayız.

Bu, içimizdeki gözlemcinin durumuna bağlıdır. Kendimizin çevremizden ayrı bireyler olduğumuza inandığımız için kendimizi gerçekten de ayrı parçacıklar olarak algılıyoruz. Ama aynı zamanda da hiçbir sınırı olmayan dalgalarız."

Zihnime bir ritim duygusu akıyor. Melodi ortadan kalkıp, tanımlayamadığım garip, yapay seslere dönüşüyor. Ses benimle kalp atışı ritminde konuşuyor ve sanki kendi kalp atışlarımayı andaalınıp bana dinletiliyormuş gibi, kalp atışlarımla aynı ritimde devam ediyor.

"Artık, varlığının dalga doğasını deneyimlemek için kendi algılama biçimini değiştirebilirsin. Bu dalga, varolan her şeyin parçasıdır. Heryere gidebilir ve *her yerde bulunabilir. Bırak, bedeninbudalganın ritmini keşfetsin ve onunla bir olsun." Fiziksel* bedenimi *biçimleyen sınırların inceldiğini ve zayıfladığını hissediyorum. Ardından bu sınırların tümüyle ortadan kalktığını* ve *aynı zamanda da bilincimin, kendi sınırlarının ötesine yayılıp çevremdeki tüm boşluğu doldurduğunu hissediyorum Artık, tüm evren ile bir. ondan ayrılamayacarı sınırsız bir varlığım. Doğrusal zaman ortadankalktı. Altaylar'daki deneyimlerim zihnime akıyor.*

Ağaçlarla çevrelenmiş beyaz çiçeklerin bulunduğu birbahçenintam ortasında duruyorum Beyaz elbiseler giyinmiş insanlar sessizce bahçede dolaşıyorlar.

Yanıma bir adam yaklaşıyor. Bu adamın, gerçekliğin nasıl değiştirilebileceği konusundaki ilk anlayışımı kazandığım rüyamdaki, sarhoş demircilerin bulunduğu odada izlediğim adam olduğunu anlıyorum. Onu öğretmenim olarak kabul ediyorum." Sakin, orta yaşlı yüzü içten ve dostça ama aynı zamanda da çevresine alışılmadık bir erk ve *güçlü bir istenç yayıyor. Beni elimden tutuyor ve ağaçların altındaki tahta banklardan birtanesine götürüyor. İkimiz de oturup konuşmadan duruyoruz.*

Öğretmenim, ilk önce benim konuşmamı bekliyor gibi fakat ne diyeceğimi bilmiyorum. Sessizce oturmaya devam ediyoruz. Sonunda, "Burada ne yapmayı umuyorum ?" diye soruyorum.

"Buraya kendi seçiminle geldin bu nedenle de bulmayı umut ettiğin bir şeyler olmalı, " diye yanıt veriyor.

Belli belirsiz bir şekilde, Altaylar'da yaşadığım deneyimlerinaklımda yarattığı bir sürü can sıkıcı soruya yanıt bulma niyetinde olduğumu anımsıyorum. İçinde bulunduğum zihin karışıklığında bu soruların tümü de bir tek soruda birleşiyor: "Bütün bunların anlamı nedir?" Ancak yanıtı benim için hiçbir şeyi açık duruma getirmiyor: Bu, deneyimlerine yüklediğin anlama göre değişir. Onları nasıl değerlendirmek istediğin tümüyle sana kalmış bir şeydir." "Buluşmamızın senin için ne anlama geldiğini bilmek istiyorum.Ben, senin için kimim? Burada bulunmam konusunda senindüşüncelerin neler? Senin bakış açına göre bunun amacı ne?"

Sakin bir şekilde,'Sen ne düşünüyorsun?"diye soruyor.

Bir kez daha ne yanıt vereceğimi bilmiyorum. Söyleyebileceğimen iyi şey, "aklım karıştı" demek.

"Eğer akıl karışıklığının kaynaklarından bağımsız olabilseydinburada bulunma nedenin konusunda ne düşünürdün?"

" Sanırım, gerçekliğimin daha önceden farkında olmadığım bazı parçalarıyla karşılaşmak olduğunu ve bunun yalnızcabenimiçindeğil başka insanlar için de önemli olduğunu söylerdim. "

"Bu doğru. Burada bulunman yalnızca senin için değil aynızamanda başka insanlar için de önemli. Dahası, içinde bulunduğun gerçekliğin birçok farklı yanı hakkında çok az şey bildiğin de doğru.Seninzamanının insanları, insanlığın yalnızca bir kısmının deneyimlemesi gereken bir evrimin belli bir yolunun sonucunda varoldular. Senin insanların,insan doğasının, büyük bir çoğunlukla zihinsel düşünceye dayalı, özel niteliklerini geliştirdiler. Bu evrimsel yol, gerçekliğin ve

bu gerçekliğin yasalarının son derece katı olduğu zorlu bir mitoloji yaratmanı zorunlu kılıyor. Algının bu sınırları, sana verilen görevleri yerine getirmeni sağlıyor ama seni başka açılardan kısıtlıyor."

"Benim insanlarımdan insanoğlu diye bahsediyorsun. Bu, senin insan olmadığın anlamına mı geliyor?"

"Hayır. Ben de insanım ama evrimin başka bir aşamasında bulunuyorum. Senin insanların, insanlığın tek temsilcisi değil. İnsan ırkı içinde farklı evrim yolları bulunmaktadır. Bu evrim aşamalarından her birinin özel bir görevi vardır. Her bir yol, insan potansiyelinin farklı boyutlarının incelenmesi anlamına gelmektedir. Farklı evrim yollarında ilerleyen insanların algıları diğerlerinden yalıtılmış durumdadır, bu nedenle de birbirleri hakkında hiçbir şey bilmezler. Tabi ki aralarında bazı ilişkiler bulunmaktadır. Bazen belli bir uygarlık kendi evrimsel yönünü tümüyle değiştirir ve bunun sonucunda adadiğerlerini fark edip onlarla birleşir. Bu da senin insanlarının tarihinde gizemli bir boşluğun kalmasına neden olmuştur.

"Burada varoluşun, senin uygarlığının gerçekliği ile diğerlerinin gerçekliği arasında durmadan artan karşılıklı bir ilişkinin göstergesi. Zaman spirallerimiz birbirine yaklaşıyor ve çok kısa bir süre sonra bütün farklı akıntılar bir tek büyük nehirde birleşecekler, insanlığın tamamı, koza evresini tamamlamak üzere. Ancak, tıpkı bir tırtılın, kendi içinde bir kelebeğin bedeninin oluşmakta olduğunun ve gelecekte sahip olacağı kanatlarının bilincinde olmadığı gibi insanlık da henüz bunun farkında değil. Hatta kanatlar bile, ilk uçuşlarına kadar kendi anlamlarını bilmezler. Senin gerçeklik derende yüzen insanlar daha şimdiden yeni bir organizmanın bedenini oluşturmaktalar ve artık bu bedenin, kendi gelişim düzeyini, insanlığın diğer kollarıyla birleştirip kaynaştırmasının zamanı geldi. "İnsanların, inanılmaz kişisel değişimler yaşayacaklar. Bu sanki dünyanın sonuymuş gibi algılanabilir. Aslında birçok açıdan da öyle çünkü eski dünyanın birçok şeyi yeni bir varoluş düzeniyle yer değiştirecek. Her insanın psikolojik yapısı dönüşüme uğrayacak çünkü insanların eski gerçeklik

modeli artık yeterli gelmemeye başlayacak. Senin çağının ve evrim düzeyinin insanları, kendi varlıklarının diğer alanlarınıkeşfetmeye ve deneyimlemeye başlayacaklar. Bu, her insan için farklı bir şekilde olacak. Bazıları için kolayca ve neredeyse kendiliğinden... Diğerleri ise gerilim ve acı dolu bir çatışmaya ihtiyaç duyacaklar. Hatta eski gerçeklik yasalarına son derece derinlemesine bağlı ve bunedenle de hiçbir şey fark etmeyecek bazı insanlar bile olacak.

"Sana bundan daha fazlasını söyleyeceğim. Bu noktadansonrabeni, sözümü hiç kesmeden dinlemen çok önemli. Söyleyeceklerimi anlamak ve kabullenmek için ne kadar büyük bir çaba harcaman gerektiğini biliyorum ama bunu yapmalısın. Doğrusu, gerçeği anlamaktan başka hiçbir seçeneğin yok. "

Bana sözünü kesmememi söylediği anda doğamdaki karşıt bir itki, beni ona soru sormaya zorladı. Bu, bekleyemeyeceğimkadaronemli bir soru.

"Özür dilerim ama insanlığın, birbirlerinden haberdar olmayanfarklı kollara ayrıldığını söyledin. Fakat nasıl oluyor da sen,yalnızcabenim ve *insanlarımın değil aynı zamanda da anlaşıldığı kadarıyladiğerbir çoğunun farkında olabiliyorsun?"*

"Bekleyemedin, değil mi?" derken gülümsüyor.

Sözünü keserek, benden istediği şeyi yerine getirmemiş olsam da sesi ve yüzündeki ifade hâlâ içten.

"Kendine özgü kişiliklere sahip olduğumuz için her birimizin,kendieşsiz yolunda gelişmiş oldukça farklı özeliklerimiz vardır.Ama,yaşamımızdaki her bir istencimizi bir tek anlam bütünlüğündebirleştirenGönülBenliğimizi unutma. Aynı şey, bir bütün olarak insanlığın tümü içingeçerlidir,insanlığı bir tek bütün olarak kabul etsek de onun pek çok farklı yüzü vardır.Ama aynı zamanda da, bütün farklı yönleri bilen ve onları birleştirengerçekbir Gönül Benliğimiz vardır, işte bu birleşim burada, şuandabulunduğumuz mekânda meydana gelir." Bedenimi bir heyecan dalgası sarıyor,"Burası Belovodya mı?"

"Bu mekânın pek çok farklı aşaması olduğu gibi pek çok farklıadıda vardır."

Belovodya, ilk duyduğumdan bu yana durmadan zihnimde dolaşıp duruyor ve şimdi bana bundan bahsettiğinde Altaylar'daki deneyimlerimin neden olduğu heyecanın ve gizemin tamamı benliğimi doldurmaya başlıyor, içinde bulunduğum ısrarcı zihinsel karmaşadan kurtulmama yardımcı olacak daha fazla şey öğrenme isteğiyle yanıp tutuşarak, konuşmaya devam etmesini bekliyorum. Konuşmasını sürdürürken, her kelimesini ezberlemeye çatışarak dikkatle onu dinliyorum. "Geçmişte zaman zaman, farklı gerçeklik alanlarında bulunan uygarlıklar birbirleriyle kesiştiler ve senin uygarlığın ile tanıştılar. Ne zaman böyle bir şey olsa, daha ileri düzeydeki bir evrimin başlamasına neden oldu. Eğer geri dönüp, kendi dünyanın tarihini bu bakış açısından incelersen, karşılıklı bağlantıların gerçekleştiği bu noktaları oldukça açık birşekildefark edeceksin.

"Ve şimdi, şu an'a dek olmuş en büyük değişimin eşiğindeyiz. Yakın bir zamanda, diğer insanlık gerçekliklerinde geliştirilmişolan,insan doğasının pek çok farklı yüzü ile karşılaşacak ve bunları deneyimleyeceksiniz. Bu insanlar, sizin yaşam tarzlarınız ve inançlarınız hakkında, sizin onlarınkiler hakkında bildiğinizkadaraz şey bilecekler Bu nedenle, bu tür değişiklikler adım adım belirgin duruma gelecek, insanların geçmişte, onları mistik bir şekilde adlandırıp efsane olarak kabul ederek genellikle kendilerini bu tür ilişkilerden uzak tuttular. Ancak mistisizm, sizin onu sandığınızdan daha farklı ve daha gerçek bir şeydir.

**Asla unutulmaması gereken önemli bir ders, farklı gerçeklik derelerinden -dünyalardan- gelen varlıkların da, tıpkı sizin gibi, yalnızca evrimsel gelişimin değişik biçimlerini deneyimleyeninsanlar olduklarıdır. Bu da onların görüş açılarının ve deneyimlerinin sizin tarafınızdan anlaşılabileceği ve karşılıklı olarak uygarlıklarınızıniyi yanlarını kendi uygarlığınıza taşıyabileceğiniz anlamınagelmektedir. Bilinçli bağlantıların ve ilişkilerin olduğu zaman da gelecek.*

"Senin özet durumunda ise, daima, her evrimsel gerçeklik alanında, kendilerininkinin dışında kalan diğer boyutlaraulaşabilenbirkaç insan vardır. Sen de sınırların ötesine geçebilen bu insanlardanbirisin.Bu tür geçişleri sık sık yaşayacaksın. Aynı şekilde, seninle paralel evrimlerde yaşayan ve kendilerini senin gerçekliğinde bedenlemeyi başaran diğer insanlar oldu.

"Daha önceden de söylediğim gibi, insanların diğer dünyalardan gelen insanlarla karşılaştıklarında bu yalnızca onların inançlarını değiştirmekle kalmayacak aynı zamanda da onların varoluş biçimlerini değiştirecek, insanların ilk olarak kendi algılarından tümüyle bağımsız işleyen bir gerçeklikte yaşadıklarını düşündüler. Buna inanmak onları birçok bilgi ve yararlı araçla donattı.Amayavaş yavaş, senin zamanının spirali, farktı evrim yollarının yaşandığıdiğer dünyalarla kesişmeye başladığında ilk olarak sizin mistik diye adlandırdığınız insanlar, ardından da bilimciler bile,gerçekliğin,hatta kişinin gelecekte yaşayacaklarının bile etkilenebileceği bir mekânizmanın farkına varacaklar. Bu olguyu araştırmak veonukendi inançlarınızla uzlaştırmak için birçok yeni kuram ve araç geliştirdiniz.

"Daha şimdiden attığınız bir sonraki adım ise kendi kişisel gerçekliğinizi yaratacağınız bir başka benliğinizin olduğunu anlamanızı sağlayacak. Bu oluşumu, Gönül Beninizyani özbenliğiniz yönlendirmekte. Bunu anlayabilmek için her insanın bu oluşumu deneyimlemesi gerekmekte."

Belli bir düzeyde, bana anlattıklarının mantıkla algılanması son derece güç şeyler olduğunu fark etmeme karşın, bir şekilde bütün bunları son derece net ve çabasızca algılıyorum. Varlığının, kelimelerin ötesinde bir anlayışa kanal olup olmadığınıdüşünmeden edemiyorum.

"Egon, sandığın kadar kötü bir şey değil. '' Gülümseyerek konuşmasını sürdürüyor, 'Aslında, daha iyi ya da daha kötü egolar olabilir, insanlar farklıdır. Ancak ego kavramının kendisi, evrimsel görevinin yapılması için gerekli olan temeldir. Senin uygarlığın bu evrimsel görevi ego olmadan biçim-

leyemezdi. Şu an birçok insanın, egonun zarar verici etkileri olduğunu ve ortadan kaldırılması gerektiğini düşünmesinin nedeni bilinçsizce evrimin bir sonraki adımını görüyor olmaları. Senin uygarlığın yalnızca kendi öz Benini bulup ona girdikten sonra diğerlerini tanıyacak ve onlarla birleşecek.

Ego, artık bir yardımcı değil."

"Peki bu süreci nasıl hızlandırabilirim?"

"Onun üzerinde çalışarak. Senin dünyandaki birçok ezoterik okul, insanları buna hazırlayacak farklı yollar geliştirmiş durumda. İzdeşleri bu dönüşümlerden geçiyorlar. Geçmişle, bu tür bilgiler, yalnızca seçkin birkaç insanın alabileceği bir tür ayrıcalıktı. Önünüzdeki zamanların önemli değişikliklerinden biri de, bu dönüşümlerin dünyanın her yerindeki birçok insan taralından aynı anda yaşanacak olması. Daha şimdiden bu değişimleri işaret eden birçok belirti var ve kültürünün bu değişimlere hazırlanması gerek.

"Sen, Olga, bu değişimlerden biriyle özellikle yakından ilişki içindesin. Bu olay Altaylar'da yer aldı ama burası jeografik olarak Belovodya ile ilişkiliydi. Sen ise henüz bunu pek anımsamasan da, aslında bu hikâyenin bir parçasısın. Ama bunu anımsamanın zamanı da gelecek."

Kalbim daha hızlı atmaya başladı. Bana, kendim ile ilgili çok önemli bir şeyi söylemek üzere olduğunu hissediyorum. Aynı zamanda, güneşin, öğretmenime, gözlerimi neredeyse kapanıncaya dek kısmadan bakamayacağım kadar parlak bir hal aldığını fark ediyorum. Yanıma güneş gözlüklerimi getirmem gerektiğine dair gülünç bir düşünceye kapılıyorum.

Bu saygısızca düşüncemin farkına varıp varmadığını bilmiyorum ama farkına vardığına dair herhangi bir belirti göstermiyor. Konuşmasını sürdürüyor: "Bilim adamlarınız tarafından açılan mezarlardan bazıları, gerçekte başka boyutlara, başka evrimsel akıntılara ait mezarlardı. Bunlar yalnızca maddi, fiziksel oluşumlar değiller. Burada bulunan ve görünüşe göre ölü olan insanların aslında yaşayan niyetleri var. Onlar, diğer insan boyutlarıyla iletişim için bir tür kanal olma görevi üstlenmiş durumdalar. Bu kanallar, sizin insanlarınız

la bağlantıya geçme amacıyla yaratıldılar: Bu, yalnızca dünyanın birkaç yerinde yapıldı. Altaylar da bu yerlerden biri. Buraya olan yolculuğun bir rastlantılar zincirinin sonucu değildi. Attığın her adımın bir anıyı uyandırma amacı vardı. Ve sen halen bu yolda yürümeye devam ediyorsun.

"Altay'da bulunan mezarın, yalnızca gelmesi beklenen dönüşüm son derece görünür bir hal aldığında açılması hedefleniyordu. Bu mezarın açılmış olması değişimlerin doğal bir şekilde hızlanacağını işaret ediyor. Gittikçe daha fazla sayıda insan yeni bir varoluş biçiminin İhtiyacını duymaya başlayacak. Birçok yeni okul ve öğretmen doğacak ama hepsi de aynı yönü işaret edecekler.

"Kendi kişisel gelişimini hızlandırmak için doğru yolu izlemelisin. Bu yolun yönlendirici işaretlerinden bazıları senin dünyandaki dinlere ve manevi değerlerin içine karışmış durumda ama bu her zaman kişilerin davranışlarını denetim altına almaya yönelik basit toplumsal isteklere hizmet edecek şekilde biçimlendi. Şimdi ise bunları dinlerin içinden süzüp sade bir biçime sokman gerekiyor. Bu kuralları çok iyi öğrenmelisin, böylece değişimi arayan diğer insanlara da öğretebilirsin." Gözümün ucuyla, oturduğumuz bankın arkasındaki ağacın parlak yeşil yapraklarının yavaş yavaş dalgalandığını görüyorum. Kuşlar öylesine uyum içinde şakıyorlar ki, algılarımın ne kadar keskinleşmiş olduğunu düşünmeden edemiyorum. "Şimdi sana İlk Kuralı açıklayacağım. Bu son derece önemli bir kural; o nedenle bunu hiç unutmamalısın, ilk Kural, yaşamında yaptığın her seçim, en küçük seçimden en büyük seçimine kadar, mantıklı sorgulamayla denenmeli. Karşı karşıya kaldığın her seçimde aldığın kararın, gerekli olan beş niteliği tatmin edip etmeyeceğini sormalısın. Eğer bunlardan bir tanesi eksik kalıyorsa o zaman başka bir karara yönlenmelisin. Bu şekilde daima doğru yolu bulacaksın. Bu beş nitelik; doğruluk, güzellik, sağlık, mutluluk ve aydınlıktır.

"Kararlarını bu şekilde aldığında daima kararının doğru olduğuna emin olabilirsin. Bu sayede öz benliğin sana dokunur ve kendin İçin görünebilir bir irade gücü geliştirirsin. Bu, ilk

derstir. Bunu yaşa; böylece yaşamının ne kadar hızlı bir şekilde değiştiğini göreceksin. Ardından, hazır olduğunda, ikinci Kural da sana söylenecek. Şimdilik, artık geri dönmelisin." Geri dönmeden önce ona bir şey daha, benim İçin son derece önemli olanbirsoruyu soruyorum.

"Bana Umay hakkında neler söyleyebilirsin? Bana ölüm ve ölümsüzlük arasındaki seçimden bahsetmişti. Bu konuda birşeyler daha sormak için onu yeniden görmek istiyorum."

"Umay'ın geçmişi, gerçekliğin şaman çizgisi üzerindeydi ama aynı zamanda da Belovodya'nın bir parçasıydı. Şamanlar daima insan boyutları arasındaki haberciler olmuşlardır. Onlar eyleminsanıdırlar. Hepsi de yapmakla oldukları şeyi tümüyle anlamazlar ama Umay, yaptığı şeyi daima tümüyle anlamıştır. Duygusal zihnin üzerinde çalışarak sana büyük yardımlarda bulundu. Bu nedenle onunla aranda böylesine güçlü bir bağ hissediyorsun. Sana ölümsüzlükten bahsetti çünkü bu evrimin İkinci Kuralı ile ilgili. Ölüm senin uygarlığının tipik özelliklerinden biri ve bu da diğer birçok şey gibi değişecek. Umay, Birinci Kuralı uygulamayı Öğrendiktensonrahazır olduğunda sana bu dersi öğretecek.

**Onun hakkında endişelenme. Sana onun öldüğünü söyleyen kişi seni aldatmaya çalışıyordu. O, ölemez. Çünkü O, Belovodya'nınbir parçası ama ölüm Belovodya'nın parçası değil. "Eğer gerçekten istiyorsan onu şu an görebilirsin. Ama ona olan bağlılığın nedeniyle sana bir şeyler öğretebilmek için alışkın olduğundan daha farklı görünebilir. Bu da onunla ilgili duygularına zarar verebilir. Umay'a duyduğun bağlılıktan kopmaya hazır mısın?"*

Ona olan derin ve güçlü bağımı yitirmeye hazır olmadığımı hissediyorum, bu nedenle, "Hayır. Sanırım henüz bunahazırdeğilim" diye yanıt veriyorum.

"İçinde bulunduğun durumu açık bir şekilde görebilmençokiyi.Artık buradan ayrılma zamanın geldi."

Elini alnıma dayıyor. Güçlü, ılık bir enerjinin bana dokunduğunu hissediyorum. Işık parlamalarından ürküp birkaç sani-

yeliğine gözlerimi açıyorum. Farklı bir mekândayım ama tamolarak nerede olduğumu anımsayamıyorum. Başka bir erkek eli kolumu yakalayıp nazikçe tüpten dışarı çıkmama yardımcı oluyor.

Biraz daha kendime geldiğimde Dimitriyev' in ve iki yardımcısının çevremde son derece dikkatli ve yorgun bir şekilde durduklarını gürdüm. Dimitriyev uzanıp, elimde duran bir not defterini aldı. Not defterinin kendi el yazımla doldurulmuş olduğunu fark ettim.

'"Buna bakabilir miyim, Olga?"

"O nedir?"

"Yolculuk notların. Yolculuğuna başladıktan sonra sana bir defter ve kalem verdik. Büyük olasılıkla bunun farkında olmasanda yolculuğun boyunca her şeyi kaydediyordun."

Defteri ona verip koridorun sonundaki banyoya doğru ilerledim. Aynada yüzüme baktığımda korktum. Alnının ortasından burnuma kadar koyu kırmızı bir üçgen uzanıyordu.

İçgüdüsel olarak bu üçgene dokunduğumda ılık olduğunu hissettim, Bu benim doğum lekemdi. Doktorlar anneme bunun bir damar oluşumu olduğunu söylemişlerdi. Neyse ki bir yaşımda kaybolmuştu ve yalnızca büyük bir gerilim ya da üzüntü altında olduğumda beliren ve belli belirsiz seçilen hafif pembe bir ize dönüşmüştü. Bu iz o kadar belli belirsizdi ki kimse fark etmezdi. Şimdiyse, tıpkı annemin tanımladığı gibi, doğumumda olduğu kadar koyuydu.

Kendimi halen aklı karışmış hissederek musluğu açıp, soğuk suyla yüzümü yıkadım. Klor kokusundan daima nefret ederdim ama şu an suyun içindeki hafif klor kokusu bedenime tümüyle dönmeme yardımcı oluyordu. Nükleer Fizik Enstitüsü'nün küçük banyosunda ayakta durmakta olduğum düşüncesi üzerinde yoğunlaştım. Kısa bir süre sonra evime giden bir otobüse binecek ve umarını derin, rüyasız, rahat bir uyku uyuyacaktım.

Laboratuvara geri döndüğümde alnımdaki üçgen neredeyse kaybolmuştu. Hiç kimse bundan bahsetmedi. Aslında, içeri girdiğimi bile zar zor fark ettiler. Üzerinde Altaylar'ın haritası açılmış olan bir masanın çevresinde oturuyorlardı. Altay'ın güneyindeki bir bölgeyi işaretlemişlerdi, Bu bölgenin, içinde rahibe mumyasının olduğu mezarın bulunduğu yer olduğunu anladım. Bu konuda birbirleriyle konuşuyorlardı.

"Bak, burası Beluka'nın yakınında. Burada buldukları mumya hakkında herhangi bir şey yayımladılar mı?"

"Aslında hayır. Birkaç küçük gazete haberi haricinde bir şey yayımlanmadı. Ama sanırım National Geographic dergisinden bir ekip kamp alanını ziyaret edip burada kazı yapan insanlarla görüştüler. Belki de bu konuda yakında bir şeyler yayımlarlar."

Bu sözlerim üzerine hep birlikte dönüp bana baktılar. Dimitriyev not defterini bana geri uzattı. "Bu inanılmaz bir şeydi, Olga, Böyle bir şeyin olmasını bekliyordum. Bugün yaşadıkların, bazı şeyleri yeni bir yolla biraraya getirmeme yardımcı oldu. Gerçekliğin fiziği hakkındaki araştırmalarım sonucunda, zamanın ve maddenin son derece önemli bir şeyin kıyısında bulunduğunu hissediyordum; bir değişimler zamanının. Bu konudaki bilgilerim matematikten ve enerji akışlarını incelememden kaynaklanıyordu. Ancak bu olaya hiçbir zaman insan psikolojisi ve farkındalığı açısından yaklaşmamışım. Bana yeni bir pencere açtın.

"Ayrıca Altaylar'daki mezarla ilgili notların da son derece ilginçti. Bildiğin gibi, bu mezarın açılışının çevresinde dolaşan birçok gizem var. Bu bölgedeki yerli insanların birçoğu bu mezarın açılmasına karşıydı ve eğer açılırsa büyük karışıklıkların yaşanacağını söylüyorlardı. Yıllar önce, üzerinde benzeri dövmeler bulunan ve aynı çağda yaşadığı anlaşılan bir erkek mezarı açıldığında da benzeri şeyler olmuştu. Kadının da erkeğin de bilinmeyen bir dine ait Moğol din adamları olmaları gerçeği burada bulunmalarını oldukça akıl karıştırıcı bir hale getirmişti çünkü Altay bölgesinde bulunan diğer insan cesetleri Pazırık kültürüne ait Hint-Avrupa soyundan gelme insanlardı.

"Bu nedenle, notlarında da kaydettiğin gibi, bu mezarların açılması çok önemli bir şeyin başlangıcı olabilir. Bakalım bundan sonra neler olacak. Çok yorgun görünüyorsun. Eve gidip dinlenmelisin. Seni arabamla götürmemi ister misin?"

Bu teklif çok cazip gelmesine karşın reddettim. Gerçekten de çok yorgundum ama bundan da önemlisi, yalnız kalıp düşünmek istiyordum. Gün boyunca yaşadıklarım kaldıramayacağım kadar fazla gibiydi. Emin olduğum tek konu buraya gelmekle doğru şeyi yaptığımdı. Bunun, buraya son gelişim olmadığım hissediyordum çünkü artık geriye dönme konusunda hiçbir isteğim ya da birdenbire yaşamımı kavrayıp onu genişleten ve ne olduğunu anlamamın bile yıllar hatta on yıllar alacağını bildiğim yeni yaşam yolumu reddetmek ile ilgili hiçbir düşüncem yoktu.

16

Dimitriyev'in aynası içindeki yolculuğumu düşünmeyi sürdürürken otobüs hızla Novosibirsk'e vardı. Yaşadığım şeylerin tümünü tam olarak anlayamıyordum ama fark ettiğim çok önemli bir şey vardı: Şamanlar, Belovodya' ya giden bilgi kapısının anahtarlarından bir tanesine sahip olmalarına karşın bilginin kendisi evrenseldi ve pek çok farklı yoldan elde edilebiliyordu. Bu, beni son derece heyecanlandırıyordu ve rüyamı gerçekleştirmeye bir adım daha yaklaştığımı biliyordum.

Otobüs sonunda kente vardığında saat bir hayli geç olmuştu. Issız ve karanlık sokaklardan hızlı adımlarla yürüyüp oturduğum apartmana ulaştım. Yaşadığım olayın üzerinden bir hayli zaman geçmesine karşın içim halen garip bir heyecanla doluydu. Uyumam olanaksızdı bu nedenle kendime ekmek, peynir ve çaydan oluşan basit bir yemek hazırladım. Yemeğimi yedikten sonra masama oturup, zümrüt yeşili bir ışığı olan küçük masa lambamı yaktım ve laboratuvarda yazdığım notları okumaya başladım.

Üzeri aceleyle karalanmış el yazımla dolu olan birkaç kırışık sayfayı bir kez daha okudum. Masamın üzerinde duran sayfalar büyülenmeme neden oluyordu. Yazı, kendi el yazımdı ama bunları yazdığımı hiç anımsamıyordum. Bu sayfalar, yakın bir zamana kadar üzerime çöken büyük bir gizemin fiziksel görünümüydü. Altaylar ve Umay ile ilgili anılar zihnime üşüştü. Atina'nın Nikolay ile ilgili olarak benimle yap

tığı ilk telefon görüşmesinden o ana kadar yaşadıklarımın tümü benim için sanki bütün bunlar daha dün olmuş gibi tazeydi. Elime kalemi alıp her şeyi yazmaya başladım.

Kelimeler, sanki derin bir trans içindeymişim gibi, saatler boyunca, neredeyse durmaksızın kağıda aktı. Ancak havanın aydınlanmaya başladığını fark ettiğimde yazmayı bırakabildim. Güneşliklerin halen açık olduğunu tümüyle unutmuştum. Masamın arkasındaki pencereyi yalnızca tül perde örtüyordu. Sonunda güneşlikleri çekip yatmaya gittim.

Ertesi gün, ondan sonraki gün ve daha sonraki günler boyunca Altay'da yaşadığım deneyimleri yazmak, yoğun günlük işlerimin en Önemli ve en zevkli bölümünü oluşturdu. Bu aynı zamanda seyahatimi tümüyle farklı bir gözle görmemi sağladı. İlk başlarda yalnızca yaşadığım garip deneyimlerin anahtarını kaydetme ihtiyacı duyuyordum ancak zaman geçtikçe yavaş yavaş, buraya yaptığım gezi boyunca ve ondan sonraki günlerde hissettiğim hayal kırıklığının, akıl karışıklığının ve gerilimin her şeyi yüzeysel olarak görmeye çalışma inadımdan kaynaklandığını fark ettim.

Umay ile olan İlk doğrudan deneyimim, beni Ruh Gölünü keşfetmeye yönlendirdiğinde yolculuğumun gerçek başlangıç noktası olmuştu. Kutsal ve ihtiyaç duyulan, içsel ve dışsal görevler arasındaki dengeyi kurma sanatını tümüyle öğrenememiş olduğumu fark ettim. Deneyimlerimi, altlarında yatan anlamlarla birlikte içsel benliğime açıklamaya çalıştıkça yolculuğumun gizli düzeyleri daha da belirgin bir hal almaya başlamıştı. Umay'ın yaptığı her şey, benim için bu içsel alandaki farklı bir boyutu keşfetmeme yardımcı olacak başka bir ders olmuştu.

Umay beni, tıpkı söz verdiği gibi, son derece İyi ve düzenli bir şekilde eğitmişti. Yaşadıklarımı kaydettiğim her yeni sayfa bunu benim için biraz daha aydınlatmıştı. Bütün bunları dıştan görmeyi bırakıp bakışlarımı içime yönlendirdiğimde İlk öğretisinden uzanan birçok telciğin bunu izleyen deneyimlerimle mantıklı bir örgüde birleşmiş olduğunu anladım. Şamanik yolculuklarım İle ilgili bazen ürkütücü bazen de zevkli sembollerin ve imgelerin ardında yatan derin bilgiyi ve güçlü bilgeliği görebilmeye başladım.

Ruh Gölü kavramını anladım ve bu düzeydeki insanların çoğunun maddi dünya ile ilgili akıl karışıklıkları tarafından saldırıya uğradıklarını ve tüketildiklerini gördüm. Yalnızca kendi gerçekliğimizi değil aynı zamanda da bu gerçekliğin içindeki benliğimizi yaratma sorumluluğuna ve yeteneğine sahip olduğumuzu kabul etmenin önemini kavradım. Kişiliğimizi biçimlediğimiz içsel söyleşi sürecim anladım. İlk Kuralın, herhangi bir durum içindeki değiştirilmiş konumu, kişinin çevresinin etkilerinden bağımsız ve yalnızca içsel gözlemcinin saf özünü yansıtan konumu yaratmakta ne kadar güçlü bir araç olduğunu gördüm.

Bu kavramlardan her biri, psikiyatrik çalışmalarımın etkileyici birer parçasına dönüştüler. Bu kavramların, insan ruhunun yapısı ile ilgili en yeni kuramların bazılarıyla ne kadar uyum içinde olduğunu, hatta bu yeni kuramları geliştirebileceğini anladım. Bütün bu düşüncelerin içinde benim İçin en ilginç olanı, yazılarımda ontolojik benlik ya da öz benlik olarak adlandırdığım ve büyük, seçim yapma sanatı ile doğrudan İlişki içinde olan bir başka benliğin varlığıydı. Bu kavramın, insan doğasım, evrimini ve amacını çevreleyen ilginç sorular konusunda yeni bir anlayışın kazanılmasına yönelik birçok olasılık taşıdığım hissediyordum.

Yazılarım, bir deneyimimden diğerine doğru adım adım ilerledi ve sonunda Dimitriyev ile yaptığımız çatışmaya geldim. Henüz bunu tümüyle kavrayamamış olsam da bu adımın, geri kalan her şeyin mutlak anahtarına sahip olduğunu hissediyordum. Halen bu gizemli ülkenin, Belovodya'nın gerçek bir mekân mı yoksa yalnızca zihinlerimizdeki gizli boyutlarda mı varolduğunu merak ediyordum. Ayrıca Altaylardaki arkeolojik mezar keşifleri ile zaman spiralleri ve insanın farklı evrimsel yolları arasındaki bağlantıyı da zihinsel açıdan çözemiyordum. Ve "Burada bulunan ve görünüşe göre ölü olan insanların aslında yaşayan niyetleri var" cümlesi ne anlama geliyordu?

Bütün bu sorular, ek bilgiler olmadan yanıtsız kalıyordu; bu nedenle yazdıklarım bu noktada geçici olarak sona eriyordu. Umay'a karşı bir minnet duygusuyla defterimi kitaplığın bir rafına koydum. Ama halen beni bu deftere bağlayan bir gücün varlığını hissediyordum. Bu güç

bana son derece açık bir şekilde, yazacaklarımın henüz bitmediğim, belki de sadece başlangıç olduğunu söylüyordu.

Birkaç gece sonra ilginç bir rüya gördüm.

Küçük bir odaya girdiğimi görüyorum. Odanın odasında koyu, cilalanmış ahşap bir masa ve kapının yanında yarını daire şeklinde sıralanmış kitap rafları duruyor. Çevreme bakıp nerede olduğumu anlamaya çalışıyorum. Odaya ince, uzun boylu bir kadın giriyor ve *hiçbir şey söylemeden gülümsüyor. İnsan derisine benzemeyen ve üzerinde garip sarı ¡ekeler bulunan siyah bir derisi, çekici hatlarıolan köşeli bir yüzü var. Kalın, düz, siyah saçları, bedeninin zarafetini vurgulayan garip bir tarzda toplanmış. Gizemli bir gülümsemeyle bana yaklaşıyor.*

Konuştuğu ditin bana tümüyle yabancı olduğunu biliyorum ama kelimeleri kullanmadan, düşüncelerimizin gücüylebirbirimizleiletişim kurma yeteneğine sahibiz.

*Zihnim soruları biçimliyor. *Buraya niçin geldim? Sen kimsin?"*

Yanıtı aynı anda zihnimde biçimleniyor. "Önemlibirameliyatgeçirmek için buradasın. Ben, bu işlemi kolaylaştırmak için burada bulunuyorum,"

Ameliyat kelimesi, kendimi rahatsız hissetmeme neden oluyor. Gözümün önünde, unuttuğum bir çocukluk anım canlanıyor. Tavanında büyük bir pencere olan devasa büyüklüktebeyazbirodayı anımsıyorum; arkadaşlarım olan hemşireleri ürkütücü yaratıklara dönüştüren ameliyat maskelerinin ardından gelen boğuk sesleri duyuyorum. Eterin, elbiselerime sinmiş olan uyutucukokusugünlerce kötü bir anımsatıcı olarak üzerimde kalmıştı. Nihayet,anneminsureti, bir hastanın yüzünü ameliyat ettiğini ya da daha kesin söylemek gerekirse, elindeki aletlerle hastanın yüzü olduğunuvarsaydığımama benim için içeriden bir yerlerden fışkıran kızıl kan ile kaplı birbölge üzerinde bir tür büyücülük yapıyordu.

Dokuz yaşlarımdayken annem beni, doktor olarak çatıştığıhastaneye götürürdü. O gün bir tür yüz ameliyatı yapmıştı ve hepsi de arkadaşlarım olan hemşireler, üzerime bir ameliyat elbisesi giyip gizlice ameliyathaneye girmeme izin vermişlerdi. Hemşirelerin arkasına saklanarak bütün ameliyatı başından sonuna izlemiştim... "Korkma." Kadının düşüncesi zihnimi dolduruyor. "Bu daha farklıbir ameliyat."

Herhangi bir rüyada olduğu gibi bunda da yaşadığım deneyiminfarklı parçaları kendilerine özgü bir rüya mantığında gelişiyor. Bunedenle kendimi, herhangi bir geçiş yaşamadan, kadın ve erkeklerle çevrelenmiş bir masanın üzerinde yatar buluncaşaşırmıyorum.Hepsi de, tıpkı şu anda arkamda durmakta olan ilk kadın gibi siyahderilive düzenli yüz hatlarına sahipler. Kadın, diğerlerine kendi dillerindebir şeyler söylüyor. Ardından ince, uzun siyah parmaklarının alnıma dokunduğunu hissediyor ve gevşiyorum.

Tüm bedenimi, sanki kolayca biçim verilebilecek plastiktenyapılma bir maddeymiş gibi hissediyorum. Kadının parmakları,zamanzaman derime dokunarak, gözlerimin karşısında hızla dansediyor,içimdebir enerji yaratılmaya başlıyor. Bedenim, sanki bir tür topa dönüşüyormuşum gibi dönüyor. Hareket hızlandıkça hızlanıyor ve mutlak bir odak noktasına doğru spiraller üzerek salınıyorum. Ardından hareket duruyor. Bedenimi oluşturan milyarlarca hücre kendilerini yeniden düzenleyip biraraya gelerek benimle ilgili tüm bilgileri içeren bir tek büyük dairesel hücre oluşturuyor.

Belli belirsiz, çevremdeki insanların bana bir şeyler yaptığını fark ediyorum. Yaptıkları şeye direnmiyorum çünkü varlığımın derinliklerindeki bir şeyi sağalttıklarını biliyorum. Bu birsüredevam ediyor ve ardından kendimi sert bir zeminin üzerindeyatarbuluyorum. Çevrem tümüyle karanlık. Halen rüya gördüğümü ve bu rüyanın mantığının devam etmekte olduğunu biliyorum; bu nedenleyanımda birinin alçak sesle güldüğünü duyduğumda şaşırmıyorum.

"Kimsiniz?" Sesim bir şekilde, bulunduğum mekânın aydınlığını etkiliyor ve sorumu sorarken ortalık daha da aydınlanıyor.

Bir kadın, elinde bir pipoyla odanın köşelerinden bir tanesinin yakınlarında bağdaş kurmuş oturuyor. Bu Umay'i elinde, Altay daiçtiği piposu var. Piposunu içiyor olmasına karşın tütün kokusualmıyorum. Bir nedenle bu durum beni Umay'ın varlığından daha çok şaşırtıyor. Beni selamlamak yerine bir soru soruyor. 'Altay'a, benigörmeyeniçin geldiğini hatırlıyor musun?"

"Korkarım ki hayır."

Yumuşak ama ısrarcı bir sesle, "Hatırlamaya çalış" diyor, ilk başta yalnızca seyahatimin yüzeysel amacını hatırlıyorum. "SanırımAnna kendisine eşlik etmemi istemişti" diye yanıt veriyorum. Ardındandaha fazla şey hatırlıyorum. "Ve evet! Aynı zamanda senden bazı şifa yöntemlerini öğrenmek istemiştim.''

Konuşmamıza devam ederken, Umay yumuşak bir sesle gülmeyi sürdürüyor ve bir yandan da bedenini bir taraftan diğer tarata hafif hafif, ritmik bir şekilde sallıyor. Bu şekilde, istediğiançözünüphavaya karışabileceğine dair açık bir izlenime kapılıyorum.

"Lütfen gitmeyip biraz daha benimle kalır mısın?" Onun gitmesini istemiyorum ve bu nedenle de kalmasını sağlamaya çalışıyorum.

Umay, soruyla karşılık veriyor. "Peki ya sen?" Çekik Moğol gözlerini neredeyse kapanıncaya dek kısıyor ve piposundan çektiği yoğunbir duman bulutunu bana doğru üflüyor.

"Sanırım kalabilirim. '

"Öyleyse ben de kalabilirim."

İçimi dolduran bir rahatlamayla gülümsüyorum ama aynızamandada bana bir şeyler öğreteceği umuduyla elimden geldiğinceağırbaşlıbir tavır takınmaya çalışıyorum.

Umay, sanki gülünç bir şey görmüş gibi yüksek sesle kıkırdıyor. Ardından sanki bir şey anımsamış gibi yeniden ciddileşiyor ve acelesi varmış gibi hızlı hızlı konuşmaya başlıyor. Tamam. Altay'a şifacılığı öğrenmeye geldiğini söylüyorsun. Bu, kesinlikle doğru. Şifa vermek senin kaderin.

"Her şeyin, Ruhsal Gölündeki boşlukta yaşadığın deneyimle başladığını düşünüyorsun. Ancak her şey bundan ibaret değil. Bu boşluğun öğretisi aslında ikinci adım. Senin gerçek başlangıcın, tahtanın üzerindeki batıkları yüzdürmene izin verdiğimde başladı. Bu, şifa gücünü ilk kez deneyimlemene olanak tanıdı. Ama bu ilk kiderdi, ardından gelen diğer derslerle çok iyi bir şekilde birleştirebildiğini kabul etmeliyim. "Şimdi zihninde olan ama henüz sormadığın bir soruyu yanıtlamak istiyorum. Bunu yapma nedenim, bunun sana bir şifacı olarak yapacağın çatışmalarda yardımcı olacağını düşünmem. Sorunun yanıtı şu:

"Zihinsel hastalıkların yalnızca iki nedeni var ve bunlar tümüyle birbirlerinin zıttı, insanların delirmelerinin bir nedeni, ruhlarını ya da ruhlarının bir kısmını yitirmeleridir. Bu, genellikle ruhları kendilerinden çalındığı için olur ama bazen bilinçsizce, belki de bir şey ile değiş tokuş etmek için kendileri bile ruhlarını vermeye karar verebilirler, insanların delirmelerinin ikinci nedeni ise yabancı bir güç tarafından baskı altına alınmaları ya da ele geçirilmeleridir.

"Yalnızca iki neden var; başka hiçbir neden yok. Basit görünüyor ama hastalığın nedeninin hangisi olduğunu doğru bir şekilde belirlemeyi ve ardından da tedavi etmeyi öğrenmen zaman alacak. Eğer hastalığın kaynağını yanlış teşhis edersen o zaman iyileştirme çabaların hastalığı besleyip onu daha da kötüleştirmekten başka bir işe yaramaz. İyi bir şifacı olmak için daha fazla şey öğrenmeye hazırlıklı olmalısın. "Sana daha en başından Ruh Gölü boşluğu ile ilgili ders verilmesinin nedeni buydu. Şifa gücü bu boşluktan gelir. Bu, her birimizin içindeki şifacının yuvasıdır. Aynı zamanda, bu boşluk seni Belovodya'yı ulaştıracak olan yol. İçsel yaşam

nehrini daha fazla keşfettikçe Belovodya'yı daha fazlayaklaşacaksın. Buraya ulaşmaya çalıştığını söylerken yanılmıyorum, değil mi?"

"Yanılmıyorsun" diye yanıt veriyorum. Önemli bir bilgiparçasınıdaha öğrenmek üzere olduğumu sezinlediğim için birkezdahabedenimde aynı heyecan dalgasını hissediyorum. Kendimi, bu bilgiyi tüm duyularımla yakalamaya hazır bir avcı gibi hissediyorum.

'Belovodya'nın gerçek bir ülke olup olmadığını merak ediyorsun.Bir süre sonra bu konu hakkında daha fazla bilgi edineceksinamaşuan asıl mesele burasının gerçek olup olmaması değil. Unutulmaması gereken önemli nokta, kendi iç benliğini keşfetmedikçehiçkimsenin Belovodya'yı ne bu dünyada ne de başka bir dünyada bulamayacağıdır. Belovodya' ya giden tek yol kendi içsel boşluğumuzdan, içsel bilgimizi arttırmaktan geçer.

"Bunu söylerken, birçok insanın kendilerini beslemektenhoşlandığı boş kurumsallaştırmalardan bahsetmiyorum. Bu, Ruh Gölünün boşluğundan tümüyle ayrı bir şeydir. Ben, ciddi, pratikçalışmalardan bahsediyorum. Senin için bu, sağaltım çalışmaları olacak.

"Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinle çünkü bunlar çok önemli.Herinsan, kendi Ruh Gölü mekânında ikamet eden özel bir varlığa sahiptir.Bu varlıklar, içteki bu boşlukta, Belovodya'nın girişinde bulunurlar.Ben bu varlığı Ruhsal İkiz olarak adlandırıyorum ama ona Ruhsal Yardımcı, Gölge Nöbetçi. Ruhsa! Rehber ya da içsel Koruyucu da diyebiliriz. Bu varlıkların pek çok farklı türü vardır.

"İlk olarak, bunlar insanın doğumu ile birlikte kendine verilenmutlak amacı ile yakından bağlantılıdırlar. Aynı zamanda saf gözlemcilerdirler; dış dünyada ayrı ve onun etkilerine karşı dayanıksızdırlar. Yaptığımız her şeyi izleyip sessizcedeğerlendirirler. Doğumla birlikte sahip olduğumuz varlığımızın, temel özümüzün koruyucularıdırlar. Uygun şartlar altında ve doğru bir şekilde çağırılırlarsa Bizleri gerçek amacımıza doğru yönlendireneylemleri belirlememizde son de

rece önemli yardımcılar olabilirler. Ve sonunda da Bizleri Belovodya' ya ulaştıracak rehberlerimiz olabilirler.

"Bu Ruhsal ikizlerin yedi farklı türü vardır. Yalnızca yedi tane, daha fazla değil... İnsanlar için varolan yedi farklı Ruhsal ikiz türüşunlardır: Şifacı, Büyücü, Öğretmen, Mesih, Koruyucu, Savaşçı ve Eylemci. Bu sonuncusunun katliam yapan bir insan değil olayların olmasını sağlayan insan olduğunu anlamalısın.

"En önemli görevlerimizden bir tanesi Ruhsal ikizimizi tanımak ve ardından da kendimizi onunla tümüyle bütünleştirmektir Buşekilde, varlığımızın mutlak amacıyla birliğe varırız. Sonunda, yaşamlarımız içsel gözlemcimizin saf ışığıyla aydınlandığında, yaptığımız herşey daha kolay bir hal alır. Kişi yalnızca kendi Ruhsal ikizinin doğasını keşfederek ve ardından da onunla tümüyle ilişkiye geçerek Belovodya' ya ulaşan kapıyı bulup açabilir.

"Senin kaderin Olga, bir Şifacı olmak. Geçirdiğin ameliyatilkadımdı çünkü kendini sağaltmadıkça diğer insanlara şifa dağıtmakta asla başarılı olamazsın. Bu, senin için bir başlangıçtı,"

"Buna çok minnettarım. Aynı zamanda bana verdiğin buyenibilgiiçin sana da minnettarım Umay."

Umay sözümü kesiyor.

"Bu önemli değil, Olga. Bir şekilde, artık meslektaşız, öyle değilmi? Senin de tahmin edebileceğin gibi ben en kötü şifacı değilim."

Gülüyor ve halen bağdaş kurmuş halde otururken bedenini yeniden iki yana sallamaya başlıyor. Ancak bu kez salınımları dahagüçlüve kaybolmak üzere olduğunu biliyorum. Umay, kaybolmaya başladı bile; ancak tümüyle kaybolmadan önce söylediği son sözleri duyuyorum: "Ayrılmadan önce sana son bir armağan vermek istiyorum: Artık Ruhsal ikizin olan Şifacı ile doğrudan bağlantıya geçmeye hazırsın. Şifa verme konusunda yardıma ihtiyacın olduğunda Şifacını çağır ve senin için yapılması gerekeniyapmasını iste. Bu

durumda eğer eylemlerin sana garip hatta aptalca gelsebileşaşırma. Yarın bunu dene ve neler olduğunu gör."

Bu sözlerin ardından, bir saniye önce Umay'ın oturduğu köşede küçük bir tütün dumanından başka bir şey kalmadı. Karanlık odamda gözlerimi açıp tümüyle ayılmaya çalışırken tütün dumanı halen hafızamdaydı. Umay'ın İçsel Şifacım hakkında söylediği son sözler aklıma takılmıştı: "Yarın bunu dene ve neler olduğunu gör."

Birkaç gündür kadınlar koğuşunu ziyaret etmemiştim bu nedenle ertesi sabah çalışmaya buradan başlamaya karar verdim. Burada, koğuştan sorumlu doktor George ile aynı muayenehaneyi paylaşıyordum. Muayenehaneye girdiğimde masasında oturuyordu ve yüzündeki sevimli gülümseme nedeniyle bana tatsız bir sürpriz yapacağından kuşkulandım.

Kuşkularımı daha da güçlendirir bir şekilde, "Harika görünüyorsun, Olga! Çalışma gücüyle dolu ve canlısın!" diye haykırdı,

"Teşekkür ederim. Tamam. Ne istiyorsun?"

"Özel bir şey değil. Yalnızca sana vermek istediğim bir hasta var. Bundan çok hoşlanacağını sanıyorum çünkü bu hasta sayesinde mesleğin konusunda yeni bir şeyler Öğrenebilirsin. Çok ilginç bir hasta. Aslında onu sana vermekle büyük bir fedakârlıkta bulunmuş oluyorum ama benim görüşüme göre genç doktorlara, zorlu mesleğimiz hakkında yeni bir şeyler öğrenmelerini sağlayacak her tür fırsatı tanımalıyız. Lütfen, itiraz etme. Hasta senin. Bu arada; hastamız bir Epikriz." Elime hasta ile ilgili dosyayı tutuşturdu. Dosyayı, tatsız bir şeyin beklentisiyle isteksizce aldım. Şüphelerim doğru çıkmıştı.

Hasta Lubov Smeçova, hastanemize ilk olarak bir ay önce geldi. Şu anki teşhis, ilerlemekte olan türde bir *sch. şizokarn;* depresif, paranoidsendrom.

Sch., şizokarn, bu kadının şizofreninin özellikle hızlı ve zarar verici bir şekilde ilerleyen bir türüne sahip olduğunu ifade ediyordu.

Eski tıbbi geçmişi: Hasta, uzun süreli ve şiddeti gittikçe artan bir depresyondan kaynaklanan, paranoid belirtiler göstermektedir. Garip ve uygunsuz toplumsal davranışlar sergilediği için hastaneye yatırılmıştır. Koğuştaki ilk haftasında, kısa süreli bir şiddetli psikomotor heyecanı sergiledi. Güdüsel olarak engellenmemiş durumda, yasaklara ve denetimlere aldırmıyor, tıpkı bir köpek gibi havlıyor, kendini tümüyle kapamış durumda ve bilinci yerinde değil. Psikomotor heyecanı yüksek dozda nöroleptik ilaç kullanılarak azaltıldı. Psikomotor heyecanının bir sonucu olarak hafıza kaybı görülmektedir.
Şu an negatif belirtiler denetim altına alınmış durumdadır. Hasta, sabit duygusal ve iradi donukluk sergilemektedir. Yatağında yatmakta, çevresini, ailesini, mesleğini ya da geleceğini algılayamamaktadır. Hastalığın süresi: Belirsiz. Tavsiye: İkinci grup zihinsel yetersizlikle ilgili acil uygulama.

Çoğu şizofreni hastası, ancak sekiz ya da on yıl sonra "ikinci grup yetersizlik" ile adlandırılır. Bu terim, hastanın iyileşme ya da kendi bakımını üstlenme şansının olmadığını ifade etmektedir. Lubov Smeçova'nın hastalığının bu derece büyük bir hızla ilerlemesi, onun şiddetim de ortaya koyuyordu.

Onu ikinci grup diye adlandırmak aynı zamanda doldurulması gereken sayısız form, meslektaşlarla birlikte yapılacak olan sayısız konsültasyon, uzmanlarla yapılacak olan toplantılar, bir sürü tavsiye yazısı ve en sonunda da bir komisyonun kararlan anlamına geliyordu.

"Hayır! Bu haksızlık! Bunu bana yapamazsın. Zaten elimde, erkekler koğuşundaki dört suçlu hasta ile ilgili olarak ay sonuna kadar mahkemeye sunmam gereken raporlar, yapılması gereken tanılar ve değerlendirmeler var. Sonuca ulaştırılamayacak yeni bir vaka üstlenmek istemiyorum. Hastanede yaşamaya başlamamı mı istiyorsun?"

Neredeyse avaz avaz bağırıyordum ama aynı zamanda da George'un fikrini değiştirmeyeceğini de biliyordum. Son derece sevimli yaşlı bir adamdı; bilgiliydi ve daima çevresindekilere yardımcı olurdu ama aynı zamanda da tüm hastane tarafından dokümanlarla, mahke-

meyle ya da karmaşık tanılarla ilgisi olmayan değiştirilemez kararlarıyla tanınırdı. Dahası George, kendi bölümünün başkam olarak istediği hastayı bana verme hakkına sahipti. Bu nedenle de gerçekte herhangi bir seçeneğim yoktu. Bu kadın, yani Lubov Smeçova gerçekten de benim hastam olacaktı.

George, elindeki evrakları alıp arkamdan kapıyı normalde rahatsızlığımı belli etmek için yapacağımdan daha şiddetli çarpıp çıkarken yüzünde şefkat dolu bir ifadeyle sessizce bana bakıyordu. Kapalı kapının ardından halen bana nazikçe gülümseyen babacan yüzünü görebiliyordum.

Her zaman olduğu gibi ona birkaç dakikadan daha uzun bir süre öfkeli kalamadığımı fark etlim. Hastaların değerlendirilmesi için kullandığımız çalışma odasına vardığımda yeniden sakinleşmiştim. Görevli hemşire Marina'ydı; ondan Luba'yı bana getirmesini İstedim.

Gelmesini beklerken dosyasının geri kalanını okudum. Hastanın durumu gerçekten de berbattı. Şizokarn tanısı konması tüm ruhunun, diğer şizofreni hastalarından belki de yüz kat daha büyük bir hızla tükendiği anlamına geliyordu. Hastalığının ilk dönemdeki psikolojik ve psikiyatrik gelişimini dikkatle inceledim ve ailesinin üyelerinden bazılarının da aynı tür rahatsızlığa yakalandıklarım öğrendim.

Hastalığıyla ilgili tanıların tümü doğru gibiydi. Kısa dönemde hastalığında küçücük bir iyileşme umudu bile yokmuş gibi görünüyordu; bu nedenle de büyük olasılıkla hükümetin bakımı altında "ikinci gruba" yerleştirilecekti. İlgilenmem gereken bir sürü hasta olmasına karşın onun durumu ile ilgili kararı ertelemem için duraklamamı gerektirecek hiçbir nedenim yoktu.

Hemşire hafifçe odanın kapısını çaldı. "Luba'yı getirdim doktor. İçeri girebilir mi?" diye sordu.

"Evet, lütfen onu içeri getir." diye yanıt verdim. Hemşirenin yeni hastamı büyük bir dikkatle odama yönlendirişini izledim. Luba'nın masamın karşısındaki koltuğa oturmasına yardımcı olurken hareketleri şefkat doluydu. "Tamam hayatım" dedi. "Bu hanım yeni doktorun. Belki kendini daha iyi hissetmene yardımcı olabilir."

Marina'nın bu sözleri içinde bulunulan duruma öylesine uymuyordu ki üzülmeme neden oldu. Kendi kendime, "Neden bahsediyor?" diye sordum. ''Niçin bu kadına böyle gerçek olmayan umutlar veriyor?" Luba'yı bir hasta olarak kabul etmemin getirdiği ilk anki rahatsızlığımı artık hissetmiyordum ancak o an bu rahatsızlığım hemşireye yöneldi, Psikiyatri alanında otuz yıldır çalışan bir insan olarak şizofreninin son aşamasında, geri döndürülemez aşamasındaki bir insana neler söyleneceğini bilmesi gerekirdi. "Kendini daha iyi hissetmesine yardımcı olmak, ha?" Tanrım!

Marina'yı dışarı gönderirken kızgın gözlerle baktım. "Teşekkür ederim, hepsi bu kadar. Bitirdiğimde Luba'yı alman için seni çağıracağım."

Marina, beni masamın karşısında tıpkı bir heykel gibi donmuş bir şekilde oturan kırk yaşındaki kadınla yalnız bırakarak sessizce dışarı çıktı. Kısa, kalın telli siyah saçları karmakarışıktı. Badem biçimli iri gözleri öylesine boş ve ifadesizdi ki, adeta yüzünde fark edileni iyotlardı. Ellerindeki hafif titreme, bedeninde, kendini dışa vurabilen tek hareketti. Herhangi bir dış destek olmadan yürümüyor, hareket etmiyor, hiçbir şey yapmıyordu.

"Merhaba Luba. Ben senin yeni doktorunum."

En küçük bir ilgi belirtisi dahi göstermiyordu.

"Pekala Luba, benimle konuşsan da konuşmuşun da sana içinde bulunduğun durumu açıklamam ve sana nasıl yardımcı olacağımızı anlatmam gerekiyor." Öylesine tepkisizdi ki adeta kendi kendime konuşuyor gibiydim.

"Tamam." Sesi en küçük bir kişilik ve ilgi belirtisinden yoksun mekânik bir şekilde çıkmıştı.

Yeniden geçmişinin kayıtlı olduğu dosyaya bakmaya başladım. İki genç oğlu ve kocası olan bir öğretmendi. Buraya kadar olağandışı hiçbir şey yoktu. Ancak bir şekilde, kayıtlarım incelerken zihnini istemsiz bir şekilde durmadan Marina'nın kullandığı uygunsuz ifadeye takılıyordu: "Belki kendini daha iyi hissetmene yardımcı olabilir."

Bu ifade, birdenbire Umay'ın son sözlerini anımsayıncaya dek zihnimde defalarca tekrarlandı: "Şifa verme konusunda yardıma ihtiyacın olduğunda Şifacını çağır ve senin için yapılması gerekeni yapmasını iste. Bu durumda eğer eylemlerin sana garip hatta aptalca gelse bile şaşırma. Yarın bunu dene ve neler olduğunu gör."

Bu iki ifade öylesine ilginç bir şekilde birleşti ki içimde dayanılmaz bir merak dalgası doğup beni zihnimin mantıklı yanma hiçbir anlam ifade etmeyen bir eyleme itti. Luba'nın benliğini kaplayan bir şey, belki de her yanı kaplayan toplam bir karanlık bana onun hastalığının yabancı bir varlık tarafından ele geçirilmiş olmaktan değil bir şekilde içsel ruhunu yitirmesinden kaynaklandığını söylüyordu. Onun için tek umut, ona kendi dışına ulaşma arzusu kazanmasını sağlayacak bir tür uyan vermekti. Bu sayede belki kaybettiği şeyi bulup onu yeniden elde edebilirdi. Bunu başarıp başaramayacağımı merak ettim.

Kendi kendime, "Bunu yapmanın herhangi bir tehlikesi yok" dedim. "Zaten tümüyle yitik durumda. Umay'ın dediklerini yap. Yalnızca bir dene. Bunu bir tür deneyim olarak değerlendir. Zaten yapabileceğim hiçbir şey onu içinde olduğundan daha kötü bir duruma sokamaz."

Luba, yüzünde aynı boş ifadeyle karşımda oturuyordu. Düşündüğüm şey konusunda ona bir açıklamada bulunma arzusu duymuyordum çünkü onun bilinçli zihnine ulaşamadığımı biliyordum. Kararımı verinceye kadar sessizce kayıtlan incelemeye devam ettim.

Kendimi biraz aptal gibi hissederek, zihnimden kelimeleri sessizce seslendirmeye cesaret edebildim: "İçimdeki Şifacının açığa çıkıp bu kadını iyileştirmesini istiyorum."

Kısa bir an için algımda garip bir yarık oluştu. Sanki yüzüm, normalde bulunduğu yerden yani başımdan aşağıya inip kalbime yerleşmiş gibi bir duyguya kapıldım. Birkaç saniyeliğine, sanki kalbimde bir çift göz oluşmuş da görme yeteneği kazanmış gibi dünyayı bedenimin merkezinden görmeye başladım. Buna göğsümden tıpkı bir şimşek gibi hızla yukarı yükselip ardından kayboluveren bir ısı ve heyecan dalgası eşlik etti. Bu dalga geçer geçmez alışıldık terapi sürecim işlemeye başladı.

Ayağa kalkıp masanın diğer tarafına ilerledim ve bir sandalye çekip Luba'nın tanı karşısına ona çok yakın olacak şekilde oturdum,

"Beni çok dikkatli bir şekilde dinlemeni istiyorum. Söylediklerime tepki gösterip göstermemen önemli değil çünkü bir parçanın beni dinleyeceğini ve sözlerimi gerçek olarak kabul edeceğini biliyorum. Hastalığını yaşamın ile ilgili çok önemli bir nedenle kendinin seçtiğini biliyorum, Luba, Kendini kurtarmak için böyle bir hastalık seçmenin nedeninin ne olduğunu bilmiyorum ama o zamanlar bunun cesurca bir karar olduğuna eminim. Bu hastalık sana tam zamanında geldiği ve senin için çok önemli bir şey yaptığı için ona minnettar olmana katılıyorum. Tamam mı?

"Şimdi, Luba, beni daha da dikkatli dinlemeni istiyorum."

Bu sözlerim bana gerçekten de çok acıklı geldi çünkü şu an'a kadar sözlerime hatta varlığıma herhangi bir tepki göstermemişti. Buna karşın devam ettim.

"Sana önemli bir konuyu vurgulamak istiyorum. Hastalığın bir zamanlar senin için yararlı bir şey olarak yaratılmış olmasına karşın onunla olan anlaşman geçiciydi. Senin sorunun onunla yapmış olduğun anlaşmanın geçici olduğunu unutmuş olman. Halen hastalığının senin için bir şeyler yapmasını bekliyorsun. Ama bu yanlış. Bu tümüyle yanlış çünkü ona duyduğun ihtiyaç artık bitti. Artık senin için hiçbir değeri yok ve artık sana yalnızca zarar veriyor."

Onunla konuşurken, sanki onun ailesinin bir üyesiymişim de kocasının ve çocuklarının kesinlikle hissetmiş oldukları kederi, korkuyu, sevgiyi, nefreti ve utancı ben de ifade ediyormuşum gibi konuşurken gittikçe duygusallaşıyor, neredeyse kontrolümü kaybettiğimi fark ediyordum.

"Bu kadar büyük bir bedel ödemek zorunda değilsin. Hastalığın seni ele geçirdi. O, seni, aileni ve tüm yaşamım yok edecek bir canavar. Sana ne olacağını biliyor musun? Hayır, bilmiyorsun. Sana ne olacağını söyleyeyim. Bundan eminim. Geleceğim daha şimdiden görebiliyorum ve sana da nasıl görebileceğim anlatacağım!" Neredeyse avaz avaz bağırıyordum ve bir elini sımsıkı tutuyordum.

"Yüzüme bak. Sana ne olacağım anlatacağım."

Dikkatini çekmek için elini güçlü bir şekilde salladım ama bana verdiği tek tepki içinde herhangi bir değişiklik olmayan küçücük bir bakıştı. Ardından yüzünü yana çevirip pencereden dışarı bakmaya başladı. Yine de konuşmamı sürdürdüm.

"Tıpkı Larisa Çemenko gibi olacaksın. Böyle devam ettiği taktirde başka bir şey olabilmen mümkün değil. Eğer onun gibi olmak istiyorsan, durma; yaptığın şeyi yapmaya devam et. Şu an senin İçin yapabileceğim tek şey seni bu konuda uyarmak."

Kadınlar koğuşundaki herkes Larisa Çemenko'yu tanırdı. Son yirmi yıldır burada yaşıyordu. Eski bir şarkıcı, eski bir general karısı, eski bir güzeldi; şimdi ise hem hastalara hem de hastane personeline aynı şekilde saldırgan davranan, küfreden, korku saçan bir insandı. Zihni tümüyle tahrip edilmiş durumdaydı. Kendi bakımını yapamıyor, hiçbir neden yokken isterik bir şekilde gülüyor, çevresindeki en psikotik hastaları bile sindiriyor, hastalığının şiddeti nedeniyle son derece tehlikeli olduğu için zamanının büyük bir kısmını yatağına bağlı geçiriyordu. Ellerindeki ve ayaklarındaki bağlar yalnızca yatak çarşaflarını, yatak lazımlığını değiştirmek ya da yemek yedirmek için çözülüyordu.

Luba, sözlerime hiçbir tepki göstermeden aynı şekilde tıpkı bir heykel gibi oturuyordu. Yenilgi hissederek ayağa kalktım ve Marina'nın beklemekte olduğu koridora yürüdüm.

"Lütfen onu odasına götür" deyip ardından kapının kenarında durdum ve Marina'nın son derece ilgili bir şekilde Luba'nın ayağa kalkmasına ve koridorda yürümesine yardımcı oluşunu izledim. Marina kapıyı ardından kapatıp beni odada yalnız bıraktı. Ellerimle bitkin bir halde yüzümü kapatıp uyguladığım yöntem ile ilgili hissettiğim tatminsizliği ve utancı açığa çıkarmamaya çalıştım. Ancak hissettiğim duygular gözardı edilip ortadan kaldırılamayacak kadar güçlüydü ve kısa bir süre sonra kendimi aptalca ve amatörce davranışım nedeniyle azarlamaya başladım.

İçsel Şifacımın açığa çıkmasını istediğimde ne elde edeceğimi ummuş olduğumu merak ettim. Şüphesiz ki şu yaşamış olduğum şeyin

olacağını ummamıştım. Denediğim tek "çare", hastayı, hastalığın ilk anki olumlu etkisinin artık geçtiği yolunda ikna ederek onu hastalığından ayırmaya yönelik saçma bir teknikti. Böyle bir teknik için daha az uygun olan bir hastayı kullanmak neredeyse başarıyla denemeye girişilmesi olanaksız bir şey olurdu. Luba'nın ruhu ise zaten hastalığı tarafından parçalanmıştı ve ne yeni bir *anlam* ne de simge kabul edebilecek kadar enerjisi ve yeteneği kalmamıştı.

İçsel Şifacımın belki de şu an için gelmek istemediği ya da belki de onu uygun bir şekilde çağırmayı başaramadığım düşüncesiyle kendimi avutmaya ve sakinleştirmeye çalıştım.

O akşam, yaşadıklarımı günlüğüme kaydederken, yaşadığım başarısızlıkları yazmamın çok da kötü bir şey olmadığını çünkü bana başarısızlıklarımı kabul etmemde yardımcı olduğunu ve bir rahatlama duygusu verdiğini keşfettim.

Erkekler koğuşunda ilgilenmemi gerektiren bazı acil vakalar ve araya haftasonu girdiği için Luba'yı o olaydan sonraki dört gün boyunca göremedim. Sonunda, beşinci gün kadınlar koğuşuna, hastalarımı görmeye gittim. Kadınlar koğuşunda çalışmak için kendime üç saat tanıdım ve bu zamanın bir bölümünü Luba'nın yasal formlarını tamamlamakta kullanmaya karar verdim. Bu işi geciktirmenin bir anlamı yoktu çünkü en küçük bir gecikme ay sonuna tamamlamam gereken bir sürü işin yığılmasına neden olacaktı; bu nedenle ilk olarak bu konuyu hallettim.

O gün gene Marina görevliydi. Beni gördüğüne sevinmişti. Luba konusunda yaşadığım başarısızlık nedeniyle herhangi bir utanç ya da olumsuz duygu taşımadığımı görünce sevindim.

"Merhaba, doktor" dedi. "Sizi kaybettiğimizden korkmaya başlamıştım. Eğer bu gün de gelmeseydiniz sizi aramayı planlıyordum."

"Ne bu telaş? Bir şey mi oldu?"

"Ah, evet kesinlikle bir şey oldu." Koridor boyunca benimle birlikte yürürken yüzünde heyecanlı bir gülümseme vardı. Luba'nın ve diğer üç hastanın bir arada kaldıkları odanın önüne geldiğimizde durdu.

Marina'nın davranışlarında alışılmadık bir şeyler olduğunu hissederek, Ne oluyor, tanrı aşkına?" diye sordum,

Marina kapıya doğru dönüp, "Luba sizi görmek istiyor, doktor" dedi. Bunun üzerine ben de kapıya yönelip içeri girdim.

İlk başta Luba geldiğimi fark etmedi. Yatağında oturmuş yerel bir gazeteyi okuyordu. Güzel, tümüyle canlı yüzünde ilgi ve dikkat vardı. Saçları özenle taranmıştı. Hatta çok hafif bir makyaj bile yapmıştı. Evden getirdiği ve kendi dikmiş olduğu elbisesini giymişti; yalnızca birkaç gün içinde taburcu edilmesine karar verilmiş olan hastaların bunu yapmasına izin verilirdi. Gözlerime inanamadım. Saygı ve hayranlık karışımı bir ifadeyle odanın kapısında kalakaldım.

Birden beni gördü. Hemen elindeki gazeteyi bırakıp yatağından fırladı ve yüzünde kocaman bir gülümsemeyle, sanki uzun süredir görmediği bir dostunu karşılıyormuş gibi bana doğru koştu.

"Sizi gördüğüme çok sevindim, doktor! Dört gözle gelmenizi bekliyordum. Yaptığınız şey için çok teşekkür ederim! Binlerce kez teşekkürler!" Yüzümdeki İfadeyi görünce daha fazla devam edip etmemesi gerektiğine karar veremeden sustu.

Şaşkınlıktan neredeyse konuşamaz hale gelmiştim. "Merhaba, Luba. Ben de seni gördüğüme çok sevindim. Gel odama gidelim. Hemen şimdi lütfen." Şaşkın zihnimin bulabildiği kelimeler ancak bunlardı.

Daha birkaç gün önce, karşımda tıpkı bir taş gibi hareketsiz ve edilgen bir şekilde oturduğu odaya girdik. Şimdi ise tümüyle farklı, canlı, iletişim kuran, enerjisini ve heyecanım güçlükle denetleyen bir insandı.

"Tümüyle farklı görünüyorsun, Luba. İnanılmaz derecede farklı. Sanırım şimdi kendini daha iyi hissediyorsun, Öyle değil mi?" Onunla ilgili bu yeni algılama düzeyine kendimi alıştırabilmek için yavaş yavaş konuşuyordum.

"Beni iyileştirdiniz, doktor. Geri döndüm, sağlığımı yeniden kazandım, Ne kadar mutlu olduğumu hayal bile edemezsiniz."

Gördüklerimi ve duyduklarımı anlamaya çalışarak ve kelimeleri üzerinde düşünerek büyük bir dikkatle onu dinliyordum. Luba kesinlikle, beklenmedik, neredeyse olanaksız denebilecek bir şekilde iyileşmişti. Aynı zamanda, yaptığım hiçbir şeyin böyle bir sonuca yol açmış olabileceğine inanamıyordum. Olanlara bir türlü inanamıyordum. Benim yaptıklarım dışında bir şeyler ona yardımcı olmuş olmalıydı. Bu nedenle salgıbezleriyle ilgili biyokimyasal bir gelişmenin kendine özgü bilinmeyen bir yasası izleyerek böyle bir iyileşmeyi yarattığı düşüncesinin üzerinde durmaya başladım.

"Pekâlâ, Luba, sana yardımcı olduğumu düşünmeni takdir ediyorum ama aslında iyileşmendeki rolümün o kadar önemli olduğunu sanmıyorum. Sanırım bedenin kendi kendini iyileştirdi ve bu konuda zaten benim yapabileceğim bir şey yoktu. Keşke bu iyileşmenin sorumluluğunu üstlenebilseydim ama gerçekleri kabul etmek zorundayım."

"Yapabileceğiniz bir şey yok muydu? Lütfen böyle söylemeyin. Siz beni içinde bulunduğum kâbustan çekip çıkaran insansınız!" Oldukça üzülmüştü,

"Size, geçen hafta bu odadan çıktıktan sonra neler olduğunu anlatayım. Marina beni odanızdan çıkarıp yatağıma götürdü. Her zaman olduğu gibi yatağıma uzandım. Bu ana kadar zihnim çok farklı bir durumda olmuştu ancak o an bu durum bana farklı görünmedi. Artık 'kendim' değildim. Bütün düşüncelerden, duygulardan hatta hareketlerden yoksun yabancı, tanımadığım bir şeye dönüşmüştüm. Yaşayan bir ölüydüm.

"Marina beni odanıza getirdiğinde, benimle konuştuğunuzu duyabiliyordum. Konuşmanızı anlıyordum ama kullandığınız kelimelere tümüyle yabancıydım. Tabi o an herşeye, hatta çocuklarıma bile yabancıydım. Fakat tıpkı Larisa Çemenko'ya benzeyeceğimi söylediğinizde içime küçük bir ilgi tohumu ekiverdiniz. İlk başlarda bu ilgi yattığım yerden kalkıp o kadını aramamı sağlayamayacak kadar zayıftı. Fakat bu düşünce, zihnimdeki mutlak boşluğun içinde dolanıp duruyor, dış dünyadaki gerçeklik ile aramda küçük bir bağlantı kuruyordu. Bu insanın kim olabileceğine yönelik soru zihnimde yavaş yavaş güçlenmeye

başladı ve bu merak belli bir düzeye ulaştığında Marina'ya Çemenko'nun kim olduğunu sordum.

" 'Bizim koğuşumuzda Çemenko diye birisi yok' dedi. Bu değişimimin gerçek anlamda başlangıcı olmuştu. Marina'nın yanıtı beni şaşırttı ve şaşkınlık duygusu yeniden hissetmeye başladığım ilk duyguydu.

"Bir şüre bu konuda düşündüm. Ardından sabah, öğle ve akşam yemeklerinde diğer hastalan izleyip Larisa Çernenko'nun kim olabileceğini bulmaya çalıştım. Sonunda Marina'nın bana söylediği şeyin doğru olduğunu anladım. Koğuşta böyle bir hasta yoktu. Bu gizemli durum duygularımı yoğunlaştırdı ve merakım tıpkı bayır aşağı inerken büyüyen bir kartopu gibi arttı,

"Bana ne demeye çalıştığınız benim için o kadar önemliydi ki neredeyse bir takıntıya dönüştü. Başka bir şey düşünemiyor, başka bir şey yapamıyor, Çemenko'yu arayarak kadınlar koğuşunda bir aşağı bir yukarı yürüyüp duruyordum. En sonunda öyle bir duruma geldim ki adeta tüm varlığım bu kadını bulmaya bağlıymış gibi hissettim. Ama koğuşta yoktu.

"Pazar günleri yakınlarımızın bizi ziyaret etmelerine izin veriliyordu, Ailem daha önceden benim ile konuşmak için giriştikleri umutsuz çabalardan öylesine hayalkırıklığına uğramış ve üzülmüşlerdi ki o gün gelmediler. Diğer hastalar ve yakınlarının arasında dolaştım, İçim halen Larisa Çamenko'yu bulma ateşiyle yanıyordu.

"Birdenbire görevlinin ziyarete gelen bir başka aileyi anons ettiğini duydum. 'Larisa annesini görmeye geldi.' Bu adı duymak benim üzerimde elektrik şokuna benzer bir etki yaptı. Büyük bir merakla kapıya yürüyüp içeriye girecek olan insanı beklemeye başladım.

"Biraz önceki sesin, 'Zavallı kız hâlâ annesini görmeye geliyor' dediğim duydum.

"Bir diğer ses, 'Anne' ne olursa olsun annedir. Ama ne yazık ki iyileşmesi için yapılabilecek hiçbir şey yok diye karşılık verdi. Ardından genç bir kızın düzenli adımlarla, en saldırgan durumdaki hastaların bulunduğu odaya doğru yürüdüğünü gördüm.

“Görevli, herkesin ‘korkunç Tamara’ diye adlandırdıkları kadının kaldığı odaya doğru, Tamara Çemenko, kızın Larisa geldi.’ diye seslendi. Tamara kısa bir süreliğine bağlarından çözülmüştü ve kızını gördüğü anda avazı çıktığı kadar bağırıp yakası açılmadık küfürler sıralamaya başladı.

“Larisa, kapının yanında durmuş sessizce ağlıyordu; saldırgan annesine yaklaşmaya cesaret edemiyordu. Birkaç erkek hastabakıcı Tamara "yık yakalayıp yatağına bağlarlarken Larisa koşarak odadan dışarı kaçtı. Tamara’ya hemen bir sakinleştirici yapılmıştı ama ilacın tümüyle etkisini göstermesi için geçen yarını saat boyunca avazı çıktığı kadar bağırıp küfretmeye devam etti.

“Larissa’nın koğuştan ne zaman ayrıldığım görmedim. Duvarın yanında kalakalmıştım. Sonunda bana kimden bahsettiğinizi ve niçin annesinin yerine kızının ismini söylediğinizi anlamıştım. Bu yalnızca benim aklımı karıştırmak, kendi dışımda, sarılabileceğim küçük bir şey vermek için yaptığınız bir kandırmacaydı.

“Bunu fark ettiğim anda bir şey oldu: Sanki kelimenin tam anlamıyla birisi beni saçlarımdan kavrayıp hastalığının içinden çekip dışarı çıkarmış gibi hissettim. Kocamın ve çocuklarımın hastalığım konusunda hissettikleri şeyleri düşünüp durmaktan bunalmıştım. Sanki bir baraj yıkılmış da onun ardındaki sular serbest kalmış gibiydi: serbest kalan bu büyük enerji bedenime girdi ve yeniden doldurdu. Duvarın önünde hareketsiz bir şekilde dururken birkaç dakika içinde tümüyle iyileşiverdiğimi hissettim.

“Ve siz olmasaydınız böyle bir şeyin asla olmayacağını biliyorum doktor. Bu nedenle size çok teşekkür ederim."

Anlattıklarını şaşkınlık içinde dinlemiştim, “Larisa" adı ağzımdan, bilincinde olmadan, tümüyle kazara çıkıvermiş bir şeydi. Bilinçli zihnim asla bu derece karmaşık bir tedavi stratejisi düzenleyemezdi. Ama her nasıl olduysa böyle bir şey olmuş ve işe yaramıştı. Luba bunun kanıtıydı. Son derece güzel ve sağlıklı bir şekilde karşımda duruyordu. Bundan sonraki adını, büyük bir zevkle, onun durumuyla ilgili olarak

hazırlamam gereken yetersizlik raporlarını bir yana atıp bunların yerine hastaneden taburcu olması için gerekli olan kağıtları hazırlamaya başlamam olacaktı.

Öylesine büyük bir heyecan, rahatlama ve mutluluk hissediyordum ki ağlamamak İçin kendimi zor tutuyordum. Umay'ın tavsiyesi gerçekten de işe yaramıştı! İçsel Şifacım gerçekten de dışarıya çıkmış ve bu kadına yardımcı olmuştu. Luba'yı öpebilir, onunla dans edebilir, hastanenin içinde deliler gibi koşturup herkese olanları anlatabilirdim.

Ancak gerçek hikâyeyi diğer insanlara anlatma düşüncesi sakinleşmeme neden oldu. Psikiyatri çevresindeki meslektaşlarımla İçsel Şifacı gibi gizemli bir kavramı paylaşmayı hayal etmek bile olanaksızdı. Bu nedenle de heyecan içinde gidip bu haberi çevreye yaymak yerine bir süre Luba'yla eve dönüşü, işi ve geleceği hakkında konuşup ardından onu hastaneden ayrılmaya hazırlanması için yolladım.

Ardından Luba'nın dosyalarını alıp George'un odasına gittim. Koridorda yürürken birdenbire acil servisin beyaz kapısını gördüm. Sonunda, kadın hastamın ölümünü takip eden onca hafta ve bu olayı takip eden garip gizemli olaylardan sonra ilk kez korku ya da suçluluk duymadan bu odaya bakabildiğimi hissettim. Şu an'a kadar o olayı görmezden gelmiş, varlığını reddetmiştim. Artık bir tür zafer duygusuyla yeniden bu olaya bakabiliyordum. O kadının da Luba'nın da aynı doymak bilmez hastalık tarafından ele geçirilmiş olduklarını biliyordum. Bundan Önce avını ele geçirip onu tüketmeyi başarmıştı; ama bu kez onu yenmiştim.

George, öğle yemeğinden yeni dönmüştü; içeri girdiğimde uzun yün montunu askıya asıyordu.

"Ah, Olenika!" diye lakabımı kullanarak beni selamladı. "Seni gördüğüme sevindim. Luba ile ilgili çok güzel haberlerin olduğunu duydum!"

"Doğru. Taburcu oluyor."

"Evet, evet. Onu gördüm. Bu neredeyse bir mucize. Hayır, hayır neredeyse bir mucize değil, tümüyle bir mucize.

"İyileşmesine herhangi bir açıklama getiremiyorum. Onun ile ilgili olarak koyduğum ilk tanıda yanıldığımı sanmıyorum. Her şey son derece ortadaydı. Bir de şu anki duruma bak... Şey, bu konuda söyleyebileceğim tek şey, benim gibi psikiyatride yaşlanmış insanlar için bile, kendi mesleğimiz hakkında yeni bir şeyler öğrenmenin bir zararı olmadığı." Luba, evine, ailesinin yanına döndü. Artık bir öğretmen olarak çalışamayacaktı çünkü "deliler evi" ne girmiş bir insan olarak damgalanması ona bu konuda herhangi bir şans tanımıyordu. Yine de, yerel kütüphanelerden birinde bir iş bulmuştu ve işinden memnundu. Onu, halen kalıcı iyileşme durumunda yaşadığı üç yıl daha izlemeye devam ettim.

17

Luba'nın beklenmedik iyileşmesi bir yana, Altay'da yaşadığım deneyimlerin ardından meydana gelen gelişimler halen içimde hatırı sayılır profesyonel akıl karışıklıklarına neden olmaya devam ediyordu. Şu an geri dönüp bakınca yaşadığım olaylar içinde, psikozun kuramsal gerçekdışılığı ile deliliğin kendince katı normalliği arasında belirgin bir çizgi çizmemin çok güç olduğunu görüyorum. Bir süre sonra, aldığım notların yardımları ve kendi içsel şifa yeteneklerimi keşfetmem sayesinde, akıl karışıklıklarım birer birer çözülüp yerlerini daha başarılı ve kendine güvenen bir doktor olmamı sağlayan, insan doğası ile daha derin bir anlayışa bıraktı.

Yerel ayinleri ve şifa törenlerini izlemeye başladım ve bunları alışıldık tedavi tekniklerine uygulayıp yeni bir tedavi tekniği geliştirmeye çalıştım. Sibirya halklarının toplam canlılık, yani varolan her şeyin canlı olduğu, kendine ait bir ruha sahip olduğu ve bu ruh ile iletişime geçilebileceği inancı, kullandığım en yararlı psikiyatrik aracım oldu. Sonunda, şamanların, her hastalığın kendine ait bir ruhunun olduğunu söylerken ne anlatmak istediklerini anlamıştım.

Yüzlerce örnekten bir tanesi, Altay'da yaşayan insanların balmumunun negatif enerjileri çekici bir özelliğe sahip olduğuna inanmalarıydı. Şifacı, elinde bir tas dolusu erimiş balmumuyla hastanın çevresinde dolaşıp hastalığın dışarıya çıkmasını sağlayacak ilahiler okur, hasta ise bu

arada transa benzer bir durumda gözleri sımsıkı kapalı dururdu. Şifacı, negatif enerjinin tümünü çektiğinde, sıcak balmumu soğuk suyun içine dökülür ve hastanın bunu izlemesi istenirdi. Balmumu, soğuyup donarken garip şekiller oluşturur, hastanın kendi bedeninden sökülüp atılan hastalığı kendi doğasınca görüp yorumlamasına izin verilirdi.

Herhangi bir tartışmaya neden olmaması için hastalanma ve meslektaşlarıma geliştirmekte olduğum bu yeni tedavi tekniğinden bir tür kuramsal teknik olarak bahsettim ve bu tekniği yalnızca hipnoterapi odasının gizliliği içinde uyguladım. Tanıştığım bütün diğer ezoterik öğretilerde aynı genel düzenler geçerliydi. Her şeyin, ne kadar da dile ve bakış açısına dayandığını görmek şaşırtıcıydı. Hemen hemen kadim geleneksel tekniklerin tamamını modern bir kılıf içine alıyordum, bu sayede çevremdekiler tarafından hemen kabul görüyordu.

Bu eski/yeni yöntemler işe yaradı ve içimdeki yeni şifa gücü kaynaklarını güçlendirdiler. Onların yardımıyla en azından hastalarımın birkaçını deliliğin karanlığından kurtarmayı başarmıştım. Şizofreniye tümüyle farklı bir şekilde yaklaşmaya başlamıştım. Artık benim için belirsiz bir kavram değil, tümüyle ayrı, kendine özgü kötü niyetleri olan son derece akıllı düşman bir varlıktı. Bu niyetleri anlamaya ve kendilerini nasıl ortaya çıkardıklarını önceden kestirmeye başladığımda onlarla daha başarılı bir şekilde savaşabilmeye de başladım. Artık şizofreninin bile yenilebileceğini biliyordum ve artık hastalarımın gözlerinden acımasızca bana bakarken eskiden hissettiğim umutsuz korkuyu hissetmiyordum.

Gittikçe daha fazla alternatif yöntem öğrendikçe çalışma alanım zihinsel rahatsızlıkların sınırlarının dışına taşıp ciddi fiziksel rahatsızlıkları da içermeye başladı.

Yaşamımı İlk Kurala göre yaşama kararı almıştım. Küçük ya da büyük, sıradan ya da sıradışı olsun bütün kararlarımı doğruluk, güzellik, sağlık, mutluluk ve aydınlık ölçüleriyle değerlendirmeye başladım. İlk Kurala göre davranmak, benim için daha önceden kendimden hiç ummayacağım kararları almamı sağlayan bir tür dayanak noktası olmuştu. Bazen bu kararlar oldukça zordu ama daima daha sonradan doğru oldukları kanıtlanıyordu.

İlk Kuralı uygulamam doğrudan doğruya, daha önceden son derece sınırlı bir düzeyde olan siyasi yaşamımda birtakım önemli değişikliklere yol açtı, Viktor'un trajik ölümü, benzeri durumdaki diğer insanların aynı kaderi paylaşmalarını engellemek için elimden geleni yapmam gerektiğini farketmemi sağladı. Böyle bir şeye kalkışmanın birçok tehlikeleri olmasına karşın Novosibirsk'te yaşayan bir grup insanın kurdukları Uluslararası Bağımsız Psikiyatrlar Derneği'ne katıldım. Psikiyatri uzmanları olarak, Sovyet psikiyatri uzmanlarının yanlış uygulamaları aracılığıyla siyasi açıdan bastırılmaya çalışılan Viktor'a benzer insanlara danışmanlık yapmaya başladık. Bu insanlardan bazılarına, hatalı bir şekilde şizofreni damgası vurulmuş olmasına karşın, yeniden etkin birer birey olarak topluma dönmelerini sağlayacak şekilde yardımcı olmayı başarabildik.

Sisteme karşı bu tür siyasi hareketlerde bulunmak halen tehlikeliydi ve arkadaşlarımdan çoğu bu nedenle ağır bedeller ödediler. Fazla zaman geçmeden Uluslararası Bağımsız Psikiyatrlar Derneği'nin benim dışındaki bütün üyeleri sorgulandı ve ardından çalıştıkları hastanelerden atıldılar. Fakat tehlikeleri olmasına karşın kararımdan hiçbir zaman kuşku duymadım. Bu kararı vermekle doğruyu, güzelliği, sağlığı, mutluluğu ve aydınlığı seçtiğimi biliyordum. Kararımın doğru olduğunu biliyordum.

Sonunda hastane yönetimi tarafından çağrılma sırası bana gelmişti. Kendi meslektaşlarımla aynı kaderi paylaşacağımı bekliyordum ama odaya girmeden önce Ruhsal İkizimden benimle birlikte olmasını ve ondan benim hayatım olan hastanedeki işimi korumasını istedim. Bir kez daha o tanıdık ılıklık göğsüme aktı ve tüm dünyayı kalbimden gördüğüm kısa bir şimşek çakması anı yaşadım. Ardından kapıyı açıp içeri girdim.

Başhekim ile olan görüşmem kısa sürdü. Bir şekilde kendimi son derece sakin hissetmeme karşın kendimi savunmak için hazırladığım bütün ağırbaşlı yanıtları unutuverdim. Bunun yerine, tıpkı bir aptal gibi dürtüsel olarak aklıma gelen her düşünceyi anlatıp durdum.

Birkaç dakika sonra başhekimin yüzündeki sert ifade yumuşadı; bir süre sonra yerinde duramamaya başladı. Kısa süre sonra sabırsızlığı rahatsızlığa dönüştü ve ardından neredeyse panik içinde benden kurtul

maya çalıştı. Sonunda beni bir cümlemin tam ortasında durdurup benim genç ve politik açıdan deneyimsiz bir kadın olduğumu ama bu nedenle hastane dışındaki yaşamıma herhangi bir şekilde karışamayacağını bu nedenle de işime dönebileceğimi söyledi. Bundan sonra aklı karışık ama rahatlamış bir şekilde beni uğurladı.

Benim içinde bulunduğum durum da az önce meydana gelen mucizenin sonucu olan bir rahatlamaydı. Ancak bu görüşme beni öylesine etkilemişti ki tüm bedenim titriyordu. Belli bir konu üzerinde yoğunlaşmakta zorlanıyordum bu nedenle hastaneden her zamankinden erken ayrılıp evime gittim.

Fazla geç olmadan içinde bulunduğum durumun etkisiyle hastalarımdan bir tanesinin nöroleptik ilaç tedavisini iptal etmem gerektiğini unuttuğumu fark ettim. Bu tehlikeli bir yanlışlıktı çünkü söz konusu hasta kötüleyen bir nöroleptik sendroma girme tehlikesiyle karşı karşıyaydı yani aldığı ilaçlar metabolik sistemi ile karşılıklı etkileşime girip metabolizmayı büyük oranda hızlandırabilir ve bunun sonucunda da yüksek ateşe neden olabilirdi. Böyle bir durumla karşılaşıldığında ise hastaya acil müdahalede bulunmak gerekebilir, daha da kötüsü hasta ölebilirdi.

Hemen koğuşu telefonla aramaya çalıştım ancak hatlar doluydu. Kurallara aykırı olmasına karşın büyük olasılıkla hemşireler gecenin bu sakin saatlerini özel görüşmelerini yapmak için kullanıyorlardı. Sonunda koğuşa ulaşmaya çalışmaktan vazgeçip doğrudan doğruya ana yönetim bürosuna ulaştım. Nöbetçi doktoru sordum ancak hemşirelerden hiçbiri nöbetçi doktorun nerede olduğunu bilmiyordu.

Umutsuz bir şekilde kendi koğuşuma ulaşmak İçin yarım saat daha uğraştıktan sonra isteksiz bir şekilde sırtıma paltomu geçirip hastaneye yollandım. Uzun otobüs yolculuğunu düşünmek kendimi kötü hissetmeme neden oluyordu ama tercih edebileceğim başka bir seçeneğim yoktu. En nihayetinde bu olayın, en azından bir kısmı benim hatamdı.

Koğuşa vardığımda her şey sakin ve yerli yerindeydi. Kendisi için endişelendiğim hasta yatağında mışıl mışıl uyuyordu. Ateşi yoktu; bu da iyiydi. İlaç takip kartına gerekli olan değişiklikleri yazdım, birkaç dakika nöbetçi hemşireyle konuştum ve ardından hastaneden ayrıldım.

Dışarıya çıktığımda yüzümde serin, taze havayı hissettim. Batı ufkunda parlayan yeni Ay'ın ışığında binalar son derece gizemli görünüyordu. Kısa bir süre yağmur yağmıştı; bu nedenle yerler çamurluydu. Uzun deri paltomu giydiğime sevindim çünkü bu sayede elbiselerim çizmelerimden sıçrayan çamurlardan korunmuş oluyordu.

Troleybüsün gerçeküstü görüntüsü yolun ilerisinde duruyor ve sanki beni bekliyormuş gibi garip bir duyguya kapılmama neden oluyordu. Bir yana kaykılmış olan paslanmış gövdesinin ay ışığında daha da büyük göründüğünü fark ederek troleybüse yaklaştıkça adımlarımı yavaşlattım. Eski kapısı açıktı; sanki beni içeri davet ediyormuş gibi çılgınca bir duyguya kapıldım.

Gizemli, karanlık boşluğu kadar günlük yaşamımın bir parçası halini alan sembolik varlığıyla da beni son derece güçlü bir şekilde kendine çekiyordu. Yavaşça ona doğru yaklaştım. Karanlıkta görmek zor olduğu için uzanıp kapıya dokundum ve ardından içeri girdim.

Cılız ay ışığı troleybüsün yalnızca ön bölümünü aydınlatıyordu, bu nedenle sürücü koltuğuna oturdum. Sert ve rahatsızdı. Ellerimle soğuk direksiyonu kavrayıp bu dökük mavi yaratığı kullandığımı hayal etmeye çalıştım. Ardından kırık ön camdan gökyüzüne baktım. Yeni Ay'ın henüz yeni oluşmakta olan ince hilali binlerce parlak, yalnız yıldız tarafından çevrelenmişti. Troleybüsle uzay boşluğunda garip, uzak ve sınırsız bir evrene doğru seyahat ettiğimi hissettim.

Bu benzetme, içinde bulunduğum duruma çok uygundu. Şu an kendi hayatıma yeni bir yön verecek olan bir sürücüydüm. Nereye gideceğime, hangi yönleri keşfedeceğime karar verebilirdim çünkü Umay'ın beni içine hapis olduğum küçük gerçeklik parçasından çıkarıp özgürlüğe kavuşturduğunu biliyordum.

Aniden arka taraftan gelen hışırtı dikkat kesilmeme neden oldu. Ardından hafif bir erkek sesinin, "İyi akşamlar" dediğini duydum. Bedenim korkuyla kasıldı. Birisi, zifiri karanlığın içinde arka koltuklardan birinde oturuyordu. Tümüyle savunmasız bir haldeydim ve sık sık yakındaki bir hapishaneden kaçan insanlarla ilgili olarak uyarılıyorduk.

Gecenin bir yarısında saklanmak için eski bir troleybüsten daha uygun bir yer olabilir miydi? Korkudan donakalmış başımı döndürüp bakmaya cesaret edemiyordum.

"Demek ki Bizi içinde yaşadığımız yanılsamalardan uzaklara taşıyorsun?" Soruya tamdık bir kahkaha eşlik etti.

Rahatlamış bir şekilde, "Anatoli?" diye bağırdım. "Sen misin?"

Arkaya döndüğümde bir sigaradan gelen küçük ışığı gördüm. İçine bir duman çekerken kısa bir süre parlayıp bir an tanıdık gözlük camlarını ve Anatoli'nin içten yüzünü görmemi sağladı.

Anatoli, "Ta kendisi." diye yanıt verdi.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sormadan edemedim.

"Sanırım bu soruyu sorma hakkı senden önce benim olmalıydı. Bu gece nöbetçiyim. Bir sigara içmek için buraya kaçtım. Şimdi soma sırası bende; sen burada ne yapıyorsun?"

"Tabi ki görevli doktor şendin. Görevli doktoru o kadar arayıp durduktan ve hemşirelerden hiçbir tanesinin de nöbetçi doktorun nerede olduğunu bilmediğini öğrendikten sonra bu gece senin nöbetçi olduğunu anlamalıydım. Ne de olsa sen, hastalarına son derece ilgili ama iş kurallara ve düzenlemelere geldiğinde son derece sorumsuz olmanla ünlüsün. Başka hangi doktorun nöbetçiyken bulunamaması mümkün olabilirdi?"

Anatoli yeniden güldü. Görünüşe göre onu diğer doktorlardan ayıran her şey mutlu olmasına neden oluyordu.

"Aslında hastalarımdan bir tanesinin ilaç tedavisinde değişiklik yapmak için gelmiştim, şimdi de eve dönüyorum" diye açıklamada bulundum.

"Aferin sana. Ben sabahtan beri buraya yapışıp kaldım. Fakat eğer bu hurda yığınının seni eve götürebileceğini düşünüyorsan sanırım sabaha kadar burada beklemen gerekecek. Bu arada, anladığım kadarıyla burası sorular sorulan ve yanıtlar verilen bir mekân olduğuna göre sana bir başka şey sorabilir miyim?"

Sürücü koltuğundan kalkıp troleybüsün arka kısmına doğru yürürken, "Soru sorabilirsin ama yanıtlayacağıma söz veremem" diye karşılık verdim. Karanlık nedeniyle olsa gerek sanki troleybüs gerçekten de hareket ediyormuş gibi bir yanılsama yaşadım. Hatta, sanki troleybüs birdenbire fren yaparsa düşü verecekmişim gibi bir duyguya kapılıp yukarıdaki barlara tutunarak kendimi dengeledim.

"Altay seyahatinden döndükten sonra sende birtakım değişiklikler olduğunu fark ettim. Bunun tam olarak ne olduğunu bilmiyorum ama bir şekilde değiştin. Sanki çok güçlü bir tür sırrın var gibi. Seni tanılarda bulunurken, en çılgın hastalarımızı en doğru ilaç tedavisini uygulayarak bir anda ayağa kaldırıverirken, hatta hastalarla ve hemşirelerle havadan sudan konuşurken izledim. Ve gerçekten de sanki çevrende dans edip duran bir tür gücün içine doğru adım attığım gördüm.

"Herkes senin en umutsuz hastalarımız üzerindeki mucizevi başarılarından, yeni deneyimsel teknikler olarak adlandırdığın ama bana kalırsa modern değil geleneksel kökenli olan alışılmadık terapilerinden bahsediyor.

"Benim her tür ruh hali için açıklamalar bulma konusunda ne kadar takıntılı olduğumu bilirsin ama bu bir türlü açıklayamadığım bir durum. Zaten bunun benim üzerime vazife olmadığını da biliyorum ama sana şunu sormak istiyorum; Bütün bu olanların bir şekilde Altaylar'la bir ilgisi var mı? Bunun kişisel olarak, benim için bir önemi var. Eğer istersen bunun nedenini sana söyleyebilirim."

Sigarasından gelen ışık sayesinde gözlerim sonunda karanlığa alışmıştı. Artık onun tam karşımda oturduğunu görebiliyordum.

"Evet, bunların Altaylar'la bir ilgisi var," diye yanıt verdim. "Ama orada olanları anlatabileceğimi sanmıyorum. Bunun nedeni sana güvenmememden değil; yalnızca kendimi henüz bu tür açıklamalar için hazır hissetmememden."

"Bunu tümüyle anlıyorum. Bu nedenle de sana, sendeki değişiklikler ile ilgili daha fazla soru sormak yerine biraz Altaylar'da yaşadığım kendi deneyimimden bahsedeceğim. Tabi eğer biraz zamanın varsa."

"Evet. Novosibirsk'e giden son otobüsü yakalamam gerekiyor ama halen zamanım var."

Anatoli, daha önceden hiç Altaylar'dan bahsetmemişti bu nedenle anlatacaklarını çok merak ediyordum.

"Bildiğin gibi ben bir avcıyım. Yani bundan mecazi olarak bahsetmiyorum, ben gerçek anlamda bir avcıyım. Zaman zaman ormana gider ve burada avlanırım.

"Anneannem Altaylar'da yaşıyor. Ancak onun yaşadığı köye ulaşabilmek için iki gün boyunca direksiyon sallamam gerektiği için ziyaretine çok sık gidemem. Bir yıl kadar önce kısa bir tatil için anneannemin köyüne gitmeye ve köyün çevresindeki ormanlarda avlanmaya karar verdim. Yanıma en iyi tüfeğimi alıp büyük umutlarla yola çıktım.

"Köye ulaştıktan birkaç gün sonra sonunda avlanmaya çıktım. Kış bitmiş ve karların çoğu eriyip geride geçen yılın ıslak, kahverengimsi altın rengi bir halı gibi tier yanı kaplayan ölü otlarım bırakmıştı. Kısa bir süre sonra baharın yeni, yeşil otları topraktan çıkmaya başlayacaktı. Yürüyüş kolaydı; bu nedenle ormanın derinliklerine doğru ilerledim.

"Algıdaki küçücük değişikliklerin zihnimize neler yapabildiğini iyi bilirsin. Ormanın derinliklerine doğru ilerlerken büyük şehrin bütün karmaşasını geride bıraktığımı ve zihnimi, bazı hastalarımın hipnoz sırasında ulaştıklarından da daha aşkın bir düzeye ulaştıran mutlak bir sessizliğin içine girdim. Büyük bir sessizlik içinde, gevşemiş, belli bir tür zihin boşluğu durumunda ama aynı zamanda da bir avcının en hassas içgüdülerine sahip bir şekilde ilerliyordum. Bu zaten oraya giderken yaşamayı arzu ettiğim bir durumdu; bu nedenle bu durumun iyice tadını çıkarıyordum.

"Ardından sağ taraftan gelen küçük bir ses dikkatimi çekti. O yöne baktığımda onu gördüm. Çok güzel, genç bir geyik, ağaçların yakınında duruyordu. Bana, nedendir bilinmez, garip göründü. İçgüdüsel olarak, onu avlamak için özel bir strateji kurmam gerektiğim biliyordum.

"Bulunduğu yerden tümüyle hareketsiz bir şekilde beni izliyordu. Kıpırdamadan duruyordu ama korku ya da şaşkınlıktan hareketsiz kal

mamıştı. Tıpkı bir heykel gibiydi. Zarif duruşu, mükemmel bedeni yalnızca bir sanat eseriyle kıyaslanabilirdi. Bedeninin her bir hattında inanılmaz bir zarafet vardı.

"Bu olaydan önce avladığım hayvanlara karşı olan yaklaşımım tümüyle faydacı bir yaklaşımdı. Onlar benim için kişiliği olmayan avlardı ve eğer onları, daha akıllı davranıp avlayabilirsem yemek masasındaki bir yemeğe dönüşürlerdi. Nedenini bilmiyorum ama bundan fazlasını düşünmezdim; ama o an'a kadar bir hayvanın, varlığında bu kadar büyük bir güzellik barındırabileceğini hayal bile edemezdim,

"Bir an gözlerimiz buluştu. Bakışları doğrudan ve açıktı. Bütün zaman duygumu yitirdim. Doğanın kendisinin yumuşak siyah gözlerine bakıyordum. Ardından içimde bir şeyler oldu ve kendi gözlerimle kendime baktığımı fark ettim. Bir insan olarak benimle bir hayvan olarak geyik arasındaki tüm sınırlar ortadan kalktı ve bir olduk. Aynı anda hem av hem de avcı oldum. Bu, hayal ürünü değil gerçekti. Bir hayalden yüzlerce kat daha güçlüydü. Bu hayvanla, en küçük molekülümden ruhumun en derin köşelerine kadar tüm varlığımla ilişki İçindeydim. O an, o sarılıp durduğum mantığım, her şeye mantıklı bir açıklama getirme saplantım, her şeyi sembolize etme alışkanlığım ortadan kalkıverdi. Bu, yoğun, saf bir varoluş anıydı.

"Bir sonraki an, elim düşünmeden hareket edip tüfeğin horozunu kaldırdı. Bu hareketim de beni ve geyiği birbirine bağlayan aynı enerji akışının bir parçasıydı. Bunların tümü doğal ve doğruydu çünkü olayın iki yanını da hissediyordum. Öldürmeye hazırdım ve öldürülmeye hazırdım. Bunların tümü, aynı sürecin, aynı dengenin iki yanıydı.

"Tek bir hareketle nişan aldım ve tetiği çektim. İlk önce hiçbir ses duymadım. Yalnızca bu güzel, vahşi hayvanın yavaşça kaydığım ve ardından da yere doğru süzüldüğünü gördüm. Hareketlerinin her bir parçası, tıpkı sanki birbirinden güzel fotoğraflar zihnimde birbiri ardınca yer değiştiriyorlarmış gibi, karmaşık, koreografik bir düzene sahipti. Aynı zamanda yere düşenin, bu yaşama veda edenin kendim olduğunu hissediyordum. Sonunda gözleri kapandı ve aramızdaki bağlantı koptu.

"Ancak o an silahın sesini, ilksel bir yaşam ve ölüm sesini duydum; çevremdeki boşluğu bir gök gürültüsü doldurdu. Başımı kaldırıp bizi çevreleyen yüksek çam ağaçlarının yukarısına, gökyüzüne baktım. İnanılmaz bir şekilde, hemen hemen başımızın tam üzerinde parlak bir gökkuşağı vardı. İçim boşalıverdi, Ölü, ıslak çimenlerin üzerine oturdum ve ağlamaya başladım.

"Kendimi daima güçlü bir adam olarak görürdüm ama o an tıpkı bir çocuk gibi ağlıyordum. Gözyaşlarımda acıyla mutluluk, bir tür coşku bir aradaydı, tüm zihnim ve bedenim şiddetle sarsılmıştı. Tümüyle dönüştüğümü hissettim. Bu, sanırım bilinçli yaşamımda asla anlamaya ya da açıklamaya çalışmadığım tek olaydı.

"Novosibirsk'e döndüğümde artık farklı bir insandım. Geyiğin ölümüyle hissettiğim duygu, çevremdeki dünya ile olan kopmaz bağlarımla inanılmaz güzellikteki acısıyla açılan kalbim yaşamımın ayrılmaz bir parçasına dönüştü.

"Bir keresinde bana mesleğimde niçin daha çok ilerlemediğimi sormuştun. O zaman sana yanıt vermemiştim ama sanırım bu akşam sana bunun nedenini anlatmış oldum. Altaylar'dan döndüğümde mesleki başarı ideallerim benim için bütün önemini yitirdi. Artık benim İçin önemli olan tek şey, mesleğim aracılığıyla insanlara yardımcı olmaktı. O olaydan sonra ne zaman bir hastayla karşılaşsam bir kez daha aynı anda hem av hem de avcı olma deneyimimi yaşarım. Bu bakış açısı mesleki ilişkilerimin renklenmesini sağlar. Sanırım bu, beni biraz farklı bir psikiyatr yapıyor. Ve umarım daha iyi bir psikiyatr yapıyordur."

Profesyonel birer meslektaş olarak Anatoli ile ben birbirimize duygularımızı bu kadar açık göstermeye alışkın değildik. Karanlık nedeniyle yüzümü göremediğine seviniyordum. Anlattığı olayın üzerimde öylesine güçlü bir duygusal etkisi olmuştu ki söyleyecek bir şeyler bulmakta zorlanıyordum.

Söyleyebildiğim tek şey, "Bana bu olayı anlattığın için teşekkür ederim" demek oldu. Ardından yeniden bir süre sessiz kaldık.

Bu kısa sessizliğin ardından, "Dinlediğin için teşekkür ederim" dedi, "Bunu sana, Altaylar'ın senin üzerinde de önemli bir etkisi olduğunu hissettiğim için anlattım,"

"Doğru, Ve tıpkı senin için olduğu gibi benim için de bu süreç halen devam ediyor."

Öyküsünü bitirdikten sonra ses tonu değişmişti. Konuşmasına devam ederken alışıldık kişiliğinin geri döndüğünü biliyordum.

"Biliyor musun, bu olaydan sonra o bölge ile ilgili bir sürü şey okudum. Bir kitapçıda çok değerli eski kitaplar, gerçekten de oldukça eski kitaplar buldum. Altaylar, coğrafyasıyla, jeolojik özellikleriyle, tarihiyle ve içinde barındırdığı farklı kültürlerle dünyadaki en gizemli ve en alışılmadık bölgelerden bir tanesi. Bilindiği kadarıyla pek çok farklı gelenek ve kültür burada doğup ardından göçlerle Asya'nın her yanına yayılmış. Dilbilimciler Altay dillerinin çok uzak köşelerindeki bölgelerde konuşulan dillerle bağlantıları olduğunu söylüyorlar. Altay dilleri, Moğolistan'dan Kuzey Çin'e, Afganistan'a ve Doğu Sibirya'ya kadar olan bölgede konuşulan Moğolca ile bağlantılı. Batı'da, Türkiye'den başlayıp ardından Orta Asya'ya ve Batı Çin'e oradan da Kuzeydoğu Sibirya'ya kadar uzanan bölge aracılığıyla tüm Asya'yı boydan boya kaplayan eski Türk dilleri de Altay dil ailesine dâhildir.

"Sayısız göçleri, binlerce yıl boyunca adı bile bilinmeyen sayısız uygarlığın doğuşunu ve çöküşünü, ardında kendinden bir iz olarak bu engin dil karışımını bırakan, ileri ve geri durmadan devam eden bu akışı hayal edebiliyor musun? Sonunda Altaylar ile ilgili çok özel bir şeyin ve onun insanlık tarihinde henüz tümüyle anlayamadığımız kültürel önemini keşfedeceğimize inanıyorum.

"Bu mekânda bu kadar büyük bir yıkım yapıldığını gördükçe öfkelenmeden duramıyorum. Yerli insanların çoğu alkolik. Depolarında bir gram yiyecek bir şey yok, bu nedenle de en önemli işleri kendi yiyeceklerini üretmek. Doğası gittikçe daha fazla kirletiliyor. Devletin, Katun Nehri yakınlarına bir nükleer santral kurmayı planladığım duydum. Toplumumuzun kafasız canavarlarının on-yirmi yıl içinde Altaylar'ın varlığını tümüyle yok ettiklerini görmek beni şaşırtmayacak."

Derin bir iç çekip ardından, karanlıkla nasıl görebildiğini anlamasam da saatine baktı. "Eveet, bu konuda biraz daha konuşabilirdik ama korkarım ki bu durumda bütün gece burada kalman gerekir. Son otobüs beş dakika sonra kalkacak."

"Teşekkürler Anatoli. Aslında kalmayı çok isterdim ama yarın gece nöbetçiyim. İki gecemi burada geçirmek istediğime emin değilim o nedenle sana iyi geceler dilerim. Ve Tabi Hikâyeni bana anlattığın için bir kez daha teşekkür ederim."

Oradan ayrılıp otobüs durağına yürüdüm. Bir kez daha geri dönüp baktığımda troleybüsün karanlık gövdesinde Anatolin'in sigarasının minik ateşini gördüm. Bir şekilde bu minicik ateş çevresindeki her şeyi canlandırıyor ve anlamla dolduruyordu.

Bana, koğuşları çevreleyen karanlık kışlaların insan yaşamlarıyla dolu olduğunu anımsatıyordu. Yüzlerce hasta aynı ay ışığının altında mışıl mışıl uyuyorlardı. Bir daha asla onların yaşamlarının da en az herhangi bir insanın yaşamı kadar anlamla dolu olduğundan asla kuşku duymayacaktım. Bu gerçek, deli olarak adlandırılan birçok insan için gizli olsa da her birimiz birbirimizle kopmaz bağlar içindeydik.

Yaklaşan otobüsün sesini duydum ve hızla durağa doğru koşmaya başladım. Gecenin bu saatinde şoförün bu durakta yolcu olmadığını düşündüğüne emindim, bu nedenle yolun ortasına yürüyüp beni görmeden geçmesini engellemeye çalıştım. Otobüs tümüyle boştu. Eve kadar huzurlu bir sessizlik içinde yolculuk edip bu gecenin benim için dönüşüverdiği mucizeyi düşündüm.

18

Anatoli'nin Hikâyesi bana, bilgi ve kişisel gelişim için giriştiğim araştırmalarımın, insanlar bunun bilinçli olarak farkında olsun ya da olmasın tüm insanlığın içine ekilmiş bir dürtü olduğunu gösterdi. Bu durumla, zaman zaman tıpkı Anatoli'nin Adaylarda yaşadığı deneyim gibi alışılmadık bir olay aracılığıyla karşılaşanlar ciddî bir şekilde sarsılabiliyorlardı, Çevremdeki insanları incelemeye başlayıp, onları kendi Ruhsal İkizleriyle iletişime geçebilecek ya da yaşamın mucizesini tam anlamıyla deneyi inlemelerine neden olabilecek olayları hayal etmeye çalıştım.

Daha fazla gözlemledikçe, herkesin, kendini Belovodya'ya ulaştıracak özel bir yolu olduğuna inanmaya başladım. Tek sorun, bu yolun farkında olmaktı. Ne yazık ki insanların büyük bir çoğunluğu için bu yol, günlük yaşamlarında dikkatlerini yoğunlaştırdıkları alanın dışında kalıyordu. Ruh Göllerinin bulunduğu alan, dışsal ihtiyaçlarıyla tümüyle tüketilmişti. Bu durum sanki yaşam enerjilerini tümüyle yakıp yok ediyor, geriye içsel bir keşif için küçücük bir alan bile bırakmıyordu. Bunun büyük bir acıya neden olduğunu anlamaya başladım. Kendi Ruhsal İkizimin gözleriyle bir sürü zihinsel sorunun ve rahatsızlığın, bedenin kendi dikkatini güçlü bir şekilde içsel İhtiyaçlarına kaydırma çabasından başka bir şeyden kaynaklanmadığını gördüm. Ne acıdır ki, insanların çoğu, ciddi bir gerilime karşın inatla kendi eski, eksik yaşam

tarzlarını korumak adına enerjinin bu önemli yer değişimine karşı direniyorlardı.

Bazen, insanların varolan denge durumlarının bozulup, tümüyle karışıp yeniden sağlıklı denge durumuna ulaşmaları için sistemlerinin İnanılmaz bir şekilde sarsılması gerekiyordu. Umay'ın Anna'yı bu şekilde iyileştirdiğini anladım. Anna, daha sonradan kendine neler olduğuna pek ilgi göstermediyse de fiziksel sağlığı tümüyle düzelmişti.

Kendi şifa tekniklerim hastadan hastaya değişmekle birlikte temel olarak tedaviyi hastanın zihnini, her birimizin içinde bulunan içsel bir alanın farkındalığına yönlendirerek düzenliyordum. Çoğunda bu çaba, onların içlerinde iyileşmelerini sağlamakla kalmayan aynı zamanda onlara, başkalarına yardımcı olma yeteneği de kazandıran yepyeni güçlere bir kapı açıyordu.

Bütün bu uğraşların arasında, Belovodya, halen çok önemli ve gizemli bir sembol olarak bana esin vermeyi sürdürüyordu. Bu mekânın yalnızca bir efsaneden daha fazlasını ifade ettiğini, yalnızca güzel bir halk söylencesi olmadığını biliyordum. Daha sonradan arkeologlar tarafından bulunan mezarla tarihi açıdan gerçekliği kanıtlanan ve ilk kez görsel olarak karşılaştığım o dövmeli kadın aracılığıyla fark ettiğim, eski Altay ile olan kişisel bağlantım zihnimi kurcalayıp duruyordu. Bu bağlantımın içimde yaşadığını ve önemli olduğunu biliyordum.

İçimde, Belovodya konusundaki araştırmalarımda yeni bir adım atma isteği doğdu. Bu kadar kısa bir süre sonra yeniden Altaylar'a dönmem mümkün değildi çünkü işlerim çok yoğundu; bu nedenle zihnim Dimitriyev'in çalışmalarına yöneldi. Telefonda birkaç kez konuşmuş olmamıza karşın aynaların içinde yaşadığım deneyimden sonra onunla hiç karşılaşmamıştık. Her seferinde telefon görüşmelerimiz karşılıklı bir nezaket içinde geçmişti ama aramızdaki enerji alışverişinin farkındaydım. Bu enerji, sanki bilinçaltımızda halen yeni başlayan ilişkimizi dengelemeye ve biçimlemeye çalışıyormuşçasına, konuşmalarımızın altında bir yerlerde akıp duruyordu.

Rollerimiz, Dimitriyev' in kendi alanında ulusal bir otorite, önemli bir bilimci olması gerçeği nedeniyle oldukça karmaşıktı. Buna karşın ilk karşılaştığımızda ben bir otorite simgesi, bir doktor, o ise psikiyatri hastanesindeki bir hastaydı. Dimitriyev' in kendi kişiliğini ifade edebilmek için diğer insanlardan çok daha büyük sınırları olmasına karşın bu kişiliği ifade edebilmesinin kendi akademik konumu ve araştırmaları içinde halen çok önemli bir yere sahip olduğunu görüyordum. Bu nedenle de aramızda gelişen dostluğa ve farklı gerçeklikler konusundaki araştırmalarımızdaki bir tür yol arkadaşlığı yaptığımızı hissetmeme karşın aramızda belli bir saygıyı ve mesafeyi korumamız gerekiyordu.

Dimitriyev, konuşmalarımız sırasında beni kendi laboratuvarına pek fazla karışmamamı sağlayacak şekilde yönlendirmeye dikkat ediyordu ama daima ne zaman istesem oraya gelebileceğim konusunda kapalı imalarda bulunuyordu. Bir gün işyerinden onu arayıp eğer o da isterse aynalarda bir deney daha yapmak istediğimi söyledim. Hemen kabul etti ve ertesi gün enstitüde buluşmaya karar verdik.

İlkbahar bitmek üzereydi. Ağaçlar bir kez daha yeşil yapraklarla kaplanmış, yol kenarlarında kurulan küçük tezgâhlarda dondurma satılıyordu. Hava, ağır Sibirya yazının gelmekte olduğunu belli eden ilk sıcaklık sinyallerini veriyordu. Şehir, kış uykusundan uyanmış, daha gürültülü bir hal almaya başlamıştı ve İnsanlar daha enerjik daha hızlı hareket ediyorlardı.

Enstitüye vardığımda Dimitriyev' in bir şortla dolaştığını ve kendini seçkin bir bilim adamından daha çok acemi bir şair gibi gösteren yeni sakalını görünce şaşırdım.

Laboratuvarı camlardan içeri vuran güneş ışığıyla doluydu ve bana bu kez biraz daha küçük görünüyordu. Laboratuvarında yalnızca, daha önceden görmediğim, masasının başında çalışmalarına gömülmüş bir asistanı vardı. Çevrede az insan olduğu için kendimi daha rahat hissettim.

Benimle birlikte aynaların olduğu odaya doğru ilerlerken son derece ciddi, neredeyse gergin görünüyordu.

"Bugün seninle çalışacak bir tek ben varım" dedi. Ardından kısa bir süreliğine sustu. "Başlamadan önce, seninle bazı şeyler paylaşabilir miyim?"

Başımı onaylayım bir şekilde salladım.

"Olga, burada yaşadığın deneyimin sonuçları çok şaşırmama ve meraklanmama neden oldu. Sen ayrıldıktan sonra defalarca bu deneyimini düşündüm. Notlarında, benim geleneksel yöntemler ve deneysel teknikler kullanarak yürüttüğüm mantıklı bilimsel araştırmalarım ile son derece ilgili birçok şey vardı. Bu sistem, Bize zamanın ve gerçekliğin öznel doğası ile ilgili son derece ilginç iç görüler kazandırıyor olmasına karşın senin tümüyle içgüdüsel olan yaklaşımın seni daha ilk anda daha önceden asla ulaşamadığımız bir düzeye ulaştırıverdi. Bu da senin öznel, belli bir ön kurgusu olmayan araştırmalarına devam etmem için inanılmaz bir istek duymama neden oldu. Böylece, birkaç gün sonra, senin yolunu kullanarak aynalarla kendim bir deney yapmak istedim.

"Sonuçlar inanılmazdı ve daha önceden deneyimlediğim her şeyden farklıydı. Benim yanımda, senin deneyiminde olduğu gibi yazacak bir şeyler yoktu ama yaşadığım deneyim biter bitmez her şeyi kaydettim. Eğer senin için bir sakıncası yoksa bugün aynalar içinde bir şey yapmadan önce bu notlarımı okur musun? Sanırım bu notlar senin, yanıtını bulmak için buraya geldiğin soruyla doğrudan ilgili olmalı." "Buraya niçin geldiğimi nereden biliyorsun?" diye sordum.

"Şey aslında bundan pek emin olamam. Ama tahminime göre ona dokunan herkeste olduğu gibi sen de Belovodya'nın gizemine kapıldın." "Evet haklısın. Burada bu nedenle bulunuyorum ve sanırım notlarını okumak benim için yalnızca ilginç olamayacak kadar önemli." Elime kahverengi deri ciltli bir defter tutuşturarak, "Güzel. İşte buradalar," dedi. "Sanırım onları aynanın içinde okumak senin için çok daha rahatlatıcı olabilir."

Artık bana tamdık gelen metal tüpü işaret etti. "Seni yalnız bırakacağım ama merak etme hemen yan odada olacağım. Okumayı bitirdi

ğinde bana haber ver." Sanki fikrimi değiştireceğimden korkuyormuş gibi bir şey söylememe fırsat kalmadan alelacele dışarı çıktı.

Kapı kapandığında odada yalnız kaldım. Burası dış seslerden tümüyle yalıtılmış olduğu için çevremde *kitaplar,* araştırma raporları ve çalışma kağıtlarıyla tümüyle sessizlik içindeydim. Ne yapmam gerektiği konusunda duyduğum kararsızlık çevremdeki boşlukta bir sis gibi duruyordu.

Aynalı tüp birden bana ürkütücü göründü. Tıpkı, beni içinde bulunduğum varlık alanından farklı ve ürkütücü bir zaman mekâna yollamaya hazır küçük bir uzay aracı gibi duruyordu. Yoksa, bedenimi tekrar kabul etmeyi ve onu doğum anıma döndürmeyi bekleyen garip, mekânik bir tür rahim miydi?

Her iki durumda da bana, Dimitriyev' in notlarım okuyacağım cazip bir mekân gibi görünmüyordu. Zihnimin mantıklı yanı hayal gücüme yeniden hâkim oluncaya kadar onun önünde sessizce durdum. Dimitriyev' in böyle bir öneride bulunmasının mutlaka bir nedeni olmalıydı; bu nedenle yanıma notları alıp tüpün içine girdim.

İlk seferinde olduğu gibi bu kez de bir cenin gibi kıvrılmış şekilde yattım. Tüpün açık uçlarından yeterli ışık girdiği için okumakta zorlanmıyordum.

İlk sayfayı çevirdim. Dimitriyev' in el yazısını daha Önceden okumamıştım. Büyük, yuvarlak harflerle yazdığı İçin yazısını okumak kolaydı.

Cuma günü, saat öğleden sonra sekiz. Tüpün içindeki deneyimimi henüz yeni bitirdim. Deney bir saat elli dakika sürdü. Bundansonraki kayıtlar anımsamamı kolaylaştırmak için şimdiki zamandayazılacak. Görevim, Olga'nın izini takip etmek ve onun araştırmasının yayılımından yararlanarak mümkün olduğunca çok şey öğrenmek. Her zamanki şekilde, bağdaş kurarak oturdum. Geriye doğru gidip onun içinden geçtiği algı kanalını yakalamak için öğrendiğim zamanlama tekniğini kullanmalıyım.

Gözlerimi kapayıp, gözlerimin önünde kendi çiftimi hayal ediyorum. Tıpkı benim gibi bağdaş kurmuş bir şekilde ama başımın üzerinde baş aşağı, tam ters yönde duruyor. Başlarımızın tepesi hafifçe birbirine değiyor. Dikkatimi iki şekil arasında eşit biçimde dağıtıyor, çiftimi kendimle aynı bilinç ve enerjiyle dolduruyorum. Kısa bir süre sonra birbirine birleşmiş olan şekillerimiz, birbirimize dokunduğumuz başlarımızın tepe noktalarının çevresinde dönmeye başlıyor. Kendi normal görselleştirme açımdan saat yönünde dönüyoruz. Yandan bakıldığında, birbirine birleşmiş şekillerimiz tıpkı dönen svastika gibi görünüyor. Gittikçe daha hızlı dönüyorum. İçinde bulunduğum zaman değişip geriye doğru gidiyor. Görevim tam olarak Olga'yı izlemek değil, onunla aynı titreşim düzeyini yakalayıp bunun beni nereye yönlendirdiğini görmek. İçsel saatim bunun için beni nerede durduracağını biliyor; onun bunu başarabileceğine güveniyorum. Tüm dikkatimi, dönen görüntünün bütünlüğünü kolaylaştırmaya yönlendiriyorum.

Bir noktada durduğumu hissediyorum. Bir dizi enerji dalgası, bunlardan biri doğrudan kalbime ulaşıncaya dek bedenimin farklı bölümlerine ulaşıyor. Sanki bir yere çarpmışım gibi bir sarsıntı hissediyorum. Eski bir Kıpti incili'nden bir söz anımsıyorum: "Beni görmek için dikkatini bana yöneltmelisin." Şimdi tüm dikkatimi bu özel titreşim kapısına yönlendirmem gerektiğini biliyorum. Zihnimbiran bile dağılmadan tümüyle onun üzerine yoğunlaşmalıyım.

Algıma yeni bir gerçekliğin dolmasıyla ilgili o tanıdık duyguyu hissediyorum. Tıpkı banyo edilen bir fotoğrafta görüntülerin yavaş yavaş belirmesi gibi gözümün önünde birtakım şekiller oluşmaya başlıyor, ilk başta yalnızca ağaçlar görüyorum; dalları rüzgârda hafifçe sallanıyor. Ardından, dört tarafı kırmızımsı kahverengi bir taştan yapılmış küçük binalarla çevrili büyük bir açıklık beliriyor. Bu avlunun ortasında, içi beyaz ve kırmızı çiçeklerle dolu yıldız biçimli büyük bir çiçek tarhının yanında duruyorum.

İlk başta avluda kimseyi görmüyorum. Çevredeki binalarda inşaat faaliyetleri dolu olduğunu ve sıkı bir şekilde çok önemli bir şey yaratmak için çalıştıklarını sezinliyorum. Ardından, sağ tarafımda, bankın üzerinde bir adamın oturduğunu görüyorum. Uzun, ince bir sopa kullanarak yere bir şey çiziyor. Adam Bizim çağımızın insanı gibi görünüyor. Yüzü bana tanıdık geliyor ama onu daha önce nerede gördüğümü anımsayamıyorum. Geçmiş deneyimlerimden, yüzleri anımsamak gibi ayrıntılarla zihnimi dağıtmamam gerektiğini biliyorum. Yalnızca bu an'ı deneyimlemek üzerine yoğunlaşmalıyım. Adama yaklaşıyorum. Yüzünde bir gülümsemeyle elini kaldırıp bana selam veriyor: Yüzünde beni tanıyormuş gibi bir ifade var. Yanına oturmamı işaret ediyor. Bu mekânda kalmayı sürdürmek için enerjimi tasarruflu bir şekilde kullanmam gerektiğini bildiğim için konuşmak yerine yüzüne bakarak düşüncelerimi ona aktarıyorum.

Ona doğru yönlendirdiğim düşünce bir soru. Anladığını belli edecek şekilde başını sallıyor. Ardından konuşmaya başlıyor. Son derece akıcı bir Rusça konuşuyor. "Eski bir efsanenin öyküsünü öğrenmek istiyorsun" diyor.

Zihinsel olarak bunu onaylıyorum.

"İlk olarak, bir efsanenin içerdiği kavramın tamamını gözönüne almalı ve ardından gerçeği efsaneden ayıran şeyin ne olduğu sorusunu yanıtlamaksın. İkisi arasında bir fark var mı? Elbette var. Kişisel düzeyde bu tür bir soruyu değerlendirmek için olayları eskiden olduğu gibi görmeyi tümüyle bırakmalısın. Ama görüyorum ki kendi bilimsel araştırmalarının başkaları tarafından anlatılmış bir tür efsane olduğunu kabul etmek konusunda halen çok katısın."

Buna şiddetle karşı çıkıyorum çünkü kendimi bir araştırmacı olarak sahip olduğum konumdan tümüyle bağımsız hissediyorum. Düşünceme ilgi göstermeyip konuşmasını sürdürüyor.

"Şimdi sana Belovodya efsanesinden bahsedeceğim; ama ondan bir tür arketipsel fantezi olarak değil bir gerçek olarak

bahsedeceğim. Onu nasıl kabul edeceğin sana kalmış. Fakatsana anlatacağım şeyler gerçek."

Konuşurken yere eğilip çizdiği tasarıma bir iki küçük sembol daha ekledi.

"Uzun bir süre önce, o kadar uzun bir süre önce ki tam olarak zamanını belirtmek bir anlam ifade etmeyecektir, şimdi Avrasya olarak bilinen kıtada büyük bir felaket yaşandı. O dönemde Kuzey Sibirya'da yaşayan son derece "gelişmiş uygarlığın seçkinlerinin oluşturduğu bir grup insan bu felaketi önceden farkettiler.Ozamanlar iklim bu bölgede şimdikinin tersine son derece yumuşaktı. Burada gelişen uygarlık son derece ileri bir düzeydeydi Buluşlarınınbazıları daha sonradan sizin uygarlığınız tarafından da kopyalandıamagenel olarak bu iki uygarlık yetenekleri ve başarıları açısından öylesine farklılar ki bunları hayal bile edemezsin. "Bu felaketin ilketkilerinden biri, iklimdeki inanılmaz değişiklikti. Ilık, yumuşak iklimleribiranda yerini dondurucu soğuklara bıraktı. Kısa bir süre sonra tüm ülkeyi buzlar kapladı ve uygarlıklarının hayatta kalmasını olanaksızlaştırdı. "Onların uygarlığı, sizinki gibi teknolojik bir uygarlık değildi.Onların temel başarılan zihnin içsel alanlarını geliştirmeleriydi. Felaketten önce, sizin maddeci kültürünüzde yalnızca birkaç insanın deneyimleyebildiği inanılmaz güzellikte yoğun bir ruhsallığasahipti. inanılmaz bir ruhsal bilgelikleri vardı. Zaman konusundaki kişisel deneyimlerini denetleyebiliyorlardı ve çok uzak mesafelerdentelepati aracılığıyla haberleşmeyi öğrenmişlerdi. Geleceği görebilme konusunda büyük bir yetenekleri vardı ve toplumsal yapılarıtarihboyunca varolan en etkili toplumsal yapıydı.

"Felaketten sonra, fiziksel açıdan uygun olanlar güneye göç etmek üzere biraraya geldiler. Ruhsal seçkinler ise orada kalmaya karar verdiler. Bu seçkin kadınlar ve *erkekler bir dizi yoğun dönüşüm yaşadılar. Sizin bakış açınıza göre ölümle kucaklaştılar. Amahalen güneye göç eden İnsanlarıyla bağlantılarını koruyan birleşik birÖz oluşturdular.*

"Göç edenler bunu tümüyle anlayamadılar ama yaşlılarının ve öğretmenlerinin kuzeyde bir yerlerde yaşamaya devam ettiklerini, rahipleri ve ayinleri aracılığıyla kurdukları bağ ile yaşamlarını düzenlediklerini bildiler.

"Göçmenlerin yıllar süren yeni yaşamları yalnızca hayatta kalma çabasıyla sınırlanmaya başladı. Geçmiş ile ilgili anıları yavaş yavaş belleklerinden silindi. Bütün dikkatlerini kendilerini zorlayan maddi varoluş çabasına yönlendirdiler ve bunun sonucunda da kültürleri tümüyle değişti. Ama onları ruhsal seçkinlerinin bilgi ve gücüyle bağlayan bağ asla kopmadı.

"Bu bağ günümüzde bile halen yaşıyor. Ama yavaş yavaş, geçen binlerce yılla gittikçe daha da gizli bir duruma gelmeye başladı. Hatta rahiplerin çoğu için bile bu anılar kendilerini genel olarak efsane kimliğine bürüdüler. Kutsal bilginin korunduğu eski mekâna farklı farklı adlar verildi. Belovodya bunlardan bir tanesiydi.

"Göçlerin ilk anından itibaren ruhsal seçkinlerin temel amacı ruhsal bilginin korunmasıydı. Bu nedenle yurtlarından ayrılmamışlardı. Ama Tabi ki, ruhsal bilginin gerçekten canlı kalabilmesi için yeni doğan kültürlerin toplumsal yaşamına sürekli olarak uydurulması gerekiyordu. Uzun bir zaman boyunca olan şey işte buydu.

"Sana bahsettiğim asıl uygarlığın göçü ilkti. O zamandan sonra birçok insan grubu Sibirya'yı merak etti. Ve yok olan uygarlığın gizemli güçlerinden etkilendi. Böylece Altay bölgesi yeni kültürlerin doğduğu kaynayan bir kazana dönüştü, insanoğlunun farklı kolları burada birbirinden ayrıldı ve pek çok farklı bölgeye dağıldı.

"Bunlardan bir kısmı günümüzdeki İran'a ulaştı ve beraberlerinde taşıdıkları ruhsal bilgi Zerdüştlüğü doğurdu. Daha sonra bu aynı kol bilgilerinin çoğunu Hıristiyanlığa aktardı.

Bir başka kol bu günkü Hindistan ve Pakistan'a geldi ve burada oluşan uygarlık Vedik geleneğin hazinelerini yaşama getirdi. İlksel bilgiye Şambala adıyla yer veren Tantrik Budizm, onunla yüzyıllar boyunca doğrudan iletişim içinde oldu. Batı'ya gidenler Keltler olarak tanındı ve temel kaynak

ta olan bağlantılarını Druid ayinleriyle sağladılar. Bu şekilde, Altay bölgesindeki eski uygarlıktan gelen mistik miras dünyanın birçok büyük dini için temel kaynak oldu.

"Bu farklı uygarlıkların ve geleneklerin içinde daima Belovodya'yla doğrudan doğruya bağlantıya geçen insanlar oldu. Zaman zaman buradan gelen bilgi senin uygarlığına da açıldı. Buaçılmalargenellikle dünya savaşları gibi, insanlığın karşılaştığı ciddi tehlike anlarında meydana geldi. Şimdi bu bilgi bir kez daha açılıyor çünküyarattığınız güç ve enerji birçok felakete yol açabilecek bir düzeye ulaştı. Belovodya, sizi korumak ve size yaşamın diğer yollarını göstermek için bilinciniz tarafından kolayca ulaşılabilir bir hal almayabaşladı."

Ardından adam sessizleşiyor. Ayağıyla yere geometrik şekiller çizmeye başlıyor. Algım, konuşmasındaki şaşırtıcı laflarla öylesine dolu ki kendimi burada zorlukla tutabiliyorum. Kendimi,banaanlattığı şeyler konusunda onunla tartışmaya girişmemek için zor tutuyor, bunun yerine tüm varlığımı burada bulunmaya yoğunlaştırmaya çalışıyorum.

Yüzündeki ifadeden, içimdeki çatışmayı tümüyle anlamış olduğunu görüyorum.

Ardından yeniden konuşmaya başlıyor ama bu kez son derece yavaş konuşuyor.

"Sana anlattıklarımın bir efsane mi yoksa gerçek mi olduğu konusunda son kararı sen vereceksin. Ama aslında onu gerçek olarak kabul etmekten başka bir seçenek yok. Bugerçek,yapraklarını tek tek açan, gezegenin her köşesinde insan ruhsallığınınharikulade hazinelerini destekleyen ve onlara ulaşmalarını sağlayan bir çiçek.

"Artık bu çiçek tümüyle açılmaya, tüm bilginin tomurcuğu olarak görülmeye ve anlaşılmaya hazır. Bu, çok yakın bir gelecekteolacak. Ona istediğin şekilde yaklaşabilirsin. Onunla savaşmayı yadaonun kutsal özünü ya da yaşayan güzelliğini buyur etmeyi seçebilirsin."

Dimitriyev' in yazdıkları burada bitiyordu. Yalnızca sayfanın sonuna çizilmiş belirsiz birtakım geometrik şekiller vardı. Notlarında geri dönüşü ve deneyimine yaklaşımı konusunda hiçbir şeyden bahsetmiyordu. Orada öylece bitiveriyor, kendimi şaşkın ve bitkin hissetmeme neden oluyordu. Dimitriyev' in, notlarını okurken niye aynaların içine oturmamı tavsiye ettiğini anlıyordum. Böylece yaşadığı deneyimi öylesine canlı bir şekilde hissettim ki, sanki bu yolculuğa onunla birlikte çıkmış gibiydim,

Dimitriyev' in, masasının başına oturup kalın bir fizik kitabı okuyarak beni beklediği odaya girdim. Hemen ayağa kalktı ve beni tekrar yalnız kalabileceğimiz, aynaların bulunduğu odaya götürdü.

"Evet, ne düşünüyorsun?" diye sordu. Heyecanlı ve sinirli görünüyordu.

"Tükendim. Notlarının, bugün aynaların içinde kendi başıma bir şeyler yapma isteğimi tümüyle alıp götürdüğünden başka ne söyleyebileceğimi gerçekten de bitmiyorum. Seni ziyaretimin nedeni olan sorum yanıtlandı. Bu konuda haklıydın."

Derin bir nefes aldı. "Biliyor musun," dedi, "Bu deneyimin gerçekliğine karşı ciddi bir savaş verdim. Hatta bu konuda hissettiklerimi yazmadım bile çünkü aklım böyle bir şey yapamayacak kadar karışmıştı. İlk başta bu deneyimi saçma bir şey olarak kabul edip onunla öyle başa çıkmaya çalıştım. Kendime bunun yalnızca bilinçaltımın yarattığı psikolojik bir şey olduğunu söyledim. Fakat bu, beni ikna etmedi. Ardından modem araştırmalardan elde edilen her tür bilgiyi kullanarak bu kavrama karşı tümüyle entelektüel bir tartışma başlatmaya çalıştım.

"Şüphesiz ben ne bir tarihçi ne de antropoloğum ama bu alanlarda çalışan arkadaşlarım var. Sanırım onlardan, Sibirya'nın unutulmuş, ileri, egzotik bir uygarlığın yuvası olduğu yolundaki olasılığı reddedebilecek kadar çok şey öğrendim. Halta bu konuda birçok kitap ve makale okuyarak kendim de bir araştırma yaptım.

"Ve sonuç ne oldu biliyor musun? Böyle bir şeyin olduğuna dair hiçbir kanıt bulamadım ama olmadığına dair de hiçbir kanıt bulama

dım. Sonunda, bu konuda yapabileceğim tek şey, eğer doğru değilse, doğru da olamaz diye düşünmek oldu. Hepsi bu.

"Ama aynı zamanda Belovodya'nın gerçekten varolduğuna dair görüşü destekleyen birtakım ipuçları da vardı. Ve bu bana yaşadığım deneyim sırasında söylenmişti. Bu kanıtlardan bir tanesi de buradaki insan yaşamının izlerini İÖ 300 bin yıl geriye götüren Altaylar'daki en ünlü arkeolojik alan olan Denisova Mağarası'ydı, Ardından Vedacı (Vedik) gelenek ile eski Slav kültürünün pagan inançlarım karşılaştıran şaşırtıcı çalışmayı anımsadım. Diğer benzerlikler bir yana her birinin kendi tanrıları aynı adı taşıyor ve benzer işlevler üstleniyorlardı.

"Hatta eski Ukrayna Kazakları'nın kendine özgü saç stillerinin, Hindistan'daki Krişna dininin çağdaş izdeşleriyle benzer olduğunu fark ettim. Her ikisi de başlarını tümüyle kazıyıp yalnızca başlarının tepesinden uzayan uzun kuyruklar bırakıyorlardı. Krişna'nın izdeşleri, onun kendilerini başlarının tepesindeki kuyruktan tutarak günahtan çekip çıkaracağına inanıyorlar. Bir antropolog dostum bana kendi kültürlerinin buradan kaynaklandığı düşüncesini kanıtlamak için bir Japon araştırma grubunun Altaylarda incelemeler yaptığını anlattı.

"Altay bölgesinin temel Tanrıçası Umay ile Hintli Kali ve Budist Tara gibi diğer tanrıçalar arasındaki bağlantıları görmek çok ilginçti. Bunların hepsinin de bir ve aynı olduğu sonucuna vardım. Umay, Uma'nın içinde bedenleniyordu; eski Hindistan'ın dişi ruhu Şiva'nın Şakti'si olarak algıyı olası haline getiren ışığın gücüydü. Uma, Kalavada sisteminde ve Kalaçakra Tantra'da Kali olarak görünüyordu.

"Her iki sistem de bir zaman çarkı inancına sahipti. Ayinlerinin en kutsal kavramı, seçilmiş olanların Şambala'ya ya da Belovodya' ya ulaşabilecekleri ve ölümsüzlüğün gizemine dokunabilecekleri zamanın köklerine doğru seremonik bir kapı açmaktı. Aynı zamanda ruhsal çalışmalarının özünü zamanı anlamanın ve idare etmenin oluşturduğu eski İran'ın Zerdüşt geleneğiyle de aralarında şaşırtıcı benzerlikler vardı.

"Sufizmde de son derece ilginç paralellikler var. Yıllardır iyi bir dostum olan Bay Vasiliyev, Gurdjieff'in ve seleflerinin çalışmalarım ince

leyen bir grup araştırmacıyı yönlendirmektedir. Çok kısa bir süre önce bana Gurdjieff'in çalışmalarının Sufi üstatlarıyla en can alıcı şekilde birleştiği bölümde kutsal Hurgalya ülkesini koruyan mistik kapıya geçiş olarak kullanılan zaman çarkı düşüncesini keşfettiğinden bahsetti. Hurgalya adı, Belovodya'nın sufizmdeki karşılığı olarak düşünülebilir.

"Vasiliyev, Gurdjieff 'in aynı zamanda sufi ustalarından zaman çarkının pek çok farklı algı modeli aracılığıyla kavranıp algılanabilecek sabit bir ilksel yasayı simgelediğini öğrendiğini söyledi. Örneğin, mandalalar üzerine yaptığı meditasyon ile bu yasaya dokunan bir izdeş, görme duyusunun desteğiyle kalp gözünü açıyor. Özellikle Gurdjieff'in öğrettiği şekilde semâ müziğini dinleyen bir izdeş de aynı mistik deneyime duyma duyusunun desteğiyle varabiliyor. Aynı düzeye, izdeşin tüm bedenini kutsal kapılara yönlendiren bir araca dönüştüren dans aracılığıyla da ulaşıtırabiliyor.

"'Gurdjieff'in Rusya'da kalan bir grup öğrencisi bu konuyu daha derinlemesine incelediler. Bu araştırmalarının sonucunda da kullanılan yöntem ne olursa olsun eğer doğru bir şekilde kullanılırsa zaman çarkının dönmeye başladığını onayladılar ve bu da bizi kaçınılmaz olarak yolun son durağına, gizemli Belovodya ülkesine ulaştırıyor. Bunların tümü de son derece ilginç, öyle değil mi?

"Yine de eğer Kuzey Sibirya'da bir yerlerde ileri eski bir uygarlık var olduysa neden halen onun fiziksel kalıntılarını bulamadık? Ne kadar eskiden varolmuş olursa olsun, neden halen görüş açımızdan bu kadar gizemli bir şekilde saklı duruyor? Belki de bu sorunun yanıtı, bana göre Rusya'nın yetiştirdiği en büyük kadın şair olan Anna Ahmetova'nın oğlu olan büyük tarihçi ve etnolog Lev Gumilkev'in kuramlarında bulunabilir.

"Gumilkev, Gulag'da siyasi tutuklu olarak bulunduğu yıllarda, enerji dönüşümünün kozmik yasalarının kültürlerin evrimi üzerindeki etkilerini inceledi. Bulduğu birçok şeyden bir tanesinde her uygarlığın varoluşunun temeli olarak kullandığı, ağaç, deri, dokuma, metal, kemik, taş gibi farklı malzemelerle karakterize edilebileceğini ileri sürdü.

Kullandıkları malzeme çeşitliliği ve yaşadıkları iklim sayesinde farklı uygarlıkların arkalarında ürettikleri şeylerden değişik miktarlarda kalıntı bıraktıklarını keşfetti.

"Taşa ve metale dayalı, sıcak, kuru iklimlerde yaşayan uygarlıklar daha sonraki arkeologların bol miktarda bulabilecekleri harabeler ve aletler bırakıyordu. Örneğin Afrika'nın bir bölümü, Güney Amerika ve ABD'nin güneybatısı gibi bölgelerde doğal olarak mumyalanmış insanlar bile bulunabiliyordu.

"Oysa ağaç, deri ve dokuma gibi Sibirya'nın binlerce yıl boyunca içinde bulunduğu iklime benzer soğuk ve nemli ortamlarda yaşayanların kullandığı malzemeleri kullanan uygarlıklar arkalarında ancak belli belirsiz izler bırakarak yok oluyorlardı. Hele böyle bir uygarlık oldukça eski bir çağda varolmuşsa, örneğin on binlerce değil de yüz binlerce yıl önce varolmuşsa o zaman onun varlığına dair bu türden hiçbir kanıt bulamayabiliyorduk.

"Bu durumda ortaya hiçbir kanıt süremeyecek olmama karşın, pek çok bilimcinin inandığı gibi ön Hint-Avrupa kültürünün anavatanının yalnızca Karadeniz civarıyla sınırlı olmadığına, aynı zamanda Altay'ı da içine alan bir bölgeye yayılmış olabileceğine dair birtakım ipuçları bulunmaktadır.

"Evet, Olga. Bunların tümü biraraya geldiğinde bir bilim adamı olarak kabullenilmiş inançlara ters düşen yeni kuramlara duyduğum kuşkuculuğumun ortadan kalkmasını sağladılar. Eğer bunu ilk başta yapsaydım bilimsel geleneklere aykırı davranmış olurdum. Artık Belovodya'nın tarihi açıdan varolmasının ve bilinmeyen bir şekilde halen varolmayı ve uygarlıkları bilgilendirmeyi sürdürmesinin olanaksız olduğunu düşünmüyorum.

"Belki de bir gün bunu bizim pratik mantıklı, bilimsel kafalarımızda kuşkuya yer bırakmayacak şekilde kanıtlayan son derece güçlü birtakım kanıtlar bulunur. Benim İçin sezgilerim yeterince güçlü bir kanıt. Edindiğim bilgiler nedeniyle kalbim öylesine mutlu ve tatmin olmuş durumda ki onu bir inanç olarak kabul etmeye hazırım. Şu an'a dek

ulaştığım nokta burası. Buraya tekrar gelip gelemeyeceğini sorduğunda bunu biraz da yaşadığım deneyimin senin araştırmalarına katkısı olacağı umuduyla olumlu yanıtlamıştım."

Şükürler olsun ki yalnızca deneye tutulabilecek bilimsel kanıtlara inanma konusunda Dimitriyev kadar koşullandırılmamıştım. Gerçek olarak adlandırılan dünyanın basmakalıp gerçeklik kavramlarıysa Altaylar'daki deneyimlerimle çoktan sarsılmıştı. Bu nedenle de benim İçin Belovodya'yı Dimitriyev' in deneyiminin açısından görmek son derece kolay ve kabul edilebilir bir şeydi.

Aslında, bu düşünce beni büyülüyordu. Bu düşünceye gösterdiğim tepki uzun bir süre boyunca, vaat edilmiş bir desteği ve korumayı sonunda elde etmiş olmak karşısında gösterdiğim bir tepkiydi.

Duygusal olarak Dimitriyev'e teşekkür edip heyecan dolu ve mutlu bir şekilde oradan ayrıldım. Bu ziyaretimden beklediğim her şeyi elde etmiştim. Eve dönüş yolculuğum sırasında bana verdiği şey üzerinde bilinçli olarak düşünmedim bile. Bu konuda mantıklı bir analiz yapmaya İhtiyaç yoktu. Son derece basit bir şekilde daha önceden hissettiğim çalışmalarımın çoğunu bir anda çözüveren sezgisel bir kavram olarak ''yerine oturmuş", içimi ruhsal bir rahatlamayla doldurmuştu.

Eve vardığımda saat yine geç olmuştu ama oturup Nükleer Fizik Enstitüsü'nde Öğrendiklerim halen bilincimde tazeyken bunların tümünü yazmak istiyordum. Yazmayı bitirdikten sonra deneyimlerimin içimde yeni bir kimlik yarattığı gerçeğinin daha önceden olmadığım kadar farkındaydım. Bu kimlik içimde durmadan büyüyor gittikçe kendinin farkına varıyordu. Bu kimliğin benim Ruhsal İkizimle bağlantılı olduğunu ve gerçek kendim olma sürecini yaşadığımı biliyordum.

Sonunda, yaşamımda çok önemli bir çemberin sonlarına geldiğimi hissettim. Bundan sonra, anlama çabalarımın yukarı doğru yükselen bir spirali oluşturan pek çok çemberden meydana geldiğini öğrenecektim. Bir çemberi tamamladığımız anda içimizde bir bütün oluyor, deneyimimizin içsel bir parçasını oluşturuyordu. Bunun hemen ardından yeni bir çemberin dış sınırlarıyla karşılaşıyorduk. Böylece bizi bir sonraki düzeye ulaştıracak olan spiral yolda ilerlemeye devam ediyorduk.

Telefonum çaldığında henüz bunu bilmediğim için hazırlıksızdım. Düşüncelerim bir erkeğin derin, boğuk sesiyle dağıldı.

"Olga'yla konuşmak istiyorum. Siz Olga mısınız?"

"Evet", diye yanıt verdim. "Siz kimsiniz?" Bu kadar geç bir saatte beni arayan bu boğuk sesin sahibini tanımaya çalışıyordum ama bana tanıdık gelmiyordu.

Aynı kaba, yönetici ses tonuyla, sanki beni duymuyormuş gibi konuşmasını sürdürdü. "Bana son derece ilginç ve ilginç olduğu kadar da ilginç şeyler yapan bir kız olduğunuz söylendi. Öyle mi?"

Ardından bana, sanki duyar duymaz onu hemen tanıyacağımı düşündüğü bir sesle adını söyledi; Mikael Simirnof. Bu ad bana hiçbir şey ifade etmiyordu ama kısa bir süre sonra bu adam m bir muhalif olarak uzun süre hapis yatmış ve şimdi Novosibirsk'teki tüm yeraltı ezoterik ve ruhsal çalışmanın babası kabul edilen, hakkında çok konuşulan son derece eğitimli birisi olduğunu öğrenecektim. Hatta, dünyanın her köşesinde insan bilinci üzerinde yapılan en son araştırmaların ona gönderilmesini sağlayan uluslararası bir iletişim ağı bile kurmuştu.

Telefonu, yeni çemberimin başladığını gösteriyordu. Bu çember beni yeniden Altaylar'a, oradan da Özbekistan ve Kazakistan'a yollayan, bana bir sürü yeni denemeler, yeni güzellikler, yeni armağanlar sunan spiralimdeki uzun bir halkayı oluşturuyordu. Bu, bazı insanların huzurlarını bozacak hatta birkaçının yaşamlarını yitirmelerine neden olacaktı. Ama aynı zamanda da diğerlerine büyük bir sevgi ve huzur getirecekti. Benim içinse, bilinmez zaman spirallerine ve insanlığın evrim yollarına "görünüşe göre ölü ama yaşayan niyetleri olan yaşayanlarıyla" eski mezarların Önemine ve Altayların, dünyanın birçok dinini yaratan eski bir ağın merkezinde olması gerçeğim daha fazla aydınlatacaktı. Bunların tümü de Belovodya arayışımda yeni bir çemberi kapayacaklardı.

Son Söz

Gece gökyüzü normal halini almıştı ama rüzgârlı ve nemli hava öylesine canlandırıcıydı kİ uzun bir süre boyunca ruhsal yolculuğumun sonunda Umay 'ın gözlerini ve dans eden adamların oluşturduğu çemberi anımsayarak balkonumda durdum. Yıldızlara bakıp, Altaylar 'da hayatımı birçok açıdan tümüyle değiştiren olayları derinlemesine düşündüm.

Kubay kasabasında Umay'la ilk karşılaşmamın üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmişti. Bu zamanın büyük bir kısmında Orta Asya'nın farklı bölgelerine seyahat etmiş, ilerleme sürecimdeki yeni Öğretmenlerimle tanışmıştım. Umay'ın anısı benim için halen canlıydı ve bana daima neşe ve heyecan veriyordu. Belki de bunun nedeni bunların yaşamımız boyunca deneyimlerimizin birer kaydı olarak yanımızda taşıdığımız uzak ve belirsiz zihinsel resimlerden daha fazla anlamları olmasıydı. Bu anılar, içimde gerçekleşen dönüşümün kaynağım oluşturuyorlardı. Halen Altaylar'da olanları özümseyip yaşamıma uyarlamaya devam ediyor olmama ve bu olayları izleyen Dimitriyev'in laboratuvarında yaşadığım deneyimlere karşın ek bilgiler arayışıyla Orta Asya'ya seyahatler yapmaya başlamıştım.

Bu kitabın taslağını yazmaya başladığımda Umay'ın iznini ve tavsiyelerini almak üzere Altaylar'a gittim. Görüşmemizin sonunda Umay ilk kez olarak beni kucakladı. Ardından armağan olarak bana biraz tü

tün verdi ve anlamlı bir şekilde Yüce Ruhun Altay dilindeki karşılığının Ülgen olduğunu, bu kelimenin Ülker'den yani Pleiades takımyıldızının adından geldiğini söyledi. Bana bunu niçin söylediğini sorduğumda bana hiçbir açıklamada bulunmayacağını söyledi. Söylediği tek şey "Bunu sen bul." oldu.

Bu kitabın basımından önce atmam gereken bir diğer adım Özbekistan ve Kazakistan 'daki yeni Öğretmenlerimi ziyaret etmekti. Bunlardan, "Gerçek Rüyalar Ustası" olarak bilineni, beni daha önceden karşılaştığımız küçük evde bekliyordu.

Bulunduğumuz odanın zemini üzerinde kırmızı ve beyaz Özbek desenleri bulunan yumuşak yün kilimlerle kaplıydı. İlk andan itibaren bu odada kendimi rahat hissetmiştim. Bana bir yolculuğa hazırlanmamı söylediğinde duvarın yanma bana Öğrettiği özel bir duruşta oturdum ve gözlerimi kapadım.

Yolculuk kısa, derin, hipnotik bir sesle başlıyor.
"Sana, kitabın ile ilgili önemli bir şey söyleyeceğim."
O an sağ avucuma rahatsız edici bir serinliği olan, pürüzsüz, ince, kıvrılıp duran bir şey yerleştiriyor. Onu elimden fırlatıp atmak için gözlerimi açmaya hazırlanıyorum ama buna engel oluyor.

"Onu sıkı tut" diyor. "Sakın gözlerini açma! Avucunda tuttuğunşeybir yılan."

Avucumdaki şey deli gibi kıvrılıp duruyor. Korkudan neredeysefelç olmuş durumdayım, çığlık atmamak için kendimi zor tutuyorum. Hemen onu fırlatıp atmak istiyorum ama böyle yaparsam beni ısırmasından korkuyorum.

"Elindeki yılanı hisset" diyor. "Bu, bir güç. Onu hisset veonututarken hissettiklerini unutma. Kendinle, elinde tuttuğun bu güç arasındabir denge bulmalısın. Eğer onu çok sıkı tutarsan yılana zararverirveseni ısırmasına neden olursun. Eğer yeterince sıkı tutmazsanozamanda elinden kurtulur ve onu kaybedersin. Doğru dengeyi bulmalı veonu tutmalısın."

Bu kitabı yazarken bu dersi anımsayıp onu kullandım. Birçok insan kendilerini geliştirecek yeni nitelikler araştırarak, içsel büyülerini açığa çıkarmaya çalışacak gücü arıyorlar. Bazıları, bazen son derece başarılı bir şekilde bu içsel güçle bağlantıya geçiyorlar. Fakat eğer onu kullanıp denetleme bilgisinden yoksunlarsa o zaman onu fazla sıkıyor ve ışınlıyorlar. Onun gücü onları yok ediyor ve onu kutlanmak yerine kölesi oluyorlar.

Diğer yanda dengelerini kuramamış insanlar güçlerini bir süreliğine kullanabiliyor ama onu ellerinde tutamadığı için yitiriyorlar. Eğer bu kitabı okuyanlara doğru denge konusunda bir anlayış kazandırabildiysem görevlerimden bir tanesi başarılmış olacak.

Kısa bir süre sonra, yeni yolculuğuma başlayacağım, bu yolculuk beni Altaylar'dan Orta Asya'ya, ardından da, Kuzey Amerika'ya yönlendirecek, Bu uzun bir zaman önce ışığı ve gerçeğin ateşini nereye giderlerse oraya götüren insanların üzerinde yürüdükleri aynı yol olacak. Bunlar, artık günümüz insanının anılarına ve zihinlerine geri dönen aynı ışık ve gerçekler.